

SAMPO GROUP

2020

HALLITUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS

SISÄLLYSLUETTELO

Hallituksen toimintakertomus 2020.....	3	Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat	28	Segmentti-informaatio	67
Sampo-konserni	4	Osakkeet ja osakepääoma	28	Olennot määräysvallattomien omistajien osuudet	74
Taloudellinen kehitys.....	7	Hallituksen valtuutukset	30	Hankitut liiketoiminnot	76
Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin.....	8	Osakkeenomistajat	30	Muut konsernin liitetiedot 1-40	78
If.....	9	Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	32	Sampo Oyj:n tilinpäätös	185
Topdanmark.....	9	Taloudellinen tilanne	33	Sampo Oyj:n tuloslaskelma.....	186
Hastings	9	Sisäiset osingot	33	Sampo Oyj:n tase	187
Mandatum Life	10	Luottoluokitukset	33	Sampo Oyj:n rahavirtalaskelma	188
Sijoitustoiminta	10	Vakavaraisuus	34	Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot ...	189
Vakavaraisuus	10	Konsernin vakavaraisuus.....	34	Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.....	190
Liiketoiminta-alueet	11	Tytäryhtiöiden vakavaraisuusasema.....	34	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1-4	190
If.....	11	Velkarahoitus	35	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5-9.....	191
Topdanmark.....	13	Tulevaisuuden näkymät	36	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10-13	192
Hastings	14	Näkymät vuodelle 2021	36	Tuloveroja koskeva liitetieto 14.....	193
Nordea	14	Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	36	Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 15-16	194
Mandatum Life	15	Osingot	37	Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 17-19.....	194
Omistusyhteisö	17	Voitonjakoehdotus.....	37	Osakeomistuksia koskeva liitetieto 20	195
Muut tapahtumat.....	18	Tunnusluvut	38	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset....	196
Nordean osakkeiden myynti.....	18	Tunnuslukujen laskentakaavat	41	Tilintarkastuskertomus	197
Hastings-kauppa	18	Konsernin IFRS-tilinpäätös.....	43		
Hallinnointiin liittyvät asiat.....	21	Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS	44		
Muutoksia konsernin johdossa.....	21	Konsernitase, IFRS.....	45		
Hallinnointi	23	Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS.....	46		
Varsinainen yhtiökokous.....	23	Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS	47		
Yritysvastuu	24	Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot.....	48		
Henkilöstö	25	Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.....	49		
Palkitseminen.....	25				
Riskienhallinta.....	27				

VUOSIRAPORTIT 2020
WWW.SAMPO.COM/VUOSI2020

Tämä pdf-muodossa oleva hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ei ole ESEF-asetusten (European Single Electronic Format) mukainen XHTML-asiakirja.
Sammon ESEF-tilinpäätös on saatavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Sampo-konserni.....	4	Muut tapahtumat.....	18	Taloudellinen tilanne.....	33
Taloudellinen kehitys	7	Nordean osakkeiden myynti.....	18	Sisäiset osingot	33
Koronaviruspandemian vaikutukset		Hastings-kauppa	18	Luottoluokitukset	33
Sampo-konserniin.....	8	Hallinnointiin liittyvät asiat.....	21	Vakavaraisuus	34
If.....	9	Muutoksia konsernin johdossa.....	21	Konsernin vakavaraisuus.....	34
Topdanmark.....	9	Hallinnointi	23	Tytäryhtiöiden vakavaraisuusasema.....	34
Hastings	9	Varsinainen yhtiökokous.....	23	Velkarahoitus	35
Mandatum Life	10	Yritysvastuu	24	Tulevaisuuden näkymät.....	36
Sijoitustoiminta	10	Henkilöstö	25	Näkymät vuodelle 2021.....	36
Vakavaraisuus	10	Palkitseminen.....	25	Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä	36
Liiketoiminta-alueet.....	11	Riskienhallinta.....	27	Osingot	37
If.....	11	Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat.....	28	Voitonjakoehdotus.....	37
Topdanmark.....	13	Osakkeet ja osakepääoma	28	Tunnusluvut.....	38
Hastings	14	Hallituksen valtuutukset	30	Tunnuslukujen laskentakaavat	41
Nordea	14	Osakkeenomistajat	30		
Mandatum Life	15	Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset	32		
Omistusyhteisö	17				

Hallituksen toimintakertomus 2020

Sampo-konserni

Vuosi 2020 oli kaikin tavoin erityisen vahva Sampo-konsernin suurimmalle liiketoiminta-alueelle Ifille. Yhtiön koko vuoden yhdistetty kulusuhde oli 82,1 prosenttia (84,5). Tämä on Ifin paras yhdistetty kulusuhde kautta aikain. Sampo-konsernin raportoitu tulos ennen veroja vuodelle 2020 aleni 380 miljoonaan euroon (1 541 Nordean osakkeisiin liittyvien 899 miljoonan euron arvonalentumistappion ja 262 miljoonan euron myyntitappion rasittaessa tulosta. Ilman Nordea-omistukseen liittyviä satunnaisia eriä tulos ennen veroja olisi ollut 1 541 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja 1 696 miljoonaa vuonna 2019. Markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos oli 434 miljoonaa euroa (1 565).

Osakekohtainen tulos oli 0,07 euroa (2,04) ja markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos oli 0,65 euroa (2,63). Osakekohtainen tulos ilman Nordeaan liittyviä satunnaisia eriä oli 2,16 euroa osakkeelta (2,31). Osinkopolitiikan mukaisesti tätä lukua käytettiin osinkolaskelmissa. Konsernin oman pääoman tuotto oli 3,1 prosenttia (12,0). Osakekohtainen substanssi oli joulukuun 2020 lopussa 19,82 euroa (20,71).

Sammon hallitus päätti 11.2.2021 johdon huolellista harkintaa käyttäen kirjata arvonalentumistappion Nordean osakkeiden kirjanpitoarvoon, jonka seurauksena osakkeiden arvoksi Sammon konsernitaseessa 31.12.2020 kirjattiin 7,50 euroa aiemman 8,90 euron sijaan.

Sammon hallitus on ehdottanut 19.5.2021 kokoontuvalle yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 1,70 euroa osaketta kohti (1,50). Maksettavien osinkojen yhteismäärä on 944 miljoonaa euroa (833).

If-segmentin tulos ennen veroja nousi 901 miljoonaan euroon (884) ja vakuutustekninen tulos parani 811 miljoonaan euroon (685). Oman pääoman tuotto säilyi korkeana, 33,3 prosentissa (34,5). Maksutulo kasvoi kaikilla liiketoiminta-alueilla Pohjoismaissa kasvun yltäessä kiintein valuuttakurssein lähes 5 prosenttiin. If maksoi Sampo Oyj:lle osinkoa 6,3 miljardia Ruotsin kruunua (noin 600 miljoonaa euroa) joulukuussa 2020.

Topdanmark-segmentin tulos ennen veroja oli 167 miljoonaa euroa (238). Yhdistetty kulusuhde oli 85,2

prosenttia (82,1). Liikekulusuhde oli 16,2 prosenttia (16,0). Topdanmarkin hallitus suosittaa 25.3.2021 kokoontuvalle yhtiökokoukselle yhteensä 20 Tanskan kruunun osakekohtaista osinkoa. Yhtiökokouksen hyväksyessä esityksen Sammon osuus osingosta on 113 miljoonaa euroa.

Sampo julkisti 5.8.2020, että se ja Rand Merchant Investment Holdings Limited (RMI) olivat tehneet suositellun käteisostotarjouksen hankkiakseen kaikki Hastings Group Holdings Plc:n liikkeeseenlaskemat ja liikkeeseenlaskettavat osakkeet, jotka eivät jo olleet Sammon ja RMI:n omistuksessa tai määräysvallassa.

Sampo omistaa 70 prosenttia Hastings Group (Consolidated) Limited -yhtiöstä, josta tuli Sammon tytäryhtiö ja joka muodostaa oman segmenttinsä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 16.11.2020 alkaen. Konsolidoituun kuuden viikon ajanjaksoon sisältyy joukko kertaluonteisia eriä.

Sammolle kirjattiin Nordean vuoden 2020 tuloksesta ennen veroja 429 miljoonaa euroa (290), jos ei huomioida

kirjauksia, jotka liittyivät 10.11.2020 myydyistä Nordean osakkeista kirjattuun myyntitappioon ja jäljelle jääneestä omistussuudesta kirjattuun arvonalentumistappioon vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Kun nämä huomioidaan, raportoitu tulos oli -734 miljoonaa euroa (290). Nordean vuodelle 2022 asettamien tavoitteiden saavuttaminen etenee hyvin.

Nordean hallitus ehdotti 4.2.2021, että tilikaudelta 2020 osinkoa maksetaan 0,39 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus päättää 0,07 euron osakekohtaisen osingon maksamisesta 18.2.2021. Tämä on ensimmäinen erä tilikauden 2019 lykätystä 0,40 euron osakekohtaisesta osingosta. Hallitus ehdottaa myös, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa sen maksamaan jäljellä olevan osan tilikauden 2019 osingosta (0,33 euroa osakkeelta) ja tilikaudelta 2020 maksettavan osingon (0,39 euroa osakkeelta) – yhteensä 0,72 euroa osakkeelta – syyskuun 2021 jälkeen Euroopan keskuspankin suosituksen mukaisesti. Sammon osuus ehdotetusta osingosta on 508 miljoonaa euroa.

Mandatum-segmentin tulos ennen veroja oli 154 miljoonaa euroa (280). Korkeampikorkoinen, 4,5 ja 3,5 prosentin laskuperustekorkoinen kanta laski 268 miljoonaa euroa ja oli 1,9 miljardia euroa vuoden 2020 lopussa. Mandatum Life on vahvistanut vastuovelkaansa ja vastuuvelan diskonttaukseen vuosina 2021–2023 käytettävä korko on 0,25 prosenttia. Tämän negatiivinen tulosvaikutus oli 77 miljoonaa euroa. Oman pääoman tuotto oli 14,4 prosenttia (23,5). Mandatum Lifen hallitus ehdottaa Sampo Oyj:lle maksettavaksi osinkoa 200 miljoonaa euroa helmikuussa 2021.

Sampo-konsernin sijoitusomaisuuden arvo, Topdanmarkin henkivakuutusyhtiön varallisuus pois lukien, oli 31.12.2020 yhteensä 22,6 miljardia euroa (21,8), josta korkosijoituksia oli 78 prosenttia (76), osakkeita 14 prosenttia (16) ja muita varoja 8 prosenttia (8). Ifin osuus sijoitusomaisuudesta oli 49 prosenttia (50), Topdanmarkin 13 prosenttia (13), Hastingsin 4 prosenttia, Mandatum Lifen 25 prosenttia (26) ja Sampo Oyj:n 9 prosenttia (11).

Sampo-konsernin oma pääoma 31.12.2020 oli 11 418 miljoonaa euroa (11 908), kun mukaan ei lasketa 840 miljoonan euron (635) suuruista vähemmistöosuutta. Keskeisimmät muutokset pääomassa olivat 885 miljoonan euron osinko, joka pienensi pääomaa ja 322 miljoonan euron suuruinen konsernin laaja tulos, joka kasvatti pääomaa.

Sampo-konsernin Solvenssi II -vakavaraisuussuhde oli vuoden 2020 lopussa 176 prosenttia (174) ja konsernin vakavaraisuus 4 308 miljoonaa euroa (4 513).

Sampo-konserni julkaisee Kirjanpitolain 3a luvun 5. pykälän mukaisesti selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Kyseinen selvitys (Yritysvastuuraportti vuodelta 2020) julkaistaan toimintakertomuksesta erillisenä toukokuussa 2021.

Avainluvut

Sampo-konserni, 2020

Milj. e	2020	2019	Muutos, %
Tulos ennen veroja ^{*)}	380	1 541	-75
If	901	884	2
Topdanmark	167	238	-30
Hastings	-16	-	-
Osakkuusyhtiöt ^{*)}	-722	143	-
Mandatum	154	280	-45
Omistusyhteisö (pl. osakkuusyhtiöt)	-103	-4	-
Tilikauden tulos	112	1 237	-91
Tulos/osake, euroa	0,07	2,04	-1,97
Tulos/osake ilman satunnaisia eriä, euroa	2,16	2,31	-0,15
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	0,65	2,63	-1,88
Substanssi/osake, euroa	19,82	20,71	-0,89
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	13 227	9 813	3 414
Konsernin vakavaraisuussuhde, %	176	174	2
Oman pääoman tuotto, %	3,1	12,0	-8,9

^{*)} Vuoden 2020 raportoituun lukuun sisältyvät marraskuussa 2020 toteutuneeseen Nordean osakkeiden myyntiin liittyvä kirjanpidollinen tappio ja konsernin vuoden 2020 tilinpäätöksessä Nordea-omistuksen kirjanpitoarvoon tehty arvonalentumistappio, yhteensä 1 161 miljoonaa euroa. Vertailuajankohtaan sisältyy Nordean osakkeisiin liittyvä 155 miljoonan suuruinen arvostustappio.

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2020	1-9/2020	1-6/2020	1-3/2020	1-12/2019	1-9/2019
EURSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	10,4882	10,5622	10,6621	10,6649	10,5853	10,5679
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	10,0343	10,5713	10,4948	11,0613	10,4468	10,6958
DKKSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,4066	1,4157	1,4280	1,4279	1,4183	1,4158
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,3485	1,4197	1,4813	1,4813	1,3982	1,4326
NOKSEK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,9778	0,9857	0,9932	1,0195	1,0749	1,0816
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	0,9584	0,9523	0,9618	0,9610	1,0591	1,0809
EURDKK						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	7,4544	7,4581	7,4648	7,4714	7,4661	7,4644
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	7,4409	7,4462	7,4526	7,4674	7,4715	7,4662
EURGBP						
Tuloslaskelma (keskikurssi)	0,8892					
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	0,8990					

Taloudellinen kehitys

Maailmantalouden odotetaan supistuneen 3,5 prosenttia vuonna 2020 koronapandemian aiheuttaman šokin takia. Pandemia kurittaa edelleen joitain talouden osa-alueita, kun taas toiset ovat selvinneet kriisistä suhteellisen hyvin. Eniten kärsivät toimialat, jotka ovat riippuvaisia paikan päällä tehdystä kulutuksesta sekä kansainvälisestä matkailusta ja turismista. Hyvin kriisistä selvinneitä – tai jopa siitä hyötynyttä – toimialoja ovat puolestaan teollisuuteen ja digitaalitalouteen liittyvät osa-alueet, kuten teknologia- ja verkkokauppasektorit. Kuluvaan vuoden talouskehitys riippuu pitkälti rokotteiden jakelunopeudesta sekä raha- ja finanssipoliittisen elvytyksen tehokkuudesta.

Pohjoismaat ovat elpymisen tiellä vuoden 2020 koronatakaisun jälkeen. Pandemian toinen aalto hidastaa yhä elpymistä, mutta rokotusten ja kesän odotetaan tuovan tullessaan kauan kaivattua helpotusta tilanteeseen ja edesauttavan paluuta normaaliin. Pohjoismaat ovat kestäneet kriisin paremmin kuin useimmat muut Euroopan maat, ja niiden BKT:n odotetaan supistuvan selvästi useimpia Euroopan muita maita vähemmän. Tämä johtuu siitä, että Pohjoismaiden vienti on kestäväällä pohjalla, eivätkä matkailusektorin šokit vaikuta Pohjoismaihin samalla tavalla.

Suomen talouden odotetaan supistuneen 3,0 prosenttia vuonna 2020. Kuluvaan vuoden kolmen prosentin kasvuennuste tarkoittaa kuitenkin sitä, että suurin osa

menetetystä jalansijasta kurotaan kiinni vuoden loppuun mennessä. Kaikkien Pohjoismaiden talouskehitys riippuu pitkälti siitä, miten nopeasti koronavirusrajoituksia päästään purkamaan. Suomen talous kasvaa tänä vuonna voimakkaasti, mikäli erityisesti palvelualojen toiminta palaa normaaliin. Kasvua vauhdittavat yksityinen kulutus ja toipuva työllisyys. Vienti ja investoinnit hyötyvät maailmantalouden elpymisestä, mutta julkisen velan kasvu aiheuttaa budjettihaasteita jatkossa.

Ruotsin talouden ennakoidaan supistuneen 2,9 prosenttia vuonna 2020, mutta kasvavan 4,0 prosenttia vuonna 2021. Suomen tapaan vuoden ensimmäinen neljännes on todennäköisesti haastava myös Ruotsin taloudelle, sillä koronatartuntojen määrä on kasvanut ja rajoituksia kiristetty. Talouskasvun odotetaan kuitenkin kiihtyvän vuoden loppua kohti. Kasvua tukevat patoutunut kysyntä, viennin piristymisen ja maailmanlaajuisten finanssipoliittisten elvytystoimien heijastusvaikutukset. Ruotsin keskuspankki pitää todennäköisesti korot edelleen nollassa ja jatkaa talouden tukemista osto-ohjelmillaan. Lainakustannukset ovat pysyneet edullisina matalan korkotason ansiosta, mikä on ollut yksi iso tekijä asuntojen hintojen ennätyselliselle nousulle.

Norjan talouden odotetaan supistuneen 3,4 prosenttia vuonna 2020 ja kasvavan tänä vuonna 2,7 prosenttia. Tällä vauhdilla Norjan BKT palaa koronavirusta edeltäneelle

tasolle vuoden 2022 alussa. Norja on jo kuronut kiinni suurimman osan viime maaliskuun ensimmäisen koronashokin aiheuttamasta laskusta, jolloin manner-Norjan talous ehti supistua huimat 14 prosenttia. Työttömyysaste oli pahimmillaan 10 prosenttia, mutta on nyt laskenut 4 prosenttiin ja jatkaa todennäköisesti laskuaan myös vuonna 2021. Asuntojen hintojen nousuvire jatkuu vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta hidastuu asteittain sen jälkeen. Kruunun vahvistumista edesauttavat jatkossa öljyn hinnan nousu ja Norjan keskuspankin tulevat koronnostot.

Tanskan talous supistui ennusteiden mukaan viime vuonna 3,7 prosenttia. Sen odotetaan kasvavan 2,5 prosenttia vuonna 2021, mikä on vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Tanskan julkisen talouden tila on kuitenkin pysynyt suhteellisen vakaana eläkerahastojen tuottoerojen ansiosta. Myös tukipakettien todelliset kulut ovat olleet huomattavasti budjetissa oletettua pienemmät. Vuoden 2021 talouskasvu perustuu aluksi yksityisen kulutuksen kasvuun, jota tukevat asuntomarkkinoiden nopea vilkastuminen ja kotitalouksien kerryttämät säästöt. Loppuvuodesta Tanskan vientimarkkinoiden tilanteen uskotaan parantuvan, mikä nostaa BKT:n takaisin kriisiä edeltäneelle tasolle.

Koronaviruspandemian vaikutukset Sampo-konserniin

Vuosi 2020 jää historiaan koronaviruspandemiasta ja sen laajoista vaikutuksista yhteiskuntaan, kansantalouteen, yritystoimintaan ja yksittäisen ihmisen elämään. Turbulentista tilanteesta huolimatta Sampo-konsernin vakuutustoiminnot jatkoivat hyvää kehitystään.

Kun koronaviruspandemia iski Pohjoismaihin vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä, prioriteetiksi valittiin liiketoiminnan jatkuvuus ja asiakaspalvelun tarjoaminen kaikilla markkina-alueilla parhaalla mahdollisella tavalla muuttuneet työskentelyolosuhteet huomioiden. Asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuus on pyritty takaamaan viranomaisten suosituksia noudattamalla ja digitaalista teknologiaa hyödyntämällä.

Valtaosa henkilöstöstä on ollut etätöissä maaliskuun 2020 puolivälistä alkaen. Kesän lopulla alettiin jo palailla toimistolle viranomaisten turvaetäisyyksistä antamien suositusten sallimissa rajoissa, mutta korovirustartun-

tojen määrän jälleen noustua Euroopassa muutettiin suunnitelmia ja tartuntojen lähdettyä jyrkkään nousuun Pohjois-Euroopassa otettiin tiukemmat rajoitukset ja entistä vahvempi etätyösuositus, jonka seurauksena etätöissä olevien määrä kasvoi entisestään. Neljännen vuosineljänneksen lopulla Ifin henkilöstöstä oli maasta riippuen noin 80–95 prosenttia etätöissä ja muidenkin tytäryhtiöiden henkilöstä valtaosa työskenteli kotoa käsin.

Haastavista olosuhteista huolimatta tytäryhtiömme ovat pystyneet säilyttämään palvelutasonsa normaalina ja asiakastytyytyväisyys on säilynyt erittäin hyvänä, Mandatum Lifessä asiakastytyytyväisyys ylsi jopa kaikkien aikojen korkeimmalle tasolle.

Sampo-konsernin henkilöstöä ei ole lomautettu koronaviruspandemiaan liittyvistä syistä ja yksikään konsernin

yhhtiöistä ei ole ottanut vastaan valtion tukea koronaviruspandemian aikana.

Sairauspoissaolot ja työvoiman vaihtuvuus vähenivät koronavuonna ollen alhaisemmat kuin sitä edeltäneenä vuonna. Esimerkiksi Ifissä sairauspoissaolojen määrä väheni 3,3 prosentista 3,0 prosenttiin ja henkilöstön vaihtuvuus aleni 11,6 prosentista 10,1 prosenttiin. Mandatum Lifessä henkilöstön vaihtuvuus aleni 11,3 prosentista 8,1 prosenttiin.

Konsernissa on varauduttu etätöiden jatkumiseen pitkälle tulevaisuuteen ja kun lähityöhön aikanaan palataan, tapahtuu se hitaasti ja vaihteittain. Uskomme, että tulevaisuudessakin etätöitä suositaan ja digitaalisia työvälineitä hyödynnetään merkittävästi enemmän kuin pandemiaa edeltävänä aikana. Teemme jatkuvasti työtä varautuaksemme muuttuneeseen tilanteeseen.

If

Korvauskuluja kasvattivat vuonna 2020 korvaukset matkavakuutuksista, mihin oli pääosin syynä hallitusten koronaviruspandemian vuoksi asettamat matkustusrajotukset. Korvaushakemusten määrä ylsi raportointiajan kohdan lopussa noin 50 000:een, mikä vastaa noin 35 miljoonan euron bruttomääräisiä korvauskuluja. Vahingoista valtaosa kohdistui Henkilöasiakasliiketoimintaan ja Norjaan. Ifillä on tämäläyppisten vahinkojen varalta jälleenvakuutussuoja, jossa yhtiölle itselleen jäävä osuus on noin 10 miljoonaa euroa.

Hallitusten asettamat rajoitukset ja yleisen aktiviteetin väheneminen normaaliin nähden vaikuttivat vahinkofrekvenssiin positiivisesti varsinkin toisella vuosineljänneksellä. Vahinkotiheys vaihteli kolmannella ja neljännellä vuosineljänneksellä, mutta positiivinen vaikutus jatkui vuoden loppuun asti varsinkin ajoneuvovakuutussegmentissä. Koronavirukseen liittyvillä muutoksilla oli Ifin riskisuhteeseen viimeisellä vuosineljänneksellä noin 4 prosenttiyksikön vaikutus ja koko vuoden tasolla noin 3 prosenttiyksikön suuruinen positiivinen vaikutus.

Korjauskuluissa saattaa jatkossa olla edelleen nousupainetta hallitusten määräämien rajoitusten aiheuttaman materiaaalipulan, toimitusviiveiden tai henkilöstöpulan vuoksi.

Koronakriisi vaikutti maksutulokehitykseen hieman myös viimeisellä vuosineljänneksellä vaikutuksen näkyessä varsinkin matkavakuutuksissa Henkilöasiakasliiketoiminnassa, ajoneuvojen väliaikaisten liikenteestä poistamisen jatkumisina ja vakuutusmäärien pienenemisinä Yritysasiakasliiketoiminnassa, mutta kaiken kaikkiaan näiden merkitys ei ollut suuri. Maksutulokehitykseen voivat kuitenkin vaikuttaa viipeellä epävarmuustekijät, kuten vakuutusmäärien pieneneminen ja liikevaihdon aleneminen yritysasiakassegmenteissä.

Topdanmark

Topdanmark on raportoinut koronaviruspandemian vaikutuksista 22.1.2021 julkaisemassaan tulostiedotteessa. Raportti on saatavilla englanninkielisenä osoitteessa www.topdanmark.com.

Hastings

Moottoriajoneuvovahinkojen tiheys aleni vuonna 2020 moottoriajoneuvojen käytön vähennyttyä koronaviruksen leviämisen estämiseksi asetettujen kansallisten ja paikallisten rajoitusten vuoksi. Vahinkokuluja kasvattivat koronaviruksesta johtuneet katkokset korjaamotoiminnassa ja varaosien toimituksissa sekä autonvuokrauskustannusten kasvu autonkorjaukseen kuluneen ajan oltua ennakoitua pidempi.

Hastings ei tarjoa vakuutuksia sellaisissa vakuutusluokissa, kuten matkavakuutuksissa tai keskeytysvakuutuksissa, joihin koronavirus on vaikuttanut negatiivisesti.

Yhtiö on tukenut asiakkaitaan, henkilöstöään ja yhteisöään merkittävästi pandemian aikana muun muassa tarjoamalla asiakkailleen maksualennuksia ja tekemällä lahjoituksia hyväntekeväisyyteen. Konserni on maksanut koko henkilöstölleen täyttää palkkaa koko pandemian ajan.

Mandatum Life

Koronaviruspandemia aiheutti pääomamarkkinoilla lyhytaikaisen šokin maaliskuussa. Poikkeuksellisen tilanteen seurauksena Mandatum Life oli pakotettu siirtämään asiakasrajapinnan painopisteen keväällä useaksi kuukaudeksi uusmyynnistä olemassa olevien asiakkuuksien hoitamiseen. Painopisteen muuttaminen ja markkinatilanteen epävarmuus johtivat siihen, että maksutulo jäi jälkeen edellisen vuoden ennätystasosta.

Korvauskuluissa ei tapahtunut mitään normaalista heilunnasta poikkeavaa. Kaiken kaikkiaan koronaviruspandemian vaikutus yhtiön liiketoimintaan jäi koko vuoden mittakaavassa lopulta pieneksi.

Sijoitustoiminta

Globaaleilla pääomamarkkinoilla alkoi suurimittainen arvopaperien myynti koronapandemiakriisin myötä maaliskuussa. Tämän seurauksena kaikkien varallisuusluokkien tuotot kääntyivät negatiivisiksi. Pörssinoteeratut osakkeet ja matalan luottoluokituksen yrityslainat kärsivät eniten. Keskuspankkien ja hallitusten nopeat rahapoliittiset toimet auttoivat kuitenkin vakauttamaan pääomamarkkinat toisella vuosineljänneksellä. Merkittävimmät osakeindeksit toipuivat voimakkaasti ja joukkovelkakirjojen korkoerot kaventuivat.

Sampo-konsernin kuuluvien yhtiöiden sijoitusomaisuuden tuotot olivat hyviä vuoden 2020 toisesta neljänneksestä lähtien, ja kun markkinoihin ei kohdistunut uusia merkittäviä šokkeja kolmannella neljänneksellä, konsernin sijoitusomaisuuden tuotto kohosi plussalle kesän loppuun mennessä.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä, varsinkin marras-joulukuussa, koettiin voimakkaita kurssinousuja hyvien rokoteuutisten ja keskuspankkien jatkuvien elvytystoimien seurauksena. Osakesalkuista saatiin parhaat tuotot, mutta myös korkosijoitusten tuotto oli hyvä viimeisellä vuosineljänneksellä, mikä antoi Sammolle mahdollisuuden kotiuttaa voittoja varovaisesti. Merkitävä osa koko konsernin vuodelta 2020 raportoiduista erittäin hyvistä sijoitustuotoista saatiinkin lopulta nimenomaan parilta viime kuukaudelta.

Vakavaraisuus

Sampo konsernin ja sen tytäryhtiöiden vakavaraisuus- asema oli vahva vuoden 2020 lopussa. Lisätietoja on saatavilla **Vakavaraisuus**-osiossa.

Liiketoiminta-alueet

If

If on Pohjoismaiden johtava vahinkovakuutus konserni, joka toimii myös kaikissa Baltian maissa. Vahinkovakuutus konsernin emoyhtiö If Skadeförsäkring Holding AB (publ):in pääkonttori on Ruotsissa. Tytäryhtiöidensä ja sivukonttoriensa välityksellä If tarjoaa vakuutusratkaisuja ja -palveluja Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa. Ifin toiminnot jakautuvat neljään liike-toiminta-alueeseen: Henkilöasiakkaat, Yritysasiakkaat, Suurasiakkaat ja Baltia.

If-segmentin tammi-joulukuun 2020 tulos ennen veroja oli 901 miljoonaa euroa (884). Verojen jälkeinen laaja tulos oli 866 miljoonaa euroa (836).

Yhdistetty kulusuhde parani 82,1 prosenttiin (84,5) ja riskisuhde 60,7 prosenttiin (62,7) vuonna 2020. Toimintakulusuhde oli 21,5 prosenttia (21,8). Korona-virustilanteen vaikutus yhdistettyyn kulusuhteeseen oli noin 3 prosenttia tammi-joulukuussa 2020 ja 4 prosenttia vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Aiempina tilikausina sattuneisiin vahinkoihin varattua korvausvastuuta purettiin 186 miljoonalla eurolla (190) vuonna 2020. Oman pääoman tuotto oli 33,3 prosenttia (33,4) ja käyvän arvon rahasto 557 miljoonaa euroa (457) joulukuun 2020 lopussa.

Tulos

If, 2020

Milj. e	2020	2019	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	4 589	4 475	3
Sijoitustoiminnan nettotuotot	126	229	-45
Liiketoiminnan muut tuotot	103	33	208
Korvauskulut	-2 720	-2 751	-1
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-105	-87	20
Henkilöstökulut	-576	-558	3
Liiketoiminnan muut kulut	-498	-443	12
Rahoituskulut	-18	-16	11
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0	1	-
Tulos ennen veroja	901	884	2

Avainluvut	2020	2019	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	82,1	84,5	-2,4
Riskisuhde, %	60,7	62,7	-2,0
Toimintakulusuhde, %	21,5	21,8	-0,3
Liikekulusuhde, %	15,8	16,1	-0,3
Oman pääoman tuotto, %	33,3	34,5	-1,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	7 182	6 865	317

Vakuutustekninen tulos oli 811 miljoonaa euroa (685). Vakuutusliikkeen tuotto (vakuutusteknisen tuloksen suhde omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin) oli 18,2 prosenttia (15,9).

	Yhdistetty kulusuhde, %			Riskisuhde, %		
	2020	2019	Muutos	2020	2019	Muutos
Henkilöasiakkaat	76,0	82,0	-6,0	54,2	60,3	-6,1
Yritysiasiakkaat	85,8	88,3	-2,5	64,2	65,9	-1,7
Suurasiaakkaat	109,0	89,3	19,7	91,0	69,8	21,2
Baltia	86,6	87,0	-0,4	58,4	58,4	0
Ruotsi	72,3	76,5	-4,2	52,6	57,3	-4,7
Norja	86,6	88,4	-1,8	65,6	66,7	-1,3
Suomi	88,0	87,4	0,6	66,2	64,7	1,5
Tanska	92,3	94,1	-1,8	64,9	66,0	-1,1

Suurvahingoista maksettiin korvauskuluja 88 miljoonaa euroa odotettua enemmän tammi–joulukuussa 2020. Yritysiasiakkailla suurvahinkoja oli 3 miljoonaa euroa odotettua enemmän ja Suurasiaakkailla 85 miljoonaa euroa odotettua enemmän. Suurvahingot eivät sisällä 18 miljoonan euron korvauskuluja, jotka liittyivät Gjerdrumissa, Norjassa joulukuun 2020 lopussa tapahtuneeseen maanvyöryyn.

Annuiteettien diskonttaamiseen Ruotsissa käytetty korko oli vuoden 2020 lopussa -0,72 prosenttia (-0,77) ja sillä oli 5 miljoonan euron positiivinen vaikutus koko vuoden tulokseen. Suomessa käytettävä diskonttokorko laskettiin

kolmannella neljänneksellä 0,75 prosenttiin, millä oli 51 miljoonan euron negatiivinen vaikutus tulokseen.

Bruttovakuutusmaksutulo oli 4 823 miljoonaa euroa (4 675) vuonna 2020. Valuuttakurssit huomioon ottaen maksutulo kasvoi 4,7 prosenttia (5,7) tammi–joulukuussa 2020. Maksutulo kasvoi kaikilla markkinoilla ja liike-toiminta-alueilla.

Liiketoiminta-alueittain kasvu oli voimakkainta Suurasiakkaissa, 10,4 prosenttia ja seuraavaksi voimakkainta Yritysiasiakkaissa, 4,2 prosenttia. Henkilöasiakkaiden maksutulo kasvoi 3,7 prosenttia. Tanskassa maksutulo

kasvoi 10,6, Norjassa 5,0, Ruotsissa 4,4 ja Suomessa 2,5 prosenttia.

Asiakaspysyvyys säilyi korkealla ja vakaalla tasolla kaikilla liiketoiminta-alueilla. Asiakasmäärä kasvoi kaikissa maissa.

Ifin sijoitusomaisuuden arvo oli joulukuun 2020 lopussa 11,0 miljardia euroa (10,8). Tästä 85 prosenttia (86) oli sijoitettuna korkoinstrumentteihin, 3 prosenttia (2) rahamarkkinainstrumentteihin ja 12 prosenttia (12) osakkeisiin. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 126 miljoonaa euroa (229). Sijoitusten tuotto käyvin arvoin vuodelta 2020 oli 2,3 prosenttia (5,0). Korkosijoitusten duraatio oli 1,4 vuotta (1,3) ja keskimääräinen maturiteetti oli 2,8 vuotta (2,8). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla laskettuna (running yield) ilman valuuttasuojauksien kuluja oli vuoden 2020 lopussa 1,5 prosenttia (1,8).

Ifin vakavaraisuusasemaa on kuvattu **Vakavaraisuus**-osiossa.

Topdanmark

Topdanmark on Tanskan toiseksi suurin vahinkovakuutusyhtiö ja merkittävä henkivakuutusyhtiö. Yhtiö on listattu Nasdaq Kööpenhaminassa. Topdanmarkilla on vahinkovakuuttamisessa 16 prosentin markkinaosuus ja henkivakuutuksissa 11 prosentin markkinaosuus Tanskassa. Yhtiö keskittyy henkilöasiakkaiden, maatalouden ja pk-yritysten vakuuttamiseen.

Vuoden 2020 lopussa Sampo Oyj omisti 41 997 070 Topdanmarkin osaketta, mikä on 46,7 prosenttia Topdanmarkin koko osakekannasta ja 48,0 prosenttia niihin liittyvistä äänioikeuksista. Sammon omistuksen markkina-arvo oli 1 491 miljoonaa euroa 31.12.2020.

Topdanmarkin hallitus esittää 25.3.2021 pidettävälle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2020 osinkoa jaetaan 1 035 miljoonaa Tanskan kruunua, eli 11,5 kruunua osakkeelta. Lisäksi hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2019 jakamatta jäänyt 8,5 kruunun (765 miljoonaa kruunua) osinko osakkeelta jaetaan ylimääräisenä osinkona. Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen yhtiökokouksen yhteydessä jaettava kokonaisosinko on 1 800 miljoonaa kruunua eli 20 kruunua osakkeelta.

Topdanmarkin tulos ennen veroja vuodelta 2020 oli 167 miljoonaa euroa (238) Sampo-konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa. Yhdistetty kulusuhde oli 85,2 prosenttia (82,1) vuonna 2020. Liikekulusuhde oli 16,2 prosenttia (16,0). Liikekulusuhteen nousuun vaikutti runsas myynti

Tulos

Topdanmark, 2020

Milj. e	2020	2019	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	2 709	2 677	1
Sijoitustoiminnan nettotuotot	677	1 037	-35
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3	-27
Korvauskulut	-1 592	-1 223	30
Vakuutus- ja sopimusvelkojen muutos	-1 201	-1 864	-36
Henkilöstökulut	-293	-272	8
Liiketoiminnan muut kulut	-134	-131	2
Rahoituskulut	-14	-10	-32
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	12	22	-44
Tulos ennen veroja	167	238	-30

Avainluvut	2020	2019	Muutos
Yhdistetty kulusuhde, %	85,2	82,1	3,1
Vahinkosuhde, %	69,0	66,2	2,8
Liikekulusuhde, %	16,2	16,0	0,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	2 428	2 322	64

uuden yhteistyökumppanin Nordean kautta sekä koronavirusilanteeseen liittyvät kulut.

Seuraava teksti perustuu Topdanmarkin 22.1.2021 julkaisemaan tilinpäätöstiedotteeseen vuodelta 2020.

Tulos ennen veroja oli parempi kuin viimeisimmän tulosennustemallin odotus kolmannella vuosineljänneksellä. Tulospaannusta selittivät pääasiassa korkeammat

sijoitustuotot, run-off-tuotot ja odotettua alhaisemmat sähän liittyvät vahingot vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä.

Moottoriajoneuvovakuuttamisessa korkeampi keskimääräinen maksutulo paransi koronavirustilanteen vaikutuksista oikaistua vahinkotrendiä. Vahinkotrendi parani moottoriajoneuvovakuuttamisen hyvän kehityksen myötä 0,8 prosenttiyksikköä.

Topdanmarkin vahinkovakuutuksen maksutulo kasvoi 3,6 prosenttia ja henkivakuutuksen maksutulo laski 1,1 prosenttia vuonna 2020. Henkilöasiakassegmentissä maksutulo kasvoi 1,3 prosenttia ja pk-yrityksiä asiakassegmentissä 6,2 prosenttia. Segmenttimuutosten vaikutuksella oikaistuna maksutulon kasvu oli 2,1 prosenttia henkilöasiakassegmentissä ja 5,3 prosenttia pk-yrityksiä asiakassegmentissä.

Sydbank lopetti jakelusopimuksensa Topdanmarkin kanssa 1.10.2020 ja sopimus päättyi vuoden 2020 lopussa. Topdanmarkilla on hyvä vire uusmyynnissä ja asiakaspoistuma on alhainen, joten Sydbank-jakelusopimuksen päättymisen negatiivinen vaikutus maksutulon kasvuun vuonna 2021 on vähäinen.

Topdanmarkin vakavaraisuusasemaa on kuvattu **Vakavaraisuus**-osiossa.

Lisätietoja Topdanmark A/S:stä ja sen tammi-joulukuun 2020 tuloksesta saatavilla osoitteessa www.topdanmark.com.

Hastings

Sampo Oyj omistaa 70 prosenttia englantilaisen vakuutus konserni Hastingsin osakkeista ja se konsolidoitiin konsernin tytäryhtiöksi 16.11.2020. Hastings raportoidaan erillisenä segmenttinä Sampo-konsernin konsolidoiduissa raporteissa. Hastingsin tuloslaskelman erät raportoidaan rivi riviltä konsernin konsolidoidussa tuloslaskelmassa.

Seuraavan seitsemän ja puolen vuoden ajan aineettomiin hyödykkeisiin kohdistuvat poistot ovat noin 40 miljoonaa euroa vuositasolla, eli noin 10 miljoonaa euroa vuosineljänneksittäin. Vuoden 2020 lyhyt konsolidointijakso sisältää myös kertaluonteisia eriä.

Hastingsin ketteryys ja digitaalinen suorituskyky ovat mahdollistaneet toimintojen jatkumisen mahdollisimman vähäisin keskeytyksin huolimatta koronavirustilanteen ennennäkemättömistä häiriöistä Ison-Britannian yhteiskuntaan ja talouteen. Liiketoiminta on kehittynyt strategian mukaisesti luoden kannattavaa kasvua asiakasmäärän samalla kasvaessa 8 prosenttia 3,1 miljoonaan. Asiakasmäärän kasvua on tukenut koko vuoden 2020 vahvana jatkunut asiakaspysyvyys. Myös kotitalousasiakkaiden määrä jatkoi kasvuaan ja nousi 28 prosenttia 0,3 miljoonaan.

Vuoden 2020 vahinkosuhde laski vuoteen 2019 verrattuna sulkutoimien laskettua vahinkotiheyttä, joskin korvausinflaatio pienensi vaikutusta. Vuoden 2020 lopun

vastuiden varaustilanne heijastaa koronaviruspandemian myötä kasvanutta epävarmuutta korvauskuluihin liittyen.

Hastings jatkaa panostuksiaan digitaaliseen suorituskykyynsä, mikä on näkynyt mobiilisovelluksen kautta solmittujen vakuutussopimusten määrän kasvuna. Mobiilisovellusta on ladattu yli 1,2 miljoonaa kertaa ja sekä asiakkaiden sitoutuminen että palaute on ollut positiivista. Etenemistä on tapahtunut myös Hastingsin vahingonehkäisyyteen liittyvissä aloitteissa, mukaan lukien onnettomuuksien ennaltaehkäisy sekä kolmannen osapuolen omaisuudelle aiheutettuihin vahinkoihin ja henkilövahinkoihin liittyvät aloitteet.

Nordea

Nordea on Pohjoismaiden johtava yleispankki. Nordean osake noteerataan Nasdaqin pörssissä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa. Nordeaa käsitellään Sammon konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä, ja segmenttiraportoinnissa osuus sen tuloksesta sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin.

Joulukuun 2020 lopussa Sampo Oyj omisti 642 924 782 Nordean osaketta eli 15,87 prosenttia pankin osakkeista. Sammon omistusosuus aleni 4 prosenttiyksikköä Sammon myytyä 10.11.2020 nopeutetulla tarjousmenettelyllä institutionaalisille sijoittajille 162 miljoonaa Nordean osaketta.

Yhdestä osakkeesta maksettu keskimääräinen hankintahinta oli 6,46 euroa. Nordean osakkeen kirjanpitoarvo Sammon konsernitaseessa oli arvonalentumiskirjauksen jälkeen 7,50 euroa osakkeelta. Kuten 11.2.2021 tiedotettiin, Sammon hallitus päätti johdon huolellista harkintaa käyttäen tehdä alaskirjauksen aiempaan 8,90 euron osakekohtaiseen kirjanpitoarvoon. Nordean osakkeen päätöskurssi oli joulukuun 2020 lopussa 6,67 euroa.

Sammon osuus Nordean vuoden 2020 tuloksesta ennen veroja oli 429 miljoonaa euroa (290), jos ei huomioida 10.11.2020 toteutetun osakemyynnin kirjanpidollisia vaikutuksia ja Nordean osakkeiden kirjanpitoarvoon vuodelle 2020 kirjattua arvonalentumistappiota.

Nordean hallitus ehdotti 4.2.2021, että tilikaudelta 2020 osinkoa maksetaan 0,39 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus päättää 0,07 euron osakekohtaisen osingon maksamisesta 18.2.2021. Tämä on ensimmäinen erä tilikauden 2019 lykätystä 0,40 euron osakekohtaisesta osingosta. Hallitus ehdottaa myös, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa sen maksamaan jäljellä olevan osan tilikauden 2019 osingosta (0,33 euroa osakkeelta) ja tilikaudelta 2020 maksettavan osingon (0,39 euroa osakkeelta) – yhteensä 0,72 euroa osakkeelta – syyskuun 2021 jälkeen Euroopan keskuspankin suositusten mukaisesti.

Lisätietoja Nordean tuloksesta vuodelta 2020 on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Mandatum Life

Mandatum Life -konserni koostuu Sampo Oyj:n kokonaan omistamasta tytäryhtiöstä Mandatum Henkivakuutus- osakeyhtiöstä, jolla on toimintaa Suomessa, Virossa, Latviassa ja Liettuaissa, ja sen kolmesta tytäryhtiöstä. Emoyhtiö Mandatum Life on vastuussa myynnistä ja kaikista vakuutusyhtiölain määrittämissä toiminnoista. Tytäryhtiöt ovat Mandatum Life Palvelut Oy, Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy ja Mandatum Life Fund Management S.A.

Mandatum Lifen tammi–joulukuun 2020 tulos ennen veroja oli 154 miljoonaa euroa (280). Markkina-arvojen muutokset huomioiva laaja tulos verojen jälkeen oli 213

miljoonaa euroa (308). Oman pääoman tuotto oli 14,4 prosenttia (23,5).

Kustannusliikkeen tulos nousi 27 miljoonaan euroon (24). Riskiliikkeen tulos kasvoi 38 miljoonaan euroon (35).

Mandatum Life -konsernin omalla vastuulla oleva maksutulo oli 1 051 miljoonaa euroa (1 596). Sijoitussi-donnaisista vakuutuksista kertynyt maksutulo oli 960 miljoonaa euroa (1 476). Vuonna 2019 sekä maksutuloon että maksettuihin korvauksiin sisältyi henkivakuutus-tuotteiden verokohtelun muutoksesta aiheutunut 400 miljoonan euron kertaerä.

Tulos

Mandatum Life, 2020

Milj. e	2020	2019	Muutos, %
Vakuutusmaksutulo, netto	1 051	1 596	-34
Sijoitustoiminnan nettotuotot	587	1 267	-54
Muut tuotot	26	23	12
Korvauskulut	-1 089	-1 492	-27
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	-272	-971	-72
Henkilöstökulut	-53	-52	2
Muut kulut	-82	-81	1
Rahoituskulut	-12	-9	35
Tulos ennen veroja	154	280	-45
Avainluvut	2020	2019	Muutos
Liikekustannussuhde, %	82,5	83,8	-1,3
Oman pääoman tuotto, %	14,4	23,5	-9,1
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	576	563	13

Sijoitusomaisuuden nettotuotot olivat 189 miljoonaa euroa (358) ilman sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä tuottoja. Sijoitussidonnaisten vakuutusten tuotot olivat 397 miljoonaa euroa (908). Käyvän arvon rahaston arvo kasvoi 534 miljoonaan euroon (438) vuonna 2020.

Mandatum Life -konsernin vastuuvetka kasvoi 12,3 miljardiin euroon (12,0). Sijoitussidonnainen vastuuvetka oli korkeimmillaan koskaan, 8,8 miljardia euroa (8,1) vuoden 2020 lopussa. Sijoitussidonnainen vastuuvetka oli 72 prosenttia (67) koko vastuuvetasta.

Laskuperustekorkoisen vastuuvetkan määrä aleni vuonna 2020 suunnitelman mukaisesti ja oli 3,5 miljardia euroa (3,9) vuoden 2020 lopussa. Vakuutusmaksat, joiden laskuperustekorot ovat korkeita (4,5 ja 3,5 prosenttia), pienenevät vuoden 2020 aikana 268 miljoonaa euroa 1,9 miljardiin euroon.

Mandatum Life on vahvistanut vastuuvetkaansa kokonaisuudessaan 218 miljoonalla eurolla (230). Lukuun ei sisälly eriytettyyn kantaan liittyviä eriä. Diskontto-

korko vuosille 2020 - 2023 on 0,25 prosenttia. Uusi diskonttokorko vuosille 2022 ja 2023 vaikutti tulokseen negatiivisesti 77 miljoonaa euroa.

Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan laskuperustekorko oli 0,0 prosenttia ja diskonttokoron alentamiseen oli varattu 232 miljoonaa euroa (263).

Mandatum Lifen alkuperäisen laskuperustekorkoisen vastuuvetkan katteena oleva sijoitusomaisuus oli 31.12.2020 markkina-arvoin 4,6 miljardia euroa (4,7). Tästä 49 prosenttia (46) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 9 prosenttia (15) rahamarkkinoille, 28 prosenttia (25) osakkeisiin ja 14 prosenttia (14) muihin instrumentteihin. Sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin vuodelta 2020 oli 6,5 prosenttia (9,2). Vuoden 2020 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 2,7 vuotta (2,8) ja keskimääräinen maturiteetti 2,9 vuotta (2,9). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli joulukuun 2020 lopussa 2,8 prosenttia (2,4).

Eriytetyn kannan katteena olevien sijoitusten arvo oli 0,9 miljardia euroa (1,0), josta 80 prosenttia (68) oli sijoitettu korkoinstrumentteihin, 9 prosenttia (13) rahamarkkinoille, 6 prosenttia (13) osakkeisiin ja 5 prosenttia (4) muihin instrumentteihin. Eriytetyn kannan sijoitusomaisuuden tuotto käyvin arvoin tammi - joulukuussa 2020 oli 1,5 prosenttia (6,4). Vuoden 2020 lopussa korkosijoitusten duraatio oli 3,1 vuotta (2,8) ja keskimääräinen maturiteetti 3,6 vuotta (3,2). Korkosalkun keskimääräinen tuotto eräpäivään instrumenttien hankintahinnoilla (running yield) ilman valuuttariskin suojauskustannusta oli joulukuun 2020 lopussa 2,1 prosenttia (1,9).

Mandatum Lifen vakavaraisuusasemaa on kuvattu **Vakavaraisuus**-osiossa.

Omistusyhteisö

Sampo Oyj hallinnoi vahinko- ja henkivakuutustoimintaa harjoittavia tytäryhtiöitään. Lisäksi yhtiö omisti 31.12.2020 noin 15,9 prosenttia Pohjoismaiden suurimman pankin Nordean osakepääomasta. Nordea on Sampo Oyj:n osakkuusyhtiö. Lisäksi Nordax (aiemmin NDX Intressenter AB) on ollut Sammon toinen osakkuusyhtiö maaliskuusta 2018. Sampo omistaa yhtiöstä 36,25 prosenttia.

Omistusyhteisösegmentin tulos ennen veroja vuodelta 2020 aleni -826 miljoonaan euroon (139), kun huomioidaan Nordean osakkeisiin liittyvät, yhteensä 1 161 miljoonan suuruiset satunnaiset erät. Vertailuajan-kohtaan sisältyy 155 miljoonan suuruinen arvostustappio vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä Sammon osakkeenomistajille Nordean osakkeina jaetusta lisäosingosta.

Arvon alentumistappiokirjauksen jälkeen Nordean 31.12.2020 mukainen kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli 4,8 miljardia euroa eli 7,50 euroa osakkeelta. Sammon Nordea-omistuksen markkina-arvo oli joulukuun 2020 lopussa 4,3 miljardia euroa eli 6,67 euroa osakkeelta.

Tulos

Omistusyhteisö, 2020

Milj. e	2020	2019	Muutos, %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	4	-2	-
Liiketoiminnan muut tuotot	17	16	2
Henkilöstökulut	-17	-15	12
Liiketoiminnan muut kulut	-28	-13	118
Rahoituskulut	-79	10	-
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	439	298	47
Arvostus-/myyntitappio tytäryhtiön osakkeista	-262	-155	-
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	-899	-	-
Tulos ennen veroja	-826	139	-

Avainluvut	2020	2019	Muutos
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä (FTE)	67	63	4

Nordean osakkeisiin liittyvät arvonalentumistappio ja myyntitappio huomioiden Sammon osuus osakkuusyhtiöiden Nordean ja Nordaxin vuoden 2020 tuloksista oli -722 miljoonaa euroa. Ilman satunnaisia eriä tytäryhtiöiden tuloksista kirjattava osuus oli 439 miljoonaa (298), josta Nordean osuus oli 427 miljoonaa euroa (290) ja Nordaxin 12 miljoonaa (8) euroa.

Muut tapahtumat

Nordean osakkeiden myynti

Sampo myi 10.11.2020 yhteensä 162 miljoonaa Nordean osaketta, 4 prosenttiyksikköä osakeomistuksestaan, nopeutetulla tarjousmenettelyllä institutionaalisille sijoittajille. Myyntihinta oli 7,25 euroa osakkeelta ja bruttomyyntitulo 1 174 miljoonaa euroa.

Sampo omistaa myynnin jälkeen 642 924 782 Nordean osaketta, mikä vastaa 15,9 prosenttia Nordean kaikista osakkeista ja äänioikeuksista.

Sampo kirjasi myynnistä 262 miljoonan euron raportoidun tappion vuoden 2020 viimeiselle neljännekselle. Nordean asema osakkuusyhtiönä säilyy ennallaan.

Sampo on myynnin yhteydessä, tietyin poikkeuksin, sitoutunut olemaan myymättä Nordean osakkeita ajanjaksolla, joka päättyy 9.5.2021.

Hastings-kauppa

Sampo ja Rand Merchant Investment Holdings Limited (RMI) julkistivat 5.8.2020 suositellun käteisostotarjouksen tarkoituksenaan hankkia kaikki Hastings Group Holdings Plc:n liikkeeseenlaskemat ja liikkeeseenlaskettavat

osakkeet, jotka eivät jo olleet Sammon ja RMI:n omistuksessa tai määräysvallassa.

Tarjoushinta oli 250 GBP:tä jokaisesta Hastingsin osakkeesta, mikä tarkoitti Hastingsin liikkeeseenlaskeman ja liikkeeseenlaskettavan osakepääoman arvostamista noin 1,66 miljardiin puntaan eli noin 1,84 miljardiin euroon. Tarjoushinta vastasi noin 37,5 prosentin preemiota verrattuna Hastingsin osakkeiden kaupankäyntimäärillä painotettuun 182 GBP:n keskimääräiseen 28.7.2020, joka oli viimeinen arkipäivä ennen kuin Hastings tiedotti Sammon ja RMI:n yhteydenotosta.

Sampo ja RMI perustivat yhteisesti omistetun yhtiön Hastingsin hankkimista varten. Tarjouksen loppuunsaattamisen jälkeen Sammolla oli omistuksessaan ja määräysvallassaan 70 prosenttia ja RMI:llä 30 prosenttia kaikista yhteisesti omistetun yhtiön osakkeista ja äänistä. Sampo ja RMI ovat sitoutuneet pitkäaikaiseen yhteistyöhön Hastingsin osalta. Yhtiön hallinnointi heijastaa Sammon ja RMI:n suhteellisia omistusosuuksia huomioiden Sammon määräävän aseman, mutta suojaten RMI:n etuja tavanomaisin vähemmistösuojajärjestelyin. Osakassopimus sisältää tällaiselle yhteiselle sijoitukselle tavanomaisia irtaantumisjärjestelyjä.

Sammon sijoituksen suuruus, perustuen sen 70 prosentin hankintaosuuteen, oli 1,16 miljardia puntaa eli 1,29

miljardia euroa tarjoushinnan mukaisesti laskettuna. Sampo rahoitti hankintaosuutensa laskemalla liikkeeseen uuden noin 1 miljardin euron suuruisen toissijaisen pääoman (Tier 2) ehtoisen hybridilainan ja rahoitti jäljelle jäävän osuuden olemassa olevilla käteisvaroilla.

Hankinnan strategiset syyt

Sammon strategisena tavoitteena on kasvattaa entisestään toimintaansa vahinkovakuutusliiketoiminnassa, josta sillä on entuudestaan laaja kokemus ja tietämys. Osana tätä strategiaa ja johtava asemansa pohjoismaisilla markkinoilla huomioon ottaen, Sampo on harkinnut maantieteellisen toiminta-alueensa laajentamista nykyistä laajemmalle. Sampo uskoo, että yhtenä Euroopan suurimmista henkilöasiakkaiden vahinkovakuutusmarkkinoista Yhdistynyt kuningaskunta tarjoaa houkuttelevan mahdollisuuden laajentaa toimintaa.

Tässä yhteydessä Hastingsin hankkiminen tarjoaa Sammolle kiinnostavan mahdollisuuden edistää strategiaansa ja vahvistaa uudelleensuuntautumistaan henkilöasiakkaiden vahinkovakuutusliiketoimintaan. Hastings on johtava moottorijajoneuvovakuutusliiketoimintaa tarjoava vakuutusyhtiö Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja se on viime aikoina laajentanut toimintaansa muihin vahinkovakuutusluokkiin, mukaan lukien kotivakuutuksiin.

Sekä moottoriajoneuvovakuutukset että kotivakuutukset muodostavat laajat markkinat Yhdistyneessä kuningaskunnassa, mikä merkitsee kasvumahdollisuuksia Hastingsin liiketoiminnalle.

Hastingsin hankkiminen tarjoaa kiinnostavan toimintalustan yksillä maailman digitaalisesti edistyksellisimmillä markkinoilla. Yhdistyneelle kuningaskunnalle on ominaista digitaalisen tarjonnan korkea määrä ja Hastings on tällä markkinalla yksi moottoriajoneuvovakuutusten johtavista jakelijoista. Sampo uskoo, että sen ja RMI:n yhteisomistuksessa Hastings pystyy kehittämään edelleen digitaalista ja ketterää liiketoimintamalliaan pitkäaikaisen arvon luomiseksi.

Sammon ja RMI:n aikomuksena on, että Hastings jatkaa toimintaansa itsenäisenä, mutta listaamattomana yhtiönä, ja nykyisen johtoryhmän odotetaan jatkavan tehtävässään hankinnan jälkeen. Sampo uskoo, että sen ja RMI:n yhteisomistamisen yhtiön kautta järjestetty kumppanuus tarjoaa parhaan mahdollisen rakenteen sen potentiaalin hyödyntämiseksi sekä pitkäaikaisen arvon tuottamiseksi sen sidosryhmille. Sampo uskoo, että yksityisenä yhtiönä Hastings hyötyy pitkän aikavälin lähestymistapaa korostavasta päätöksenteosta.

Sampo ja RMI uskovat, että useita Hastingsin toimintoja, kuten korvauskäsittelyn kehittyneisyyttä, laajentamista kotivakuutuksiin, asiakaspitoa ja jälleenvakuutusstrategiaa, voidaan kehittää yhtiöiden kokemuksen avulla Hastingsin ollessa yksityisessä omistuksessa.

Hankinnan taloudelliset vaikutukset Sampo-konserniin

Sammon hallitus arvioi, että Hastingsin hankinta kasvattaa konsernin osakekohtaista tulosta ja oman pääoman tuottoa kaupan toteutumisesta seuraavasta ensimmäisestä täydestä vuodesta lähtien. Sampo arvioi, että Hastingsin hankinnalla on noin 5 prosentin positiivinen vaikutus sen osakekohtaiseen tulokseen.

Luottoluokittajat S&P ja Moody's ovat pitäneet ennallaan arvionsa, joiden mukaan Sammon luottoluokitusnäkyvät ovat vakaat. Sammon hallitus ei odota hankinnalla olevan vaikutusta Sammon osinkopolitiikkaan lyhyellä aikavälillä, mutta sen odotetaan parantavan yhtiön osingonmaksupotentiaalia pitkällä aikavälillä.

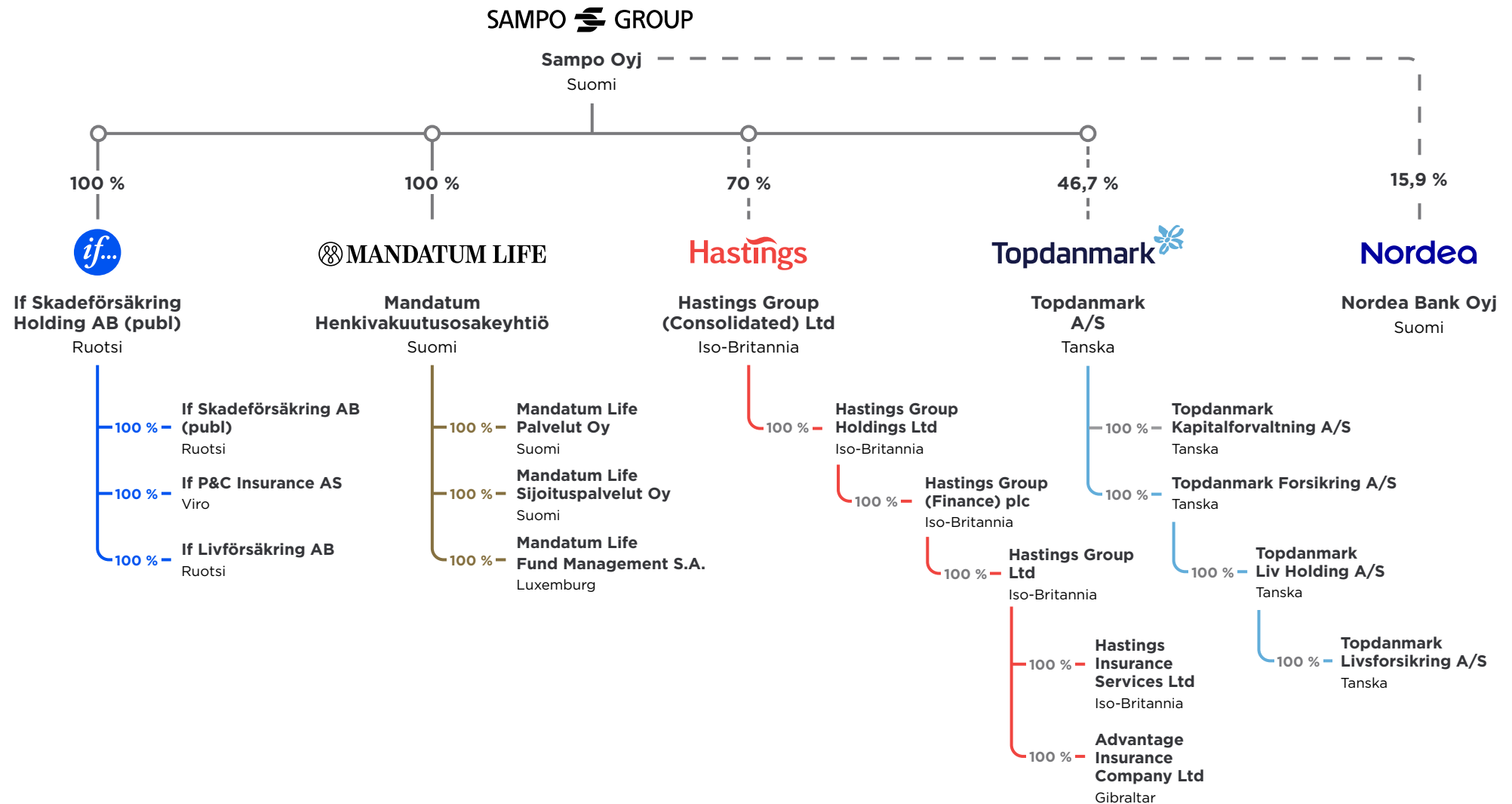
Järjestelyn rakenne ja aikataulu

Hastingsin riippumattomat hallituksen jäsenet suosittelevat yksimielisesti ostotarjouksen hyväksymistä. Ostotarjous toteutettiin Englannin lain mukaisella järjestelyllä, johon liittyi tuomioistuinmenettely. Järjestelyn edellyttämä asiakirja hyväksyttiin vaadittavalla enemmistöllä Hastingsin osakkeenomistajien kokouksissa 29.9.2020. Kaikki viranomaislupiin ja kilpailuoikeudellisiin hyväksyntöihin liittyvät ehdot täytettiin 27.10.2020 mennessä ja kauppa astui voimaan 13.11.2020 järjestetyn Englannin lain mukaisen tuomioistuinkäsittelyn jälkeen.

Sammon ja RMI:n yhteisesti omistama yhtiö on nykyään nimeltään Hastings Group (Consolidated) Limited. Yhtiöstä tuli Sammon tytäryhtiö ja se muodosti erillisen segmentin konsernin taloudellisessa raportoinnissa 16.11.2020 alkaen. Hastingsin tuloslaskelmaerät on raportoitu Sampo-konsernin konsernitalinpäätöksessä riviriviltä.

Konsernin rakenne

31.12.2020

Hallinnointiin liittyvät asiat

Muutoksia konsernin johdossa

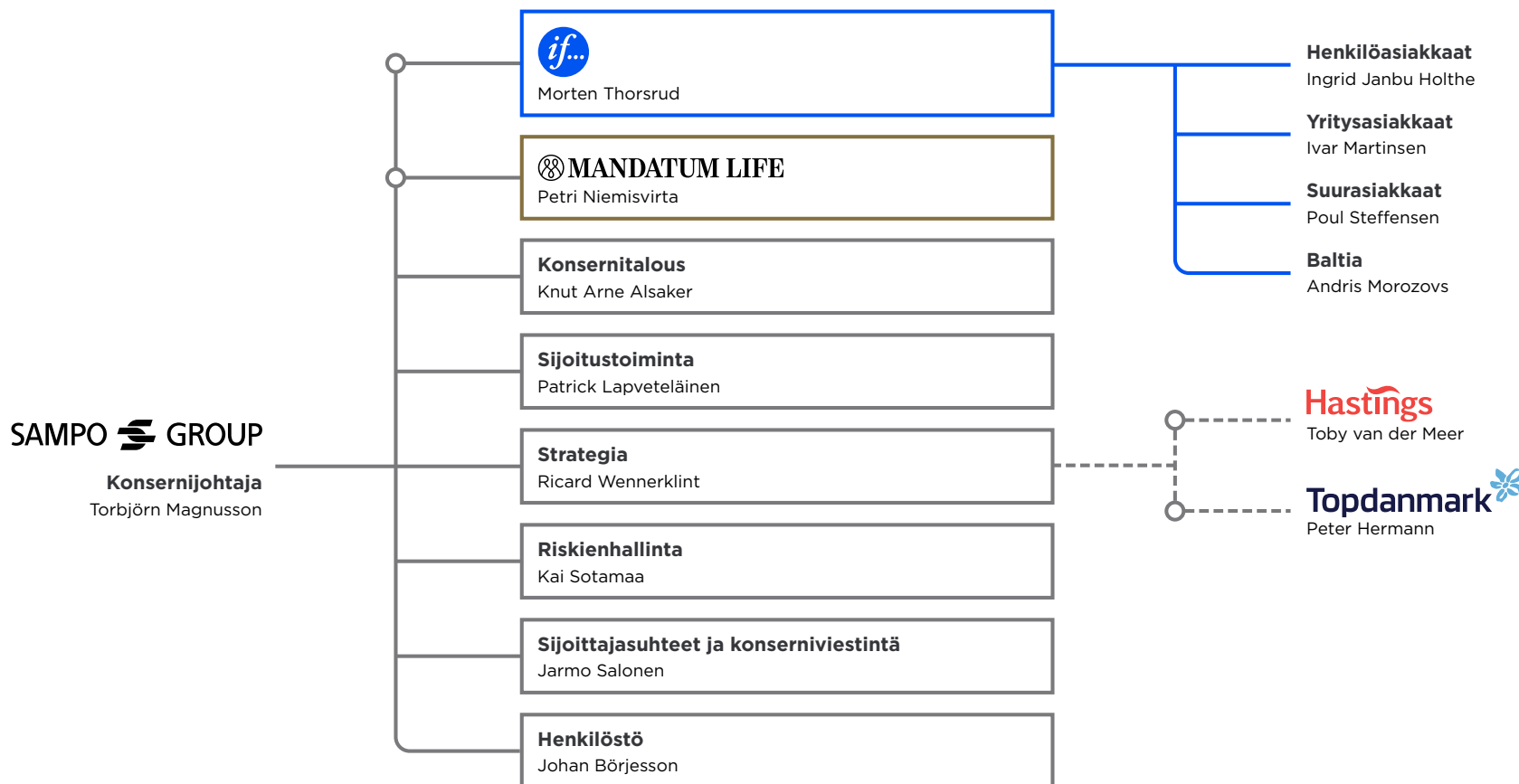
Torbjörn Magnusson aloitti Sammon konsernijohtajana 1.1.2020 **Kari Stadighin** jäätyä eläkkeelle. Magnusson toimi aiemmin Ifin toimitusjohtajana.

Ricard Wennerklint aloitti samana ajankohtana Sampo-konsernin strategiajohtajana. Hän on työskennellyt Sampo-konsernissa eri tehtävissä vuodesta 2002 alkaen.

Ivar Martinsen jätti tehtävänsä Ifin Yritysasiakasliike-toiminnasta vastaavana johtajana ja samalla jäi pois Sammon johtoryhmästä 20.1.2021 raportointikauden jo päättyttyä.

Organisaatio

31.12.2020

Hallinnointi

Sampo-konserni noudatti kertomusvuonna kokonaisuuudessaan 1.1.2020 voimaan tullutta kotimaista hallinnointikoodia 2020. Arvopaperimarkkinayhdistys hyväksyi hallinnointikoodin 19.9.2019.

Sampo julkaisee internetsivuillaan hallinnointikoodin mukaisen hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan Corporate Governance Statement -selvityksen arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7. luvun 7 §:n mukaisesti.

Selvitys on saatavilla osoitteissa

www.sampo.com/selvitys ja

www.sampo.com/vuosi2020.

Varsinainen yhtiökokous

Sampo Oyj:n hallitus päätti 25.3.2020 siirtää varsinaisen yhtiökokouksen, joka oli suunniteltu järjestettäväksi 23.4.2020. Päätöksellä pyrittiin varmistamaan Sammon osakkeenomistajien, henkilöstön ja muiden sidosryhmien turvallisuus ja hyvinvointi koronaviruksen muodostaman terveysuhan aikana.

Sammon hallitus päätti 6.5.2020 peruuttaa aiemman ehdotuksensa 2,20 euron suuruisesta osingosta ja ehdotti uutena ehdotuksenaan osinkoa maksettavaksi 1,50 euroa osakkeelta. Sampo Oyj:n 2.6.2020 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti jakaa vuodelta 2019 osinkoa 1,50 euroa osakkeelta. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 4.6.2020 ja osingonmaksupäivä 11.6.2020. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Yhtiön hallitukseen valittiin kahdeksan jäsentä.

Hallitukseen valittiin uudelleen **Christian Clausen, Fiona Clutterbuck, Jannica Fagerholm, Johanna Lamminen, Risto Murto, Antti Mäkinen ja Björn Wahlroos**. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin **Georg Ehrnrooth**. Hallituksen toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen Björn Wahlroosin ja varapuheenjohtajakseen Jannica Fagerholmin. Nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan valittiin Christian Clausen, Risto Murto, Antti Mäkinen ja Björn Wahlroos (puheenjohtaja). Tarkastusvaliokuntaan valittiin Fiona Clutterbuck, Georg Ehrnrooth, Jannica Fagerholm (puheenjohtaja) ja Johanna Lamminen.

Kaikkien ehdotettujen hallituksen jäsenten on arvioitu olevan riippumattomia yhtiöstä sekä sen merkittävistä osakkeenomistajista Arvopaperimarkkinayhdistyksen antaman hallinnointikoodin 2020 mukaisesti. Hallituksen jäsenten ansioluettelot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/hallitus.

Yhtiökokous päätti maksaa hallituksen jäsenille palkkioita vuonna 2021 pidettävän varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka seuraavasti: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 180 000 euroa ja hallituksen jäsenille 93 000 euroa. Tämän lisäksi hallituksen ja sen valiokuntien jäsenille maksetaan seuraavat vuosipalkkiot: varapuheenjohtajalle 26 000 euroa, tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 26 000 euroa ja tarkastusvaliokunnan jäsenelle 6 000 euroa. Hallituksen jäsenen edellytetään hankkivan yhtiökokouksen päätöksen perusteella Sammon A-sarjan osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan 50 prosentilla hallituksen jäsenen vuosipalkkiosta, josta on ensin vähennetty verot ja vastaavat maksut.

Yhtiökokous hyväksyi Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemispolitiikan. Päätös palkitsemispolitiikasta on neuvoa-antava.

Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy, jolle päätettiin maksaa palkkio yhtiön hyväksymän laskun mukaan. KHT Kristina Sandin toimii päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokouksessa oli ennakoon annetut ja asiamiehen edustamat äänet mukaan luettuna edustettuna 320 359 477 osaketta (57,7 prosenttia osakkeista) ja 325 159 477 ääntä (58,0 prosenttia kaikista äänioikeuksista).

Yhtiökokouksen pöytäkirja on osakkeenomistajien nähtävillä osoitteessa www.sampo.com sekä Sampo Oyj:n pääkonttorissa osoitteessa Fabianinkatu 27, Helsinki.

Yritysvastuu

Sampo Oyj ja sen tytäryhtiöt ovat sitoutuneet huomioimaan vastuullisuusnäkökohdat konsernin hallinnoinnissa ja liiketoiminnoissa. Samalla tavoitteena on kehittää vastuullisuusmittareita ja -raportointia ulkoisten ja sisäisten sidosryhmien kiinnostuksen kohteiden ja odotusten mukaisesti.

Vuonna 2020 Sampo jatkoi yritysvastuutyötä seuraaviin konsernitason pääteemoihin keskittyen: vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt, vastuullinen yrityskulttuuri, vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi sekä vastuullisuus yhteisöissä.

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt:
Vuonna 2020 aloitettiin konsernitason projekti, jossa

pyritään syventämään ympäristönäkökohtien, sosiaalisten näkökohtien ja hallinnointitapaan liittyvien näkökohtien (ESG) huomioista vakuutusten riskien arvioinnissa ja hinnoittelussa (underwriting) sekä tuotekehityksessä. Kaikki konserniyhtiöt pyrkivät kohti yhteistä tavoitetta kehittämällä prosessejaan sekä parantamalla tuotteisiin ja palveluihin liittyvää vastuullisuusviestintäänsä. Näiden teemojen parissa työskennellään edelleen vuonna 2021.

Vuonna 2020 aloitettiin myös konsernitason ilmatoriskiprojekti. Projektissa pyritään analysoimaan ilmatoriskien huomiointia Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden hallinnointirakenteessa, strategiassa, riskien hallinnassa ja päivittäisessä liiketoiminnassa. Tavoitteena on ymmärtää ilmatoriskien johtamisen nykytila, identifoida kehityskohteita, luoda havaintoihin pohjautuva toimintasuunnitelma sekä parantaa ilmatoriskeihin liittyvää raportointia mahdolliset tulevat lainsäädäntövaatimukset ja TCFD:n suositukset (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) huomioiden. Nykytila-analyysi ja kehityskohteiden arviointi tehtiin vuonna 2020. Työtä jatketaan suunnitelman mukaisesti vuonna 2021.

Vastuullinen yrityskulttuuri: Sampo keskittyi vuonna 2020 kehittämään raportointia parantamalla konsernitason suorituskykymittareitaan (key performance indicator, KPI) esimerkiksi työn luonteen, monimuotoisuuden, tasa-arvon ja osaamisen kehittämisen osa-alueilla. Tavoitteena on mitata ja raportoida aiempaa täsmällisemmin näitä osa-alueita. Uudet konsernitason

mittarit julkaistaan myöhemmin osana Sampo-konsernin yritysraporttia.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi:
Sampo-konsernin yhtiöt kehittivät sijoituspolitiikkojaan vuonna 2020 tarkentamalla ohjeistustaan siitä, miten ESG-näkökohdat huomioidaan sijoitusprosesseissa. Vuoden aikana keskityttiin erityisesti ilmatoriskeihin ja esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden seulontaa ja raportointia päätettiin lisätä vuodesta 2021 alkaen. Sampo-konserni osallistui vuonna 2020 ensi kertaa myös YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment, PRI) -raportointiin. Ensimmäinen raportointikierros oli vapaaehtoinen. Vuodesta 2021 alkaen julkinen PRI-raportointi on Sammolle pakollista PRI:n päivitetyn viitekehyksen mukaisesti.

Vastuullisuus yhteisöissä: Sampo jatkoi vuonna 2020 YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden (Sustainable Development Goals, SDG) huomioimista konserniyhtiöiden liiketoiminnassa ja pyrki kehittämään tähän liittyvää raportointiaan. Lisäksi Sampo-konserni loi konsernitason viitekehyksen yhteisötyölle. Viitekehys rakentuu kolmesta pääteemasta: Ilmasto ja ympäristö, terveys ja hyvinvointi sekä turvallisuus ja koulutus. Teemat ohjaavat konsernin sidosryhmäyhteistyötä ja -vuoropuhelua ja lahjoitustoimintaa sekä näihin liittyvää raportointia. Viitekehyksen ansiosta yhteisötyössä voidaan muun muassa keskittyä konsernille keskeisiin teemoihin sekä mitata ja raportoida työn tuloksia aiempaa täsmällisemmin.

Vuoden lopulla Sampo alkoi integroimaan Hastingsiä osaksi konsernin vastuullisuusraportointia. Työ jatkuu vuonna 2021.

Sampo-konserni julkaisee muuhun kuin taloudelliseen tietoon pohjautuvan selvityksen Kirjanpitolain luvun 3a pykälän 5 mukaisesti. Kyseinen selvitys, **Yritysvastuuraportti 2020**, on erillinen hallituksen toimintakertomuksesta ja se julkaistaan toukokuussa 2021 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020.

Konsernitasoisen raportin lisäksi **If**, **Topdanmark**, **Hastings** ja **Mandatum Life** kertovat vastuullisuus-työstään tarkemmin omissa raporteissaan. **Yritysvastuuraportit** ovat luettavissa osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020.

Henkilöstö

Sampo-konsernin työntekijöiden määrä (FTE) oli vuonna 2020 keskimäärin 13 227 (9 813).

Sampo-konsernin suurin liiketoiminta-alue on If, joka työllisti keskimäärin 54 prosenttia henkilöstöstä. Topdanmark työllisti 18 prosenttia, Hastings 22 prosenttia ja Mandatum Life noin 4 prosenttia henkilöstöstä. Emoyhtiö Sampo Oyj:n palveluksessa työskenteli 0,5

prosenttia henkilöstöstä. Hastings on sisällytetty henkilöstölukuihin 1.11.2020 alkaen.

Maantieteellisesti Sampo-konsernin henkilöstö jakautui siten, että Tanskassa työskenteli 23 prosenttia, Isossa-Britanniassa 22 prosenttia, Suomessa 17 prosenttia, Ruotsissa 17 prosenttia ja Norjassa 12 prosenttia henkilöstöstä. Muiden maiden osuus oli 8 prosenttia.

Ifin henkilöstömäärä kasvoi 4 prosenttia. Joulukuun 2020 lopussa Ifissä työskenteli 7 120 henkeä.

Topdanmark työllisti vuoden lopussa 2 456 henkeä ja henkilöstömäärä kasvoi vuoden aikana 4 prosenttia.

Hastingsin palveluksessa oli vuoden 2020 lopussa 2 965 henkeä. Hastings on ollut Sampo Oyj:n tytäryhtiö ja muodostanut oman segmenttinsä konsernin taloudellisessa raportoinnissa 16.11.2020 alkaen.

Mandatum Lifin henkilöstömäärä aleni prosentin. Mandatum Life työllisti vuoden 2020 lopussa 568 henkilöä.

Sampo Oyj:n henkilöstömäärä kasvoi 8 prosenttia. Yhtiö työllisti vuoden lopussa 69 henkilöä.

Sampo-konsernissa työskenteli vuoden 2020 lopussa yhteensä 13 178 henkilöä.

Lisätietoja Sampo-konsernin henkilöstöstä on saatavilla vuoden 2020 **yritysvastuuraportissa**, joka julkaistaan toukokuussa 2021 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020.

Palkitseminen

Sampo-konsernin hallitus on hyväksynyt palkitsemisperiaatteet, joita sovelletaan kaikkiin konserniyhtiöihin. Palkitsemisperiaatteet ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/palkitseminen.

Sammon palkitsemisstrategia on vastuullinen sekä työntekijöitä että osakkeenomistajia kohtaan. Näin ollen pitkän aikavälin taloudellinen vakaumus ja Sampo-konsernin arvon luominen ohjaavat palkitsemisjärjestelmien suunnittelua.

Sampo-konsernin käyttämät erilaiset palkitsemismuodot ovat seuraavat:

- (a) Kiinteä palkitseminen
- (b) Muuttuva palkitseminen
- (c) Eläke
- (d) Muut edut

Kaikkien palkitsemismekanismien lähtökohtana on kannustaa työntekijöitä tekemään parhaansa ja ylittämään heille asetetut tavoitteet. Palkitsemiskokonaisuudet on suunniteltava siten, että ne palkitsevat oikeudenmukaisesti huolellisen ja menestyksekkään työsuorituksen. Samalla on kuitenkin muiden sidosryhmien edun suojaamiseksi varmistettava, että palkitsemismekanismit eivät luo eturistiriitoja, eivätkä houkuttele tai rohkaise työntekijöitä liiallisten tai ei-toivottujen riskien ottamiseen. Tästä johtuen palkitsemismekanismeja ei voida erottaa riskienhallintakäytännöistä.

Kiinteän ja muuttuvan palkitsemisen suhteellinen osuus heijastaa yksittäisen johtajan tai työntekijän vastuita. Kiinteän palkan tulee muodostaa riittävän suuri osuus kokonaispalkitsemisesta. Muuttuva palkitseminen voi perustua henkilön panokseen yhtiön tulokseen ja henkilökohtaiseen suoriutumiseen tai se voi liittyä henkilöstön sitouttamiseen Sampo-konserniin.

Päätös muuttuvien palkkioiden maksusta tulee perustua riskinoton arviointiin ja vakavaraisuuspääomavaatimusten täyttymiseen. Lisäksi tietty osuus ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettavasta muuttuvasta palkkiosta lykätään määritellyn ajanjakson ajaksi kussakin Sampo-konserniin kuuluvassa yhtiössä sovellettavan sääntelyjärjestelmän mukaisesti. Lykkäysajanjakson jälkeen tehdään jälkikäteinen riskiarviointi ja hallitus päättää voidaanko lykättyjä muuttuvia palkkioita maksaa/vapauttaa kokonaan tai osittain vai jätetäänkö ne kokonaan maksamatta/vapauttamatta. Vuonna 2020

lykättyjen lyhytaikaisisten ja pitkäaikaisten kannustinpalkkioiden yhteismäärä oli 3,3 miljoonaa euroa (10,5).

Sammon hallitus päättää Sampo-konsernin ylimmän johdon ja muiden avainhenkilöiden Sampo Oyj:n rahoitusvälineisiin perustuvista pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Sampo Oyj:n hallitus päätti 5.8.2020 uuden pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän 2020:1 käyttöön-otosta. Järjestelmä on suunnattu Sampo-konsernin johdolle (Sammon konsernihohtaja mukaan lukien) sekä muille konsernin avainhenkilöille. Sammon hallituksen jäsenet eivät kuulu kannustinjärjestelmään. Kannustinjärjestelmässä on mukana 113 henkilöä ja 3 876 500 kannusteyksikköä 4 500 000:n enimmäismäärästä jaettiin elo-syyskuussa 2020. Jäljelle jäävät kannusteyksiköt voidaan jakaa 2021–2022 uusille työntekijöille tai sellaisille nykyisille työntekijöille, joiden osalta olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai tehtävän strateginen merkitys on kasvanut. Mahdollinen kannustepalkkio maksetaan kolmessa erässä, joista ensimmäinen erääntyy kolmen vuoden päästä kannustinyksiköiden jaosta.

Pitkäaikaisessa kannustinjärjestelmässä 2017:ssä on jäljellä 2 723 300 allokoitua kannusteyksikköä ja ne erääntyvät vuosina 2021–2023.

Kannusteyksikön arvo lasketaan maksuhetkellä Sammon A-osakkeen vaihdolla painotetun keskipurssin ja osinko-oikaistun lähtökurssin erotuksena. Osakkeen arvon kehityksen lisäksi kannusteyksikön arvoa laskettaessa otetaan huomioon If Vahinkovakuutuksen vakuutus-

liikkeen tuotto ja/tai riskisopeutetun pääoman tuotto, kuten tarkemmin on määritelty kunkin kannustinjärjestelmän ehdoissa. Molemmissa järjestelmissä on määritelty palkkion maksulle maksimi. Ehdot ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/kannustinehdot.

Kannustinjärjestelmästä ylimmälle johdolle ja tietyille avainhenkilöille maksettaviin kannustepalkkioihin sovelletaan lykkäyssääntöä. Lykkäyssäännön piirissä olevien henkilöiden tulee erän maksamisen yhteydessä hankkia Sammon A-osakkeita tietyllä osuudella verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoituksen alaisia kolmen vuoden ajan, jonka jälkeen hallitus päättää mahdollisesta luovutusrajoituksen poistosta.

Vuonna 2020 maksettiin lyhytaikaisia kannustimia sosiaalikulut mukaan lukien 50 miljoonalla eurolla (41). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella maksettiin palkkioita sosiaalikuluihin samalla ajanjaksolla 6 miljoonalla eurolla (18). Pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien tulosvaikutus vuonna 2020 oli 2 miljoonaa euroa (12).

Yhtiökokous hyväksyi Sampo Oyj:n toimielinten palkitsemispolitiikan. Päätös palkitsemispolitiikasta on neuvoa-antava.

Sampo-konserni julkaisee Toimielinten **palkitsemisraportin** vuodelta 2020 maaliskuussa 2021 osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020. Palkitsemisraportti

sisältää tiedot hallituksen ja konsernijohtajan palkitsemisesta edelliseltä tilikaudelta ja on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistyksen hyväksymän, 1.1.2020 voimaan tulleen hallinnointikoodi 2020:n suositusten mukaisesti. CG-koodi 2020 on nähtävillä kokonaisuudessaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Riskienhallinta

Koska Sampo Oyj:n pääasiallinen tulonlähde on osingot, on ensisijaisena tavoitteena ylläpitää jokaisen alakonsernin osalta tervettä tasapainoa tuloksen, riskien ja pääoman kesken. Tällä edistetään niiden kykyä maksaa pitkällä tähtäimellä tasaista osinkovirtaa.

Sen lisäksi, että Sampo seuraa alakonsernien pääomitusta, Sampo hallinnoi konsernin ja emoyhtiön keskeisiä taloudelliseen asemaan liittyviä mittareita. Sammon preferenssinä on matala velkaantuneisuus ja riittävät likviditeettivarannot voidakseen tarvittaessa järjestää likviditeettiä.

Konsernitason pääomitusta hallitaan asettamalla tavoitteet konsernin vakavaraisuudelle. Konsernitason keskittymiä hallitaan ennakoivasti strategisilla päätöksillä siinä määrin kuin se on mahdollista.

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonaluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Riskienvalinnan ja sijoitussalkkujen

markkinariskien menestyksekkäs hallinta on Sampo-konsernin tuottojen pääasiallinen lähde.

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan kolmeen pääryhmään: toimintaympäristöön tai sisäisen toiminnallisen joustavuuden puutteeseen liittyviin liiketoimintariskeihin, yhtiön toimintatapoihin liittyviin maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin.

Kattava selvitys Sampo-konsernin riskienhallinnasta, hallintorakenteesta, riskeistä ja pääomituksesta on saatavilla vuoden 2020 **Riskienhallintaraportissa** osoitteessa www.sampo.com/vuosi2020.

Osakkeet, osakepääoma ja osakkeenomistajat

Osakkeet ja osakepääoma

Sampo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli joulukuun 2020 lopussa 555 351 850 osaketta, jotka jakaantuivat 554 151 850 A-sarjan sekä 1 200 000 B-sarjan osakkeeseen. Osakkeisiin liittyviä äänioikeuksia on 560 151 850 kappaletta. Kullakin A-osakkeella on yhtiökokouksessa yksi ääni ja B-osakkeella viisi ääntä. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on 179 000 000 ja enimmäismäärä 711 200 000 kappaletta. B-sarjan osakkeiden vähimmäismäärä on nolla (0) ja enimmäismäärä 4 800 000 kappaletta. 31.12.2020 Sampo Oyj:n osakepääoma oli 98 miljoonaa euroa (98) ja oma pääoma oli 11 418 miljoonaa euroa (12 542).

Sammon yhtiöjärjestyksen lunastusvelvollisuuslausekkeen (16 §) mukaisesti osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia (lunastusvelvollinen osakkeenomistaja), on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien (lunastukseen oikeutetut osakkeenomistajat) vaatimuksesta näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit siten kuin tässä pykälässä määrätään. Yhtiöjärjestyksessä määritellään omistusosuuden ja lunastushinnan laskukaava.

Omistusmääräjakauma

Sampo Oyj, 31.12.2020

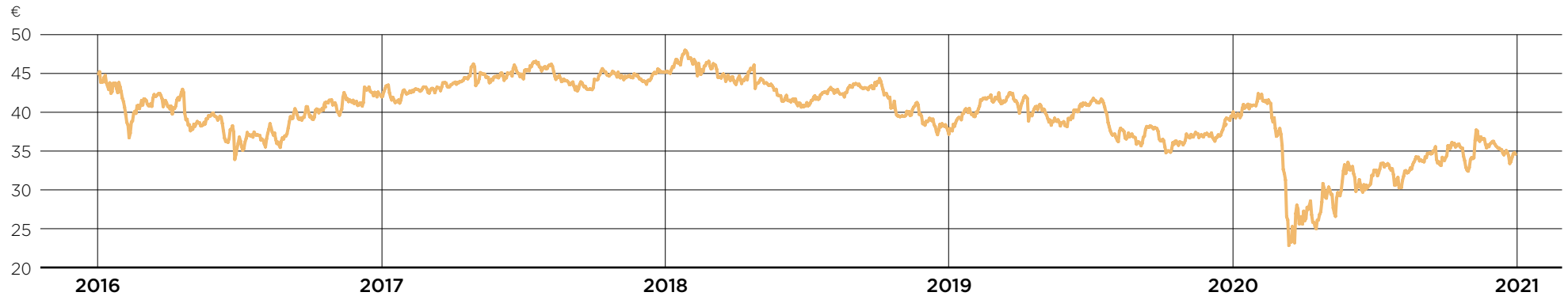
Osakkeiden lukumäärä	Omistajien lukumäärä, kpl	Omistajat, %	Arvo-osuusmäärä, kpl	Arvo-osuusmäärä, %	Äänimäärä, kpl	Äänimäärä, %
1-100	84 035	49,98	3 861 840	0,70	3 861 840	0,69
101-500	57 111	33,96	13 999 647	2,52	13 999 647	2,50
501-1 000	13 087	7,78	9 840 321	1,77	9 840 321	1,76
1 001-5 000	11 637	6,92	24 496 187	4,41	24 496 187	4,37
5 001-10 000	1 244	0,74	8 776 192	1,58	8 776 192	1,57
10 001-50 000	828	0,49	16 189 889	2,92	16 189 889	2,89
50 001-100 000	99	0,06	7 368 175	1,33	7 368 175	1,32
100 001-500 000	72	0,04	14 567 343	2,62	14 567 343	2,60
500 001-	39	0,02	456 252 256	82,16	461 052 256	82,31
Yhteensä	168 152	100	555 351 850	100	560 151 850	100
josta hallintarekisteröityjä	12		343 683 219	61,89	343 683 219	61,36
Odotelustalla	-		-	-	-	-
Liikkeeseenlaskettu määrä			555 351 850	100	560 151 850	100

Sammon A-sarjan osakkeet on noteerattu Nasdaq Helsingissä vuodesta 1988 alkaen. Keskinäinen Vakuutus-yhtiö Kaleva omistaa kaikki B-sarjan osakkeet. B-sarjan osakkeet voidaan osakkeenomistajan vaatimuksesta muuntaa A-sarjan osakkeiksi. Tilikauden päättyessä

Sampo Oyj tai sen tytäryhtiöt eivät omistaneet Sammon A-sarjan osakkeita.

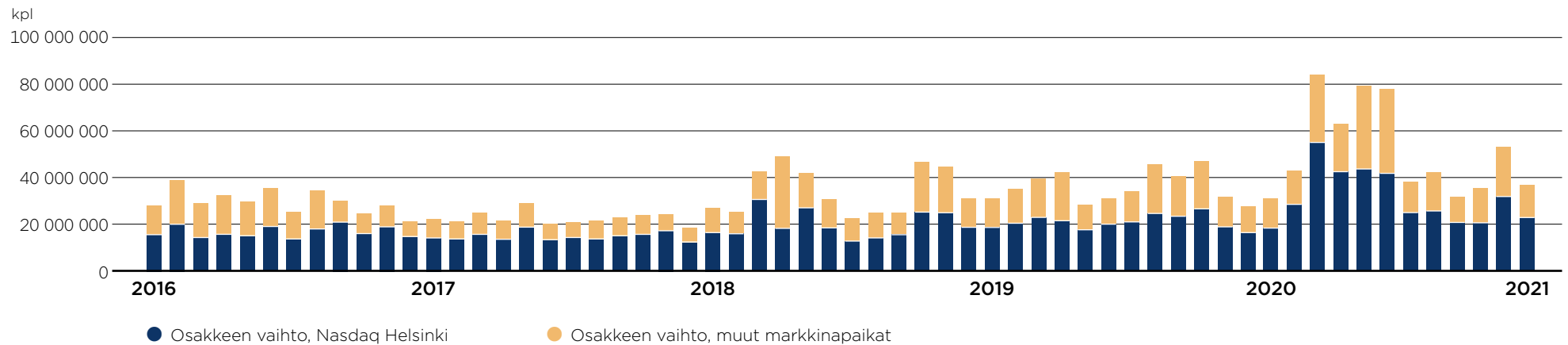
Osakkeen hinnan kehitys

Sampo Oyj, 2016–2020

Osakkeen vaihto kuukausittain

Sampo Oyj, 2016–2020

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuudet hankkia Sammon omia A-sarjan osakkeita enintään 50 000 000 kappaletta. Valtuutuksen nojalla osakkeet hankitaan niiden hankintahetken markkinahintaan julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä.

Sampo Oyj ei ostanut vuonna 2020 omia osakkeitaan. Sampo ei ole hankkinut omia osakkeitaan myöskään katsauskauden päättymisen jälkeen.

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj:n osakkeenomistajien lukumäärä kasvoi vuoden 2020 aikana 40 628 osakkeenomistajalla ja oli vuoden 2020 lopussa 168 152. Hallintarekisteröityneiden ja ulkomaisten osakkeenomistajien omistus laski to 63,0 prosenttiin (64,6) kaikista osakkeista ja 62,5 prosenttiin (64,1) niihin liittyvistä äänistä.

Osakkeenomistajat

Sampo Oyj, 31.12.2020

A- ja B-osakkeet	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeista, %	Äänistä, %
Solidium Oy	44 278 580	7,97	7,90
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	22 248 420	4,01	3,97
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	8 022 673	1,44	1,43
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	4 394 897	0,79	0,78
Valtion Eläkerahasto	3 950 000	0,71	0,71
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva ¹⁾	2 672 719	0,48	1,33
Oy Lival Ab	2 416 181	0,44	0,43
OP-Suomi-sijoitusrahasto	2 394 883	0,43	0,43
Schweizerische Nationalbank	2 235 946	0,40	0,40
Nordea Alfa	1 882 522	0,34	0,34
Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.	1 617 950	0,29	0,29
OP-Henkivakuutus Oy	1 491 454	0,27	0,27
Sijoitusrahasto Danske Invest Suomi Osake	1 490 000	0,27	0,27
Sijoitusrahasto Nordea Pohjoismaat	1 456 049	0,26	0,26
Nordea Swedish Stars	1 158 528	0,21	0,21
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi	1 142 123	0,21	0,20
Nordea Henkivakuutus Suomi Oy	979 824	0,18	0,17
Seligson & Co OMX Helsinki 25 UCITS ETF	921 515	0,17	0,16
Stiftelsen för Åbo Akademi	906 550	0,16	0,16
Sigrid Juséliuksen Säätiö	766 150	0,14	0,14
Hallintarekisteröidyt yhteensä	350 098 824	63,04	62,50
Muut yhteensä	98 826 062	17,79	17,65
Yhteensä	555 351 850	100	100

¹⁾ A-sarjan osakkeita 1 472 719 kpl ja B-sarjan osakkeita 1 200 000 kpl.

Osakeomistus sektoreittain

Sampo Oyj (A- ja B-sarjojen osakkeet), 31.12.2020

Sektori	Osakkeita yhteensä	%
Yritykset	61 546 873	11,08
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	21 754 870	3,92
Julkisyhteisöt	41 004 330	7,39
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	13 411 642	2,42
Kotitaloudet	67 535 311	12,16
Ulkomaiset ja hallintarekisteröityneet	350 098 824	63,04
Yhteensä	555 351 850	100

BlackRock, Inc.:n (tax ID 32-0174421) suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden osuus oli 31.12.2020 oli yli 5 prosenttia Sampo Oyj:n kaikista osakkeista. Äänioikeuksien osuus oli alle 5 prosentin Sampo Oyj:n osakkeisiin liittyvistä äänioikeuksista.

Sampo Oyj sai vuonna 2020 yhdeksän Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta. Ilmoituksien mukaan BlackRock, Inc.:n suoraan tai sen rahastojen, välillisesti tai rahoitusvälineiden kautta omistamien Sammon A-osakkeiden ja niihin liittyvien äänioikeuksien osuus oli joko laskenut alle 5 prosentin tai noussut yli 5 prosenttiin Sampo Oyj:n kaikista osakkeista ja niihin liittyvistä äänioikeuksista.

Katsauskauden päättymisen jälkeen Sampo Oyj sai BlackRock, Inc.:ltä neljä Arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 §:n mukaista ilmoitusta.

Liputusilmoituksien yksityiskohdat ovat saatavilla osoitteessa www.sampo.com/liputukset.

Hallituksen ja ylimmän johdon omistukset

Oheisessa taulukossa on esitetty hallituksen ja johtoryhmän Sampo-omistukset. Vuoden 2020 lopussa Sammon hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat suoraan tai välillisesti 5 096 526 (4 969 859) Sammon A-sarjan osaketta. Omistusten yhteenlaskettu osuus osakemäärästä ja äänistä oli 0,9 prosenttia (1,2).

Sammon johtoryhmän ja heidän lähipiirinsä omistuksessa oli suoraan tai välillisesti 586 030 (888 544) osaketta, mikä oli 0,1 prosenttia (0,2) osakemäärästä ja äänistä.

Hallituksen ja johtoryhmän omistukset

Sampo Oyj, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Hallitus	31.12.2020	31.12.2019
Wahlroos	4 948 564	4 946 969
Fagerholm	5 778	4 701
Clausen	2 779	2 129
Clutterbuck	1 545	753
Ehrnrooth ^{*)}	127 287	
Lamminen	1 453	711
Mattila ^{**)}		6 870
Murto	3 292	2 595
Mäkinen	5 828	5 131
Yhteensä	5 096 526	4 969 859
Hallituksen omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,9	0,9
Hallituksen äänimäärä, %	0,9	0,9

Johtoryhmä	31.12.2020	31.12.2019
Stadigh ^{***)}		317 514
Magnusson	46 460	46 460
Alsaker	33 844	33 844
Janbu Holthe	0	0
Lapveteläinen	269 549	254 549
Martinsen	54 060	54 060
Niemisvirta	86 879	86 879
Thorsrud	55 524	55 524
Wennerklint	39 714	39 714
Yhteensä	586 030	888 544
Johtoryhmän omistus liikkeellelasketuista osakkeista, %	0,1	0,2
Johtoryhmän äänimäärä, %	0,1	0,2

^{*)} Sampo Oyj:n hallituksen jäsen 2.6.2020 lähtien.

^{**)} Sampo Oyj:n hallituksen jäsen 7.4.2009–2.6.2020.

^{***)} Konsernijohtaja 31.12.2019 saakka.

Taloudellinen tilanne

Sisäiset osingot

Sampo-konsernin emoyhtiö, Sampo Oyj, vastaanotti vuonna 2020 tytäryhtiöiltään osinkoja 648 miljoonaa euroa.

Mandatum Life ja Nordea eivät maksaneet osinkoa vuodelta 2020 koronavirustilanteen ja viranomaisten suositusten seurauksena. Osinkoja saatiin seuraavasti:

- Topdanmark: 48 miljoonaa euroa huhtikuussa 2020 ja
- If: 6,3 miljardia Ruotsin kruunua (600 miljoonaa euroa) joulukuussa 2020.

Nordean hallitus ehdotti 4.2.2021, että tilikaudelta 2020 osinkoa maksetaan 0,39 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus päättää 0,07 euron osakekohtaisen osingon maksamisesta 18.2. Tämä on ensimmäinen erä tilikauden 2019 lykätystä 0,40 euron osakekohtaisesta osingosta. Hallitus ehdottaa myös, että varsinainen yhtiökokous valtuuttaa sen maksamaan jäljellä olevan osan tilikauden 2019 osingosta (0,33 euroa osakkeelta) ja tilikaudelta 2020 maksettavan osingon (0,39 euroa osakkeelta) – yhteensä 0,72 euroa osakkeelta – syyskuun 2021 jälkeen Euroopan keskuspankin suositusten mukaisesti. Sammon osuus ehdotetun suuruudesta osingosta on 508 miljoonaa euroa.

Tanskan valvontaviranomaisen suositusten seurauksena Topdanmarkin hallitus päätti 23.3.2020 lykätä vuoden 2019 osingon loppuosan maksua 25.3.2021 järjestettävään yhtiökokoukseen saakka. Topdanmarkin hallitus ehdotti 22.1.2021 yhtiökokoukselle, että vuodelta 2020 osinkoa jaettaisiin yhteensä 1 035 miljoonaa Tanskan kruunua eli 11,5 Tanskan kruunua osakkeelta. Samalla hallitus suositti, että vuodelta 2019 maksamatta jäänyt 765 miljoonan euron osinko jaettaisiin ylimääräisenä osinkona. Yhtiökokouksen hyväksyessä ehdotuksen osinkoa maksetaan kaikkiaan 1 800 miljoonan Tanskan kruunun edestä eli 20 Tanskan kruunua osaketta kohti. Mikäli yhtiökokous hyväksyy ehdotuksen, Sampo saa Topdanmarkilta osinkoa 113 miljoonaa euroa.

Mandatum Lifen hallitus ehdottaa Sampo Oyj:lle maksettavaksi osinkoa 200 miljoonaa euroa helmikuussa 2021.

If maksaa osinkonsa yleensä vuoden lopulla.

Luottoluokitukset

Sampo-konsernin keskeiset luottoluokitukset 31.12.2020 on esitetty alla olevassa taulukossa.

Lisäksi Hastings Group (Finance) Plc on laskenut liikkeelle 250 miljoonan GBP:n suuruisen senioriehtoisen velkakirjan, jolle Fitch on antanut Issuer Default Rating (IDR) luokituksen A- ja jonka näkymät se on arvioinut vakaiksi.

Yhtiö	Moody's		Standard & Poor's	
	Luokitus	Näkymät	Luokitus	Näkymät
Sampo Oyj - Issuer Credit Rating	A3	Vakaat	A	Vakaat
If Skadeförsäkring AB - Insurance Financial Strength Rating	A1	Vakaat	A+	Vakaat
If Skadeförsäkring Holding AB - Issuer Credit Rating	-	-	A	Vakaat
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö - Issuer Credit Rating	-	-	A+	Vakaat

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuus

Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan Solvenssi II -direktiivin mukaisesti ja Nordeaa käsitellään vakavaraisuuslaskennassa osakesijoituksena. Konsernin Solvenssi II -säännösten mukainen vakavaraisuus oli joulukuun 2020 lopussa 176 prosenttia (174).

Tytäryhtiöiden vakavaraisuusasema

Vakuutustytärtyhtiöt noudattavat vakavaraisuuslaskelmiaan Solvenssi II -säännöstä. If-konserniin kuuluvat yhtiöt soveltavat joko osittaista sisäistä mallia tai standardikaavaa laskiessaan vakavaraisuuttaan erillisinä yhtiöinä. Mandatum Life raportoi vakavaraisuutensa standardikaavan mukaisesti. Topdanmark käyttää vakavaraisuutensa raportoinnissa osittaista sisäistä mallia.

Hastings konsolidoidaan vakavaraisuuslaskennassa kokonaisuudessaan Sampo-konsernin omaan varallisuuteen ja vakavaraisuusvaatimukseen (SCR). Lisäksi Hastings-konsernin yhtiöistä sen vakuutustoimintaa harjoittavan Advantage Insurance Company Limited -yhtiön (AICL) vakavaraisuus lasketaan erikseen Solvenssi II -sääntöjen mukaisesti.

If-konsernilla on S&P:n luottoluokitus A+, mikä edellyttää huomattavasti enemmän pääomaa kuin Solvenssi II:n mukainen standardikaava ja siksi standardikaavan soveltamisella ei ole käytännön merkitystä Ifin pääomituk-
selle. If-konsernin standardikaavan mukainen pro forma Solvenssi II -vaade 31.12.2020 oli 1 916 miljoonaa euroa (1 890) ja oma varallisuus 3 623 miljoonaa euroa (3 592). Vakavaraisuusaste oli 189 prosenttia (196).

S&P:n A+-luokituksen mukainen tavoitepääoma oli joulukuun 2020 lopussa 3 083 miljoonaa euroa (3 083) ja pääomat 3 234 miljoonaa euroa (3 151).

Topdanmark soveltaa DFSA:n hyväksymää osittaista sisäistä mallia valtaosaan vahinkovakuutus- ja terveys-riskien sekä näiden vakavaraisuusvaatimusten laskentaa. Muiden riskien arvioinnissa käytetään Solvenssi II:n standardikaavaa. Topdanmarkin vakavaraisuussuhde oli osittaisen sisäisen mallin mukaisesti 170 prosenttia (177) joulukuun 2020 lopussa.

Mandatum Lifen vakavaraisuussuhde oli 31.12.2020 siirtymäsäännösten jälkeen 188 prosenttia (194). Oma varallisuus oli 2 308 miljoonaa euroa (2 290) ja Solvenssi II -pääomavaade 1 230 miljoonaa euroa (1 182). Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus olisi ollut 1 977 miljoonaa euroa (1 929) ja vakavaraisuusvaade 1 245 miljoonaa euroa (1 212), ja tämän seurauksena vakavaraisuussuhde olisi ollut 159 prosenttia (159).

Velkarahoitus

Sampo Oyj:llä oli 31.12.2020 velkarahoitusta 3 934 miljoonaa euroa (3 908) ja korkoa kerryttäviä omaisuus-eriä 1 529 miljoonaa euroa (1 725). Korkoa kerryttäviin omaisuuseriin sisältyvät pankkitilit, korkoinstrumentit sekä 324 miljoonan euron (359) suuruiset tytär- ja osakkuusyhtiöiden liikkeelle laskemat pääomalainat.

Vuoden 2020 lopussa nettovelka oli 2 405 miljoonaa euroa (2 183). Nettovelkalaskelmaan sisältyvät vain korkoa kerryttävät varat ja velat. Sampo Oyj:n bruttovelka oli 53 prosenttia (51) yhtiön omasta pääomasta ja velkaisuusaste oli 34 prosenttia (34).

Sampo Oyj maksoi 28.5.2020 erääntyneen 3 000 miljoonan Ruotsin kruunun suuruisen senioriehtoisen lainan.

Sampo Oyj laski 3.9.2020 liikkeeseen 1 000 miljoonan euron suuruisen toissijaisen pääoman ehtoisen Tier 2 -hybridilainan, jonka eräpäivä on 3.9.2032.

Sampo Oyj osti 1.12.2020 päättyneellä käteisosto-tarjouksellaan takaisin 655 miljoonan euron arvosta senioriehtoisia velkakirjojaan, jotka olisivat erääntyneet 18.9.2023, 16.9.2021, 23.5.2022 ja 30.5.2025.

Sampo Oyj:n taseessa 31.12.2020 olleet rahoitusvelat koostuivat 2 448 miljoonan euron (3 414) senioriehtoista joukkovelkakirjalainoista. Lisäksi Sampo Oyj oli laskenut liikkeelle pääomalainoja 1 486 miljoonalla eurolla

(494). Pääomalainojen lisäys selittyy Hastings-kaupan rahoituksella. Maksamattomia yritystodistuksia ei ollut (0). Sampo Oyj:n velan keskikorko oli 31.12.2020 ilman koronvaihtosopimuksia 1,6 prosenttia (1,2).

Lisätietoja Sampo-konsernin liikkeeseen laskemista lainoista on saatavilla osoitteessa www.sampo.com/velkarahoitus.

Tasapainottaakseen konsernitason riskejä Sampo Oyj sitoo velkarahoituksensa lyhyisiin korkoihin ja laskee liikkeeseen velkansa euromääräisenä tai Ruotsin kruunumääräisenä. Tavoitellun velkarakenteen saavuttamiseksi käytetään koronvaihtosopimuksia. Nämä johdannaiset

arvostetaan tuloslaskelmassa käypään arvoon, vaikka ne taloudellisesti vastaavat velkojen maturiteetteja. Tämän seurauksena Sampo Oyj säilyttää joustavuuden tarpeen vaatiessa säättää johdannaispositiotaan, mutta hintana on Omistusyhteisö-segmentin rahoituskulujen lisääntynyt heilahtelu.

Sampo Oyj:n pääasiallisena tavoitteena on ylläpitää hajautettua velkarakennetta, suhteellisen matalaa velkaantumisasastetta ja vahvaa likviditeettiä, jotta yhtiö kykenee järjestämään rahoitusta strategisiin hankkeisiin tarpeen mukaan. Vahva likviditeetti ja kyky hankkia rahoitusta ovat keskeisiä tekijöitä Sampo-konsernin strategisen joustavuuden ylläpidossa.

Liikkeelle lasketut velkainstrumentit

Sampo Oyj, 31.12.2020

Velkainstrumentti	Kuponkikorko	Swap	Kokonaiskorko	Eräpäivä
Senior Bond 360 milj. euroa	1,50 %	---	1,59 %	16.9.2021
Senior Bond 118 milj. Ruotsin kruunua	0,88 %	Euribor 6kk + 0,38 %	-0,14 %	23.5.2022
Senior Bond 250 milj. Ruotsin kruunua	Stibor 3kk + 0,55 %	Euribor 6kk + 0,39 %	-0,12 %	23.5.2022
Senior Bond 522 milj. euroa	1,000 %	---	1,01 %	18.9.2023
Senior Bond 373 milj. euroa	1,250 %	Euribor 6kk + 0,74 %	0,23 %	20.5.2025
Senior Bond 500 milj. euroa	1,625 %	---	0,85 %	21.2.2028
Senior Bond 1 000 milj. Norjan kruunua	3,100 %	Euribor 6kk + 0,77 %	0,32 %	7.9.2028
Hybrid Tier2 Bond, erillisdokumentaatiolla liikkeeseen laskettu, 500 milj. euroa	3,375 %	---	3,48 %	23.5.2029
Senior Bond 500 milj. euroa	2,25 %	---	1,49 %	27.9.2030
Hybrid Tier2 Bond 1 000 milj. euroa	2,50 %	---	2,55 %	3.9.2032
Julkinen velka 3 887 milj. euroa			1,6 %	
Private placements 73 milj. euroa			0,69 %	
Yhteensä 3 960 milj. euroa			1,6 %	

Tulevaisuuden näkymät

Näkymät vuodelle 2021

Sampo-konsernin vakuutusliiketoimintojen odotetaan raportoivan hyvän toiminnallisen tuloksen vuonna 2021, mutta niiden markkinaehtoiset tulokset varsinkin henkivakuutustoiminnassa ovat vahvasti sidoksissa pääomamarkkinoiden kehitykseen.

Ifin odotetaan saavuttavan alle 85 prosentin yhdistetyn kulusuhteen vuonna 2021.

Topdanmark julkaisee oman tulosennustemallinsa vuosineljänneksittäin.

Hastings on edelleen hyvässä asemassa ja arvioi vahinkosuhteensa sekä tuloksensa kohentuvan edelleen koronaviruksen luomasta epävarmuudesta, lainsäädännöllisistä uudistuksista ja Britannian EU-erosta huolimatta.

Nordea keskittyy jatkossakin luomaan erinomaisia asiakaskokemuksia, kasvattamaan tuottoja ja optimoimaan toiminnan tehokkuutta. Vuodelle 2022 asetettujen tavoitteiden saavuttaminen etenee hyvin.

Konsernin suurimmat riskit ja epävarmuustekijät lyhyellä aikavälillä

Sampo-konserni altistuu päivittäisessä liiketoiminnassaan erilaisille riskeille ja epävarmuustekijöille ensisijaisesti erillisinä johdettujen keskeisten liiketoimintayksiköidensä välityksellä.

Sampo-konsernin kannattavuuteen ja sen vaihteluihin vaikuttavat eniten markkina-, luotto- ja vakuutusriskit sekä operatiiviset riskit, joita keskeiset liiketoimintayksiköt kvantifioivat itsenäisesti. Konsernitasolla riskien lähteet ovat samoja, mutta hajautusvaikutusten takia ne eivät ole suoraan yhteenlaskettavissa.

Ennalta arvaamattomat, merkittävät tapahtumat voivat vaikuttaa Sampo-konsernin kannattavuuteen välittömästi. Epävarmuustekijöiden identifiointi on helpompaa kuin epävarmuustekijöiden todennäköisyyksien, ajoituksen ja mahdollisten taloudellisten vaikutusten laajuuden arviointi. Koronaviruspandemialla ja viruksen tukahduttamiseen liittyvillä toimilla on tällä hetkellä

merkittäviä negatiivisia vaikutuksia kansantalouksiin ja pääomamarkkinoiden kehitykseen. On olemassa myös lukuisia yleisesti tunnistettuja makrotaloudellisia ja poliittisia tekijöitä sekä muita epävarmuuden lähteitä, jotka voivat vaikuttaa finanssialaan monella tavoin negatiivisesti.

Muita epävarmuuden lähteitä ovat toimintaympäristön ennalta arvaamattomat rakenteelliset muutokset sekä jo tunnistetut toimintaympäristöön vaikuttavat trendit ja mahdolliset vaikutuksiltaan suuret tapahtumat. Näillä ulkoisilla tekijöillä voi olla vaikutuksia Sampo-konsernin liiketoiminnan harjoittamiseen myös pitkällä aikavälillä. Esimerkkejä jo tunnistetuista trendeistä ovat teknologinen kehitys esimerkiksi keinoälyn ja digitalisaation saralla, demografiset muutokset sekä kestävän kehityksen teemat, joilla voi olla perustavanlaatuisia vaikutuksia finanssisektoriin.

Osingot

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat 7 250 153 463,79 euroa, josta tilikauden 2020 voitto on 699 633 592,61 euroa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle osinkoa maksettavaksi 1,70 euroa kullekin yhtiön 555 351 850 osakkeelle. Maksettavien osinkojen yhteismäärä on 944 098 145,00 euroa. Loput varoista jätetään yhtiön omaan pääomaan.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä 21.5.2021 rekisteröitynä

Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 28.5.2021.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Nordean osakkeiden arvonalentumiskirjauksella, joka julkistettiin tiedotteella 11.2.2021, ei ollut vaikutusta Sampo Oyj:n voitonjakokelpoisiin varoihin. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

SAMPO OYJ
Hallitus

Tunnusluvut

Konsernin yhteiset tunnusluvut		2020	2019	2018	2017	2016
Voitto ennen veroja	Milj. e	380	1 541	2 094	2 482	1 871
Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	3,1	12,0	7,5	17,1	15,0
Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin)	%	2,3	5,5	3,2	7,6	7,3
Omavaraisuusaste	%	20,2	23,0	25,1	26,1	31,5
Konsernin vakavaraisuus ¹⁾	Milj. e	4 308	4 513	2 942	3 945	3 895
Konsernin vakavaraisuussuhde ¹⁾	%	176	174	140	156	155
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		13 227	9 813	9 509	9 364	6 780
Ifin tunnusluvut		2020	2019	2018	2017	2016
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	4 823	4 675	4 502	4 525	4 458
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	4 484	4 388	4 290	4 293	4 286
Voitto ennen veroja	Milj. e	901	884	848	818	824
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	33,3	34,5	11,2	21,3	25,3
Riskisuhde ²⁾	%	60,7	62,7	63,3	63,3	62,3
Toimintakulusuhde ²⁾	%	21,5	21,8	21,9	22,0	22,1
Vahinkosuhde ilman perustekorkokulua ²⁾	%	66,4	68,4	68,8	68,9	67,8
Liikekulusuhde ²⁾	%	15,8	16,1	16,4	16,4	16,6
Yhdistetty kulusuhde ilman perustekorkokulua	%	82,1	84,5	85,2	85,3	84,4
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		7 182	6 865	6 603	6 367	6 180
Topdanmarkin tunnusluvut ¹⁾		2020	2019	2018	2017	2016
Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 473	1 487	1 357	294	-
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 315	1 272	1 235	210	-
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot	Milj. e	1 227	1 178	1 144	281	-
Voitto ennen veroja	Milj. e	167	238	199	848	-
Vahinkosuhde ²⁾	%	69,0	66,2	66,0	64,0	-
Liikekulusuhde ²⁾	%	16,2	16,0	16,3	16,4	-
Yhdistetty kulusuhde	%	85,2	82,1	82,3	80,5	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		2 428	2 322	2 314	2 412	-

Hastingsin tunnusluvut		16.11.-31.12.2020	2019	2018	2017	2016
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	103	-	-	-	-
Vakuutusmaksutuotot	Milj. e	63	-	-	-	-
Voitto ennen veroja	Milj. e	-16	-	-	-	-
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		2 974	-	-	-	-
Mandatumin tunnusluvut		2020	2019	2018	2017	2016
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Milj. e	1 059	1 603	1 082	967	1 122
Voitto ennen veroja	Milj. e	154	280	450	236	210
Oman pääoman tuotto käyvin arvoin (RoE)	%	14,4	23,5	8,7	13,3	15,9
Liikekustannussuhde	%	96,1	98,7	92,1	94,7	100,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		576	563	531	525	543
Omistusyhteisön tunnusluvut		2020	2019	2018	2017	2016
Voitto ennen veroja	Milj. e	-826	139	618	576	778
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		67	63	61	60	57
Osakekohtaiset tunnusluvut		2020	2019	2018	2017	2016
Osakekohtainen tulos	euro	0,07	2,04	3,04	3,96	2,95
Osakekohtainen tulos pl, osakkuusyhtiö Nordeaan liittyvät kertaluonteiserät ³⁾	euro	2,16	2,31	-	-	-
Osakekohtainen tulos, ml. muut laajan tuloksen erät	euro	0,65	2,63	1,70	3,79	3,14
Osakekohtainen oma pääoma	euro	20,56	21,44	22,30	23,14	21,31
Osakekohtainen substanssi	euro	19,82	20,71	20,60	25,37	24,86
Osakekohtainen osinko ⁴⁾	euro	1,70	1,50	2,85	2,60	2,30
Osinko/tulos ³⁾	%	78,7	73,5	93,8	65,7	78,0
Efektiivinen osinkotuotto	%	4,9	3,9	7,4	5,7	5,4
Hinta/voitto -suhde (PE-luku) ³⁾		16,0	19,1	12,6	11,6	14,4
Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12.	1 000 kpl	555 352	555 352	555 352	555 352	560 000
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	555 352	555 352	555 352	559 873	560 000
Osakkeiden painotettu keskim. lkm laimentavat osakkeet huomioituna	1 000 kpl	555 352	555 352	555 352	559 873	560 000
Osakekannan markkina-arvo	Milj. e	19 199	21 609	21 331	24 858	23 850

A-sarja:		2020	2019	2018	2017	2016
Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12.	1 000 kpl	554 152	554 152	554 152	554 152	558 800
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	554 152	554 152	554 152	554 152	558 800
Osakkeiden painotettu keskim. lkm laimentavat osakkeet huomioituna	1 000 kpl	554 152	554 152	554 152	554 152	558 800
Painotettu keskim. kaupantekokurssi	euro	32,35	39,15	43,11	44,76	40,35
Antioikaistu ylin kurssi	euro	42,46	43,38	48,92	47,46	46,56
Antioikaistu alin kurssi	euro	21,34	34,45	37,61	41,53	34,42
Antioikaistu viimeinen kaupantekokurssi	euro	34,57	38,91	38,41	45,80	42,59
Osakkeen pörssivaihto tilikaudella	1 000 kpl	376 964	250 282	239 051	179 568	203 996
Osakkeen suhteellinen pörssivaihto	%	68,0	45,2	43,1	32,4	36,5

B-sarja:		2020	2019	2018	2017	2016
Osakkeiden antioikaistu lkm 31.12.	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lkm	1 000 kpl	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200

¹⁾ Vertailuvuonna 2017 Topdanmark yhdisteltiin osakkuusyhtiönä 1–9/2017. Tunnusluvut ovat ajalta 10–12/2017, jolloin yhtiö yhdisteltiin ensimmäisen kerran tytäryhtiönä.

¹⁾ Sampo-konsernin vakavaraisuus on laskettu 2016 lähtien Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla. Koska Sampo Oyj on Solvenssi II -ryhmän ylin emo, lasketaan vakavaraisuus konsernitason tasolla.

²⁾ Vahinkovakuutuksen tunnusluvut on laskettu toimintokohtaisten kulujen pohjalta, eikä niitä siksi voida johtaa suoraan sulautetusta tuloslaskelmasta.

³⁾ Käytetään osinkopolitiikan mukaisen osingon määrittämisessä. Vuoden 2020 osinko/tulos sekä PE-luku laskettu myös oikaistun osakekohtaisen tuloksen pohjalta.

⁴⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle tilikaudelta 2020.

Tunnuslukuja laskettaessa veroina on otettu huomioon tilikauden tulosta vastaava vero. Kiinteistöjen arvostuserot laskennallisella verovelalla vähennettynä on otettu huomioon laskettaessa kokonaispääoman tuottoa, oman pääoman tuottoa, omavaraisuusastetta sekä osakekohtaista substanssia. Lisäksi kokonaispääoman tuottoa sekä oman pääoman tuottoa laskettaessa on otettu huomioon muut laajan tuloksen erät. Osakekohtaista substanssia laskettaessa on huomioon otettu myös konsernin arvostuserot osakkuusyhtiö Nordeasta sekä pörssinoteeratusta tytäryhtiö Topdanmarkista.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Tunnusluvut on laskettu valtiovarainministeriön asetuksen ja sitä tarkentavan Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Konsernin vakavaraisuus on laskettu konsernitasoisesti Solvenssi II -direktiivin (2009/138/EU) ja vakuutusyhtiölain (521/2008) mukaisella konsolidointimetodilla.

Konsernin vaihtoehtoisista tunnusluvuista löytyy lisätietoa konsernin nettisivuilla.

Koko konsernin yhteiset tunnusluvut

Voitto ennen veroja

Vahinkovakuutuksen voitto ennen veroja
+ henkivakuutuksen voitto ennen veroja
+ omistusyhteisön voitto ennen veroja
± konsernin tulosvaikutteiset eliminoinnit

Vahinko- ja henkivakuutus

+ vakuutusmaksutulo
+ sijoitustoiminnan nettotuotot
+ liiketoiminnan muut tuotot
- korvaukset
- vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
+/- osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Omistusyhteisö

+ sijoitustoiminnan nettotuotot
+ liiketoiminnan muut tuotot
- henkilöstökulut
- liiketoiminnan muut kulut
- rahoituskulut
+/- osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista

Oman pääoman tuotto (käyvin arvoin), %

+ emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva kauden laaja tulos
± sijoitusten arvostuserojen muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
+ oma pääoma yhteensä, emoyhtiön omistajien osuus (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

$$\frac{\text{Luvut}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100 \%$$

Kokonaispääoman tuotto (käyvin arvoin), %

+ liikevoitto
± muut laajan tuloksen erät ennen veroja
- määräysvallattomille kuuluva osuus tuloksesta
+ korkokulut ja muut rahoituskulut
+ vastuuvelan perustekorko
± sijoitusten arvostuserojen muutos
+ taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelka (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
± sijoitusten arvostuserot (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

$$\frac{\text{Luvut}}{\text{Kokonaispääoma}} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste (käyvin arvoin), %

+ oma pääoma yhteensä (emoyhtiön omistajien osuus)
± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
+ taseen loppusumma
± sijoitusten arvostuserot

$$\frac{\text{Luvut}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100 \%$$

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä

Keskiarvo kuukausien lopun henkilökuntamääristä oikaistuna osa-aikaisesti palveluksessa olleiden henkilöiden osalta.

**Vahinkovakuutustoiminnan
tunnusluvut****Riskisuhde, %**

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{ korvauskulut} \\ - \text{ korvausten käsittelykulut} \end{array}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Toimintakulusuhde, %

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{ liikekulut} \\ + \text{ korvausten käsittelykulut} \end{array}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Vahinkosuhde, %

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Liikekulusuhde, %

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100 \%$$

Yhdistetty kulusuhde, %

vahinkosuhde + liikekulusuhde

**Henkivakuutustoiminnan
tunnusluvut****Liikekustannussuhde, %**

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen} \\ \text{hankintamenojen muutosta} \\ + \text{ korvausten selvittelykulut} \end{array}}{\text{kuormitustulo}} \times 100 \%$$

Osakekohtaiset tunnusluvut**Osakekohtainen tulos**

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

**Osakekohtainen tulos ml.
käyvän arvon rahaston muutos**

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laaja tulos
osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen oma pääoma

oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen substanssi

- + oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
- ± noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa
- ± sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen

osakkeiden antioikaistu lukumäärä
tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen osinko, %

$$\frac{\text{tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}} \times 100 \%$$

Osinko tuloksesta, %

$$\frac{\text{osakekohtainen osinko}}{\text{osakekohtainen tulos}} \times 100 \%$$

Efektiivinen osinkotuotto, %

$$\frac{\text{osakekohtainen osinko}}{\text{osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100 \%$$

Hinta/voitto -suhde (P/E-luku)

$$\frac{\text{osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{osakekohtainen tulos}}$$

Osakekannan markkina-arvo

osakkeiden lukumäärä tilikauden viimeisenä päivänä
x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden suhteellinen pörssivaihto, %

$$\frac{\text{pörssin kautta vaihdettujen osakkeiden lukumäärä}}{\text{osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä}} \times 100 \%$$

KONSERNIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

44

Konsernin laaja
tuloslaskelma,
IFRS

45

Konsernitase,
IFRS

46

Laskelma
oman pääoman
muutoksista, IFRS

47

Konsernin
rahavirtalaskelma,
IFRS

Konsernin IFRS-tilinpäätös

Konsernin laaja tuloslaskelma, IFRS

Milj. e	Liite	1-12/2020	1-12/2019
Vakuutusmaksutulo	1	8 375	8 749
Sijoitustoiminnan nettotuotot	2, 9	1 383	2 515
Liiketoiminnan muut tuotot		155	60
Korvaukset	3	-5 443	-5 466
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	4	-1 554	-2 919
Henkilöstökulut	5	-960	-897
Liiketoiminnan muut kulut	6	-754	-653
Rahoituskulut	9	-112	-13
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	13	451	321
- Arvostustappio Nordean osakkeiden luovutuksesta	13	-262	-155
- Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	13	-899	-
Tilikauden voitto ennen veroja		380	1 541
Verot	21, 22, 23	-267	-304
Tilikauden voitto		112	1 237

Milj. e	Liite	1-12/2020	1-12/2019
Kauden muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	23, 24		
Muuntoerot		74	-39
Myytavissä olevat rahoitusvarat		259	566
Osuus osakkuusyritysten muun laajan tuloksen eristä		40	-30
Verot		-50	-123
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		322	373
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot		0	-58
Verot		0	13
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen		0	-45
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		434	1 565
Kauden voitosta			
Emoyhtiön omistajien osuus		37	1 130
Määräysvallattomien osuus		75	107
Tilikauden laajasta tuloksesta			
Emoyhtiön omistajien osuus		359	1 458
Määräysvallattomien osuus		75	107
Osakekohtainen tulos (euroa)	8	0,07	2,04

Konsernitase, IFRS

Milj. e	Liite	12/2020	12/2019
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	371	302
Sijoituskiinteistöt	11	666	679
Aineettomat hyödykkeet	12	3 761	2 151
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	13	5 370	7 217
Rahoitusvarat	9, 14, 15, 16, 17, 18, 19	24 420	23 443
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	20	14 837	12 975
Laskennalliset verosaamiset	21	49	19
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	26	1 821	289
Muut varat	25	2 714	2 185
Käteiset varat		2 520	2 677
Varat yhteensä		56 529	51 939
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	26	19 956	18 041
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	27	16 285	14 368
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	9, 15, 17, 28	2 158	1 202
Muut rahoitusvelat	9, 15, 17, 28	2 935	3 592
Laskennalliset verovelat	21	717	587
Varaukset	29	20	20
Eläkevelvoitteet	30	98	99
Muut velat	31	2 102	1 489
Velat yhteensä		44 271	39 396

Milj. e	Liite	12/2020	12/2019
Oma pääoma	33		
Osakepääoma		98	98
Rahastot		1 530	1 530
Kertyneet voittovarot		9 282	10 062
Muut oman pääoman erät		508	217
Emoyhtiön omistajien osuus		11 418	11 908
Määräysvallattomien osuus		840	635
Oma pääoma yhteensä		12 258	12 542
Oma pääoma ja velat yhteensä		56 529	51 939

Laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. e	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto- varat ¹⁾	Muunto- erot ²⁾	Myytävissä olevat rahoitus- varat ³⁾	Yhteensä	Määräys- vallattomien osuus	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019	98	4	1 527	10 944	-780	594	12 386	628	13 014
Muutokset omassa pääomassa									
Osingonjako				-1 583 ⁴⁾			-1 583	-90	-1 672
Ylimääräinen osingonjako Nordean osakkeina				-319			-319		-319
Osakeperusteiset maksut				1			1		1
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				-43			-43		-43
Muut oman pääoman muutokset				8			8	-10	-2
Kauden voitto				1 130			1 130	107	1 237
Muut laajan tuloksen erät				-75	-37	440	328		328
Oma pääoma 31.12.2019	98	4	1 527	10 062	-817	1 034	11 908	635	12 542
Muutokset omassa pääomassa									
Tytäryhtiöhankinnat				-5		6	1	188	189
Osingonjako				-833 ⁴⁾			-833	-52	-885
Osakeperusteiset maksut				-3			-3		-3
Osuus osakkuusyhtiön muista oman pääoman muutoksista				-19			-19		-19
Muut oman pääoman muutokset				6			6	-6	0
Kauden voitto				37			37	75	112
Muut laajan tuloksen erät				37	67	217	322	0	322
Oma pääoma 31.12.2020	98	4	1 527	9 282	-749	1 257	11 418	840	12 258

¹⁾ IAS 19 Eläkevelvoitteet standardin nettovaikutus voittovaroihin oli 2 (-90) milj. e.

²⁾ Muut laajan tuloksen erät sisältävät myös konsernin omistussuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Nordean vastaavista eristä. Voittovarot sisältävät 38 (-30) milj. euron osuuden Nordean eristä, joita ei siirretä enää tulosvaikutteisiksi. Muuntoerot sisältävät 6 (3) milj. euron osuuden Nordean muuntoeroista. Myytävissä olevat varat puolestaan sisältävät 8 (-3) milj. euron osuuden Nordean käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksista. Nordea on ottanut käyttöön IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardin 1.1.2018 alkaen.

³⁾ Myytävissä olevista rahoitusvaroista on kirjattu omaan pääomaan kauden arvostusta 263 (718) milj. euroa. Kauden tulokseen on siirretty -49 (-255) milj. euroa. Mandatumin eriytettylle Suomi-vakuutuskannalle siirretty osuus oli 1 (-21) milj. euroa. Tytäryhtiöhankintoihin liittyen 6 miljoonaa euroa on kirjattu suoraan käyvän arvon rahaston alkusaldoon.

⁴⁾ Osakekohtainen osinko 1,50 (2,85) euroa osakkeelta.

Muuntoeroihin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyvät määrät ovat laajaan tulokseen kirjattuja verovaikutuksella huomioituja eriä.

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. e	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	380	1 541
Oikaisut:		
Poistot	122	78
Realisoitumattomat arvostusvoitot ja -tappiot	-129	-637
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-241	-500
Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos	1 127	2 775
Muut oikaisut	730	66
Oikaisut yhteensä	1 608	1 783
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset *)	-998	-1 526
Muut varat	44	37
Yhteensä	-954	-1 489
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	8	-2
Muut velat	155	88
Maksetut korot ja tuloverot	-440	-390
Yhteensä	-277	-305
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	757	1 530
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	72	594
Nettoinvestoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-160	-64
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-88	530

Milj. e	2020	2019
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-833	-1 588
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	1 191	496
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-1 199	-647
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-841	-1 739
Rahavirrat yhteensä	-172	322
Rahavarat tilikauden alussa	2 677	2 361
Muuntoerot	14	-5
Rahavarat tilikauden lopussa	2 520	2 677
Rahavarojen nettomuutos	-172	322

Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:	2020	2019
Saadut korot	464	543
Maksetut korot	-146	-189
Saadut osingot	139	216
Vuokrasopimuksista johtuvat lähtevät rahavirrat yhteensä	-45	-34

*) Sijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt, rahoitusvarat sekä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset.

Rahavirtalaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. vuoden aikana hankittujen ja myytyjen tytäryhtiöiden ja valuuttakurssien muutosten takia.

Tilikauden rahavaroihin sisältyy kassa 2 520 milj. euroa (2 662) sekä lyhytaikaiset enintään 3 kk:n talletukset 162 (15) milj. euroa.

Hankitut liiketoiminnot 2020

Elokuussa 2020 Sampo ja Rand Merchant Investment Holdings (RMI) julkistivat yhteisesti omistetun yhtiön kautta tehtävän suositellun käteisostotarjouksen hankkiakseen kaikki iso-britannialaisen Hastings Group Holdings Plc:n liikkeeseenlaskemat ja liikkeeseenlaskettavat osakkeet, jotka eivät jo olleet Sammon ja RMI:n omistuksessa tai määräysvallassa. Kauppa toteutui marraskuussa 2020, jolloin Sammosta tuli enemmistöomistaja 70 % omistusosuudella. Nettorahavirtavaikutus hankinnasta oli -1 126 milj. euroa, mihin sisältyy hankitun yhtiön hankintahetken käteisvarat 193 milj. euroa.

KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

49

Yhteenveto
merkittävistä
tilinpäätöksen
laatimisperiaatteista

67

Segmentti-
informaatio

74

Olennaiset
määräysvallattomien
omistajien osuudet

76

Hankitut
liiketoiminnot

78

Muut konsernin liitetiedot 1–40

1 Vakuutusmaksutulo	78	16 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset	94	27 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	114
2 Sijoitustoiminnan nettotuotot	78	17 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia	95	28 Rahoitusvelat	115
3 Korvauskulut	82	18 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset	99	29 Varaukset	117
4 Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	82	19 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi	101	30 Työsuhde-etuudet	118
5 Henkilöstökulut	82	20 Sijoitussidonnaisien sopimusten katteena olevat sijoitukset	101	31 Muut velat	121
6 Liiketoiminnan muut kulut	83	21 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat	102	32 Ehdolliset velat ja sitoumukset	122
7 Ifin tulosanalyysi	83	22 Verot	104	33 Oma pääoma	123
8 Osakekohtainen tulos	83	23 Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen muut erät	104	34 Lähipiiritiedot	124
9 Rahoitusvarat ja -velat	84	24 Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	105	35 Kannustinjärjestelmät	125
10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	85	25 Muut varat	105	36 Tilintarkastajan palkkiot	128
11 Sijoituskiinteistöt	86	26 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	106	37 Oikeudenkäynnit	128
12 Aineettomat hyödykkeet	87			38 Sijoitukset tytäryhtiöissä	128
13 Sijoitukset osakkuusyrityksissä	89			39 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat ..	128
14 Rahoitusvarat	91			40 Sampo-konsernin riskienhallinta 2020	129
15 Käyvät arvot	93				

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenvedo merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Sammon konsernitilinpäätös vuodelta 2020 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, ”IFRSs”) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa Sampo on soveltanut kaikkia liiketoimintaansa liittyviä 31.12.2020 voimassa olleita ja EU:n komission hyväksymiä standardeja ja tulkintoja.

Vuoden 2020 alusta voimaantulleilla IFRS-standardien vuosittaisilla lisäyksillä tai muilla standardimuutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on otettu huomioon myös suomalainen kirjanpito- ja yhteisölain säädäntö sekä viranomaissäännökset.

Tilinpäätöksen arvostamisperusta on pääasiallisesti alkuperäinen hankintameno. Poikkeuksia ovat mm. käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat, suojauskohteet käyvän arvon suojauksessa sekä oman pääoman ehtoisina instrumentteina suoritettavat osakeperusteiset maksut, jotka arvostetaan käypään arvoon.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina pyöristettynä lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

Sampo Oyj:n hallitus hyväksyi tilinpäätöksen julkaistavaksi 11. helmikuuta 2021.

Konsernitilinpäätös

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Sampo Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden tilinpäätökset. Tytäryhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta toteutuu, kun konsernilla on yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut yritykset yhdistellään tytäryhtiöinä siitä päivästä lähtien, kun konserni on saanut määräysvalan ja luovutetut tytäryhtiöt siihen päivään saakka, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryhtiöiden hankinnat käsitellään hankintamenomennelmällä. Hankintameno kohdistetaan hankinnan kohteen yksilöitävissä oleville varoille, veloille ja ehdollisille veloille, jotka arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään

arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Hankekohtaisesti valitulla käsittelytavalla on vaikutusta sekä kirjattavaan määräysvallattomien omistajien osuuteen että liikearvon määrään. Määrä, jolla maksettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus sekä mahdollisesti aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernitilinpäätös laaditaan soveltaen yhtenäisiä laadintaperiaatteita samankaltaisissa olosuhteissa toteutuviin samanlaisiin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä voitot ja tappiot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei valtaa määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Jollei toisin osoiteta, huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa 20–50 prosenttia sijoituskohteen äänivallasta. Vastaavasti, vaikka konsernin omistus olisi vähemmän kuin 20 prosenttia, sijoitus voidaan käsitellä

osakkuusyrityksenä, mikäli huomattava vaikutusvalta pystytään muuten selkeästi osoittamaan IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin standardin kuvaamilla tavoilla.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Hankintahetkellä sijoitukset osakkuusyhtiöihin kirjataan hankintameno, jota oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen tapahtuvalla muutoksella konsernin osuudessa osakkuusyhtiön voitosta (tappiosta) ja muilla muutoksilla, jotka on suoraan kirjattu osakkuusyhtiön omaan pääomaan. Mikäli konsernin osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitukset merkitään taseeseen nolla-arvoon ja ylimenevät tappiot yhdistellään vain siinä tapauksessa, että konserni on sitoutunut osakkuusyhtiön velvoitteiden täyttämiseen. Sijoitus sisältää hankinnasta syntyneen liikearvon. Realisoitumattomat voitot (tappiot) konsernin ja osakkuusyhtiön välillä eliminoidaan konsernin omistussuuden mukaisesti.

Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyhtiön tuloksesta on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa. Konsernin osuus osakkuusyhtiön muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista on esitetty konsernin muissa laajan tuloslaskelman erissä.

Jos ilmenee viitteitä siitä, että sijoituksen arvo saattaa olla alentunut, testataan sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo

arvon alentumisen varalta vertaamalla sitä sijoituksesta kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä olevana rahamääränä pidetään käyttöarvoa tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyä käypää arvoa sen mukaan kumpi niistä on suurempi. Jos sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä on pienempi kuin sen konsernissa oleva kirjanpitoarvo, vähennetään kirjanpitoarvoa kirjaamalla siitä tulosvaikutteinen arvonalentumistappio, jonka suuruus on kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Mikäli sijoituksesta kerrytettävissä oleva rahamäärä myöhemmin kasvaa ja on suurempi kuin kirjanpitoarvo peruutetaan tehty arvonalennus vastaavasti tulosvaikutteisesti.

Ulkomaan rahan määräiset liiketoimet

Konsernitilinpäätös laaditaan euroina, joka on konsernin ja emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konserniyhtiöt ovat laatineet tilinpäätöksensä käyttäen toimintavaluuttaa, joka on kunkin yhtiön taloudellisen toimintaympäristön päävaluutta. Yhtiöiden ulkomaan rahan määräiset liiketoimet kirjataan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin tai kirjauskuukauden keskikurssiin. Tilinpäätöspäivänä ulkomaan rahan määräiset tase-erät muutetaan yhtiön toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisten liiketapahtumien ja mone-taaristen tase-erien muuttamisesta toimintavaluutan määräisiksi aiheutuvat kurssierot kirjataan valuuttakurs-sivoittoa tai -tappioiden tuloslaskelmaan. Myytävänä pidettävien ei-monetaaristen rahoitusvarojen kurssierot kirjataan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon.

Ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muutetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntyvät kurssierot kirjataan omaan pääomaan muun-toeroksi, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten yksiköiden hankintaan liittyvä liikearvo ja käyvän arvon oikaisu käsitellään tilinpäätöksessä kuin ne olisivat ulkomaisen yksikön varoja ja velkoja. Muuntoerot, jotka syntyvät näiden erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin, kirjataan omaan pääomaan ja niiden muutos muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernitilinpäätöksessä on käytetty seuraavia valuutta-kursseja:

1 euro =	Tilinpäätös- päivän kurssi	Tilikauden keskikurssi
Ruotsin kruunua	10,0343	10,4882
Tanskan kruunua	7,4409	7,4544
Englannin puntia	0,8990	0,8892

Segmenttiraportointi

Konsernin segmentointi perustuu liiketoiminta-alueisiin, joiden riskit ja kannattavuuteen vaikuttavat lähtökohdat sekä sääntely-ympäristö poikkeavat toisistaan. Liiketoiminnan valvonta ja ohjaus sekä raportointi johdolle on organisoitu liiketoimintasegmenttien mukaisesti. Konsernin liiketoimintasegmentit ovat If, Topdanmark, Hastings, Mandatum sekä Omistusyhteisö (ml. Nordea).

Maantieteellisiä alueita koskevana tietoina on esitetty tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat. Raportoivat segmentit ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmenttien ja yhtiöiden välisten kotimaisten ja rajat ylittävien liiketoimien hinnoittelussa on sovellettu markkinaehtoperiaatetta. Hinnoittelu perustuu OECD:n siirtohinnoitteluoheistukseen sekä EU:n siirtohinnoitteludokumentoinnista antamaan käytäntöön.

Konsernitiilin päätöksessä segmenttien väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat eliminoidaan eräkohtaisesti.

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuaajalle. Tällä menetelmällä korkotuotot ja -kulut jaksotetaan rahoitusinstrumentin juoksuaajalle tasaisesti suhteessa instrumentin

taseessa olevaan pääomaan. Osingot kirjataan tuotoksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot ja transaktiokulut kirjataan suoraan tulokseen instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Vakuutusten hankkimisesta aiheutuvat menot käsitellään vahinkovakuutustoiminnassa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Henkivakuutustoiminnassa hankintamenot käsitellään Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä palkkiokuluina.

Muut palkkiokulut sisältyvät tuloslaskelmaarvoon Sijoitustoiminnan nettotuotot.

Vakuutusmaksut

Tuloslaskelmaarvo Vakuutusmaksut sisältää vahinko- ja henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksutulon.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusmaksut ovat pääosin lyhytaikaisia vuosivakuutuksia, jolloin vakuutusmaksu kirjataan vakuutusmaksutuloksi vuosimaksun erääntyessä. Mikäli vakuutusmaksu maksetaan useam-

massa erässä, kirjataan koko maksutulo tästä huolimatta pääsääntöisesti jo tilikauden alussa. Poikkeuksena Hastings, jossa vakuutusmaksu jaksotetaan vakuutuskaudelle. Tilinpäätöspäivänä vakuutusmaksutuloa oikaistaan vakuutusmaksuvastuun muutoksella eli sillä osuudella vakuutusmaksutulosta, joka vakuutusmaksusopimuksen kattaman ajanjakson perusteella kuuluu seuraavalle tilikaudelle.

Henkivakuutustoiminnan vakuutusmaksuihin ja sijoitusmaksuihin sisältyvät vastuut ovat pitkäaikaisia, jolloin vakuutusmaksu ja sen perusteella maksettava korvaus eivät yleensä kohtaa samalla tilikaudella. Vakuutusmaksut kirjautuvat maksutuloon vakuutuslajista riippuen pääsääntöisesti maksuperusteisesti. Veroitusperusteisesti kirjautuu osa ryhmäeläkevakuutuksen vakuutusmaksuista.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään kuluna erässä Vakuutus- ja sijoitusmaksujen velkojen muutos.

Myyntituotot asiakassopimuksista

Konserniyhtiö Hastingsillä on vakuutusvälitystoiminnasta syntyviä IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* mukaisia myyntituottoja. Vakuutusvälitystoiminnan tuotot koostuvat pääosin palkkioista ja komissioista, joita yhtiö saa välittäessään kolmannelle osapuolelle toisen yhtiön puolesta vakuutusmaksuista sekä näihin liittyvistä lisätuotteista.

Vakuutustoimintaan liittyvät välityspalkkiotuotot tuloutetaan niiden myyntihetkellä ja muut myyntituotot tuloutetaan sen kauden aikana, kun palvelu tuotetaan. Välityspalkkiotuotot vakuutus sopimuksista kirjataan nettomääräisinä saamisen käypään arvoon, jota oikaistaan odotettavissa olevilla peruutuksista aiheutuvilla palautuksilla. Hastings voi tarjota asiakkailleen myös muita asiakaskohtaisia sopimuksia, jotka tuloutetaan tiettyinä ajanhetkenä, kun suoritevelvoite on täytetty. Tuloutettu rahamäärää vastaa sitä vastiketta, johon Hastings odottaa olevansa oikeutettu.

Konserniti linpää töksessä nämä välitysliiketoiminnasta aiheutuvat palkkiotuotot ja -kulut sekä komissiot sisältyvät Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja Liiketoiminnan muihin kuluihin.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä niiden arvostuskäytännön mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja muihin rahoitusvelkoihin.

Konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti sijoituksia seurataan ja hallinnoidaan käyvin arvoin

mahdollisimman ajantasaisen ja oikean kuvan saamiseksi sijoitustoiminnasta. Sijoitukset myös raportoidaan konsernin johdolle käyvin arvoin. Rahoitusvaroihin kuuluvat sijoitukset ovat joukkovelkakirjoja ja oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarojen käyvän arvon arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa toimivat, tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittäystä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutussopimuksia koskevan standardin IFRS 4 mukaan harkinnanvaraiseen voitonjakoon oikeutettujen sopimusten arvostuksessa noudatetaan kansallisia laskentaperiaatteita eli sopimukset ei arvosteta käypään arvoon. Näiden sopimusten sekä oman pääoman katteena olevia sijoituksia hallinnoidaan kokonaisuutena ja ne on pääosin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Poikkeuksena tästä on sijoitus-sidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina omana tase-eränään. Myös näitä vastaava velka esitetään omana eränään.

Taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ja -velkojen, sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kauppapäivänä, jolloin sitoudutaan ostamaan tai myymään kyseinen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä. Lainat ja muut saamiset kirjataan taseeseen lainaa nostettaessa.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan ja esitetään taseessa nettomääräisenä vain silloin, kun netottamiseen on laillinen oikeus ja netotus aiotaan toteuttaa tai saaminen ja velka suorittaa samanaikaisesti.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle

osapuolelle. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat

Konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia tase-eriä ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

Rahoitusvara, joka on tarkoitus myydä tai ostaa takaisin lyhyen ajan kuluessa tai joka kuuluu salkkuun, jota hallinnoidaan yhdessä tai käytetään toistuvasti lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaraksi. Tällaiset varat merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoittojen ja -tappioiden, korkotuottojen ja -kulujen sekä osinkotuottojen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Myös johdannaissopimukset, joita ei ole määritetty suojaaviksi ja jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi.

Johdannaiset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon. Johdannaissopimuksista

kirjataan taseeseen saaminen, kun käypä arvo on positiivinen ja velka, kun käypä arvo on negatiivinen. Johdannaiset arvostetaan taseessa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos yhdessä realisoituneiden voittojen ja tappioiden kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi luokitellaan rahoitusvarat, jotka alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti määritetään sellaisiksi. Niiden tase- ja tuloslaskelmakirjaukset menevät kuten edellä esitetty kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen osalta.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei aiota myydä välittömästi tai lyhyen ajan kuluessa. Lainat ja muut saamiset -ryhmä sisältää myös käteiset varat.

Lainat ja muut saamiset merkitään niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, sisältäen suoraan kohdistettavissa olevat transaktiomenot. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomat rahoitusvarat, jotka on määritetty myytävissä oleviksi tai jotka eivät kuulu muihin rahoitusvarojen ryhmiin. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat saamistodistuksista ja osakkeista ja osuuksista.

Myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa käypään arvoon, lisättynä hankintaan suoraan kohdistettavissa olevilla transaktiomenoilla. Taseessa myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon ja arvomuutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Korkotuotot ja osingot kirjataan tulokseen. Kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään, omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos yhdessä myyntivoiton tai -tappion kanssa kirjataan tulokseen. Käyvän arvon muutos siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan myös silloin, kun omaisuuserän arvo on alentunut siten, että siitä kirjataan arvonalentumistappio. Myytävissä olevista monetaarisista tase-eristä johtuvat kurssierot kirjataan aina suoraan tuloslaskelmaan.

Muut rahoitusvelat

Muita rahoitusvelkoja ovat liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

Muut rahoitusvelat kirjataan taseeseen saadun vastikkeen määräisenä transaktiokuluilla oikaistuna silloin, kun vastike saadaan. Rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Jos omia velkoja lunastetaan takaisin ennen eräpäivää, velat poistetaan taseesta ja velan kirjanpitoarvon ja lunastuksessa maksetun vastikkeen erotus kirjataan tulokseen.

Käypä arvo

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritetään toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella. Instrumentit arvostetaan ostokurssiin tai viimeiseen kaupankehintaan, mikäli hintalähteen pörssissä on käytössä huutokauppanemettely. Poikkeuksena tästä ovat syndikoidut lainat, jotka arvostetaan keskihintaan alhaisemman likviditeetin takia. Myös johdannaisso-pimukset arvostetaan viimeiseen kaupankehintaan. Mikäli rahoitusinstrumentille on olemassa sen markkinariskin kumoava vastaerä, arvostuksessa käytetään tältä osin samaa hintalähdettä vastaavissa ja vastattavissa. Jos rahoitusinstrumentille kokonaisuutena ei ole olemassa julkista noteerausta, mutta sen osatekijöille on olemassa toimivat markkinat, käypä arvo määritetään osatekijöiden markkinahintojen perusteella.

Jos markkinat eivät ole toimivat tai arvopaperilla ei ole noteerausta, käypä arvo määritetään markkinoilla

yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Arvostus tehdään käyttämällä asiaa tuntevien, liiketoimintaan halukkaiden osapuolten välisten viimeaikaisten markkinatransaktioiden hintoja, toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa, rahavirtojen diskonttausmenetelmää sekä optionhinnoittelumalleja.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan omaisuuserän käypää arvoa ei ole mahdollista määritellä, hankintamenu katsotaan olevan riittävän lähellä oleva arvio käyvästä arvosta. Tällaisten rahoitusvarojen määrä konsernin taseessa on epäolennainen.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Kun arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä yhden tai useamman alkuperäisen kirjaamisen jälkeisen toteutuneen tappion synnyttävän tapahtuman seurauksena ja näillä tapahtumilla on luotettavasti arvioitavissa oleva vaikutus rahoitusvaroista tulevaisuudessa saataviin arvioituihin rahavirtoihin, kirjataan arvonalentumistappio.

Jaksotettuun hankintameno- kirjattavat rahoitusvarat

Objektiivisena näyttönä arvonalentumisesta pidetään esimerkiksi liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittäviä taloudellisia vaikeuksia, jotka johtavat maksukyvyttömyyteen ja arvioon siitä, että asiakas ei todennäköisesti selviydy maksuvelvoitteistaan konsernille. Objektiivinen näyttö arvioidaan ensin yksinään merkittävien rahoitusvarojen osalta ja tämän jälkeen joko yksittäin tai ryhmäkohtaisesti sellaisten rahoitusvarojen osalta, jotka eivät yksinään ole merkittäviä.

Kun on objektiivista näyttöä siitä, että jaksotettuun hankintameno taseeseen merkityistä rahoitusvaroista on syntynyt arvonalentumistappiota, tappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja saamisesta arvioitujen kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona käytetään saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Erotus kirjataan arvonalentumistappioksi tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti.

Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee myöhemmin ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan (kuten rahoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksen paranemiseen), arvonalentumistappio peruutetaan tulosaikutteisesti.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Objektiivinen näyttö perustuu erillistarkasteluun, joka tehdään, kun esimerkiksi saamistodistusten liikkeeseenlaskijan luottoriskiluokituksessa tapahtuu muutos, yhtiö siirretään tarkkailulistalle tai yhtiö laiminlyö lyhennysten tai korkojen maksua. Osakkeen tai osuuden käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle alkuperäisen hankintamenon voi myös olla objektiivinen näyttö arvonalentumisesta.

Päätös siitä, onko arvon alentuminen merkittävä tai pitkäaikainen, vaatii johdon harkintaa. Päätös tehdään tapauskohtaisesti ja sitä tehtäessä arvioidaan laadullisten kriteerien lisäksi mm. osakkeen arvon historiallisia muutoksia ja aikajaksoa, jonka ajan osakkeen käypä arvo on ollut hankintamenoa alhaisempi. Sampo-konsernissa arvon alentuminen katsotaan yleensä merkittäväksi, kun julkisesti noteeratun osakkeen tai osuuden käypä arvo alittaa keskimääräisen hankintamenon 20 prosentilla ja pitkäaikaiseksi, kun käypä arvo on alittanut hankintamenon yli 12 kuukauden ajan.

Koska noteeraamattomille osakkeille ja osuuksille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla julkaistavia hintoja, niiden arvo pyritään määrittämään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Merkittävien noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien erä ovat pääomarahastosijoitukset. Pääomarahastosijoitukset arvostetaan yleisesti alalla vallitsevan käytännön,

International Private Equity and Venture Capital Guidelines (IPEV) mukaisesti.

Arvon alenemisen merkittävyyttä ja pitkäaikaisuutta arvioidaan viimeksi mainituissa tapauksissa tapauskohtaisesti ottaen huomioon sijoitukseen liittyvät erityistekijät ja olosuhteet. Sampo tekee pääomarahastosijoituksensa pitääkseen ne rahaston elinkaaren loppuun asti, jolloin rahaston tyypilliseksi toimijaksi muodostuu 10–12 vuotta. Arvio koko rahaston mahdollisesta arvon alentumisesta voidaan yleensä perustellusti tehdä vasta elinkaaren loppupuolella. Mikäli on lisäksi kuitenkin perusteltua syytä epäillä, että sijoituksesta ei sitä myytäessä saada hankintamenoa vastaavaa määrää, kirjataan arvonalennus.

Arvonalennus pääomarahastoille kirjataan yllä olevien periaatteiden lisäksi aina silloin, kun rahaston alkamisvuosi on vähintään 10 vuotta vanha ja rahaston kirjanpitoarvo ja käypä arvo on enintään 500 000 euroa. Näissä tapauksissa sekä käypä arvo että kirjanpitoarvo kirjataan nollaan. Arvonalennus tehdään vain rahastoille, joiden osalta kriteerit täyttyvät kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden salkkujen osalta.

Saamistodistusten arvon alentumisessa tappion suuruus määritetään pääoman lyhennyksillä ja jaksotuksilla oikaistun hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvon välisenä erotuksena, vähennettynä mahdollisilla aikaisemmin tulosaikutteisesti kirjatulla arvonalentumistappiolla. Samalla muihin laajan tuloksen eriin

kirjattu kertynyt tappio siirretään omasta pääomasta kirjattavaksi tulosvaikutteisena arvonalentumistappiona. Myös mahdolliset lisäarvonalentumistappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jos myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti siihen määrään, mikä saamistodistuksen kirjanpitoarvo olisi ollut ilman arvonalentumistappioiden kirjaamista.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluvan osakkeen arvonalentumistappio kirjataan siirtämällä muihin laajan tulokseen eriin kirjattu kertynyt tappio omasta pääomasta tuloslaskelmaan. Mikäli käypä arvo arvonalentumiskirjauksen jälkeen nousee kirjataan arvonnousu suoraan muun laajan tuloksen eriin. Arvon edelleen laskiessa alle hankintamenon kirjataan tulosvaikutteinen arvonalennus, vaikka lasku olisi vähemmän kuin 20 prosenttia.

Johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Johdannaissopimukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin sopimuksiin ja suojaaviin sopimuksiin ja ne sisältävät korko-, luottoriski-, valuutta-, osake- sekä hyödyke johdannaiset. Johdannaissopimukset arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon kirjattaessa

käypään arvoon. Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen varoiksi, kun niiden käypä arvo on positiivinen ja veloiksi, kun käypä arvo on negatiivinen.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset, joita ei ole merkitty suojaaviksi sekä pääsopimuksesta erotetut kytketyt johdannaiset käsitellään kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaissopimuksina. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset sekä myyntivoitot ja -tappiot yhdessä korkotuottojen ja -kulujen kanssa kirjataan tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissopimukseksi luokitellaan myös sopimukset, joita käytetään suojaamistarkoituksessa, mutta jotka eivät täytä IAS 39 standardin suojauslaskennalle asettamia ehtoja.

Suojaavat johdannaissopimukset ja suojausperiaatteet

Suojausperiaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan suojaautua korkoriskiltä, valuuttakurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta, käyvän arvon suojauksella

suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta. Kuluneella tilikaudella konsernissa on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa sekä rahavirran suojausta Hastingsissä.

Suojauslaskentaa sovelletaan suojauksiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IAS 39 standardin suojauslaskennan ehdot. Suojaussuhde suojaavan johdannaisten ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana, jotta suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojausta pidetään tehokkaana, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai position käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojauksella suojataan vaihtuvakorkoisten velkakirjalainojen tai muiden vaihtuvakorkoisten varojen tai velkojen korkorahavirtoja. Suojaavina instrumentteina on tilikaudella käytetty pääasiallisesti valuuttatermiinejä. Johdannaissopimukset, jotka ovat luokiteltu rahavirran suojaukseksi ja jotka täyttävät IAS 39 kriteerit, arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta tehokkaan suojauksen osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Ylimenevä tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat.

Kun suojaava johdannainen erääntyy, myydään, suojaus-suhde päätetään tai suojaus ei enää täytä suojauslas-kennan ehtoja, omaan pääomaan suojauksen loppumis-hetkeen mennessä kertynyt käyvän arvon muutos jää omaan pääomaan, kunnes se kirjataan tuloslaskelmaan sille kaudelle, jolloin suojauksen kohteena olevat raha-virrat tuloutuvat.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan mm. hinta- ja korkotason sekä valuuttakurssien muutosten aiheuttamilta vaikutuksilta käypiin arvoihin konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Suojaavina johdannaisina käytetään konserniyhtiöiden hallitusten hyväksymiä instrumentteja, joita ovat valuuttatermiinit, koronvaihto- ja valuutanvaihtosopimukset sekä optiot.

Johdannaisopimusten, jotka on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuus- ja velkaerät arvostetaan suojauksen aikana käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

IFRS 16 *Vuokrasopimukset* standardin mukaisesti vuokra-sopimukset esitetään lähtökohtaisesti taseella. Ainoat valinnaiset poikkeukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia tai arvoltaan vähäisiä vuokrasopimuksia, jotka voidaan edelleen kirjata tasaerinä vuokrasopimuksen voimassa-olon aikana.

Vuokrasopimuksista aiheutuvat käyttöoikeusomaisuuserät (oikeus käyttää vuokrasopimuksen kohdetta) kirjataan varoihin osana Aineellisia hyödykkeitä ja niitä vastaavat vuokravelvoitteet taseen velkapuolelle osaksi Muita velkoja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan hankinta-menoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän sekä vuokralle antajalle mahdollisesti ennalta suoritettut maksut. Vuokrasopimusvelka puolestaan kirjataan vuokra-ajan alkamishetkellä ja arvostetaan tulevien vuokramaksujen nykyarvoon.

Tuloslaskelmaan kirjataan käyttöoikeusomaisuuserästä tehtävät suunnitelman mukaiset poistot sekä vuokra-velasta aiheutuvat korkokulut.

Konserni vuokralle antajana

Vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät tase-erään Sijoituskiinteistöt ja niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien aineellisten hyödykkeiden. Saatavat vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-tuotoiksi vuokra-ajan kuluessa.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Sitä aiempien hankintojen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvo arvostetaan kertyneillä arvonalentumistap-pioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Liikearvosta ei tehdä poistoja.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, käsitellään ulkopuolelta hankitut ja sisäisesti aikaansaadut atk-ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet, jos on todennäköistä, että niistä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeiden hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Sisäisesti aikaansaadun aineettoman hyödykkeen hankintameno määräytyy hyödykkeelle välittömästi kohdistettavien menojen summana. Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne toteutuvat. Kehittämismenoista, jotka johtuvat uusien atk-ohjelmistojen suunnittelusta tai jo olemassa olevien ohjelmistojen merkittävistä parannuksista, aktivoidaan vain ne, jotka täyttävät edellä mainitut taseeseen kirjaamisen edellytykset.

Aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Atk-ohjelmistot	3-10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	3-10 vuotta

Aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, kuten liiketoimintojen

yhdistymisten yhteydessä hankitut tuote- ja liikemerkit, ei poisteta. Sen sijaan niille suoritetaan vähintään kerran tilikaudessa arvonalentumistestaus.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat omassa käytössä olevat kiinteistöt, koneet ja laitteet sekä kalusto. Kiinteistöjen luokitus omassa käytössä ja sijoituskäytössä oleviin suoritetaan käytössä olevan neliömäärän perusteella. Mikäli omassa käytössä on korkeintaan 10 prosenttia kiinteistön pinta-alasta, kiinteistö luokitellaan kokonaan sijoituskiinteistöksi.

Kiinteistöt ja muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Tästä poikkeuksena ovat Topdanmark ja Hastings, missä kirjanpitoarvona käytetään uudelleenarvostukseen perustuvaa arvoa eli käypää arvoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla.

Perusparannusmenot lisätään kiinteistöjen kirjanpitoarvoon silloin kun on todennäköistä, että niistä koituva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin niiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Pääsääntöisesti jäännösarvo arvioidaan nollan suuruiseksi. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Taloudellisen vaikutusajan arviota tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poistoaikoja oikaistaan, mikäli arvio muuttuu merkittävästi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat hyödykeryhmittäin ovat seuraavat:

Rakennukset	20-50 vuotta
Rakennusten ainesosat	15-20 vuotta
Rakennusten ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	4-10 vuotta
Atk-laitteet ja autot	2-5 vuotta
Muut toimistokalusteet	3-15 vuotta

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistojen kirjaaminen lopetetaan, mikäli omaisuuserä luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* mukaisesti.

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen

Tilikauden päättyessä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että aineettomiin hyödykkeisiin tai aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvan omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos arvonalentumisesta on viitteitä, arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä

arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta, keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä sekä taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten hankinta-ajankohdasta lähtien konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Testissä verrataan yksikön liikearvon sisältävää kirjanpitoarvoa yksiköstä kerrytettävissä olevaan rahamäärään.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa ennen veroja määritettyä korkoprosenttia käyttäen. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, siitä kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappio. Kirjaamisen yhteydessä poistettavan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Arvonalentumistappio peruutetaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeestä kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta, ei kuitenkaan enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta missään tilanteessa.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä pidetään vuokratuottojen saamiseksi ja omaisuuden arvonnoususta hyötymiseksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kuten omassa käytössä olevat kiinteistötkin. Samoin niiden poistoajat ja -menetelmät sekä arvonalentumistappioiden kirjausperusteet ovat samat kuin vastaavien omassa käytössä olevien kiinteistöjen. Osakkuusyhtiö Nordean sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon ja nämä esitetään omistusyhteisösegmentin erässä sijoitukset osakkuusyhtiöissä.

Sijoituskäytössä olevien kiinteistöjen käyvät arvot esitetään liitetietona ja ne arvioidaan käyttäen tuleviin tuottoihin ja markkinaehtoihin tuotto-odotuksiin perustuvaa tuottoarvomenetelmää ja toteutuneisiin vertailukauppoihin perustuvaa kauppaa-arvomenetelmää.

Arvioinnin lähtökohtana ovat kiinteistökohtaiset ominaisuudet koskien mm. kiinteistön sijaintia, kuntoa ja vuokraustilannetta sekä markkinalähtöiset vertailutiedot koskien vaihtoehtoisia vuokria, tuottovaatimustasoja ja yksikköhintoja. Arviointi on tilikaudella suoritettu käyttäen konsernin omaa asiantuntemusta.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernille on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen

on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos veloitteesta tai osasta siitä on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi vain silloin, kun sen saaminen on käytännössä varmaa.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutussopimukset käsitellään IFRS 4 standardin mukaisesti joko vakuutussopimuksina tai sijoitussopimuksina. Standardin mukaan vakuutussopimukset luokitellaan vakuutussopimuksiksi, mikäli niissä siirtyy vakuutuksenottajan ja vakuutuksenantajan välillä merkittävää vakuutusriskiä. Mikäli sopimuksen perusteella siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriskiä eikä merkittävää vakuutusriskiä, luokitellaan sopimus sijoitussopimukseksi. Sopimuksen luokittelu vakuutus- tai sijoitussopimukseksi määrää sen arvostuskäytännön.

Sampo käsittelee sopimuksista syntyvät velat standardin ensimmäisessä vaiheessa kansallisten vaatimusten mukaisesti.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyviä riskejä on kuvattu laajasti konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 40.

Jälleenvakuutus sopimukset

Jälleenvakuutus sopimus on sopimus, joka täyttää IFRS 4:n asettamat edellytykset vakuutus sopimukselle ja jonka perusteella konserni voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, mikäli se itse joutuu korvausvelvolliseksi muiden tekemiensä vakuutus sopimusten perusteella. Jälleenvakuutus sopimusten perusteella saatavat suoritukset on kirjattu taseessa erään Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista sekä Muut varat. Ensiksi mainittu erä sisältää jälleenvakuuttajien osuuden konsernin jälleenvakuutettujen vakuutus sopimusten vakuutusmaksu- ja korvausvastuusta. Muissa varoissa on lyhytaikaiset saamiset jälleenvakuuttajilta.

Kun konserni itse joutuu maksamaan korvauksia jälleenvakuutus sopimuksen perusteella toiselle vakuutusyhtiölle, kirjataan velka tase-erään Muut velat. Jälleenvakuutuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen saamisten ja velkojen kanssa. Jälleenvakuutussaamiset testataan vuosittain arvonalentumistappioiden varalta. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä, että konserni ei tule saamaan kaikkia rahamääriä, joihin sillä sopimuksen ehtojen mukaan on oikeus.

Konserniyhtiöillä on lisäksi sopimuksia, joissa konserniyhtiö toimii yhteisvakuuttajana toisen vakuutusyhtiön kanssa, jolloin vakuutusriski jaetaan sopimusosapuolten kesken. Konserniyhtiön toimiessa toissijaisena yhteisvakuuttajana, konserniyhtiö kirjaa saamisiinsa ja velkoihin

yhtiön osuuden mukaisen määrän vakuutusmaksutulosta ja siihen liittyvästä korvausvelasta. Konserniyhtiön toimiessa ensisijaisena yhteisvakuuttajana, yhtiö kirjaa bruttovakuutusmaksutulon saamiseksi ja velka toissijaiselle yhteisvakuuttajalle kirjataan konserniyhtiön velkoihin.

Vahinkovakuutus

Vakuutus sopimusten luokittelu

Vakuutus sopimuksia luokiteltaessa ja niihin liittyviä riskejä tarkasteltaessa toisiinsa kytketyt sopimukset tulkitaan yhdeksi sopimukseksi.

Muina kuin vakuutus sopimuksina, eli sopimuksina, joissa riski ei siirry, käsitellään mm. Captive-sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö merkitsee yrityksen ensivakuutuksen ja jälleenvakuuttaa saman riskin sellaisessa vakuutusyhtiössä, joka kuuluu vakuutuksenottajan kanssa samaan konserniin. Vahinkovakuutuksessa on myös sopimuksia, joissa vakuutusyhtiö myöntää vakuutuksen ja siirtää vakuutusriskin edelleen lopulliselle vakuutuksenantajalle. Nämä ovat ns. Reverse Flow Fronting -sopimuksia. Aikaisemman bruttokäsittelyn sijaan näistä molemmista kirjataan vain sopimussuhteen nettovaikutus tuloslaskelmaan ja taseeseen. Edellytyksenä nettomääräiselle käsittelylle on, että sopimuksesta nettona kirjattu omapidätys on nolla.

Lisäksi vahinkovakuutuksessa on sopimuksia, joissa vakuutusriski on eliminoitu retrospektiivisellä vakuutus-

maksulla, eli ennakoitujen ja toteutuneiden vahinkojen erotus tasataan lisämaksulla suoraan tai vakuutuksen vuosiuudistuksen yhteydessä. Näiden sopimusten rahavirta kirjataan nettomääräisenä suoraan taseeseen kirjaamatta niitä ensin tuloslaskelmaan vakuutusmaksutuotoiksi ja korvauskuluiksi.

Velat vahinkovakuutus sopimuksista

Vakuutusvelka on nettomääräinen sopimusperusteinen velvoite, joka vakuutuksenantajalla on vakuutus sopimuksen perusteella. Vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu muodostavat vakuutusvelan, joka vastaa solmittujen vakuutus sopimusten mukaisia velvoitteita.

Vakuutusmaksuvastuun on tarkoitus kattaa jo solmittujen vakuutus sopimusten jäljellä olevan vakuutuskauden odotettavissa olevat korvausmenot ja liikekulut. Vahinkoja jälleenvakuutuksessa vakuutusmaksuvastuu lasketaan yleensä aikaperusteisesti niin kutsutun pro rata temporaris -periaatteen mukaisesti. Jos vakuutusmaksutaso katsotaan riittämättömäksi siten, ettei se kata mahdollista korvausmenoja ja liikekuluja, vakuutusmaksuvastuuta on vahvistettava siirtovastuun täydennyksellä ottaen huomioon myös erääntymättömät vakuutusmaksuerät.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vahingoista. Tämä koskee myös tapahtuneita vahinkoja, joita ei tilinpäätöshetkellä vielä ole raportoitu vakuutusyhtiölle eli ns. IBNR (incurred but not reported) -vahinkoja. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten arvioidut selvittelykulut.

Vahinkoensivakuutuksen ja jälleenvakuutuksen korvausvastuu lasketaan tilastollisin menetelmin tai tapauskohtaisesti yksittäisten vahinkojen perusteella. Useimmiten käytetään näiden menetelmien yhdistelmää siten, että suurvahingot arvioidaan tapauskohtaisesti ja pienehköt vahingot sekä tilinpäätöshetkellä tapahtuneet mutta vielä raportoimattomat vahingot (IBNR) tilastollisin menetelmin.

Ifissä korvausvastuuta ei diskontata nykyarvoon muuten kuin eläkevelvoitteiden osalta. Topdanmark diskonttaa koko korvausvastuun. Hastings diskonttaa korvausvastuun ainoastaan siltä osin, kun korvaus liittyy määrättyihin vakaviin henkilövahinkoihin. Mandatum ei diskonttaa korvausvastuuvulkaa ollenkaan.

Vahinko- ja jälleenvakuutuksesta saatava vakuutusmaksutulo kirjataan tuloslaskelmaan, kun vakuutuksen vuosimaksu erääntyy maksettavaksi.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun ja vakuutusmaksuvastuun riittävyys tutkitaan erikseen. Korvausvastuu perustuu vastaisten korvausrahavirtojen ennusteisiin. Ennusteet tehdään vakiintuneilla vakuutusmatemaattisilla menetelmillä.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan pääsääntöisesti aikaperusteisesti ns. pro rata temporis -periaatteen pohjalta. Vakuutusmaksuvastuun riittävyys testataan laskemalla vakuutusmaksuvastuun lisävastuu yhtiöittäin kullekin

liiketoiminta-alueelle ja vakuutusluokalle. Mahdollinen havaittu riittämättömyys vakuutusmaksuvastuussa korjataan kirjaamalla siirtovastuun täydennys.

Vakuutusten aktivoidut hankintamenot

Vakuutusten hankintamenot, jotka selkeästi liittyvät vakuutus- ja sijoitussopimusten solmimiseen, esitetään taseen varoissa vakuutusten aktivoituina hankintamenoina. Hankintamenoina käsitellään vakuutus- ja sijoitussopimusten hankkimiseen tai uusimiseen välillisesti tai välittömästi liittyvät toimintakulut kuten palkkiot, markkinointikulut sekä myyntihenkilöstön palkat ja kulut. Vakuutusten hankintamenot jaksotetaan samalla tavalla kuin vakuutusmaksuvastuu. Poistoaika on yleensä korkeintaan 12 kuukautta.

Henkivakuutus

Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Henkivakuutustoiminnan sopimukset luokitellaan vakuutus- ja sijoitussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutus- ja sijoitussopimuksia ovat sopimukset, joihin liittyy merkittävä vakuutus- ja sijoitusriski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutus- ja sijoitusriski tai sellaiset sopimukset, joihin sisältyy vakuutus- ja sijoitusriski. Kapitalisaatiosopimuksiin ei sisälly vakuutus- ja sijoitusriskiä, joten nämä sopimukset on luokiteltu sijoitussopimuksiksi.

Sopimukseen liittyvä oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä (*Discretionary Participation Feature (DPF)*) on vakuutus- ja sijoitusnottajan sopimukseen perustuva oikeus saada taatun vähimmäisedun lisäksi muita etuja. Etuina

hyvitetään vakuutus- ja sijoitusnottajien lisäksi asiakashyvityksiä, korotetaan kuolemantapaussummia tai alennetaan vakuutusmaksuja. Mandatum tulokannassa kohtuusperiaatteesta määritellään tavoitteet harkinnanvaraisille eduille. Sijoitussidonnaisissa sopimuksissa vakuutus- ja sijoitusnottaja kantaa sijoitusriskin valitsemalla sijoituskohteet, joihin sopimusten arvonekehitys sidotaan.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten arvostus

Mandatumissa kaikkiin vakuutus- ja sijoitussopimuksiin ja niihin sijoitussopimuksiin, joihin liittyy harkinnanvarainen oikeus osuuteen ylijäämästä (DPF), sovelletaan kansallisia laskentaperiaatteita IFRS 4 *Vakuutus- ja sijoitussopimukset* mukaisesti.

Kaikkiin sopimuksiin lukuun ottamatta sijoitussidonnaisia sopimuksia liittyy harkinnanvarainen oikeus ylijäämään. Sellaisiin sijoitussidonnaisiin sopimuksiin, joita ei luokitella vakuutus- ja sijoitussopimuksiksi, liittyy vakuutus- ja sijoitusnottajan oikeus vaihtaa säästöjen tuotto- ja sijoitusrakennetta sijoitussidonnaisesta sellaiseksi, joka muodostuu vähimmäistuottotakuusta ja oikeudesta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä. Tämän perusteella myös näihin sopimuksiin sovelletaan vakuutus- ja sijoitussopimusstandardia.

Takaisinosto-oikeutta, vähimmäistuottotakuuta, saman sopimuksen sisällä olevia vakuutus- ja talletusosia sekä muita vastaavia oikeuksia ei eroteta pääsopimuksesta eikä arvosteta erikseen.

Mandatumissa kannanluovutuksella siirtyneen Suomi-yhtiön ryhmäeläkevakuutuksen (=Eriytetty vakuutuskanta) osalta noudatetaan IFRS 4.30 ns. varjo-laskentaa, jonka perusteella omaa pääomaa oikaistaan sopimuksen mukaisten realisoitumattomien voittojen tai tappioiden osalta. Omaa pääomaa oikaistaan määrällä, jolla realisoitumattomat voitot tai tappiot olisivat jakautuneet Eriytetyn vakuutuskannan voitonjakopolitiikan mukaisesti Eriytetylle vakuutuskannalle, mikäli voitot tai tappiot olisi realisoitu tilinpäätöshetkellä.

Topdanmarkissa sijoitussidonnaiset sopimukset sisältävät sekä vakuutus- että sijoitussopimuksia. Vakuutussopimukset arvostetaan IFRS 4 mukaisesti. Sijoitussopimukset sen sijaan arvostetaan IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* mukaan. Sijoitussopimukseen ei liity oikeutta harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä.

Kaikki sijoitussidonnaiset sopimukset ovat vaadittaessa käypään arvoon maksettavissa. Kuolemantapauksissa 101 prosenttia vakuutusmäärästä on maksettava. Tämä katsotaan niin pieneksi vakuutusriskiksi, että sopimukset luokitellaan sijoitussopimuksiksi. Muita takaisinosto-oi-keuksia tai huomioitavia seikkoja ei ole.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat

Vakuutus- ja sijoitussopimusten velka kirjataan vakuutusvelaksi, jonka muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Henkivakuutustoiminnan vakuutustekni-

sen vakuutusvelan laskennassa käytetään erilaisia menetelmiä, jotka sisältävät oletuksia mm. kuolevuudesta, sairastuvuudesta, sijoitusten tuottotasosta, vastaisista liikekuluista ja vahinkojen selviämisestä.

Tulevan jälleenvakuutuksen vastuuvelan muutos on laskettu vaihtuvin kurssein.

Vakuutusmaksuvastuu lasketaan ensivakuutuksessa vakuutuskohtaisesti ja jälleenvakuutuksessa antavan yhtiön ilmoituksen perusteella tai yhtiön omien laskuperusteiden mukaan.

Vakuutusvelan diskonttauksessa käytetty korko on enintään kunkin maan viranomaisen hyväksymän enimmäiskoron suuruinen.

Korvausvastuu kattaa tulevaisuudessa suoritettavat korvaukset kaikista jo tapahtuneista vakuutustapahtumista. Korvausvastuuseen sisältyvät myös kaikki korvausten hoitokulut.

Vakuutusvelasta määritetään vuosittain lyhyt- ja pitkäkestoisen velan osuus.

Vakuutusvelan riittävyystesti

Velan riittävyystesti tehdään kaikista sopimuskannoista ja täydennystarvetta tarkastellaan yhtiötasolla koko vakuutusvelan riittävyden perusteella. Ei-sijoitussidonnaiseen velkaan kohdistuva testi sisältää kaikki odotettavissa

olevat sopimuksiin perustuvat rahavirrat. Sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin kuuluvat odotettavissa olevat vakuutusmaksut, korvaukset, lisäedut ja liikekulut. Korvauksissa on arvioitu takaisinostot ja muut vakuutus-tapahtumat historiatietoihin perustuen. Korvausmäärät pitävät sisällään sekä sopimusten laskuperustekorona että arvion tulevasta lisäeduista. Rahavirtojen pääoma-arvot diskontataan tilinpäätöshetkeen.

Sijoitussidonnaisen liikkeen testissä lasketaan riski- ja liikekuluylijäämien pääoma-arvot vastaavalla tavalla. Mikäli yhtiökohtaisen sijoitussidonnaisen ja muun liikkeen velan yhteismäärä edellyttää täydentämistä, kasvatetaan velkaa tulosvaikutteisesti testin osoittamalla määrällä.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottaman ylijäämän perusteella myönnettäviin lisäetuihin (DPF). Mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät ole esteenä, kohtuullinen osa ylijäämästä on palautettava lisäetuina näille vakuutuksille.

Mandatummin tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä alkuperäisen vakuutuskannan voitonjakoon oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvitys, joka olisi vähintään kunakin hetkenä matalariski-

simpinä pidettävien pitkien korkosijoitusten korkotason mukainen. Kokonaishyvitys muodostuu laskuperustekorosta ja vuosittain määrättävistä lisäeduista. Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia ovat eläkkeet ja henkivakuutukset.

Sammolla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä Ruotsissa ja Norjassa, muissa maissa eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Merkittävin maksupohjainen järjestely on Suomen TyEL-perusvakuutus.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkevakuutusyhtiölle eikä sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Maksupohjaisista järjestelyistä aiheutuvat velvoitteet kirjataan kuluksi kaudella, jota veloitus koskee.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä yritykselle jää velvoitteita tilikauden maksun suorittamisen jälkeenkin ja näiden vakuutusmatemaattisen ja/tai sijoitusriskin kantaa yritys. Velvoite lasketaan kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen määrän

laskennassa käytetään vakuutusmatemaattisia oletuksia. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä on sekä rahastoituja että rahastoimattomia järjestelyjä. Näissä tilikauden eläkekuluksi kirjataan vuoden vakuutusmatemaattisten laskelmien mukainen vanhuuseläkekertymä laskettuna lineaarisesti eläkeiän saavuttamishetken eläkepalkan pohjalta. Tähän lisätään korkokuluina aikaisempien vuosien eläkesitoumusten hyvityksistä/lisäyksistä aiheutuvat laskennalliset vaikutukset. Tilikauden eläkekulut arvioidaan vuoden alussa ja laskelma perustuu muun muassa palkkojen korotusolettamiin, hintainflaatioon eläkesitoumuksen koko keston ajalta sekä sen hetkiseen markkinakorkoon suhteutettuna eläkevelvoitteen duraatioon.

Tilikauden työsuoritukseen perustuva eläkemeno sekä nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti eläkekuluihin. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto (pois lukien nettokorko) kirjataan omana eränään muihin laajan tuloksen eriin tilikaudella, jona ne syntyvät.

Eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat käypään arvoon arvostettuina ja näin saatu nettovelka (tai -omaisuus) kirjataan taseeseen omaksi eräkseen.

Konsernilla on lisäksi vapaaehtoisia etuuspohjaisia eläkevakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja niiden määrä on epäolennainen.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Irtisanomiseen perustuva velvoite kirjataan velaksi silloin kun konserni on todistettavasti sitoutunut lopettamaan yhden tai useamman henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisen ajankohtaa tai myöntämään irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehdyn tarjouksen seurauksena. Etuuksista ei koidu työnantajalle taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, joten ne kirjataan välittömästi kuluksi. Myöhemmin kuin 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöksestä erääntyvät velvoitteet diskontataan. Sammossa irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ovat irtisanomiseen liittyvät rahapaketit ja eläkepaketit.

Osakeperusteiset maksut

Sammolla oli tilikauden aikana neljä voimassa olevaa käteisvaroina maksettavaa osakeperusteista kannustinjärjestelmää (Johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2014 II, 2017 I ja 2017 II, 2020 I). Topdanmarkilla oli tilikauden aikana yksi hallitukselle ja ylemmälle johdolle suunnattu pääasiallisesti omina

osakkeina maksettava osakeoptiojärjestelmä. Hastingsillä oli konserniin liittymishetkellä osakkeina maksettavia kannustinjärjestelmiä, jotka hankinnan yhteydessä tarjouduttiin vaihtamaan käteisvaroina maksettaviksi ohjelmiksi.

Lisätietoa konsernin eri yhtiöiden kannustinjärjestelmistä tilinpäätöksen liitetiedossa 35 Kannustinjärjestelmät.

Järjestelyt on arvostettu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä sekä jokaisena raportointipäivänä tämän jälkeen.

Käteisvaroina maksettavissa järjestelyissä arvostus kirjataan velaksi ja sen muutos tuloslaskelmaan.

Osakkeina maksettavissa järjestelyissä saadut toteutus hinnat kirjataan omaan pääomaan.

Kannustimien käypä arvo on määritetty pääosin Black-Scholes -hinnoittelumallin avulla. Markkina-perusteisen kannustinosan käyvässä arvossa on huomioitu hinnoittelumallilla ennakoitu toteuma palkkiona maksettavien kannusteyksiköiden määrästä. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä kannustimen käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden kannusteyksiköiden määrässä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson kuluessa. Tältä osin konserni päivittää oletuksen arvioidusta lopullisesta kannusteyksiköiden määrästä jokaisena väli- ja tilinpäätöspäivänä.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu sisältää kauden verotettavaan tuloon perustuvan veron ja laskennallisen veron. Verokulu kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi suoraan omaan pääomaan tai laajaan tuloslaskelmaan kirjattavien erien osalta, jolloin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Verotuksessa vähennyskeltovottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä vahvistettuja verokantoja. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Osakepääoma

Osakkeiden liikkeeseenlaskukulut, jotka ovat suoraan kohdistettavissa uusien osakkeiden tai optioiden liikkeeseen laskemiseen tai liiketoiminnan hankkimiseen, esitetään omassa pääomassa verovaikutukset huomioon ottaen saadun tulon vähennyksenä.

Osingot kirjataan omasta pääomasta sinä tilikautena, jona yhtiökokous päättää osingonjaosta. Kun emoyhtiö tai muu konserniyhtiö ostaa emoyhtiön osakkeita, maksettu vastike vähennetään omasta pääomasta ja esitetään erässä Omat osakkeet siihen asti, kunnes osakkeet mitätöidään. Jos osakkeet myöhemmin myydään tai lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike kirjataan omaan pääomaan.

Rahavarat

Rahavaroina käsitellään käteiset varat, joiksi katsotaan kassa sekä lyhytaikaiset talletukset (3 kk).

Sampo esittää liiketoiminnan rahavirrat käyttäen epäsuoraa esitystapaa, jolloin voittoa (tappiota) ennen veroja oikaistaan ei-kassaperusteisten tapahtumien vaikutuksella, varojen ja velkojen muutoksilla ja tuotoilla ja kuluilla, jotka liittyvät investointien tai rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelmassa saadut ja maksetut korot esitetään liiketoiminnan rahavirroissa. Myös saadut osingot sisältyvät liiketoiminnan rahavirtoihin. Maksetut osingot esitetään rahoitustoiminnan rahavirroissa.

Johdon harkintaa edellyttävät laatu- ja arvionniperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää johdon tekemiä arvioita ja oletuksia, jotka ovat vaikuttaneet tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin, kuluihin, varoihin ja velkoihin sekä ehdollisiin velkoihin. Harkintaa joudutaan käyttämään myös tilinpäätöksen laatu- ja arvionniperiaatteiden soveltamisessa. Arviot perustuvat tilinpäätöshetkellä parhaaseen käytettävissä olleeseen tietoon. Arviointi perustuu sekä aikaisempiin kokemuksiin että tulevaisuutta koskeviin tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidettyihin oletuksiin. Toteutumattomat tiedot voivat poiketa näistä arvioihin ja oletuksiin perustuvista päätöksistä. Mahdolliset arvioiden muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä ajanjaksoilla.

Sammon keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät liittyvät mm. vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin, julkisesti noteerattomien rahoitusvarojen ja -velkojen ja sijoituskiin-

teistöjen käypien arvojen arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisten arviointiin. Näitä osa-alueita koskevat laatu- ja arvionniperiaatteet edellyttävät eniten merkittävien arvioiden ja oletusten käyttämistä.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Vakuutusvelkojen arviointiin liittyy aina epävarmuutta, sillä vakuutusvelka perustuu tehtyihin arvioihin ja oletuksiin tulevasta korvausmenoista. Arviot perustuvat tilinpäätöspäivänä käytettävissä oleviin konsernin omiin tilastoihin aikaisemmista vahinkotapahtumista. Arvioihin liittyvä epävarmuus on yleensä suurempi arvioitaessa uusia vakuutuskantoja tai vakuutuskantoja, joissa vahingon selviäminen kestää kauan, sillä näistä ei ole vielä saatavilla täydellisiä vahinkotilastoja. Historia-tietojen lisäksi vakuutusvelkojen arvioinnissa otetaan huomioon mm. vahinkokehitys, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuden päätökset sekä yleinen taloudellinen tilanne.

Huomattava osa konsernin vahinkovakuutuksen vakuutusveloista liittyy lakisääteisiin tapaturma- ja liikennevakuutuksiin. Näiden velkojen arviointiin sisältyvistä epävarmuustekijöistä huomattavimmat sisältyvät oletuksiin inflaatiosta, kuolevuudesta, diskonttauskoroista sekä lakimuutosten ja oikeuskäytäntöjen vaikutuksista.

Henkivakuutuksen vakuutusvelkojen vakuutusmatemaattisista oletuksista on kerrottu tarkemmin kappaleessa Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista ja jälleenvakuutusvarat.

IAS 19:n mukaiset etuus pohjaiset eläke-etuudet arvioidaan myös vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti. Eläkejärjestelyn varauksen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin, jolloin diskonttauskoron määrittelyn lisäksi tehty arviot koskevat oletuksia mm. kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta, hintainflaatiosta sekä palkkakehityksestä.

Käypien arvojen määrittäminen

Jos rahoitusvaroilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja, käypä arvo määritetään markkinoilla yleisesti hyväksyttyjen arvostusmenetelmien avulla. Menetelmistä on kerrottu enemmän tilinpäätösperiaatteiden kappaleessa Käypä arvo.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on tilikauden aikana arvioitu itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Tähän liittyy johdon tekemät oletukset esim. markkinoiden tuottovaateista sekä käytettävästä diskonttauskorosta.

Arvon alentumistestaukset

Liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet testataan vähintään vuosittain arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on pääosin määritetty käyttöarvoon perustuvilla laskemilla. Nämä edellyttävät johdon tekemiä arvioita mm. tulevista kassavirroista, diskonttauskorosta sekä talouden yleisestä inflaatio- ja kasvukehityksestä.

Uusien tai uudistettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen

Seuraavat konsernin liiketoimintaan liittyvät julkistettut uudet tai uudistetut standardit konserni ottaa käyttöön myöhemmillä tilikausilla niiden voimaantulopäivästä lähtien, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lähtien.

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* ja siihen tehty muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Sampo aikoo hyödyntää seuraavassa kappaleessa avattua väliaikaista vapautusta ja ottaa standardin käyttöön 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. Uusi standardi muuttaa rahoitusvarojen luokittelua ja arvostamista sekä sisältää uuden luottotappioihin perustuvan arvonalentumismallin. Suojauslaskennassa säilyy edelleen nykyiset kolme suojauslaskentatyyppiä.

IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* (sovelletaan 1.1.2023 alkavilla tilikausilla), joka korvaa IFRS 4 Vakuutus sopimukset standardin, tulee vaikuttamaan vakuutusyhtiöiden velka-puolen arvostukseen ja tästä johtuen vakuutusyhtiöille on annettu vaihtoehtoja IFRS 9 käyttöönottamiseksi. Yhtiö voi tiettyjen vakuutusvelkojen määrään liittyvien edellytysten täytyessä käyttää ns. väliaikaista vapautusta, jolloin se siirtää IFRS 9 standardin käyttöönoton alkamaan samanaikaisesti IFRS 17 standardin kanssa, viimeistään 1.1.2023 alkavalla tilikaudella. Väliaikaista vapautusta saa soveltaa, mikäli konsernin vakuutustoimintaan liittyvien velkojen suhde taseen kokonaisvelkoihin on vähintään yli

90 prosenttia. Soveltaminen on mahdollista myös silloin, kun suhdeluku on vähintään yli 80 prosenttia, mikäli konserni ei merkittävässä määrin harjoita muuta kuin vakuutustoimintaa. Toinen sallittu vaihtoehto oli soveltaa IFRS 9 standardia 1.1.2018 alkaen, mutta poistaa velkojen ja varojen erilaisista arvostusperiaatteista johtuvat erot tuloslaskelmalla siirtämällä eroista aiheutuvat vaikutukset tuloksesta muihin laajan tuloksen eriin. Konserni on suorittanut analysoinnin väliaikaisen vapautuksen soveltamisen edellytyksistä ja todennut niiden täyttyvän. Näin ollen Sampo-konserni soveltaa vapautusta ja ottaa käyttöön IFRS 9 standardin samanaikaisesti tulevan IFRS 17 standardin kanssa. Konserni on aloittanut standardien käyttöönoton analysoinnin myös kaikilta muilta osin, koska uusilla standardeilla tulee olemaan olennainen vaikutus konsernin tilinpäätökseen.

Konsernin osakkuusyhtiö Nordea on soveltanut IFRS 9 standardia tilikaudesta 1.1.2018 alkaen.

Euroopan komissio ei ollut tilinpäätöshetkellä vielä hyväksynyt IFRS 17 standardia noudatettavaksi EU-alueella.

Segmentti-informaatio

Maantieteellisiä alueita koskevana tietoina on esitetty tuotot ulkopuolisilta asiakkailta sekä pitkäaikaiset varat. Raportoitavat alueet ovat Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Iso-Britannia sekä Baltia.

Segmentti-informaatio on tuotettu konsernin tilinpäätöstä laadittaessa ja esitettäessä noudatettujen

laatimisperiaatteiden mukaisesti. Segmenteille on kohdistettu liiketoiminnasta aiheutuvat, joko välittömästi osoitettavissa tai järkevällä perusteella kohdistettavissa olevat, tuotot, kulut, varat ja velat. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypiin markkinahintoihin. Konsernitilinpäätöksessä segmenttien väliset liike-tapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu.

Segmenttien poistot on esitetty liitteissä 10–12 ja sijoitukset osakkuusyhtiöihin liitteessä 13.

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2020

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings 16.11.-31.12.	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 589	2 709	27	1 051	-	0	8 375
Sijoitustoiminnan nettotuotot	126	677	1	587	4	-12	1 383
Liiketoiminnan muut tuotot	103	2	39	26	17	-31	155
Korvaukset	-2 720	-1 592	-53	-1 089	-	12	-5 443
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-105	-1 201	36	-272	-	-12	-1 554
Henkilöstökulut	-576	-293	-22	-53	-17	-	-960
Liiketoiminnan muut kulut	-498	-134	-43	-82	-28	31	-754
Rahoituskulut	-18	-14	-1	-12	-79	12	-112
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	0	12	-	0	439	-	451
- Arvostustappio Nordean osakkeiden myynnistä	-	-	-	-	-262	-	-262
- Arvonalentumistappio Nordean osakkeista	-	-	-	-	-899	-	-899
Voitto ennen veroja	901	167	-16	154	-826	0	380
Verot	-195	-38	3	-37	0	-	-267
Tilikauden voitto	706	129	-13	117	-826	0	112

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings 16.11.-31.12.	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät							
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi							
Muuntoerot	59	5	-1	-	10	-	74
Myytavissä olevat rahoitusvarat	124	-	2	120	13	-	259
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	-	-	-	-	40	-	40
Verot	-23	-	-	-24	-3	-	-50
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	160	5	1	96	60	-	322
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi							
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	-	-	-	-	-	0
Verot	0	-	-	-	-	-	0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	0	-	-	-	-	-	0
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	866	134	-13	213	-766	-	434
Tilikauden voitosta							
Emoyhtiön omistajien osuus							37
Määräysvallattomien osuus							75
Tilikauden laajasta tuloksesta							
Emoyhtiön omistajien osuus							359
Määräysvallattomien osuus							75

Konsernin laaja tuloslaskelma liiketoimintasegmenteittäin 2019

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Vakuutusmaksutulo	4 475	2 677	1 596	-	-	8 749
Sijoitustoiminnan nettotuotot	229	1 037	1 267	-2	-15	2 515
Liiketoiminnan muut tuotot	33	3	23	16	-15	60
Korvaukset	-2 751	-1 223	-1 492	-	-	-5 466
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	-87	-1 864	-971	-	3	-2 919
Henkilöstökulut	-558	-272	-52	-15	-	-897
Liiketoiminnan muut kulut	-443	-131	-81	-13	15	-653
Rahoituskulut	-16	-10	-9	10	12	-13
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	1	22	0	298	-	321
- Arvostustappio osakkuusyhtiöosakkeiden jakamisesta osinkoina	-	-	-	-155	-	-155
Voitto ennen veroja	884	238	280	139	0	1 541
Verot	-192	-53	-58	-1	-	-304
Tilikauden voitto	692	185	222	138	0	1 237

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Kauden muut laajan tuloksen erät						
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	-33	-2	-	-4	-	-39
Myytavissä olevat rahoitusvarat	285	-	114	147	20	566
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	-	-	-	-30	-	-30
Verot	-63	-	-27	-29	-4	-123
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	189	-2	87	83	16	373
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	-58	-	-	-	-	-58
Verot	13	-	-	-	-	13
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä nettona verojen jälkeen	-45	-	-	-	-	-45
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	836	183	308	222	16	1 565
Tilikauden voitosta						
Emoyhtiön omistajien osuus						1 130
Määräysvallattomien osuus						107
Tilikauden laajasta tuloksesta						
Emoyhtiön omistajien osuus						1 458
Määräysvallattomien osuus						107

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2020

Milj. e	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat							
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	183	127	25	30	6	-	371
Sijoituskiinteistöt	2	529	-	135	-	-	666
Aineettomat hyödykkeet	654	1 420	1 526	160	1	-	3 761
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	22	234	-	1	5 113	-	5 370
Rahoitusvarat	10 786	7 113	778	4 839	6 290	-5 387	24 420
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	6 047	-	8 805	-	-16	14 837
Laskennalliset verosaamiset	22	4	27	-	-	-4	49
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	283	73	1 464	1	-	-	1 821
Muut varat	1 833	275	467	107	60	-28	2 714
Käteiset varat	405	114	198	682	1 120	-	2 520
Varat yhteensä	14 189	15 937	4 485	14 760	12 591	-5 434	56 529
Velat							
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 833	5 339	2 263	3 521	-	-	19 956
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	7 536	-	8 765	-	-16	16 285
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	408	235	-	349	1 486	-320	2 158
Muut rahoitusvelat	44	136	299	3	2 452	-	2 935
Laskennalliset verovelat	281	161	118	139	17	-	717
Varaukset	20	-	-	-	-	-	20
Eläkevelvoitteet	98	-	-	-	-	-	98
Muut velat	1 002	465	326	247	90	-28	2 102
Velat yhteensä	10 685	13 872	3 007	13 024	4 045	-364	44 271

Milj. e	Konserni
Oma pääoma	
Osakepääoma	98
Rahastot	1 530
Kertyneet voittovarot	9 282
Muut oman pääoman erät	508
Emoyhtiön omistajien osuus	11 418
Määräysvallattomien osuus	840
Oma pääoma yhteensä	12 258
Oma pääoma ja velat yhteensä	56 529

Konsernitase liiketoimintasegmenteittäin 31.12.2019

Milj. e	If	Topdanmark	Mandatum	Omistusyhteisö	Eliminoinnit	Konserni
Varat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	153	127	14	8	-	302
Sijoituskiinteistöt	2	540	138	-	-	679
Aineettomat hyödykkeet	544	1 443	162	2	-	2 151
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	14	223	1	6 979	-	7 217
Rahoitusvarat	10 726	6 916	4 671	5 168	-4 039	23 443
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	4 832	8 170	-	-27	12 975
Laskennalliset verosaamiset	19	3	-	0	-4	19
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	210	78	1	-	-	289
Muut varat	1 759	239	137	58	-9	2 185
Käteiset varat	331	74	952	1 321	-	2 677
Varat yhteensä	13 759	14 476	14 247	13 535	-4 079	51 939
Velat						
Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	8 778	5 337	3 926	-	-	18 041
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	-	6 278	8 117	-	-27	14 368
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	396	234	349	494	-271	1 202
Muut rahoitusvelat	25	100	15	3 452	-	3 592
Laskennalliset verovelat	281	171	121	15	-	587
Varaukset	20	-	-	-	-	20
Eläkevelvoitteet	99	-	-	-	-	99
Muut velat	908	320	197	73	-9	1 489
Velat yhteensä	10 506	12 440	12 724	4 034	-308	39 396
Milj. e						Konserni
Oma pääoma						
Osakepääoma						98
Rahastot						1 530
Kertyneet voittovarot						10 062
Muut oman pääoman erät						217
Emoyhtiön omistajien osuus						11 908
Määräysvallattomien osuus						635
Oma pääoma yhteensä						12 542
Oma pääoma ja velat yhteensä						51 939

Maantieteellinen informaatio

Milj. e	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Yhdistynyt kuningas- kunta	Baltia	Yhteensä
2020							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	1 998	1 590	1 352	3 216	102	170	8 429
Pitkäaikaiset varat	5 262	809	211	2 330	1 551	4	10 168
2019							
Tuotot ulkopuolisilta asiakkailta	2 515	1 510	1 382	3 162	-	176	8 744
Pitkäaikaiset varat	7 149	770	73	2 350	-	7	10 350

Vakuutustoiminnan tuotot sisältävät vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutuotot ja henki-
vakuutuksen vakuutusmaksutulon vakuutuksen myöntämismäärän mukaan. Hastingsin osalta
mukaan laskettu myös vakuutusvälitystoiminnasta syntyvät tuotot.

Pitkäaikaiset varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, sijoitukset osakkuusyrityksiin, aineelliset
käyttöomaisuushyödykkeet sekä sijoituskiinteistöt.

Olennaiset määräysvallattomien omistajien osuudet

Tytäryritys	Toimipaikka	Määräysvallattomien omistusosuus	
		2020	2019
Topdanmark A/S	Tanska	52,0	51,8
Hastings Group (Consolidated) Limited	Iso-Britannia	30,0	-
Kertyneet määräysvallattomien omistajien osuudet			
Topdanmark A/S		650	635
Hastings Group (Consolidated) Ltd		189	-

Yhteenvedo taloudellisesta informaatiosta.

Luvut ovat lukuja ennen konsernieliminoiteja.

Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto

Milj. e	2020		2019
	Hastings	Topdanmark	Topdanmark
Vakuutusmaksutulo	8	1 408	1 386
Sijoitustoiminnan nettotuotot	0	352	537
Liiketoiminnan muut tuotot	12	1	1
Korvaukset	-16	-828	-633
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos	11	-624	-965
Henkilöstökulut	-6	-152	-143
Liiketoiminnan muut kulut	-11	-56	-52
Rahoituskulut	0	-7	-5
Osuus osakkuusyritysten voitoista/tappioista	-	6	11
Voitto ennen veroja	-3	101	137
Verot	0	-23	-30
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu voitto tilikauden tuloksesta	-3	78	107

**Määräysvallattomien omistajien osuus
konsernitaseesta**

Milj. e	2020		2019
	Hastings	Topdanmark	Topdanmark
Varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8	66	66
Sijoituskiinteistöt	-	275	279
Aineettomat hyödykkeet	204	314	357
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	-	122	116
Rahoitusvarat	233	3 699	3 580
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	-	3 145	2 501
Laskennalliset verosaamiset	8	2	2
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista	439	38	41
Muut varat	140	143	124
Käteiset varat	59	59	38
Varat yhteensä	1 091	7 863	7 103
Velat			
Velat vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	679	2 776	2 762
Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitus sopimuksista	-	3 918	3 250
Huonomman etuoikeuden omaavat lainat	-	122	121
Muut rahoitusvelat	90	71	52
Laskennalliset verovelat	36	83	118
Muut velat	98	242	166
Velat yhteensä	902	7 212	6 469
Määräysvallattomille omistajille kohdistettu nettovarallisuus	189	650	635

Hankitut liiketoiminnot

Vuosi 2020

Hastings Group (Consolidated) Ltd

Sampo ja etelä-afrikkalainen sijoitusyhtiö Rand Merchand Investment Holdings Ltd (RMI) julkistivat elokuussa 2020 suositellun käteisostotarjouksen hankkiakseen kaikki Hastings Group Holdings plc:n liikkeeseenlaskemat ja liikkeeseenlaskettavat osakkeet, jotka eivät jo olleet Sammon ja RMI:n omistuksessa tai määräysvallassa.

Tarjoushinta oli 250 GBp:tä jokaisesta Hastingsin osakkeesta, mikä tarkoitti Hastingsin liikkeeseenlaskeman ja liikkeeseenlaskettavan osakepääoman arvostamista noin 1,66 miljardiin puntaan eli noin 1,84 miljardiin euroon. Sammon hankintahinnaksi muodostui 1 299 miljoonaa euroa.

Sampo rahoitti hankintaosuutensa laskemalla liikkeeseen uuden noin 1 miljardin suuruisen toissijaisen pääomaehtoisen (Tier 2) hybridilainan. Jäljelle jäävä osuus maksettiin olemassa olevilla käteisvaroilla.

Lokakuussa 27. päivä Sampo tiedotti, että kaikki tarvittavat viranomaisluvut oli saatu kaupalle. Kauppa astui voimaan Englannin lain mukaisen tuomioistuinkäsittelyn jälkeen 16.11.2020, joka on hankitun liiketoiminnon hankintahetki.

Sampo ja RMI perustivat yhteisesti omistetun yhtiön Hastings Group (Consolidated) Ltd hankkimista varten. Tarjouksen loppuunsaattamisen jälkeen Sammolla on omistuksessaan ja määräysvallassa 70 prosenttia ja RMI:llä 30 prosenttia.

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä Hastingsin tase on yhdistetty konserniin rivi riviltä. Tuloslaskelmaerät on yhdistely rivi riviltä 16.11.2020 alkaen. Hastings esitetään sekä segmenttituloksessa että -taseessa omana segmenttinään.

Jos Hastingsin hankinta olisi tapahtunut 1.1.2020 alkaen, konsernin tuotot Hastingsistä ajalta 1.1. - 15.11.2020 olisivat olleet noin 755 milj. euroa ja voitto samalta ajalta (ilman transaktiokustannusten vaikutusta) noin 90 miljoonaa euroa.

Hankintaan liittyviä kuluja kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin noin -21 miljoonaa euroa, joista -13 miljoonaa euroa esitetään Holding-segmentin tuloksessa ja -8 miljoonaa euroa Hastings-segmentissä.

Milj. e

Hankinnan rahavirtavaikutus

Hankintahinta, maksettu käteisellä	-1 299
Hankintaan liittyvät kulut	-21
Hankinnan kohteen käteisvarat	193
Nettorahavirtavaikutus hankinnasta	-1 126

Vuonna 1996 perustettu Hastings on yksi johtavista vahinkovakuutusten tarjoajista Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla. Sillä on noin 3 milj. asiakasta ja se työllistää yli 3 500 henkilöä. Hastings tarjoaa tuotteita ja palveluita niin auto-, moottoripyörä-, pakettiauto- kuin kotivakuutusasiakkaille Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Noin 90 prosentissa kaikista vakuutus sopimuksista vakuutus- senantajana toimii suoraan Hastingsin gibraltarlainen yhteisö Advantage Insurance Company Limited.

Sammon strategisena tavoitteena on kasvattaa entisestään toimintaansa vahinkovakuutusliiketoiminnassa, jossa sillä on entuudestaan laaja kokemus ja tietämys. Sammolla on johtava asema pohjoismaisilla markkinoilla ja maantieteellinen laajentuminen on osa strategiaa.

Sampo uskoo, että Yhdistynyt kuningaskunta tarjoaa tähän houkuttelevan mahdollisuuden. Hastingsin hankkiminen tarjoaa lisäksi kiinnostavan toiminta-alustan yksillä maailman digitaalisesti edistyskäsimmillä markkinoilla.

Alla on esitelty yhdisteltävien varojen ja velkojen alustavat käyvät arvot hankintahetkellä 16.11.2020:

Milj. e

Varat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	27
Aineettomat hyödykkeet	681
Rahoitusvarat	760
Laskennalliset verosaamiset	32
Saamiset jälleenvakuutussopimuksista	1 508
Muut varat	491
Käteiset varat	193
Varat yhteensä	3 692

Velat

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista	2 297
Rahoitusvelat	300
Laskennalliset verovelat	121
Muut velat	330
Velat yhteensä	3 048

Määräysvallattomien omistajien osuus	193
Nettovarat yhteensä	451
Hankintahinta	1 299
Goodwill	848

Hankinnan yhteydessä aineettomille hyödykkeille allokoitiin yhteensä noin 578 miljoonaa euroa, joista 257 miljoonaa euroa asiakassuhteille ja it-järjestelmille 163 miljoonaa euroa. Asiakassuhteet poistetaan 8 vuodessa ja it-järjestelmät 7 vuodessa. Vuotuinen Sammon osuus poistoista on yhteensä noin 39 miljoonaa euroa. Brändille allokoitiin 158 miljoonaa euroa. Tätä ei poisteta, mutta testataan vähintään vuosittain arvonalentumisen varalta.

Viking Assistance Group AS

Tammikuussa 2020 konsernin tytäryhtiö If Skadeförsäkring Holding AB(p) hankki norjalaisen maantieavunantoyrityksen Viking Redningstjeneste Topco AS:n koko osakekannan (joulukuusta 2020 lähtien Viking Assistance Group AS).

Hankintahinta oli 30 miljoonaa euroa (322 milj. norjan kruunua). Hankintaan liittyvät vähäiset kustannukset kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin.

Hankitut nettovarat, mukaan lukien vastaanotetut nettovelat, olivat negatiivisia. Hankinnasta kirjattiin liikearvoa 95 miljoonaa euroa. Liikearvo perustuu odotettuihin synergiaetuihin tehokkaammista prosesseista ja laajenemis- mahdollisuuksista.

Hankittu yhtiö on yhdistelty konserniin 1.1.2020 lähtien. Yhtiön tuotot olivat 82 miljoonaa euroa ja voitto ennen veroja 2 miljoonaa euroa.

Vuosi 2019

Vertikal Helseassistanse AS

Konsernin tytäryhtiö If Skadeförsäkring Holding AB(p) osti joulukuussa 2019 norjalaisen Vertikal Helseassistanse AS:n koko osakekannan. Kauppahinta oli 33 miljoonaa euroa ja hankitut nettovarat 7 miljoonaa euroa. Yritysostolla ei ollut merkittävää taloudellista vaikutusta Sampo-konsernin tilinpäätösraportointiin.

Muut konsernin liitetiedot 1–40

1 Vakuutusmaksutulo

Milj. e	2020	2019
Vahinkovakuutus	6 242	5 947
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	1 815	2 060
Sijoitussopimukset	716	1 030
Vakuutusmaksutulo yhteensä, brutto	8 773	9 037
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-390	-281
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	-8	-7
Jälleenvakuutus yhteensä	-398	-288
Konsernin vakuutusmaksutulo yhteensä, netto¹⁾	8 375	8 749

¹⁾ Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään liitteessä 4, "Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos".

2 Sijoitustoiminnan nettotuotot

If

Milj. e	2020	2019
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	-7	-15
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	10	9

Milj. e	2020	2019
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	148	162
Arvon alentumistappiot	-69	0
Voitot/tappiot	-4	10
Valuuttakurssimuutokset	-3	0
Osakkeet		
Voitot/tappiot	110	92
Arvon alentumistappiot	-44	-20
Osinkotuotot	29	40
Yhteensä	167	286
Yhteensä rahoitusvaroista	170	279
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	0	2
Kulut muista kuin rahoitusveloista	-4	-6
Diskonttauksen purkuvaikutus	-22	-29
Palkkiokulut		
Omaisuu denhoito	-17	-18
Ifin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	126	229

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät -12 milj. euroa (84) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Topdanmark

Milj. e	2020	2019
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	139	44
Kaupankäyntivaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	92	103
Voitot/tappiot	-36	-27
Osakkeet		
Voitot/tappiot	9	146
Osinkotuotot	11	23
Yhteensä	76	244
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	86	82
Voitot/tappiot	-102	-35
Osakkeet		
Voitot/tappiot	199	627
Osinkotuotot	48	87
Johdannaiset		
Korkotuotot	-21	-44
Voitot/tappiot	346	158
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	22	55
Yhteensä	580	929
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	-8	3
Yhteensä rahoitusvaroista	786	1 221

Milj. e	2020	2019
Nettotuotot sijoituskiinteistöistä	31	48
Henkivakuutusasiakkaiden puolesta maksetut verot	-83	-147
Diskonttauksen purkuvaikutus, vakuutusvelat	-50	-82
Muut sijoitustoimintaan liittyvät kulut	-7	-3
Topdanmarkin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	677	1 037

Hastings

Milj. e	16.11.-31.12. 2020	2019
Rahoitusvaroista		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista rahoitusvaroista		
Voitot/tappiot	0	-
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	1	-
Voitot/tappiot	0	-
Yhteensä	1	-
Hastingsin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1	-

Mandatum

Milj. e	2020	2019
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	26	-63
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevista sijoituksista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	8	39
Voitot/tappiot	8	51
Osakkeet		
Voitot/tappiot	316	752
Osinkotuotot	49	59
Lainat ja muut saamiset		
Korkotuotot	-1	-1
Voitot/tappiot	-1	0
Muut rahoitusvarat		
Voitot/tappiot	18	8
Yhteensä	397	908

Milj. e	2020	2019
Lainoista ja muista saamisista		
Korkotuotot	2	2
Valuuttakurssimuutokset	-4	2
Yhteensä	-2	4
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	72	71
Voitot/tappiot	7	-3
Arvon alentumistappiot	4	0
Valuuttakurssimuutokset	-9	18
Osakkeet		
Voitot/tappiot	122	235
Arvon alentumistappiot	-90	-15
Osinkotuotot	50	106
Yhteensä	156	410
Yhteensä rahoitusvaroista	577	1 259
Muista varoista		
Sijoituskiinteistöt		
Voitot/tappiot	0	2
Palkkiotuotot, netto		
Omaisuu denhoito	-14	-19
Palkkiotuotot	23	25
Yhteensä	9	6
Mandatum in sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	587	1 267

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät 94 milj. euroa (236) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Omistusyhteisö

Milj. e	2020	2019
Rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Voitot/tappiot	3	-32
Lainoista ja muista saamisista	-1	-15
Myytavissä olevista rahoitusvaroista		
Saamistodistukset		
Korkotuotot	19	27
Valuuttakurssimuutokset	-10	8
Osakkeet		
Voitot/tappiot	24	1
Arvon alentumistappiot	-36	-
Osinkotuotot	6	8
Yhteensä	3	44
Yhteensä rahoitusvaroista	5	-3
Muista varoista	0	1
Omistusyhteisön sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	4	-2

Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista sisältävät -14 milj. euroa (0) käyvän arvon rahastosta tilikauden tulokseen kirjattua arvostusta.

Milj. e	2020	2019
Segmenttien väliset eliminoinnit	-12	-15
Konsernin sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	1 383	2 515

Muut tuotot ja kulut muodostuvat kiinteistösijoitusten vuokrista, hoitovastikkeista ja poistoista. Kaikki sijoituksista aiheutuvat tuotot ja kulut sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Voitot/tappiot sisältävät myyntivoitot ja -tappiot sekä realisoituneet että realisoitumattomat arvostuserot. Myytävissä olevien rahoitusvarojen realisoitumattomat arvostuserot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa. Käyvän arvon rahaston muutokset on eritelty oman pääoman muutoslaskelmassa. Ifin eläkeluottoisten korvausten diskonttauksen purkuvaikutus on omana eränään. Eläkeluottoisten korvausten vastuu lasketaan käytössä olevien vakuutusmatemaattisten periaatteiden mukaisesti siten, että oletettu inflaatio ja kuolevuus on huomioitu. Lisäksi vastuuta diskontattaessa on otettu huomioon sijoitustoiminnan oletettu nettotuotto. Diskonttauksen asteittaisen purkamisen seurauksena syntyvien eläkeluottoisten korvauskulujen lisäyksen kattamiseksi kohdistetaan eläkeluottoisiin korvauksiin laskennallinen sijoitustoiminnan nettotuotto.

3 Korvauskulut

Milj. e	2020	2019
Maksetut korvaukset		
Vahinkovakuutus	-3 743	-3 831
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	-1 479	-1 543
Sijoitussopimukset	-487	-607
Maksetut korvaukset yhteensä, brutto	-5 709	-5 982
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	625	146
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	2	1
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	627	147
Maksetut korvaukset yhteensä, netto	-5 082	-5 835
Korvausvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-9	280
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	29	104
Korvausvastuun muutos yhteensä, brutto	20	384
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	-382	-16
Henkivakuutus, vakuutussopimukset	0	0
Jälleenvakuuttajien osuus yhteensä	-381	-16
Korvausvastuun muutos yhteensä, netto	-361	369
Konsernin korvauskulut yhteensä	-5 443	-5 466

4 Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. e	2020	2019
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Vahinkovakuutus	-88	-98
Henkivakuutus		
Vakuutussopimukset	-1 073	-2 142
Sijoitussopimukset	-406	-685
Vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos, brutto	-1 568	-2 926
Jälleenvakuuttajien osuus		
Vahinkovakuutus	14	7
Konsernin vakuutus- ja sijoitussopimusvelkojen muutos yhteensä, netto	-1 554	-2 919

5 Henkilöstökulut

Milj. e	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-707	-650
Käteisvaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-5	-10
Osakevaroina toteutetut osakeperusteiset maksut	-9	-8
Eläkekulut		
- maksupohjaiset järjestelyt	-87	-85
- etuuspohjaiset järjestelyt (liitetieto 30)	-15	-15
Muut henkilösivukulut	-136	-128
Konsernin henkilöstökulut yhteensä	-960	-897

Lisätiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetiedossa 35 Kannustinjärjestelmät.

6 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	2020	2019
Tietohallintokulut	-198	-171
Muut henkilöstökulut	-47	-28
Markkinointikulut	-57	-55
Poistot	-95	-58
Poistot vuokrasopimuksista	-25	-24
Vuokrat *)	-36	-44
Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos	-8	6
Ensivakuutuksen palkkiot	-154	-154
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	-1	0
Annetun jälleenvakuutuksen palkkiot	31	30
Muut	-163	-154
Konsernin liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-754	-653

*) Taseen ulkopuolella olevista vuokrasopimuksista

Erä Muut sisältää mm. kulut viestinnästä, ulkopuolisista palveluista sekä muista hallintokuluista.

7 Ifin tulosanalyysi

Milj. e	2020	2019
Vakuutusmaksutuotot	4 484	4 388
Korvauskulut	-2 975	-3 000
Liikekulut	-708	-706
Muut vakuutustekniset tuotot ja kulut	-7	-13
Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto	17	16
Vakuutustekninen kate	811	685
Sijoitustoiminnan nettotuotto	130	242
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto	-39	-44
Muut tuotot ja kulut	-2	2
Liikevoitto	901	884

Erittely tuloslaskelmaeriin sisältyvistä toimintokohtaisista liikekuluista

Milj. e	2020	2019
Korvausten hoitokulut (korvauskulut)	-255	-249
Vakuutusten hankintamenot (liikekulut)	-489	-501
Vakuutustoiminnan hallintokulut (liikekulut)	-226	-227
Muuhun vakuutustekniseen toimintaan liittyvät hallintokulut (muut vakuutustekniset kulut)	-110	-45
Sijoitusten hoitokulut (sij.toiminnan kulut)	-17	-18
Yhteensä	-1 097	-1 039

8 Osakekohtainen tulos

Milj. e	2020	2019
Osakekohtainen tulos		
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	37	1 130
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	555	555
Osakekohtainen tulos (EUR/osake)	0,07	2,04

9 Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarat ja -velat on luokiteltu IAS 39.9 mukaisiin kategorioihin. Taulukossa on esitetty myös rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät korkotuotot ja -kulut, tuloslaskelmaan kirjatut realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot sekä osinkotuotot. Taulukon rahoitusvarat sisältää tase-erät rahoitusvarat sekä käteiset varat.

Milj. e	2020				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	255	16	144	-	-
Kaupankäyntivarat	1 200	92	-26	-	11
Lainat ja muut saamiset	3 416	16	-17	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	22 068	229	236	-236	85
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	26 940	353	337	-236	96
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	184	-	-		
Muut rahoitusvelat	4 910	-134	22		
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	5 094	-134	22		

Milj. e	2019				
	Kp-arvo	Korkotuotot/ Korkokulut	Voitot/ tappiot	Arvonal. tappiot	Osinko- tuotot
RAHOITUSVARAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset	82	20	-87	-	-
Kaupankäyntivarat	6 522	103	118	-	23
Lainat ja muut saamiset	3 226	14	-5	-	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat	16 291	247	361	-35	154
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	26 121	384	387	-35	178
RAHOITUSVELAT					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset	168	-	-		
Muut rahoitusvelat	4 625	-89	77		
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 794	-89	77		

10 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2020				
Milj. e	Käyttö- oikeus- omaisuus- erät ¹⁾	Maa- alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²⁾	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	165	119	136	420
Kertyneet poistot	-24	-4	-90	-118
Kirjanpitoarvo 1.1.	141	115	46	302
Kirjanpitoarvo 1.1.	141	115	46	302
Tytäryhtiöhankinnat	21	9	4	34
Lisäykset	78	0	18	96
Vähennykset	-20	0	-2	-23
Poistot	-25	0	-15	-41
Valuuttakurssierot	2	0	1	3
Kirjanpitoarvo 31.12.	196	125	50	371
31.12.				
Hankintameno	245	129	155	530
Kertyneet poistot	-49	-4	-105	-159
Kirjanpitoarvo 31.12.	196	125	50	371

2019				
Milj. e	Käyttö- oikeus- omaisuus- erät ¹⁾	Maa- alueet ja rakennukset	Koneet ja kalusto ²⁾	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	-	121	121	242
Kertyneet poistot	-	-4	-77	-80
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	117	44	162
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	117	44	162
IFRS 16 käyttöönotto	140	-	-	140
Lisäykset	23	1	17	42
Vähennykset	-	-3	-2	-5
Poistot	-24	0	-14	-38
Valuuttakurssierot	2	0	-1	1
Kirjanpitoarvo 31.12.	141	115	46	302
31.12.				
Hankintameno	165	119	136	420
Kertyneet poistot	-24	-4	-90	-118
Kirjanpitoarvo 31.12.	141	115	46	302

¹⁾ Konserni on vuokralleottajana useissa vuokrasopimuksissa, jotka koskevat toimistotiloja, autoja sekä toimistolaitteita. Käyttöoikeusomaisuuserät sisältävät konsernin toimitilavuokrasopimukset.

Konserni vuokraa pääsääntöisesti tilat omaan käyttöön. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 2-12 vuoden välillä. Useimmat sopimukset sisältävät mahdollisuuden uusia sopimus vuokra-ajan päättyessä. Osa sopimuksista on mahdollista päättää myös ennen vuokrakauden loppua.

Vuokramaksut ovat yleisesti sidottuja kuluttajahintaindeksiin muutoksiin.

If on allekirjoittanut toimistotiloista 3 vuokrasopimusta, jotka eivät vielä tilinpäätöshetkellä olleet astuneet voimaan ja joita näin ollen ei ole kirjattu taseeseen. Vuokrasopimusajat vaihtelevat 7-14 vuoden välillä. Uudet tilat tulevat korvaamaan nykyiset käyttöoikeusomaisuuseriin sisältyvät tilat.

Liitteessä 31 Muut velat on annettu lisätietoa laajemmin konsernin vuokrasopimuksista.

²⁾ Sisältää omat atk-laitteet ja toimistokalusteet.

11 Sijoituskiinteistöt

Milj. e	2020	2019
1.1.		
Hankintameno	790	771
Kertyneet poistot	-78	-75
Kertyneet arvonalentumiset	-33	-32
Kirjanpitoarvo 1.1.	679	665
Kirjanpitoarvo 1.1.	679	665
Lisäykset	59	121
Vähennykset	-72	-101
Poistot	-3	-3
Arvonalentumistappiot	0	-1
Valuuttakurssierot	3	-1
Kirjanpitoarvo 31.12.	666	679
31.12.		
Hankintameno	780	790
Kertyneet poistot	-82	-78
Kertyneet arvonalentumiset	-32	-33
Kirjanpitoarvo 31.12.	666	679
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	54	50
Sijoitusomaisuuteen sisältyvät muulla sopimuksella vuokralle annetut kiinteistöt		
Ei-purettavissa olevat vähimmäisvuokrat		
- yhden vuoden kuluessa	43	46
- yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua	57	59
- yli viiden vuoden kuluttua	17	24
Yhteensä	117	129

Milj. e	2020	2019
Kiinteistökulut		
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-17	-22
- välittömät hoitokulut kiinteistöistä, jotka eivät ole kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-3	-2
Yhteensä	-20	-23
Sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.	884	833

Konsernin sijoituskiinteistöjen käyvät arvot arvioitu kokonaisuudessaan itse markkinoilta saadun vertailuaineiston perusteella. Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen määrittäminen ja hierarkia on esitetty liitteessä 17. Tämän määrittäksen mukaan sijoituskiinteistöt kuuluvat joko tasolle 2 tai 3.

Segmenttien sijoituskiinteistöjen tilat vuokrataan markkinaehtoisilla, peruuttamattomilla vuokrasopimuksilla. Vuokrasopimusten pituudet vaihtelevat toistaiseksi voimassa olevista monivuotisiin sopimuksiin.

12 Aineettomat hyödykkeet

2020				
Milj. e	Liikearvo	Asiakas- suhteet ja trademark	Muut	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	1 471	581	303	2 354
Kertyneet poistot	-	-54	-148	-202
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 471	526	154	2 151
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 471	526	154	2 151
Yrityshankinnat	938	437	270	1 645
Lisäykset	-	-27	61	33
Vähennykset	-	0	-25	-25
Poistot	-	-35	-24	-59
Valuuttakurssierot	16	-1	0	15
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 425	901	436	3 761
31.12.				
Hankintameno	2 425	989	609	4 023
Kertyneet poistot	-	-89	-173	-261
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 425	901	436	3 761

2019				
Milj. e	Liikearvo	Asiakas- suhteet ja trademark	Muut	Yhteensä
1.1.				
Hankintameno	1 454	602	247	2 303
Kertyneet poistot	-	-27	-133	-160
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 454	575	115	2 143
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 454	575	115	2 143
Yrityshankinnat	26	7	10	43
Lisäykset	-	-	46	46
Vähennykset	-	-28	0	-28
Poistot	-	-27	-15	-43
Valuuttakurssierot	-9	0	0	-9
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 471	526	154	2 151
31.12.				
Hankintameno	1 471	581	303	2 354
Kertyneet poistot	-	-54	-148	-202
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 471	526	154	2 151

Liikearvo jakautuu eri segmenteille seuraavasti:	2020	2019
If	611	507
Topdanmark	814	810
Hastings	847	-
Mandatum	153	153
Yhteensä	2 425	1 471

Hastingsin ja Topdanmarkin tytäryhtiöhankintojen yhteydessä tavaramerkille on allokoitu 253 milj. euroa. Tavaramerkin taloudellinen käyttöaika on katsottu rajoittamattomaksi eikä sitä poisteta.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääosin atk-ohjelmistojen hankinnoista.

Poistot ja arvonalentumiset sisältyvät tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvojen osalta on suoritettu IAS 36 *Omaisuuksien arvonalentuminen* -standardin tarkoittama arvonalentumistestaus. Testauksien perusteella ei ole kirjattu arvonalentumisia.

Arvonalentumistestausta varten Sampo määrittelee kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttöarvoon perustuen niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvoa on kohdistettu. Sampo on määritellyt tällaisiksi yksiköiksi If-alakonsernin, Topdanmark-alakonsernin sekä Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiön (jäljempänä Mandatum).

Yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät Ifille ja Mandatumille on määritetty käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Malli pohjautuu historiatietojen lisäksi Sammon johdon parhaisiin arvioihin taloudellisista olosuhteista kuten myyntimääristä, koroista, marginaaleista, pääomarakenteesta sekä tuotto- ja kustannuskehityksestä. Mandatumin osalta käyttöarvomalliin vaikuttaa merkittävästi vastuovelkojen pitkän aikavälin kehitys, jonka ennustetaan vaikuttavan muun muassa vaadittavaan vakavaraisuuspääomaan ja siten kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Tämän vuoksi myös Mandatumin ennusteperiodi on pidempi eli 10 vuotta. Saadut rahavirrat on diskontattu ennen veroja määritetyllä oman pääoman kustannuksella, joka Ifin osalta on 9,2 prosenttia ja Mandatumin osalta 9,8 prosenttia. Oman pääoman kustannusta käytetään pääoman kustannuksena, koska kummallakaan yhtiöllä ei ole velkapääomaa.

Johdon hyväksymät If-konsernin rahavirtoja koskevat ennusteet kattavat vuodet 2021-2023. Tämän ajanjakson jälkeiset kassavirrat on ekstrapoloitu käyttäen 2 prosentin kasvuvauhtia. Myös Mandatumille on vuoden 2030 jälkeisille kausille käytetty 2 prosentin kasvuvauhtia, jonka molemmissa tapauksissa uskotaan olevan lähellä odotettua inflaatiota.

Mandatumin osalta kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 320 miljoonalla eurolla. Käytetyllä laskentatekniikalla esimerkiksi noin 1 prosenttiyksikön nousu oman pääoman kustannuksessa yhdistettynä 1 prosentin pitkän aikavälin kasvuvauhtiin johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi sama kuin yksikön kirjanpitoarvo.

If-konsernin osalta johto katsoo, että mikään jokin mahdollinen muutos käytettyihin keskeisiin oletuksiin ei saisi aikaan sitä, että yksikköjen kirjanpitoarvot ylittäisivät niiden kerrytettävissä olevat rahamäärät.

IAS 36 mahdollistaa kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisen perustuen käypään arvoon vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla. Topdanmark-konsernin osalta liikearvon arvostus on testattu tilinpäätöshetkellä kyseisellä menetelmällä. Topdanmarkin tilinpäätöshetken markkina-arvo 1 491 miljoonaa euroa ylittää Topdanmarkin kirjanpitoarvon konsernissa.

13 Sijoitukset osakkuusyrityksissä

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyritykset 31.12.2020

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo ^{*)}	Omistus- osuus %
Nordea Bank Abp	Suomi	4 822	4 290	15,87
Nordax Holding AB	Ruotsi	291		36,25
Precast Holding Oy	Suomi	3		24,31
CAP Group AB	Ruotsi	4		21,98
Svithun Rogaland Assuranse AS	Norja	1		33,00
Digiconsept AS	Norja	1		34,00
Boalliansen AS	Norja	1		34,00
SOS International A/S	Tanska	16		30,11
Viking Veihep A/S	Tanska	0		50,00
Viking Assistance AS	Norja	0		50,00
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	10		27,00
Komplementarselskabet Margretheholm ApS	Tanska	0		50,00
Komplementarselskabet Havneholmen ApS	Tanska	0		50,00
Margretheholm P/S	Tanska	49		50,00
Havneholmen P/S	Tanska	79		50,00
P/S Ejendomsholding Banemarksvej	Tanska	7		40,00
Komplementarselskabet Banemarksvej ApS	Tanska	0		40,00
Carlsberg Byen P/S	Tanska	57		22,51
Heap A/S	Tanska	0		50,00
P/S Ottilia København	Tanska	32		50,00
Komplementarselskabet Ottilia København ApS	Tanska	0		50,00

^{*)} Julkisen hintanoteerauksen mukainen arvo

Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt osakkuusyritykset 31.12.2019

Milj. e Nimi	Kotipaikka	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo ^{*)}	Omistus- osuus %
Nordea Bank Abp	Suomi	6 712	5 828	19,87
Nordax Holding AB	Ruotsi	267		36,25
Precast Holding Oy	Suomi	3		24,31
CAP Group AB	Ruotsi	3		22,00
Svithun Rogaland Assuranse AS	Norja	1		33,00
Digiconsept AS	Norja	1		34,00
Boalliansen AS	Norja	1		34,00
SOS International A/S	Tanska	9		30,05
Bornholms Brandforsikring A/S	Tanska	9		27,00
Komplementarselskabet Margretheholm ApS	Tanska	0		50,00
Komplementarselskabet Havneholmen ApS	Tanska	0		50,00
Margretheholm P/S	Tanska	42		50,00
Havneholmen P/S	Tanska	73		50,00
P/S Ejendomsholding Banemarksvej	Tanska	6		40,00
Komplementarselskabet Banemarksvej ApS	Tanska	0		40,00
Carlsberg Byen P/S	Tanska	55		22,51
Heap A/S	Tanska	0		50,00
P/S Ottilia København	Tanska	38		50,00
Komplementarselskabet Ottilia København ApS	Tanska	0		50,00

^{*)} Julkisen hintanoteerauksen mukainen arvo

Muutokset sijoituksissa osakkuusyrityksiin

Milj. e	2020			2019		
	Nordea	Muut osakkuus- yritykset	Yhteensä	Nordea	Muut osakkuus- yritykset	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.	6 712	505	7 217	7 535	530	8 065
Osuus kauden tuloksesta	427	24	451	290	31	321
Arvostustappio Nordean osakkeiden luovutuksesta *)	-262	-	-262	-155	-	-155
Arvon alentumistappio Nordean osakkeista	-899	-	-899	-	-	-
Lisäykset	-	8	8	-	0	0
Vähennykset	-1 155	0	-1 155	-941	0	-941
Muutokset osakkuusyrityksen omassa pääomassa	-1	-3	-4	-17	-50	-67
Muuntoerot	-	13	13	-	-6	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 822	548	5 370	6 712	505	7 217

*) Vuoden 2020 arvostustappio sisältää konsernin kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksesta syntyneen arvostustappion -222 milj. euroa myyntipäivänä 11.11.2020 sekä -40 miljoonaa euroa Nordeaan liittyvien muiden laajan tuloslaskelmaerien tulosvaikutteisiksi kirjaamisesta. Vertailuvuoden 2019 arvostustappio osakkuusyhtiöosakkeiden jakamisesta osinkoina sisältää konsernin kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotuksen -143 miljoonaa euroa osingonjakopäivänä sekä -11 miljoonaa euroa Nordeaan liittyvien muiden laajan tuloslaskelmaerien tulosvaikutteisiksi kirjaamisesta.

Osakkuusyritysten kirjanpitoarvoon sisältyy liikearvoa 6 miljoonaa euroa (922), josta Nordean osuus oli - miljoonaa euroa (915).

Taloudellinen informaatio Nordeasta

Milj. e	2020	2019
Varat	552 160	554 848
Velat	518 420	523 320
Varoihin sisältyvä liikearvo	1 938	1 969
Liikevaihto	8 466	8 623
Muut laajan tuloksen erät	-6	-185
Laaja tulos	2 259	1 357
Osakkuusyritykseltä tilikaudella saadut osingot	-	594

Nordean kirjanpitoarvon täsmäytys Nordean taloudelliseen informaatioon

Milj. e	2020	2019
Nordean nettovarallisuus	31 045	28 771
Sammon osuus 15,87 % (19,87)	4 927	5 717
Allokaatiot ylittävä osuus tehdystä arvonalentumistappiosta	-105	-
Jäljellä olevat allokaatiot:		
Liikearvo	-	915
Trademark ja asiakassuhteet, netto	-	80
Kirjanpitoarvo yhteensä	4 822	6 712

Marraskuussa 2020 Sampo myi 161 998 076 Nordean osaketta. Kauppahinta oli 7,25 euroa osakkeelta ja bruttomyyntituotto 1 174 miljoonaa euroa. Myynnin jälkeen Sampo omistaa 642 924 782 Nordean osaketta, mikä oikeuttaa 15,87 prosenttiin osakkeista ja äänivallasta. IAS 28 *Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin* mukaan yhteisön on pystyttävä selkeästi osoittamaan huomattava vaikutusvalta, mikäli omistus äänivallasta on alle 20 %. Sammon johto on arvioinut asiaankuuluvat olosuhteet ja seikat, mm. että Sampo on edelleen suurin yksittäinen osakkeenomistaja, jolla on Nordean hallituksen puheenjohtajan positio sekä 2 jäsentä Nordean nimitystoimikunnassa. Sammon johto on näillä perusteilla todennut, että omistussuuden laskusta huolimatta huomattava vaikutusvalta on edelleen olemassa 31.12.2020.

31.12.2020 Nordean neljännen kvartaalin tulososuuden yhdistelyn jälkeen, Nordean osakekohtainen kirjanpitoarvo 8,9 euroa ylitti osakkeen markkina-arvon 6,67 euroa. Tämän johdosta Sampo toteutti IAS 36 *Omaisuserien arvonalentuminen* -standardin mukaisen arvonalentumistestin, jossa Nordeasta kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrattiin sen kirjanpitoarvoon Sampo-konsernissa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritettiin käyttäen diskontattua rahavirtamallia. Testauksessa saadun käyttöarvon perusteella kerrytettävissä oleva rahamäärä oli 7,50 euroa osakkeelta. Tämän seurauksena omistuksesta kirjattiin tuloslaskelmaan arvonalentumistappiona -899 miljoonaa euroa. Nordean osakkeiden kirjanpitoarvo konsernissa 31.12.2020 oli 4 822 milj. euroa. Negatiivinen kehitys testauksessa käytetyissä oletuksissa saattaa johtaa lisäarvonalentumistappioiden kirjaamistarpeeseen.

14 Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat koostuvat sijoituksista johdannaissopimuksiin, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista, lainoista ja muista saamisista sekä myytävissä olevista rahoitusvaroista. Omistusyhteisösegmentti sisältää lisäksi sijoitukset tytäryhtiöosakkeisiin.

Johdannaissopimuksia konsernissa voidaan tehdä sekä kaupankäynti- että suojaamis-tarkoituksessa. Käytettäviä instrumentteja ovat valuutta-, korko- ja osakejohdannaiset. Tilikauden aikana on sovellettu käyvän arvon suojausta Mandatumissa ja rahavirtasuojasta Hastingsissä.

Milj. e	2020	2019
If		
Johdannaissopimukset	13	13
Lainat ja muut saamiset	166	180
Myytävissä olevat rahoitusvarat	10 607	10 533
If yhteensä	10 786	10 726
Topdanmark		
Johdannaissopimukset	189	27
Käypään arvon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat	6 253	6 522
Lainat ja muut saamiset	671	368
Topdanmark yhteensä	7 113	6 916
Hastings		
Käypään arvon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat	53	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	725	-
Hastings yhteensä	778	-
Mandatum		
Johdannaissopimukset	25	20
Lainat ja muut saamiset	59	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	4 756	4 652
Mandatum yhteensä	4 839	4 671
Omistusyhteisö		
Johdannaissopimukset	29	22
Myytävissä olevat rahoitusvarat	1 196	1 378
Sijoitukset tytäryhtiöissä	5 066	3 767
Omistusyhteisö yhteensä	6 290	5 168
Segmenttien väliset eliminoinnit	-5 387	-4 039
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	24 420	23 443

Johdannaissopimukset

Milj. e	Kohde-et. nimell.arvo	2020 Käypä arvo		Kohde-et. nimell.arvo	2019 Käypä arvo	
		Saamiset	Velat		Saamiset	Velat
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset						
Korkojohdannaiset						
OTC-johdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	2 048	115	5	2 741	53	44
Inflaatio suoja	293	0	86	470	0	-
Korko-optiot, ostetut ja myydyt	-	-	-	503	-	68
Korkojohdannaiset yhteensä	2 340	115	91	3 714	53	112
Valuuttajohdannaiset						
OTC-johdannaiset						
Valuuttatermiinit	13 244	124	92	7 063	24	57
Valuuttaoptiot, ostetut ja myydyt	147	3	1	154	2	0
Valuuttajohdannaiset yhteensä	13 391	127	93	7 217	26	57
Osakejohdannaiset						
OTC-johdannaiset						
Osakefutuurit	91	-	-	73	-	-
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset yhteensä						
15 822 243 184 11 004 79 168						
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käypää arvoa suojaavat						
Valuuttatermiinit	345	12	-	364	3	-
Rahavirtasuojaukset						
Valuuttatermiinit	1	0	-	-	-	-
Suojaavat johdannaissopimukset yhteensä	346	13	-	364	3	-
Konsernin johdannaissopimukset yhteensä						
16 168 255 184 11 368 82 168						

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta käytetään Mandatumissa suojaamaan osaa myytävissä olevien rahoitusvarojen valuuttariskistä. Suojaussuhteen ulkopuolelle on jätetty termiinisopimusten korkoelementti. Käyvän arvon suojausiksi luokiteltujen valuuttajohdannaisten nettotulos oli -31 (6) milj. euroa. Suojattavasta riskistä johtuva nettotulos myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon suojauksesta oli 31 (-6) milj. euroa.

Muut rahoitusvarat

Milj. e	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	5 667	5 840
Osakkeet ja osuudet	639	682
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat yhteensä	6 306	6 522
Lainat ja muut saamiset	829	548
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	12 905	12 016
Osakkeet ja osuudet	4 125	4 275
Myytavissä olevat rahoitusvarat yhteensä	17 030	16 291
Muut rahoitusvarat yhteensä	24 164	23 361

Myytavissä olevat arvopaperit sisältävät arvonalentumistappioita 383 milj. euroa (187).

Konsernin rahoitusvarat yhteensä	24 420	23 443
---	---------------	---------------

15 Käyvät arvot

Milj. e	2020		2019	
	Käypä arvo	Kirjan-pitoarvo	Käypä arvo	Kirjan-pitoarvo
Konsernin rahoitusvarat				
Rahoitusvarat	24 420	24 420	23 444	23 443
Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset	14 837	14 837	12 975	12 975
Muut varat	55	55	17	17
Käteiset varat	2 520	2 520	2 677	2 677
Yhteensä	41 832	41 831	39 114	39 113
Konsernin rahoitusvelat				
Rahoitusvelat	5 503	5 094	5 068	4 794
Muut velat	74	74	46	46
Yhteensä	5 577	5 168	5 113	4 839

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot tase-erittäin. Käypien arvojen arviointiperiaatteet esitetään tilinpäätösperiaatteissa.

Sijoitusarvopapereiden käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja. Jos noteerattua hintaa aktiivisilta markkinoilta ei ole saatavissa, käypä arvo arvioidaan diskontattujen rahavirtojen perusteella. Diskonttokorko saadaan markkinoilta saatavalta korkokäyrältä.

Johdannaissopimusten käypä arvo määritellään käyttäen toimivilla markkinoilla noteerattuja markkinahintoja, rahavirtojen diskonttausmenetelmää tai optiohinnoittelumalleja.

Lainojen ja muiden vastaavien rahoitusinstrumenttien, joilla ei ole hintanoteerausta toimivilla markkinoilla, käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen perusteella käyttäen markkinoilla noteerattavia korkoja. Markkinoilta saatavaa korkokäyrää oikaistaan rahoitusinstrumenttien muiden osatekijöiden, esim. luottoriskin perusteella.

Lyhytaikaisten korottomien saamisten ja velkojen käypänä arvona käytetään kirjanpitoarvoa.

Käyvät arvot ovat ns. puhtaita arvoja, joissa ei ole mukana siirtyvien korkojen osuutta.

16 Rahoitusvarojen käypien arvojen muutokset

Milj. e	Käypä arvo 2020	Käypä arvo 2019	Muutos
Rahoitusvarat			
Jaksettuun hankintameno- arvostettavat			
Lainat ja muut saamiset	726	772	-46
Talletukset	119	89	30
Yhteensä	845	861	-16
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	2 924	3 127	-203
Saamistodistukset	18 519	18 492	27
Rahastot	1 893	1 884	9
Johdannaisopimukset	255	82	173
Vakuudelliset ja muut lainat	1	1	0
Talletukset	670	368	303
Yhteensä	24 262	23 954	308
Käypään arvoon arvostettavat sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat			
Osakkeet ja osuudet	3 363	3 438	-75
Saamistodistukset	3 817	2 612	1 206
Rahastot	7 106	6 377	728
Muut	370	431	-61
Yhteensä	14 656	12 858	1 798
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	39 763	37 673	2 091

Jaksettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat

SPPI-testin täyttäviin rahoitusvaroihin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä.

SPPI-testin täyttävät jaksettuun hankintameno-
arvostettavat rahoitusvarat
luottoriskiluokitusluokittain:

	2020		
	BB+ - BB-	B+ - B-	Yhteensä
Lainat ja muut saamiset	204	20	225
Talletukset	5	-	5

	2019		
	AA+ - AA-	A+ - A-	Yhteensä
Lainat ja muut saamiset	132	49	180
Talletukset	15	-	15

Konsernilla ei ole SPPI-testin täyttäviä rahoitusvaroja, joiden luottoriski ei ole matala.

Osakkuusyhtiö Nordea Bank AB soveltaa IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardia.
Lisäinformaatiota on saatavilla Nordean tilinpäätöksestä.

Taulukko on laadittu perustuen tämän hetkisiin alustaviin analyysihin liiketoimintamalleista.
Lopullinen luokittelu voi muuttua vielä ennen IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin
käyttöönottoa 1.1.2023, kun konserni saa yksityiskohtaisemmat analyysit suoritettua.

17 Käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia

Suurin osa Sampo-konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon. Näiden arvostus perustuu joko julkisiin hintanoteerauksiin tai arvostuksiin, jotka perustuvat saatavilla olevaan markkinainformaatioon. Mikäli näitä ei ole ollut käytettävissä, pienelle osalle instrumenteista on määritetty arvo muita menetelmiä käyttäen. Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on liitetiedoissa ryhmitelty kolmeen hierarkiatasoon perustuen mm. siihen, ovatko markkinat, joilla instrumentilla käydään kauppaa toimivat tai ovatko arvostustekniikoissa käytettävät syöttötiedot objektiivisesti todennettavissa.

Tasolla 1 instrumentin arvostus perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuun hintaan, jota käytetään täysin samanlaisten rahoitusvarojen tai -velkojen arvostuksessa.

Tasolla 2 instrumentin arvostuksessa käytetään syöttötietoina lisäksi muita todennettavissa olevia kuin toimivilla markkinoilla noteerattuja hintoja joko suoraan tai niistä johdettuna käyttäen arvostustekniikoita.

Tasolla 3 arvostus perustuu muihin kuin todennettavissa oleviin markkinahintoihin. Suurin osa tason 3 sijoituksista on pääomarahastoja tai vaihtoehtorahastoja.

Pääomarahastosijoitusten osalta alla olevien sijoitusten arvon määrittää rahasto, jolla on olennaiset ja riittävät tiedot alla olevien sijoitusten arvonmäärittämiseksi. Pääomarahaston arvonmäärittäminen toteutetaan pääasiassa kvartaaleittain perustuen alla olevien sijoitusten arvoon ja vieraan pääoman määrään. Alla olevien sijoitusten arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi hankintahintaan perustuvaa arvostusta, julkisesti vaihdettujen verrokkiyhtiöiden arvoa, tuottokerroinperusteista arvostusta tai kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Pääomarahastot noudattavat yleisesti International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeistusta, jossa kuvataan erilaisia arvostuskäytäntöjä yksityiskohtaisemmin.

Myös vaihtoehtorahastojen osalta arvon määrittää rahasto ja toteutuksesta vastaa ensisijaisesti rahastonhoitaja. Vaihtoehtorahastot ovat usein ominaisuuksiltaan monimutkaisia ja arvonmäärittäminen on riippuvainen alla olevien instrumenttien luonteesta. Arvonmäärittäminen pohjana käytetään esimerkiksi kassavirtoihin perustuvaa arvostusta. Vaihtoehtorahastojen toimintaa ja arvonmäärittästä sääntelee Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD), jossa kuvataan tarkemmin arvonlaskennan toimintaperiaatteita ja dokumentointivaatimuksia.

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT 31.12.2020				
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	115	-	115
Valuuttajohdannaiset	-	140	-	140
Yhteensä	-	255	-	255
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	445	193	-	638
Saamistodistukset	5 126	348	193	5 667
Yhteensä	5 571	541	193	6 306
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	671	-	671
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3 342	3	18	3 363
Saamistodistukset	2 162	851	804	3 817
Rahastot	5 087	722	1 297	7 106
Johdannaissopimukset	-	17	-	17
Muut varat	-	-	181	181
Yhteensä	10 592	1 592	2 300	14 484
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	1 944	-	342	2 286
Saamistodistukset	8 842	3 904	160	12 905
Muut varat	855	34	951	1 840
Yhteensä	11 640	3 937	1 453	17 031
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	27 802	6 997	3 947	38 747

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Muut rahoitusvarat				
Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat rahoitusvarat				
Lainat ja muut saamiset	-	412	99	510
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	27 802	7 409	4 046	39 257

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVELAT 31.12.2020				
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	91	-	91
Valuuttajohdannaiset	-	93	-	93
Yhteensä	-	184	-	184
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat				
Talletukset	-	-	4	4
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä	-	184	4	188
Muut rahoitusvelat				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	1 909	427	-	2 336
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat	2 762	214	-	2 976
Muut rahoitusvelat yhteensä	4 672	641	-	5 500
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 672	825	4	5 688

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT 31.12.2019				
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat</i>				
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset	-	53	-	53
Valuuttajohdannaiset	-	0	-	0
Osakejohdannaiset	-	29	-	29
Yhteensä	-	82	-	82
Kaupankäyntivarat				
Osakkeet ja osuudet	483	199	-	682
Saamistodistukset	5 298	497	44	5 840
Yhteensä	5 781	696	44	6 522
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat				
Talletukset	-	367	-	367
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3 416	3	18	3 437
Saamistodistukset	918	1 667	26	2 611
Rahastot	4 686	691	1 000	6 377
Johdannaissopimukset	-	17	-	17
Muut varat	-	-	120	120
Yhteensä	9 019	2 377	1 165	12 561
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	2 066	-	379	2 446
Saamistodistukset	8 483	3 372	161	12 016
Muut varat	903	48	879	1 830
Yhteensä	11 452	3 420	1 418	16 291
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä				
26 253	6 943	2 628	35 824	

Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Muut rahoitusvarat				
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat				
Lainat ja muut saamiset	-	414	180	595
Konsernin rahoitusvarat yhteensä	26 253	7 358	2 808	36 418
RAHOITUSVELAT 31.12.2019				
<i>Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat</i>				
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset	-	112	-	112
Valuuttajohdannaiset	-	57	-	57
Yhteensä	-	168	-	168
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvelat				
Talletukset	-	-	9	9
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat yhteensä				
-	168	9	178	
Muut rahoitusvelat				
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	803	467	-	1 270
Liikkeeseen lasketut velkakirjat				
Joukkovelkakirjalainat	3 208	396	-	3 604
Muut velat yhteensä	4 011	863	-	4 874
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	4 011	1 032	9	5 052

Siirrot tasojen 1 ja 2 välillä

Milj. e	2020		2019	
	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2	Siirrot tasolta 2 tasolle 1	Siirrot tasolta 1 tasolle 2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat				
Saamistodistukset	0	5	8	0
Rahastot	-	-	3	-
Yhteensä	0	5	11	0
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Saamistodistukset	410	333	582	302

Siirrot perustuvat pääosin ulkoisen palveluntarjoajan tietoihin perustuviin muutoksiin kaupankäynnin volyyymeissa.

Käypien arvojen herkkyyksianalyysi

Rahoitusvarojen ja -velkojen herkkyyttä valuuttakurssimuutoksille tarkastellaan liiketoiminta-alueittain eri kotivaluuttojen vuoksi. Ifissä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön heikkeneminen kotivaluuttaa (SEK) vastaan lisäisi tulosta 21 (12) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -18 (-10) milj. euroa. Topdanmarkissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (DKK) vastaan lisäisi tulosta 3 (-5) milj. euroa, mutta ei vaikuttaisi omaan pääomaan. Mandatumissa kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan lisäisi tulosta 55 (48) milj. euroa ja vähentäisi omaa pääomaa -66 (-68) milj. euroa. Omistusyhteisössä kaikkien muiden valuuttojen 10 prosenttiyksikön lasku kotivaluuttaa (EUR) vastaan ei vaikuttaisi tulokseen, mutta vähentäisi omaa pääomaa -31 (-156) milj. euroa. Hastingsissä valuuttamuutoksilla ei olisi vaikutusta tulokseen eikä omaan pääomaan.

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen herkkyyksianalyysi eri markkinariski-skenaarioissa on esitetty alla. Vaikutukset kuvaavat yksittäisessä markkinamuuttujassa tapahtuvan yhtäkkisen muutoksen vaikutusta instrumenttien käypään arvoon tilanteessa 31.12.2020.

Herkkyystarkastelut sisältävät johdannaispositioiden vaikutukset. Kaikki herkkyyksianalyysit on laskettu ennen veroja.

Sampo Oyj:n velkarahoituksen vaikutusta ei ole sisällytetty laskelmiin.

	Korko		Osake	Muut sijoitukset
	1 % tasoliike alas	1 % tasoliike ylös	20 % alas	20 % alas
Vaikutus tulokseen	352	-313	-89	-79
Vaikutus suoraan omaan pääomaan	307	-281	-623	-199
Kokonaisvaikutus	659	-594	-712	-278

18 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen muutokset

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/ tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	Siirrot tasolta/ tasolle 1 ja 2	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2020
RAHOITUSVARAT 2020								
Kaupankäyntivarat								
Saamistodistukset	45	2	-3	42	-28	136	193	2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	18	0	-	6	-5	-1	18	-2
Saamistodistukset	26	10	-6	51	-31	755	804	9
Rahastot	1 000	-30	-	474	-148	-	1 297	-29
	1 045	-20	-6	530	-183	754	2 119	-21
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	379	-7	5	10	-40	-6	342	2
Saamistodistukset	161	-4	0	172	-169	1	160	-2
Rahastot	879	-40	43	149	-80	-	951	5
	1 418	-51	49	331	-289	-5	1 453	6
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	2 508	-69	40	903	-501	884	3 766	-13

Milj. e	Realisoituneet voitot/tappiot	2020 Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	-80	61	-19
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	-74	61	-13

Milj. e	1.1.	Tulokseen kirjatut voitot/tappiot yht.	Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut voitot/tappiot yht.	Ostot	Myynnit	31.12.	Kaudelle kirjatut voitot/tappiot rahoitusvaroista 31.12.2019
RAHOITUSVARAT 2019							
Kaupankäyntivarat							
Saamistodistukset	51	0	-	7	-14	44	0
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	7	0	-	11	0	18	0
Saamistodistukset	27	0	-	27	-28	26	-1
Rahastot	678	13	-	471	-162	1 000	11
	713	13	-	510	-191	1 045	11
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Osakkeet ja osuudet	323	0	-1	67	-10	379	-1
Saamistodistukset	114	0	0	138	-91	161	0
Rahastot	909	3	-33	124	-125	879	-28
	1 345	4	-34	329	-226	1 418	-29
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat yhteensä	2 109	17	-34	846	-430	2 508	-18

Milj. e	Realisoituneet voitot/tappiot	2019 Käyvän arvon muutokset	Yhteensä
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot yhteensä	17	-33	-17
Tuloslaskelmaan kirjatut tilikauden voitot tai tappiot tilikauden lopun taseeseen sisältyvistä varoista	16	-33	-18

19 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen herkkyyshanalyysi

Milj. e	2020		2019	
	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)	Kirjanpito-arvo	Jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutus (+ / -)
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	342	-68	379	-74
Saamistodistukset	160	-3	161	-4
Rahastot	951	-190	879	-177
Yhteensä	1 453	-261	1 418	-255

Korkoinstrumenttien osalta rahoitusvarojen arvoa on testattu olettamalla korkotason nousevan 1 prosenttiyksiköllä kaikissa maturiteeteissa. Muiden omaisuuslajien osalta on oletettu hintojen laskevan 20 prosenttia. Sampo-konserni ei kannu sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä sijoitusriskejä, joten niiden osalta vaikutuksia ei ole esitetty. Edellä esitettyjen vaihtoehtoisten oletusten perusteella mahdollinen korkotason muutos aiheuttaisi saamistodistusten osalta -3 milj. euron (-4) ja muiden instrumenttien mahdollinen hinnan alentuminen -259 milj. euron (-252) arvostustappion konsernin muussa laajassa tuloksessa. Jokseenkin mahdollinen tulosvaikutus olisi näin konsernin omaan pääomaan suhteutettuna 2,3 (2,1).

20 Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset

Milj. e	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	3 817	2 611
Osakkeet ja osuudet	10 175	9 528
Lainat ja muut saamiset	353	414
Johdannaissopimukset	17	17
Muut	475	406
Konsernin sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	14 837	12 975

21 Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2020 aikana

Milj. e	1.1.	Tytäryhtiö- hankinnat	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Vahvistetut tappiot	15	-	1	2	0	18
Käyvän arvon muutokset	0	10	0	-	0	9
Eläkevelvoitteet	26	-	-2	0	1	25
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	17	18	-2	1	0	34
Yhteensä	58	28	-3	2	1	86
Laskennallisten verojen netotus						-37
Laskennalliset verosaamiset taseella						49
Laskennalliset verovelat						
Varaukset ja tilinpäätössiirrot	183	-	0	-	0	183
Käyvän arvon muutokset	257	110	-2	21	4	390
Muut veronalaiset tilapäiset erot	187	12	-22	5	0	181
Yhteensä	627	123	-25	26	3	754
Laskennallisten verojen netotus						-37
Laskennalliset verovelat taseella						717

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana

Milj. e	1.1.	Laajaan tulokseen kirjatut erät	Omaan pääomaan kirjatut erät	Muuntoerot	31.12.
Laskennalliset verosaamiset					
Vahvistetut tappiot	15	-	-	-	15
Eläkevelvoitteet	15	-2	13	0	26
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	17	-2	2	0	17
Yhteensä	47	-4	16	0	58
Laskennallisten verojen netotus					-39
Laskennalliset verosaamiset taseella					19
Laskennalliset verovelat					
Varaukset ja tilinpäätössirrot	185	0	-	-1	183
Käyvän arvon muutokset	126	-1	132	0	257
Muut veronalaiset tilapäiset erot	200	-18	3	1	187
Yhteensä	510	-19	135	0	627
Laskennallisten verojen netotus					-39
Laskennalliset verovelat taseella					587

Sampo Oyj:ssä on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 43 milj. euroa. Ensimmäiset tappiot vanhenevat verovuoden 2020 päättyessä.

Mandatumissa on jätetty kirjaamatta laskennallisia verosaamisia käyttämättömistä verotuksellisista tappioista noin 2 milj. euroa.

22 Verot

Milj. e	2020	2019
Tulos ennen veroja	380	1 541
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	-76	-308
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-14	-16
Verovapaat tulot	4	4
Vähennyskeltottomat kulut	-7	-7
Konserniyhdistelyt ja eliminoinnit	-149	25
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-19	0
Verokannan muutokset	-1	0
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-6	-2
Konsernin verot yhteensä	-267	-304

23 Tulosvaikutteisesti kirjatut laajan tuloksen muut erät

Milj. e	2020	2019
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot	74	-39
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Tilikauden voitot/tappiot	327	907
Luokittelun muutoksista johtuvat oikaisut (IAS 1.93)	-63	-320
Eriytetyn Suomi-vakuutuskannan osuus	1	-21
Tytäryhtiöhankinnat	-6	-
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	40	-30
Verot	-50	-123
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi yhteensä	322	373
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä syntyvät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	-58
Verot	0	13
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi yhteensä	0	-45

24 Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

Milj. e	2020			2019		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Erät, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi						
Muuntoerot	74	-	74	-39	-	-39
Myytavissä olevat rahoitusvarat	259	-50	209	566	-123	442
Osuus osakkuusyhtiöiden muun laajan tuloksen eristä	40	-	40	-30	-	-30
Yhteensä	372	-50	322	496	-123	373

25 Muut varat

Milj. e	2020	2019
Korot	133	125
Saamiset ensivakuutustoiminnasta	1 883	1 431
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	109	79
Kauppahintasaamiset	55	17
Vakuutusten aktivoidut hankintamenot *)	147	154
Potilasvakuutuksiin liittyvät varat	63	71
Muut	324	309
Konsernin muut varat yhteensä	2 714	2 185

Erä Muut sisältää mm. omaisuudenhoidon palveluveloitussaatokset sekä etukäteen maksetut eläkkeet ja saamiset yhteistoimintayhtiöiltä.

Muista varoista pitkäaikaisten osuus on 58 milj. euroa (66).

*) Vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutos tilikaudella

Milj. e	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	154	147
Tytäryhtiöhankinnat	2	-
Nettomuutos tilikauden aikana	-8	7
Valuuttakurssierot	-2	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	147	154

26 Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Vahinkovakuutuksen velat vakuutussopimuksista

Milj. e	2020			2019		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu	3 169	365	2 803	2 532	63	2 469
Korvausvastuu	10 140	1 454	8 685	8 411	224	8 187
Tunnetut vahingot	4 353	1 403	2 950	2 516	167	2 348
Tuntemattomat vahingot (IBNR)	2 447	44	2 403	2 602	48	2 554
Korvausten hoitokulut	242	-	242	248	-	248
Eläkemuotoiset korvaukset	3 098	8	3 090	3 045	8	3 037
Velat vakuutussopimuksista yhteensä	13 308	1 819	11 489	10 943	287	10 656

Koska vahinkovakuutusyhtiöiden ja erityisesti Ifin liiketoiminnat ovat alttiina useiden valuuttakurssien vaihtelulle, voi taseen lukujen vertailu eri vuosien välillä olla harhaanjohtavaa.

Vahinkovakuutuksen vakuutussopimusvelkojen muutos

Milj. e	2020			2019		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
1.1.	2 532	63	2 469	2 422	55	2 367
Tytäryhtiöhankinnat	580	315	265	-	-	-
Vastuuvelan muutos	-151	-9	-142	103	7	96
Valuuttakurssierot	207	-4	211	7	1	6
31.12.	3 169	365	2 803	2 532	63	2 469

Milj. e	2020			2019		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Korvausvastuu						
1.1.	8 411	224	8 187	8 663	237	8 426
Tytäryhtiöhankinnat	1 717	1 193	524	29	-	29
Diskontattujen eläkevelvoitteiden purku	22	-	22	-	-	-
Vastuuvelan muutos	-228	55	-283	-250	-15	-234
Valuuttakurssierot	217	-18	235	-31	3	-33
31.12.	10 140	1 454	8 685	8 411	224	8 187

Alla olevissa taulukoissa esitetään vahinkomenojen kehityssuunta eri vuosina. Taulukkojen ylemmästä osasta käy ilmi, miten arviot vahinkomenojen kokonaismäärästä per vahinkovuosi

muuttuvat vuosittain. Taulukkojen alemmasta osasta käy ilmi, kuinka suuri osuus näistä sisältyy taseeseen. Lisätietoa vakuutusveloista löytyy tilinpäätöksen riskienhallintaa koskevasta liitteestä 40.

If

Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys

Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Arvioidut korvauskulut

Milj. e	< 2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	23 665	2 718	2 767	2 669	2 650	2 673	2 717	2 756	29 097	30 296	31 861	
1 vuoden kuluttua	23 523	2 823	2 755	2 695	2 643	2 690	2 751	2 794	3 002	3 066		
2 vuoden kuluttua	23 299	2 819	2 770	2 697	2 650	2 678	2 750	2 788	3 033			
3 vuoden kuluttua	23 257	2 807	2 760	2 701	2 662	2 654	2 711	2 792				
4 vuoden kuluttua	23 215	2 782	2 730	2 707	2 668	2 628	2 699					
5 vuoden kuluttua	23 330	2 767	2 698	2 695	2 639	2 624						
6 vuoden kuluttua	23 224	2 746	2 680	2 683	2 612							
7 vuoden kuluttua	23 169	2 740	2 665	2 668								
8 vuoden kuluttua	23 003	2 740	2 652									
9 vuoden kuluttua	22 865	2 729										
10 vuoden kuluttua	22 678											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	22 678	2 729	2 652	2 668	2 612	2 624	2 699	2 792	3 033	3 066	3 175	50 727
Kokonaan maksetut	20 107	2 582	2 494	2 459	2 405	2 396	2 443	2 482	2 638	2 545	1 799	44 351
Taseeseen sisältyvä velka	2 571	147	159	208	206	228	256	310	395	520	1 377	6 377
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 660	74	79	82	81	74	63	61	77	31	6	2 287
Velka korvausten hoitokuluista												214
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 590

*If***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys***Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen***Arvioidut korvauskulut**

Milj. e	< 2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	22 277	2 572	2 580	2 622	2 612	2 628	2 660	2 697	2 846	2 957	2 987	
1 vuoden kuluttua	22 164	2 642	2 565	2 648	2 602	2 642	2 671	2 739	2 928	2 992		
2 vuoden kuluttua	21 980	2 629	2 580	2 652	2 594	2 627	2 668	2 729	2 956			
3 vuoden kuluttua	21 944	2 624	2 581	2 657	2 605	2 612	2 637	2 733				
4 vuoden kuluttua	21 917	2 595	2 556	2 660	2 607	2 584	2 626					
5 vuoden kuluttua	22 022	2 585	2 524	2 650	2 574	2 580						
6 vuoden kuluttua	21 914	2 562	2 508	2 636	2 548							
7 vuoden kuluttua	21 863	2 550	2 494	2 620								
8 vuoden kuluttua	21 705	2 538	2 481									
9 vuoden kuluttua	21 568	2 517										
10 vuoden kuluttua	21 404											
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	21 404	2 517	2 481	2 620	2 548	2 580	2 626	2 733	2 956	2 992	2 987	48 443
Kokonaan maksetut	18 853	2 371	2 324	2 418	2 347	2 358	2 384	2 434	2 576	2 497	1 730	42 292
Taseeseen sisältyvä velka	2 552	145	158	202	201	222	242	299	380	494	1 257	6 152
Edelliseen sisältyy velkaa vahvistetuista eläkkeistä	1 658	74	79	82	81	74	63	61	77	31	6	2 285
Velka korvausten hoitokuluista												214
Ifin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka												6 366

*Topdanmark***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys***Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta***Arvioidut korvauskulut**

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	968	862	1 015	894	887	869	797	860	877	916	8 855
1 vuoden kuluttua	987	865	1 042	902	898	867	812	883	901		
2 vuoden kuluttua	979	868	1 044	899	886	856	814	894			
3 vuoden kuluttua	978	860	1 040	893	885	853	826				
4 vuoden kuluttua	969	850	1 028	870	880	828					
5 vuoden kuluttua	962	847	1 018	857	864						
6 vuoden kuluttua	957	837	1 005	848							
7 vuoden kuluttua	945	835	1 000								
8 vuoden kuluttua	944	835									
9 vuoden kuluttua	944										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	944	835	1 000	848	864	828	826	894	901	916	8 855
Kokonaan maksetut	894	775	940	786	780	739	700	729	666	445	7 455
Diskonttaus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Taseeseen sisältyvä velka	49	60	60	63	84	89	126	165	234	471	1 403
Aikaisempien vuosien diskonttaus											393
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 796

*Topdanmark***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys***Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen***Arvioidut korvauskulut**

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	828	810	858	841	831	807	771	809	844	877	8 174
1 vuoden kuluttua	842	819	868	847	843	810	784	830	863		
2 vuoden kuluttua	836	822	870	845	832	799	787	841			
3 vuoden kuluttua	834	815	867	839	830	796	799				
4 vuoden kuluttua	827	805	854	816	819	770					
5 vuoden kuluttua	820	803	844	802	813						
6 vuoden kuluttua	815	793	830	793							
7 vuoden kuluttua	803	791	826								
8 vuoden kuluttua	802	790									
9 vuoden kuluttua	802										
Nykyinen arvio korvauskulujen kokonaismäärästä	802	790	826	793	813	770	799	841	863	877	8 174
Kokonaan maksetut	753	731	766	731	734	687	673	682	644	432	6 833
Diskonttaus	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3
Taseeseen sisältyvä velka	49	59	60	62	79	83	126	158	220	445	1 344
Aikaisempien vuosien diskonttaus											393
Topdanmarkin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 737

*Hastings***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys***Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta***Arvioidut korvauskulut**

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	1 035	267	350	422	532	674	780	868	951	908	6 788
1 vuoden kuluttua	1 041	297	357	437	549	744	792	864	994		
2 vuoden kuluttua	1 048	297	363	456	552	723	785	878			
3 vuoden kuluttua	1 029	287	353	430	557	749	834				
4 vuoden kuluttua	1 029	281	363	427	546	717					
5 vuoden kuluttua	1 041	271	347	411	502						
6 vuoden kuluttua	1 036	275	339	410							
7 vuoden kuluttua	1 035	283	341								
8 vuoden kuluttua	1 029	267									
9 vuoden kuluttua	1 009										
Kokonaan maksetut	1 011	253	326	408	482	570	589	598	556	282	5 076
Bruttokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	23	14	24	14	50	104	191	270	396	626	1 712
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan											
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit											40
IFRS 3 käyvän arvon oikaisu liiketoimintojen yhdistymisessä											-29
Hastingsin taseeseen sisältyvä kokonaisvelka											1 723

*Hastings***Vahinkovakuutuksen korvauskulujen kehitys***Korvauskulut jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen***Arvioidut korvauskulut**

Milj. e	< 2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Yhteensä
Tilinpäätöspäivänä	817	116	140	193	233	293	326	368	386	381	3 253
1 vuoden kuluttua	815	116	139	193	231	293	325	363	400		
2 vuoden kuluttua	813	116	139	193	231	286	320	373			
3 vuoden kuluttua	813	116	139	191	227	282	337				
4 vuoden kuluttua	814	117	139	188	226	285					
5 vuoden kuluttua	818	117	139	184	223						
6 vuoden kuluttua	819	121	145	182							
7 vuoden kuluttua	818	127	152								
8 vuoden kuluttua	824	130									
9 vuoden kuluttua											
Kokonaan maksetut	816	117	140	189	225	268	281	286	264	129	2 717
Bruttokorvausvastuu, ilman vahinkotavaroita tai surrogaatteja	0	-1	0	4	7	25	45	82	121	252	536
Täsmäytys taseeseen sisältyvään velkaan											
Odotettavissa olevat vahinkotavaroiden haltuunotot tai surrogaatit											40
Jälleenvakuuttajien osuus edellisestä											-20
IFRS 3 käyvän arvon oikaisu liiketoimintojen yhdistymisessä											-4
Korvausvastuu jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen											552
Jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta											1 170
Hastingsin taseeseen sisältyvä bruttokokonaisvelka											1 723

Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2020			2019		
	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto	Brutto	Jälleenvakuutus	Netto
Vakuutusmaksuvastuu						
Vakuutussopimukset	4 682	1	4 681	4 992	2	4 991
Sijoitussopimukset	26	-	26	25	-	25
Korvausvastuu	1 940	-	1 940	2 080	1	2 080
Henkivakuutuksen velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	6 648	1	6 647	7 097	2	7 095

Henkivakuutuksen vakuutussopimusvelkojen muutos

Milj. e	Brutto	
	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään	
1.1.2020	7 073	
Maksut	201	
Korvaukset	-635	
Kuormitustulo	-44	
Laskuperustekorko	130	
Asiakashyvitykset	-17	
Muut	-87	
Henkivakuutuksen vakuutussopimusvelat yhteensä 31.12.2020	6 622	

Milj. e	Brutto	
	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään	
1.1.2019	7 306	
Maksut	272	
Korvaukset	-680	
Kuormitustulo	-46	
Laskuperustekorko	157	
Asiakashyvitykset	44	
Muut	19	
Henkivakuutuksen vakuutussopimusvelat yhteensä 31.12.2019	7 073	

Henkivakuutuksen velat sijoitussopimuksista

Milj. e	2020	2019
Sijoitussopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään	26	25

Tilikausien välinen muutos johtuu pääasiallisesti maksetuista korvauksista.

Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelkojen muutos

Milj. e	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
1.1.2020	25
Muut erät (sis. mm. konversiot eri vakuutuslajien välillä)	1
Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelat yhteensä 31.12.2020	26

Milj. e	Sopimukset, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen ylijäämään
1.1.2019	24
Muut erät	1
Henkivakuutuksen sijoitussopimusvelat yhteensä 31.12.2019	25

Vuoden alun ja lopun velka sisältää tulevien lisäetujen vastuun sekä korkotäydennysten vaikutuksen. Laskelma perustuu eriin ennen jälleenvakuuttajien osuutta. Lisäerittelyä veloista löytyy konsernin riskienhallintaa koskevasta liitteestä 40.

Sijoitussopimuksissa ei ole korvausvastuuta.

Vastuuvelan riittävyyslaskelmasta ei aiheudu lisävaateita.

Sijoitussopimukseen, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen voitonjakoon tai joihin sisältyy oikeus vaihtaa sopimukseen, johon sisältyy yllä mainittu piirre, on sovellettu IFRS 4 *Vakuutussopimukset* standardin sallimaa helpotusta. Tällaiset sijoitussopimukset on arvostettu vakuutussopimusten tavoin.

Siltalaskelma konsernitaseen vakuutus- ja sijoitussopimusveloista

Milj. e	2020	2019
Vahinkovakuutus	13 308	10 943
Henkivakuutus	6 648	7 097
Konsernitaseella yhteensä	19 956	18 041

27 Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Milj. e	2020	2019
Sijoitussidonnaiset vakuutussopimukset	5 184	4 906
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	3 566	3 184
Velat vakuutuksenottajille	7 536	6 278
Konsernin velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista yhteensä	16 285	14 368

28 Rahoitusvelat

Segmenttien rahoitusvelat pitävät sisällään huonomman etuoikeuden omaavat velat sekä velat johdannaissopimuksista, liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä muut rahoitusvelat.

If

Milj. e			2020	2019
Johdannaissopimukset (liite 14)			44	25
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	Maturiteetti	Korko		
Pääomalaina, 2018 (nimellisarvo SEK 1 000 milj.)	ikuinen	3 kk Stibor + 2,75 %	99	95
Pääomalaina, 2016 (nimellisarvo SEK 1 500 milj.)	30 vuotta	3 kk Stibor + 2,25 %	149	143
Pääomalaina, 2016 (nimellisarvo SEK 500 milj.)	30 vuotta	2,42 %	50	48
Pääomalaina, 2011 (nimellisarvo 110 milj. euroa)	30 vuotta	6,00 %	110	110
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä			408	396
Ifin rahoitusvelat yhteensä			453	420

Vuoden 2011 pääomalainalle maksetaan ensimmäiseltä 10 vuodelta kiinteää korkoa, jonka jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi. Koron vaihtumisen yhteydessä voidaan suorittaa lainojen takaisinmaksu. Laina käytetään solvenssitarkoituksiin ja sen ehdot ovat asianmukaisten viranomaisten hyväksymät.

Vuoden 2016 pääomalaina 1 500 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. 10 vuoden jälkeen lainamarginaali nousee yhdellä prosenttiyksiköllä. Viiden vuoden jälkeen ja siitä eteenpäin erääntyvinä korkopäivinä on oikeus ennaikaiseen takaisinmaksuun.

Vuoden 2016 pääomalaina 500 milj. Ruotsin kruunua on kiinteäkorkoinen ensimmäiset viisi vuotta. Sen jälkeen laina muuttuu vaihtuvakorkoiseksi, mutta sisältää oikeuden lainan takaisinmaksuun koron vaihtumishetkellä tai milloin tahansa myöhemmin korkojen erääntymispäivinä.

Vuoden 2018 pääomalaina 500 milj. Ruotsin kruunua on vaihtuvakorkoinen. Koron vaihtumisen yhteydessä voidaan suorittaa lainojen takaisinmaksu.

Kaikki pääomalainat ovat listattuja Luxemburgin pörssissä.

Topdanmark

Milj. e	2020	2019		
Johdannaissopimukset (liite 14)	132	91		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus				
Pääomalainat	Maturiteetti	Korko		
Pääomalaina, 2020 (nimellisarvo DKK 500 milj.)	12/2030	3 kk Cibor +160 bp		
		67	-	
Pääomalaina, 2017 (nimellisarvo DKK 400 milj.)	bullet	3 kk Cibor + 2,75 %	54	53
Pääomalaina, 2015 (nimellisarvo DKK 500 milj.)	12/2025	2,92 % 2020 asti	-	67
Pääomalaina, 2015 (nimellisarvo DKK 850 milj.)	06/2026	3 kk Cibor +270 bp	114	114
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä		235		234
Muut rahoitusvelat		4		9
Topdanmarkin rahoitusvelat yhteensä		371		334

Pääomalainat luetaan kokonaisuudessaan Topdanmarkin omiin varoihin.

Hastings

Milj. e	2020	2019
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Joukkovelkakirjalainat	299	-
Hastingsin rahoitusvelat yhteensä	299	-

Mandatum

Milj. e	2020	2019
Johdannaissopimukset (liite 14)	3	15
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalaina, 2019	249	249
Pääomalaina, 2002	100	100
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä	349	349
Mandatumin rahoitusvelat yhteensä	352	364

Mandatum Life laski vuonna 2002 liikkeelle pääomalainamuotoisen nimellisarvoltaan 100 milj. euron lainan. Laina on vaihtuvakorkoinen ja eräpäivätön. Korkoa voidaan maksaa vain jakokelpoisista omista varoista. Laina voidaan maksaa takaisin ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla ja aikaisintaan vuonna 2012 tai kunakin seuraavana vuonna koronmaksupäivänä. Pääomalaina on kokonaisuudessaan Sampo Oyj:n salkussa.

Vuonna 2019 Mandatum Life laski liikkeelle 250 milj. euron arvoisen Solvenssi II Tier 2 -lainan. Laina erääntyy 4.10.2049. Laina on kiinteäkorkoinen ensimmäiseen mahdolliseen takaisinmaksupäivään 4.10.2024 saakka, minkä jälkeen se muuttuu vaihtuvakorkoiseksi.

Omistusyhteisö

Milj. e	2020	2019
Johdannaissopimukset (liite 14)	4	38
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		
Joukkovelkakirjalainat	2 448	3 414
Velat, joilla on huonompi etuoikeus		
Pääomalaina 2020 (nimellisarvo 1 000 milj. euroa)	32 vuotta	2,50 %
Pääomalaina 2019 (nimellisarvo 500 milj. euroa)	30 vuotta	3,38 %
Velat, joilla huonompi etuoikeus yhteensä	1 486	494
Omistusyhteisön rahoitusvelat yhteensä	3 938	3 946

Vuoden 2019 pääomalaina on kiinteäkorkoinen ensimmäiset 10 vuotta, vuoden 2020 ensimmäiset 12 vuotta. Sen jälkeen lainat muuttuvat vaihtuvakorkoisiksi, mutta sisältävät oikeuden lainojen takaisinmaksuun koron vaihtumishetkellä tai milloin tahansa myöhemmin korkojen erääntymispäivinä. Lainat ovat listattuja Lontoon pörssissä.

Segmenttien hankintameno on arvostettavien rahoitusvelkojen käypien arvojen määrittäminen ja hierarkia on esitetty liitteessä 17. Tämän määrittäksen mukaan pääomalainat ja joukkovelkakirjalainat kuuluvat joko tasolle 1 tai 2.

Milj. e	2020	2019
Segmenttien väliset eliminoinnit	-320	-271
Konsernin rahoitusvelat yhteensä	5 094	4 779

Rahoitustoiminnasta johtuvat muutokset veloissa

Milj. e	1.1.2020	Rahavirrat	Valuutta- kurssimuutokset	Muut	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat	3 908	-8	33	1	3 934

Milj. e	1.1.2019	Rahavirrat	Valuutta- kurssimuutokset	Muut	31.12.2019
Yritystodistukset	124	-124	-	0	0
Joukkovelkakirjalainat	3 943	-27	-8	0	3 908
Rahoitustoiminnan velat yhteensä	4 067	-151	-8	0	3 908

29 Varaukset

Milj. e	2020
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	20
Varausten lisäykset	5
Varauksista tilikaudella käytetty määrä	-5
Käyttämättömien varausten peruutukset	1
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	20
Varaukset enintään 1 vuosi	6
Varaukset yli 1 vuosi	13
Yhteensä	20

7 (8) milj. euroa varauksesta koostuu varoista, jotka on tarkoitettu kustannusten kattamiseen toteutuneista tai sovitusta organisaatiomuutoksista, joita tehokkaiden hallinto- ja korvauskäsittelyprosessien kehitys ja muutokset jakelukanavien rakenteessa aiheuttavat kaikkien liiketoiminta-alueiden osalta. Edellisen lisäksi erä pitää sisällään myös noin 12 (11) milj. euron varauksen mahdollisiin oikeudenkäynteihin ja muihin epävarmoihin velvoitteisiin liittyen.

30 Työsuhde-etuudet

Eläkevelvoitteet

Sammolla on etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä vahinkovakuutustoiminnassa Ruotsissa ja Norjassa.

Konsernilla on lakisääteisten eläkevakuutusten lisäksi etuuspohjaisia vapaaehtoisia eläke-vakuutuksia. Vakuutukset ovat konsernin sisäisiä ja sisältyvät Mandatum Lifen vastuuvetoon. Vakuutusten määrä on vähäinen eikä niillä ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.

If suorittaa etuuspohjaisista eläkeohjelmista kiinteät maksut eikä sillä ole velvollisuutta lisäsuoritteisiin maksujen tultua suoritetuiksi. Eläkekulu etuuspohjaisesta eläkeohjelmasta on sama kuin Ifin maksama vakuutusmaksu tilikaudella.

Ifin eläkevelvoitteet

Milj. e	2020	2019
Eläkevelvoitteen arvioitu laskennallinen nykyarvo, ml. sosiaalikulut	337	330
Eläkesijoitusten käypä arvo	239	231
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite	98	99

Ruotsin pääasiallinen etuuspohjainen eläkeohjelma on suljettuna vuonna 1972 tai myöhemmin syntyneille uusille työntekijöille. Vastaavaan norjalaiseen eläkeohjelmaan kuuluu vain aktiivihenkilöitä, jotka on palkattu ennen vuotta 2006 ja jotka ovat syntyneet vuonna 1957 tai aikaisemmin.

Edellä tarkoitetut eläke-etuudet koskevat molemmissa maissa vanhuus- ja leskeneläkettä. Yhteistä etuuspohjaisille eläkeohjelmille on, että etuuden piiriin kuuluvat työntekijät ja lesket ovat oikeutettuja takuueläkkeeseen, jonka määrä riippuu työntekijän palvelusajasta sekä eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta eläkkeelle siirtymishetkellä. Mittavin etuus koskee vanhuuseläkettä, millä tarkoitetaan sekä väliaikaista vanhuuseläkettä ennen ennakoitua eläkkeelle siirtymistä sekä elinajaista eläkettä, jota maksetaan ennakoitun eläkkeelle siirtymisen jälkeen.

Ennenajaista eläkettä voi normaalitypauksessa saada 62-vuotiaana Ruotsissa ja 65-vuotiaana Norjassa. Ruotsissa ennenajaisten vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 65 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta ja koskee kaikkia vuonna 1955 tai aikaisemmin syntyneitä työntekijöitä, jotka ovat vuonna 2006 solmitun vakuutussektorin kollektiivisopimuksen piirissä. Norjassa ennenajaisten eläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 70 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta ja koskee kaikkia Ifin palveluksessa vuonna 2013 olevia työntekijöitä, jotka ovat syntyneet vuonna 1957 tai aikaisemmin.

Elinikäiseen eläkkeeseen liittyvä ennakoitu eläkkeelle siirtymisikä on 65 vuotta Ruotsissa ja 67 vuotta Norjassa. Ruotsissa elinajaisten vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 10 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta välillä 0 ja 7,5 ansiotuloperusmäärästä, 65 % palkasta välillä 7,5 ja 20 ansiotuloperusmäärästä sekä 32,5 % välillä 20 ja 30 ansiotuloperusmäärästä. Norjassa elinajaisten vanhuuseläke täyden palvelusajan jälkeen on noin 70 % eläkkeeseen oikeuttavasta palkasta 12 ansiotuloperusmäärään asti, yhteenlaskettuna arvioidun lakisääteisen vanhuuseläkkeen kanssa. Vapaakirja- ja eläkemaksuissa ruotsalaisissa ohjelmissa huomioidaan normaalisti muutokset kuluttajahintaindeksissä. Mitään sopimusta ei kuitenkaan ole takaamassa etuuksien arvoa, joten maksettavat eläke-etuudet voivat näin joko nousta tai laskea. Norjalaisissa eläkeohjelmissa If ei ole vastuussa vakuutettujen ohjelmien indeksoinneista eikä vapaakirja- tai eläkemaksuista.

Eläkkeet rahoitetaan ensisijaisesti vakuutuksilla, joissa vakuutuksenantajat määräävät vakuutusmaksun suuruuden ja maksavat eläke-etuudet. Ifin velvoitteet täytetään pääosin vakuutusmaksujen suorittamisella. Mikäli eläkemaksuihin tarkoitetut varat eivät olisikaan riittävät kattamaan taattuja eläke-etuuksia, If voi joutua maksamaan lisävakuutusmaksuja tai takaamaan eläkevelvoitteet jollain muulla tavalla. Vakuutettujen eläkeohjelmien lisäksi Norjassa on myös rahastoimattomia eläkeohjelmia, joissa If on vastuussa juoksevista maksuista.

Jotta vakuutetut eläke-etuudet saadaan katettua, hallitaan vastaavaa pääomaa osana vakuutuksenantajan sijoitussalkkua. Sijoitusomaisuuden ominaispiirteet analysoidaan suhteessa velvoitteiden ominaispiirteisiin. Tästä prosessista käytetään nimeä Asset Liability Management. Uudet ja olemassa olevat omaisuuskategoriat arvioidaan tasaisin väliajoin, jotta omaisuussalkut voidaan hajauttaa ennakoitun riskikorjatun tuoton optimoimiseksi. Mahdollinen ylijäämä, joka syntyy omaisuudenhoidosta, kertyy normaalisti Ifille ja/tai vakuutetulle eikä mitään omaisuusarvon siirtoa tapahdu muulle vakuutusyhteisölle.

Vakuutuksenantajat ja If yhdessä ovat vastuussa eläkeohjelmien valvonnasta, mukaan lukien sijoitus päätökset ja lisäsuoritukset. Eläkeohjelmiin kohdistuu suurelta osin samankaltaiset olennaiset riskit liittyen lopullisten etuuksien määrään, ohjelmien varoihin liittyviin sijoitusriskeihin sekä siihen, että diskonttauskoron valinta vaikuttaa niiden arvoon tilinpäätöksessä.

Eläkevelvoitteet sekä verokaudelle lankeavat eläkekulut lasketaan ns. Projected Unit Credit -metodilla IAS 19 Eläkevelvoitteet -standardin mukaisesti. Eläkevelvoitteen laskenta perustuu tulevaisuudessa odotettavissa oleviin eläkkeisiin ja laskennassa huomioidaan vuosittain tarkistettavat oletukset kuolevuudesta, henkilöstön vaihtuvuudesta, inflaatiosta sekä palkkakehityksestä. Nimellisarvoisena laskettu velka diskonttataan nykyarvoon korkokannoilla, joille viitearvot saadaan paikallisissa valuutoissa liikkeellelasketuista AA- sekä AAA-yritystodistuksista joulukuun puolesta välissä. Valituissa diskonttokoroissa on sekä Ruotsissa että Norjassa huomioitu eläkevelvoitteiden duraatio. Järjestelyihin kuuluvien varojen vähentämisen jälkeen kirjataan taseeseen nettovarot tai -velat.

Oheissa olevat taulukot sisältävät muutamia olennaisia oletuksia, eläkekulujen sekä omaisuus- ja velkaerien erittelyjä sekä herkkyyssanalyyysin, josta käy ilmi velvoitteiden jokin mahdollisten muutosten vaikutus näihin oletuksiin verovuoden lopussa.

Kirjanpitoarvoissa on mukana Ruotsin erityinen palkkavero (24,26 %) ja Norjan vastaava maksu (14,1 % -19,1 %).

Erittely eläkevelvoitteiden jakautumisesta maittain

	2020			2019		
	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin kirjattu määrä						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	7	1	8	5	2	6
Nettoeläkevelvoitteen korkokulu	1	1	2	0	1	1
Yhteensä tuloslaskelmalla	8	2	10	5	2	8
Nettoeläkevelvoitteen uudelleenarvostus ennen veroja	-8	8	0	54	3	57
Yhteensä laajassa tuloslaskelmassa	0	10	10	59	6	65
Taseeseen kirjattu määrä						
Eläkevelvoitteen laskennallinen nykyarvo sosiaalikuluihin	283	54	337	275	55	330
Eläkesijoitusten käypä arvo	217	22	239	202	28	231
Taseeseen kirjattu nettomääräinen eläkevelvoite	66	32	98	72	27	99
Sijoitusomaisuusjakauma						
Saamistodistukset, taso 1	45 %	49 %		45 %	49 %	
Saamistodistukset, taso 2	0 %	12 %		0 %	12 %	
Osakkeet, taso 1	23 %	6 %		22 %	13 %	
Osakkeet, taso 3	9 %	1 %		10 %	1 %	
Kiinteistöt, taso 3	10 %	16 %		11 %	14 %	
Muut, taso 1	0 %	11 %		1 %	9 %	
Muut, taso 2	5 %	1 %		5 %	2 %	
Muut, taso 3	7 %	4 %		6 %	0 %	

Laskettaessa etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden velvoitteita Ruotsissa ja Norjassa on käytetty seuraavia vakuutusmatemaattisia oletuksia:

	Ruotsi	Ruotsi	Norja	Norja
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Diskonttauskorko	1,25 %	1,50 %	1,75 %	2,50 %
Palkkakehitys	2,50 %	2,75 %	3,00 %	3,00 %
Hintainflaatio	1,75 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Kuolevuustaulukko	DUS14	DUS14	K2013	K2013
Eläkevelvoitteiden keskimääräinen duraatio	21 vuotta	22 vuotta	13 vuotta	12 vuotta
Odotetut kontribuutiot eläkejärjestelmään vuosina 2021 ja 2020	8	9	1	2

	2020			2019		
Herkkyysanalyysi jokseenkin mahdollisten muutosten vaikutuksesta	Ruotsi	Norja	Yhteensä	Ruotsi	Norja	Yhteensä
Diskonttokorko, +0,50 %	-32	-3	-35	-33	-3	-37
Diskonttokorko, -0,50 %	39	3	42	39	4	42
Palkkakehitys, +0,25 %	9	0	9	10	0	10
Palkkakehitys, -0,25 %	-9	0	-9	-9	0	-9
Odotettu elinikä, +1 vuosi	14	1	15	13	1	15

	2020			2019		
Milj. e	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä	Rahastoitu	Rahastoimaton	Yhteensä
Erittely eläkevelvoitteen jakautumisesta						
Eläkevelvoitteen laskennallinen nykyarvo ilman sosiaalikulustannuksia	308	29	337	302	28	330
Eläkesijoitusten käypä arvo	239	-	239	231	-	231
Nettovelka taseessa	69	29	98	71	28	99

Erittely taseeseen kirjatun nettovelvoitteen muutoksesta

Milj. e	2020	2019
Eläkevelvoitteet		
Tilikauden alussa	330	268
Tilikauden aikana ansaitut	8	6
Korkokulut	5	7
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, taloudelliset olettamukset	6	61
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, maantieteellisiin seikkoihin perustuvat oikaisut	-	4
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot, kokemukseen perustuvat oikaisut	-7	2
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	8	-2
Maksetut eläkkeet ja sosiaalikulut	-15	-15
Tytäryhtiöhankinnat	2	-
Etuuspohjaiset eläkevelvoitteet 31.12.	337	330
Eläkesijoitukset		
Tilikauden alussa	231	217
Korkotuotto	4	5
Ero todellisen tuoton ja lasketun korkotuoton välillä	-1	9
Maksut	11	14
Ulkomaisten järjestelyjen valuuttakurssierot	7	-3
Maksetut eläkkeet	-13	-12
Tytäryhtiöhankinnat	1	-
Eläkesijoitukset 31.12.	239	231

Muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet

Konsernissa on muita lyhytaikaisia henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä, joiden ehdot vaihtelevat maa-, liiketoiminta-alue tai yhtiökohtaisesti. Palkkiot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolta ne syntyvät. Arvio konsernissa vuodelta 2020 maksettavista tulospalkkioista sosiaalikuluneen on 45 milj. euroa.

31 Muut velat

Milj. e	2020	2019
Velat ensivakuutustoiminnasta	293	239
Velat jälleenvakuutustoiminnasta	196	35
Potilasvakuutuksiin liittyvät velat	62	69
Verovelat	199	176
Vakuutusmaksuverot	177	68
Kauppahintavelat	74	46
Korot	30	42
Vuokrasopimusvelat ^{*)}	191	137
Siirtovelat	277	231
Muut	602	446
Konsernin muut velat yhteensä	2 102	1 489

Erä Muut sisältää mm. ennakonpidätysvelat sekä velat tapaturmavakuutuksen ja eläke-etuuksien perusteella maksettavista sosiaalikulusta sekä vakuutusmaksuverot.

Muista veloista pitkäaikaisten osuus on 219 milj. euroa (172).

^{*) Vuokrasopimusten aiheuttama kokonaisvaikutus rahavirtalaskelmalla oli -39 milj. euroa (-25). Ei-raha-virtavaikutteiset lisäykset IFRS 16:n mukaisista vuokrasopimuksista taseen eriin oli 42 milj. euroa (27).}

*Täsmäytyslaskelma siirtymisestä IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin soveltamiseen***Konserni vuokralleottajana**

Konserni sovelsi standardin sallimaa yksinkertaistettua käyttöönottonettelyä 1.1.2019 alkaen, jolloin vertailutietoja ei esitetty ja siirtymähetken käyttöoikeusomaisuuserät vastasivat niistä kirjattua vuokrasopimusvelkaa.

Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina vuokrakauden aikana.

Konserni ei sovelle standardia lyhytaikaisiin alle 12 kuukauden mittaisiin sopimuksiin eikä arvoltaan vähäisiin vuokrasopimuksiin.

IFRS 16 mukaisten vuokrasopimusvelkojen erittely siirtymähetkellä

Milj. e

Taseen ulkopuoliset vuokravastuut 31.12.2018	156
Taseeseen kirjaamattomat vuokrasopimukset	-11
Ennakoon maksetut vuokrat	-5
Kokonaisvuokrien diskonttauksen vaikutus	-6
Vuokrasopimusvelat 1.1.2019	134

Vuokrasopimusvelkojen nykyarvojen laskennassa on käytetty yhtiökohtaisia arvoja. Käytetyt diskonttokorot vaihtelevat -0,04 - 2,2 prosentin välillä.

Milj. e	2020	2019
Vuokrasopimusveloista tilikauden tulokseen kirjatut erät		
Korkokulut	-2	-2
Kulut liittyen lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin vuokrasopimusvelkoihin	-10	-10

32 Ehdolliset velat ja sitoumukset

Milj. e	2020	2019
Taseen ulkopuoliset sitoumukset tai velat		
Takaukset	1 252	1 263
Sijoitussitoumukset	4	6
IT-hankinnat	6	6
Muut	89	41
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	1 350	1 317

Vakuudeksi annettu omaisuus ja vakuudelliset velat ja sitoumukset

Milj. e	2020		2019	
	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset	Annettu vakuus	Velat/sitoumukset
Vakuudeksi annettu omaisuus				
Sijoitukset	286	185	225	0
Tytäryhtiöosakkeet	87	28	-	-
Käteisvarat	1	0	2	0
Yhteensä	374	213	227	0

Milj. e	2020	2019
Johdannaiskaupan vakuudeksi annettu omaisuus, kirjanpitoarvo		
Sijoitukset	10	13
Käteisvarat	359	276
Yhteensä	369	289

If Skadeförsäkring AB:llä on keskinäisesti velvoittava vakuutus Pohjoismaisessa Ydinvakuutuspoolissa, norjalaisessa Naturskadepoolenissa ja hollantilaisessa Terroripoolissa.

Kun Skandia-konsernin vahinkovakuutusliike siirrettiin If-konserniin 1.3.1999, If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB asettivat Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) hyväksi takuun. Kyseiset If-konsernin yhtiöt takasivat yhteisvastuullisesti, että Skandia-ryhmän yhtiöille korvataan kaikki sellaiset vaatimukset ja sitoumukset, jotka perustuvat Skandia-konsernista If-konserniin siirrettyyn vahinkovakuutustoimintaan liittyviin takuisiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin.

If Skadeförsäkring Holding AB ja If Skadeförsäkring AB ovat kumpikin solmineet Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Tryg-Baltica Forsikring AS:n kanssa sopimuksen, jonka mukaan Skandialle ja Tryg-Balticalle korvataan kaikki sellaiset vaatimukset, jotka liittyvät Försäkringsaktiebolaget Skandian (publ) ja Vesta Forsikring AS:n Skandia Marine Insurance Companylle (UK), nyk. Marlon Insurance Company Ltd, antamiin takuisiin, ja joiden edunsaajana on Institute of London Underwriters. Marlon Insurance Company Ltd myytiin vuonna 2007, jolloin ostaja antoi Ifin hyväksi takuun koko määrästä, minkä If mahdollisesti joutuu korvaamaan em. sopimusten perusteella.

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:llä on voimassa olevia sitoumuksia yksityisille pääomarahastoille 3 milj. euroa, mikä vastaa enimmäissummaa, minkä yhtiö on sitoutunut rahastoihin investoimaan. Pääomakutsut näihin rahastoihin tapahtuvat useamman vuoden aikana, sitä mukaan kun rahastot suorittavat investointeja.

Tiettyjen Sammon kanssa yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien osalta If Skadeförsäkring Holding AB on sitoutunut korvaamaan Sammolle mahdolliset kustannukset, joita järjestelmien omistaja voi Sammolta vaatia.

Sampo-konsernin tanskalaiset yhtiöt kuuluvat Topdanmarkiin kuuluvien yhtiöiden kanssa yhteisverotuksen piiriin. Verotuksesta vastaa hallinnollisesti Topdanmark A/S. Tanskalaiseen osakeyhtiöläkiin sisältyvien erityisten mm. yhtiöverotusta koskevien säännösten takia yhtiöt ovat vastuussa yhteisverotuksen piirissä olevien yhtiöiden veroista sekä korkojen, rojalttien ja osinkojen ennakonpidätysveloista.

Topdanmark Forsikring A/S on uuden asiakasjärjestelmän implementoinnin yhteydessä sitoutunut auttamaan Topdanmark EDB IV Aps:ia tiettyjen palvelutarjoajien velvoitteiden täyttämiseksi.

Hastings-alakonsernin yhtiöt ovat sekä Iso-Britannian että Gibraltarin veroviranomaisten valvonnan alaisia. Vuonna 2016 vero- ja tulliviranomaiset aloittivat keskustelut Hastingsin kanssa liiketoimintamalleista ja erinäisten tuottojen allokoinnista konsernin eri yhtiöiden välillä jatkuvat edelleen. Mikäli veroviranomainen ratkaisee asian yhtiön omasta näkemyksestä poiketen, yhtiö voi joutua maksamaan lisäveroja. Selvitysten ollessa vielä tilinpäätöspäivänä kesken on mahdollista lopputulosta hankala ennustaa. Vero- ja tulliviranomaisilta saatujen tämän hetkisten tietojen pohjalta johto ei kuitenkaan pidä todennäköisenä lisämaksuvelvoitteita. Tarkempaa kvantifikaatiota ei tästä syystä pidetä IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* standardin mukaisesti tarpeellisenä esittää.

Hastings Group (Consolidated) Ltd:iä koskevan osakassopimuksen mukaisesti RMI:llä on optio 18 kuukauden kuluessa Hastingsin hankinnasta lunastaa 10% osakekannasta Sammolta. Sopimuksessa määritetty hinta per osake vastaa alkuperäistä hankintahintaa ja kaikki kyseisistä osakkeista maksettavat tuotot ennen RMI:n mahdollista ilmoitusta käyttää optio kuuluvat Sammolle. Sammolle on optio lunastaa RMI:n omistuksessa olevat osakkeet sopimuksessa määritettyyn hintaan, mikäli RMI:n omistus Hastings Group (Consolidated) Ltd:stä laskee alle 10 %. Hinta määritetään perustuen mahdollisiin option käyttöajankohtaa lähellä tapahtuneisiin Hastings Group (Consolidated) Ltd:n osakkeen luovutuksiin kolmansille osapuolille tai osakassopimuksessa kuvattuun arvostusmalliin. Kaikki kyseisistä osakkeista maksettavat tuotot ennen Sammon mahdollista ilmoitusta käyttää optio kuuluvat RMI:lle.

33 Oma pääoma

Osakepääoma (1 000 kpl)

	2020	2019
Osakepääoma (1 000 kpl)	555 352	555 352

Konserniyhtiöiden hallussa ei ollut omia osakkeita.

Oman pääoman rahastot ja kertyneet voittovarot

Vararahasto

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

Muut oman pääoman erät

Muut oman pääoman erät sisältävät myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset, rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä muuntoerot.

Muutokset oman pääoman rahastoissa ja kertyneissä voittovaroissa on esitetty konsernin oman pääoman muutoslaskelmalla.

34 Lähipiiritiedot

Johtoon kuuluvat avainhenkilöt

Sampo-konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Sampo Oyj:n hallituksen jäsenet, Sampo-konsernin johtoryhmä sekä yhteisöt, joissa avainhenkilöillä on määräysvalta.

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksettu kompensatio

Milj. e	2020	2019
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-8	-9
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-3	-3
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-	-7
Maksetut kompensatiot yhteensä	-10	-19

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät tilikaudelle kirjatut palkat ja tulospalkkiot sosiaaliturvamaksuineen.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät TyEL-perusvakuutuksen perusteella tilikaudelle kirjatut maksut sekä vapaaehtoiset lisäeläkemaksut.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien perusteella tilikaudelle kirjatut palkkiot (kts. liite 35).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden lähipiiriliiketoimet

Johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ei ole lainoja konserniyhtiöiltä.

Osakkuusyhtiöt

Lähipiirisaamiset ja -velat/osakkuusyhtiö Nordea

Milj. e	2020	2019
Varat	2 363	2 338
Velat	90	53

Konsernin saamiset Nordealta koostuvat pääosin pitkistä joukkovelkakirjasijoituksista sekä talletuksista. Lisäksi konsernilla on useita voimassa olevia johdannaissopimuksia liittyen konsernin sijoitusten ja velkojen riskienhallintaan.

35 Kannustinjärjestelmät

Sammon johdon ja asiantuntijoiden pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät 2014 I – 2020 I

Sampo Oyj:n hallitus on päättänyt pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä 2014 I – 2020 I Sammon johdolle ja asiantuntijoille. Sammon hallitus on valtuuttanut konsernihoitajan päättämään kannustinjärjestelmään kuuluvista henkilöistä ja heille tulevien suorituspalkkion määräytymisperusteena olevien bonusyksiköiden määrästä. Ohjelmissa konsernin johtoryhmän jäsenten osalta päätöksen jaettavien bonusyksiköiden määrästä tekee konsernin hallitus. Ohjelmien piiriin kuului vuoden 2020 lopussa noin 140 henkilöä.

Kannustepalkkion määrä riippuu kaikissa ohjelmissa Sammon A-osakkeen kurssikehityksestä. Lisäksi palkkion määrä 2014- ja 2017-ohjelmien osalta riippuu sekä vakuutusliikkeen tuotosta (IM) että riskisopeutetun pääoman tuotosta (RoCaR). 2020-ohjelman osalta palkkio riippuu ainoastaan riskisopeutetun pääoman tuotosta (RoCaR). Yhden laskennallisen kannusteyksikön arvo on Sammon A-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi ohjelmien ehdoissa määrättyä ajankohtana vähennettynä lähtökurssilla, jota oikaistaan kannustimen maksupäivään mennessä maksetulla osakekohtaisella osingolla. Ohjelmien lähtökurssit ennen osinkoja ovat 32,94–44,10 euroa. Laskennallisen kannusteyksikön arvo on maksimissaan 56,94–63,10 euroa vähennettynä osinko-oikaistulla lähtökurssilla. 2014- ja 2017-ohjelmissa kannustepalkkio riippuu kahdesta mittarista. Mikäli vakuutusliikkeen tuotto on 6 prosenttia tai yli, kannustepalkkion tästä tunnusluvusta riippuva osuus maksetaan kokonaisuudessaan, ja, mikäli tuotto on 4–5,99 prosenttia, maksu on puolet täydestä määrästä. Tunnusluvun jäädessä alle 4 prosentin ei vakuutusliikkeen tuottoon perustuvaa osaa makseta lainkaan. Lisäksi palkkiossa huomioidaan riskisopeutetun pääoman tuotto. Mikäli tuotto on vähintään riskiton tuotto +4 prosenttia, maksetaan tästä tunnusluvusta riippuva osuus kokonaisuudessaan. Mikäli tuotto on vähintään riskiton tuotto +2 prosenttia mutta vähemmän kuin riskiton tuotto +4 prosenttia, maksetaan puolet täydestä määrästä. Mikäli tuotto jää tämän alle, ei riskisopeutetun pääoman tuottoon perustuvaa osaa makseta lainkaan. 2020-ohjelmassa kannustepalkkio riippuu riskisopeutetun pääoman tuotosta siten, että mikäli tuotto on vähintään riskiton tuotto +5 prosenttia, maksetaan palkkio kokonaisuudessaan. Mikäli tuotto on vähintään riskiton tuotto +3 prosenttia mutta vähemmän kuin riskiton tuotto +5 prosenttia, maksetaan puolet täydestä määrästä. Mikäli tuotto jää tämän alle, ei palkkiota makseta lainkaan.

Kussakin ohjelmassa on kolme suorituskautta ja palkkiot maksetaan käteisenä kolmessa erässä. Kannustepalkkion saajan tulee valtuuttaa Sampo Oyj hankkimaan puolestaan Sammon A-osakkeita 50 prosentilla (ohjelma 2017 I ja 2020 I) tai 60 prosentilla (ohjelma 2014 I) saamansa kannustepalkkion määrästä verojen ja vastaavien maksujen vähentämisen jälkeen. Osakkeet ovat luovutusrajoitusten alaisia kolme vuotta kannustepalkkion maksamisesta. Kannustepalkkiot saatetaan maksaa ennenaikaisesti liittyen mahdollisiin konsernirakenteen muutoksiin tai työsuhteen päättymiseen erikseen määritellyistä syistä. Ohjelmien käypä arvo arvioidaan käyttäen Black-Scholes-hinnoittelumallia.

	2014 I/2	2017 I	2017 I/2	2020 I
Ehdot hyväksytty *)	17.9.2014	14.9.2017	14.9.2017	5.8.2020
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2016	62	-	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2017	62	4 092	-	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2018	43	3 978	85	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2019	22	3 948	85	-
Myönnetty (tuhatta kpl) 31.12.2020	-	2 638	85	3 877

Kausi päättyy I 30 %	Q2-2018	Q2-2020	Q2-2021	Q2-2023
Kausi päättyy II 35 %	Q2-2019	Q2-2021	Q2-2022	Q2-2024
Kausi päättyy III 35 %	Q2-2020	Q2-2022	Q2-2023	Q2-2025
Maksuajankohta I 30 %	9-2018	9-2020	9-2021	9-2023
Maksuajankohta II 35 %	9-2019	9-2021	9-2022	9-2024
Maksuajankohta III 35 %	9-2020	9-2022	9-2023	9-2025

Sammon A-osakkeen kurssi ehtojen hyväksymispäivänä euroa *)	37,22	44,02	44,02	30,30
Lähtökurssi euroa **)	43,38	43,81	44,10	32,94
Lähtökurssi oikaistuna osingolla euroa 31.12.2020		36,29	39,18	32,94

Sammon A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2020	34,57
---	-------

Perusarvo yhteensä (milj. euroa)	6	0	2
----------------------------------	---	---	---

Velka yhteensä	8
----------------	---

Raportointikauden kulu yhteensä ml. sivukulut (milj. euroa)	2
---	---

*) Kannustimien myöntämispäivät vaihtelevat

**) 10 päivän vaihdolla painotettu keskikurssi hyväksymispäivästä

Topdanmarkin pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Topdanmarkin osakekannustinjärjestelmään piiriin kuuluvat Topdanmarkin johtoryhmä ja johtajat. Lunastushinta on asetettu 110 prosenttiin edeltävän tilikauden viimeisen kaupantekopäivän markkinahinnasta (kaikkien kauppajien keskiarvo). Optiot voidaan lunastaa 3-5 vuotta myöntämisen jälkeen. Järjestelmä maksetaan osakkeilla.

Optiojärjestelmään kuulumisen edellyttää, että henkilö on ollut työsuhteessa koko sen vuoden, jolta optiot allokoidaan. Optiot allokoidaan vuoden alussa ja mahdollisten irtisanoutumisten tapahtuessa allokoitujen optioiden lukumäärää oikaistaan vuoden aikana.

Alla olevat taulukot kuvaavat optiohaltijoiden omistuksia tilinpäätöshetkellä.

	Lunastushinta	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Optioiden lukumäärä (tuhat kpl)					
1.1.	31	178	648	260	1 086
Myönnetyt	49	58	188	1	247
Siirretyt		0	-120	120	0
Toteutetut	23	-11	-118	-67	-195
Menetetyt	43	0	0	-7	-7
31.12.2020	35	224	598	308	1 130
1.1.	28	139	788	365	1 293
Myönnetyt	45	59	207	10	276
Siirretyt		0	-113	113	0
Toteutetut	25	-20	-235	-222	-477
Menetetyt	43	0	0	-7	-7
31.12.2019	31	178	648	260	1 086
Myöntämisvuoden mukaan					
2016, lunastus tammikuu 2019-2021	24	12	8	35	55
2017, lunastus tammikuu 2020-2022	22	55	123	98	276
2018, lunastus tammikuu 2021-2023	35	41	131	118	290
2019, lunastus tammikuu 2022-2024	43	59	163	42	264
2020, lunastus tammikuu 2023-2025	47	58	173	14	245

	Johtoryhmä	Hallitus	Irtisanoutuneet	Yhteensä
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2020				40
Keskimääräinen markkinahinta toteutumispäivänä 2019				44
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2020	0	1	0	1
Myönnettyjen optioiden käypä arvo vuonna 2019	0	1	0	1
Optioiden käypä arvo 31.12.2020	1	3	2	7
Optioiden käypä arvo 31.12.2019	2	9	4	15

Myönnettyjen optioiden käypä arvo on laskettu käyttäen Black & Scholesin mallia olettaen osakehinnaksi 42 euroa (41). Korko vastaa nollakuponkikorkoa perustuen swap-käyrään edellisen vuoden lopussa. Volatiliteetti on oletettu 22 prosentiksi ja optioiden keskimääräiseksi voimassaoloajaksi noin neljä vuotta. Käytetty volatiliteetti perustuu edellisten vuosien volatiliteetteihin, mikä on edelleen johdon paras näkemys asiasta. Lunastushintoja oikaistaan jaettavilla osingoilla jäljellä olevien optioiden osalta.

Toteutettavissa olevien optioiden määrä 31.12.2020 oli 331 000 kpl (106 000).

Hastingsin osakekannustinjärjestelmät

Osakekannustinjärjestelmistä kirjattiin tilikauden tulokseen kuluja yhteensä noin 4 milj. euroa vuoden 2020 aikana, Taseessa aktivoitu velka järjestelmistä oli noin 12 milj. euroa tilinpäätöspäivänä.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Ennen Hastings Group Holdings Ltd (HGH) hankintaa (aiemmin Hastings Group Holdings plc) osa johtoon kuuluvasta henkilökunnasta oli mukana pitkäaikaisessa kannustinjärjestelmässä (LTIP), missä heillä oli optio hankkia yhtiön osakkeita 0 euron toteutushintaan. Oikeuden syntyminen edellytti kolmen vuoden palvelussuhdetta sekä tiettyjen kriteerien täyttymistä osakkeenomistajille kuuluvan tuoton ja oikaistun EPS:n suhteen kolmen vuoden ajanjakson aikana. Tietyille avainhenkilöille maksettavilla palkkiolla oli lisäksi kahden vuoden vähimmäispitoaika (Executive Grant). Hankinnan yhteydessä Hastings Group Limited tarjoutui korvaamaan osakkeina maksettavat palkkiot käteismaksupohjaisiksi. Optioita tai palkkioita ei myönnetty tilikauden aikana. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2020 oli noin 26 milj. euroa.

Rajoitetut osakepalkkiot

HGH:n hankinnan yhteydessä tietyille johtoon kuuluville avainhenkilöille myönnettiin korvaavia käteismaksuina suoritettavia palkkioita edellyttäen, että palvelussuhde konsernissa jatkuu. Palkkioita ei myönnetty tilikauden aikana. Palkkion odotettavissa oleva elinkaari on sopimuksen pituus oikaistuna johdon parhailla arvioilla edunsaajamuutoksista. Maksamatta olevien käteisvaroina maksettavien palkkioiden määrä taseessa 31.12.2020 oli noin 4 milj. euroa.

36 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	-3	-3
Ernst & Young	-1	-1
Muut	-2	-1
Muut palkkiot	-3	-1
Ernst & Young	-3	0
Muut	0	0
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	-6	-3

37 Oikeudenkäynnit

Konsernin yritykset ovat osapuolina oikeudenkäynneissä, joissa käsittely on kesken 31.12.2020. Oikeudenkäynnit koskevat tavanomaisia liiketoimia. Yhtiöiden arvioiden mukaan ei ole todennäköistä, että yrityksille olisi oikeudenkäyntien tuloksena tulossa merkittäviä menetyksiä.

38 Sijoitukset tytäryhtiöissä

Nimi	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo
If Skadeförsäkring Holding AB (publ)	100	1 886
If Skadeförsäkring AB	100	1 646
If P&C Insurance AS	100	44
Support Services AS	100	0
If Livförsäkring AB	100	7
Nordisk Hälsoassistanse AB	100	0
Vertikal Helseassistanse AS	100	34
Viking Assistance Group AS	100	92
If Services AB	100	1
Topdanmark A/S	48,00 ^{*)}	1 398
Topdanmark Kapitalforvaltning A/S	100	12
Topdanmark Forsikring A/S	100	897
Topdanmark Liv Holding A/S	100	313

Nimi	Konsernin omistusosuus %	Kirjanpitoarvo
Topdanmark Livsforsikring A/S	100	498
Topdanmark Ejendom A/S	100	481
Hastings Group (Consolidated) Ltd	70	1 299
Hastings Group Holdings Limited	100	1 423
Hastings Group (Finance) plc	100	833
Hastings Group Limited	100	147
Advantage Global Holdings Limited	100	72
Advantage Insurance Company Limited	100	5
Hastings (Holdings) Limited	100	23
Hastings (UK) Limited	100	4
Henkivakuutusosakeyhtiö Mandatum	100	484
Mandatum Life Palvelut Oy	100	4
Mandatum Life Sijoituspalvelut Oy	100	2
Saka Hallikiinteistöt GP Oy	100	0
Mandatum Life Vuokratontit I GP Oy	100	0
Mandatum Life Fund Management S.A.	100	5
Mandatum Life Private Equity GP Oy	100	0
If IT Services A/S	100	0
Sampo Capital Oy	100	1

^{*)} Konsernin omistusosuus äänivallasta.

Ei sisällä Iso-Britanniassa sijaitsevia pöytälaatikkoyhtiöitä eikä konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä.

39 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Hallitus päätti 11. helmikuuta 2021 pidetyssä kokouksessa ehdottaa 19. toukokuuta 2021 pidettävälle yhtiökokoukselle vuodelta 2020 jaettavan osingon määräksi 1,70 euroa osakkeelta (yht. 944 098 145,00 euroa). Maksettavat osingot kirjataan vuoden 2021 tilinpäätöksen omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen vähennykseksi.

40 Sampo-konsernin riskienhallinta 2020

Sampo-konsernin riskit ja keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Sampo-konsernin yhtiöt toimivat liiketoiminta-alueilla, joissa arvonluonnin erityispiirteinä hyvän asiakaspalvelun ohella ovat riskien hinnoittelu ja riskiportfolioiden aktiivinen hallinta. Tämän vuoksi tarvitaan yhteiset riskimääritelmät liiketoimintojen perustaksi.

Konsernin riskit

Sampo-konsernissa liiketoimintaan liittyvät riskit jaotellaan **Riskien luokittelu Sampo-konsernissa** -kaaviossa esitetyn mukaisesti kolmeen pääryhmään: liiketoimintariskeihin, maineriskeihin sekä liiketoimintaan luontaisesti kuuluviin riskeihin. Kaksi ensimmäistä riskiluokkaa kuvataan vain lyhyesti tässä riskienhallinnan liitteessä ja painopiste on kolmannessa riskiluokassa.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariski on kilpailuympäristön muutoksista ja/tai sisäisestä operatiivisesta joustamattomuudesta johtuva tappion riski. Odottamattomat muutokset tai jo havaitut, mutta huomiotta jätetyt kehityssuunnat voivat aiheuttaa odotettua suurempia vaihteluita taloudelliseen tulokseen, kun volyymit, marginaalit, kulut ja pääomakustannukset muuttuvat, ja pitkällä aikavälillä ne voivat vaarantaa Sampo-konsernin liiketoimintamallien olemassaolon.

Taustalla olevat ulkoiset muutosvoimat ovat moninaisia, kuten esimerkiksi yleisen taloudellisen toimintaympäristön kehitys, muutokset yleisesti hyväksytyissä arvoissa, institutionaalisessa kehikossa tai toimintaympäristössä sekä teknologiset innovaatiot. Koska ulkoiset muutosvoimat liittyvät toisiinsa, asiakkaiden mieltymykset ja kysyntä voivat muuttua arvaamattomasti ja myös sääntelyä saattaa olla tarpeen muuttaa. Yhtiö altistuu merkittävälle liiketoimintariskille, mikäli yhtiön sisäinen ymmärrys tarvittavista muutoksista tai halukkuus ja kyky toimia niiden mukaisesti on riittämätön ja kilpailijat pystyvät paremmin vastaamaan asiakkaiden ja sääntelyn muuttuneisiin odotuksiin.

Koska kilpailuympäristön muutosvoimat ja kehitys riippuvat pääosin ulkoisista tekijöistä, liiketoimintariskit ovat ylimmän johdon vastuualuetta. Proaktiivinen strateginen päätöksenteko on ylimmän johdon keskeinen työkalu kilpailuetuun liittyvien liiketoimintariskien hallinnassa. Sisäisen operatiivisen joustavuuden ylläpito, eli kyky muuttaa liiketoimintamallia ja kustannusrakennetta tarvittaessa, on myös tehokas työkalu liiketoimintariskien hallinnassa.

Liiketoimintariskeihin ei kohdistu viranomaisten taholta vakavaraisuusvaatimusta, vaikka ne voivat olla merkittävä tulosvolatiliteettia aiheuttava tekijä. Tämän takia liiketoimintariskeillä voi olla vaikutusta

todellisen pääoman määrään ja rakenteeseen, mikäli niiden huomioimista pidetään tarpeellisena vallitsevassa liiketoimintaympäristössä.

Yritysvastuukysymykset liiketoimintariskien ajurina

Yritysvastuukysymyksiin liittyvät teemat muokkaavat Sampo-konsernin yhtiöiden sidosryhmien preferenssejä ja arvoja, minkä seurauksena myös toiminta- ja kilpailuympäristö muuttuu monilla tavoin. Sampo-konserniin kuuluvat yhtiöt toimivat pääasiassa maissa, joille on ominaista ihmisoikeuksien kunnioittaminen, avoimuus sekä vähäinen korruptio ja lahjonta. Työntekijöiden oikeuksia, terveys- ja ympäristölainsäädäntöä sekä sanan- ja yhdistymisvapautta noudatetaan laajalti. Nämä teemat ovat ominaisia myös kaikkien Sampo-konsernin yhtiöiden toiminnassa. Sijoittajat ja viranomaiset korostavat yritysvastuukysymyksiä yhä enemmän, mutta myös kuluttajat ja työntekijät painottavat näitä aiheita valitessaan tuotemerkkiä tai työnantajaa. Yritysvastuukysymyksiin liittyvät keskeiset liiketoimintariskit voidaan Sampo-konsernissa jakaa neljään pääalueeseen:

Vastuullinen liikkeenjohto ja liiketoimintakäytännöt

ovat perustavanlaatuisia Sampo-konserniin kuuluvien yhtiöiden toiminnassa. Hyvä hallinto tarkoittaa Sampo-konsernissa tehokkaita toimintaperiaatteita, johtamiskäytäntöjä ja koulutusta. Näillä varmistetaan, että konserniyhtiöt ja niiden henkilöstö, alihankkijat ja muut

yhteistyökumppanit noudattavat ihmisoikeuksia, työoikeuksia, ympäristöä, rahanpesun ja terrorismin torjuntaa sekä korruption ja lahjonnan ehkäisemistä koskevia lakeja, asetuksia ja yleisesti hyväksyttyjä periaatteita. Lisäksi ne käsittävät kattavat tietoturva-, kyberturvallisuus- ja tietosuojatoimet. Vastuulliset liiketoimintakäytännöt edellyttävät myös riskitietoisuutta liittyen sopimattomaan asiakasneuvontaan, tuotemyyntiin, ehtojen, hintojen ja palkkioiden epäselvyyteen sekä virheisiin korvausten käsittely- ja valitusprosesseissa. Myynti- ja markkinointikäytäntöjen painopiste on asiakkaan vaatimusten ja tarpeiden täyttämässä ja asiakkaille tarvittavien tietojen tarjoamisessa, jotta he voivat tehdä oikeaan tietoon perustuvia päätöksiä tarvitsemastaan vakuutusturvasta.

Vastuulliseen yrityskulttuuriin kuuluvat työympäristöön, monimuotoisuuteen, tasa-arvoon, työntekijöiden hyvinvointiin, työntekijöiden sitoutumiseen, ammatilliseen kehitykseen sekä lahjakkaiden työntekijöiden houkuttelemiseen ja säilyttämiseen liittyvät tekijät. Osaavat ja motivoituneet työntekijät ovat Sampo-konsernille tärkeä menestystekijä, jotta asiakkaille voidaan tarjota parasta palvelua kaikissa tilanteissa. Lahjakkuuksien menettäminen tai epähoukutteleva työnantajakuva voivat aiheuttaa suuria riskejä yritykselle. Sampo-konsernin yhtiöt pyrkivät varmistamaan vakaan työympäristön, ei vain siksi, että se on laissa säädetty, vaan myös siksi, että se luo perustan kestäväälle liiketoiminnan tuloksellisuudelle. Monimuotoisuus ja tasa-arvo ovat tärkeitä Sampo-konsernin yhtiöille, jotka ovat sitoutuneet tarjoamaan monimuotoisen, syrjinnästä vapaan, avoimen ja miellyttävän työympä-

ristön, jossa kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti. Näihin aiheisiin liittyviä riskejä hallitaan esimerkiksi vahvoilla toimintaperiaatteilla, toteuttamalla organisaation kehittämissohjelmia ja tarjoamalla työntekijöille koulutusta, mielenkiintoisia uramahdollisuuksia ja houkuttelevan kokonaispalkitsemisen.

Vastuullinen sijoitustoiminta ja sijoitusten hallinnointi ovat tärkeitä välineitä sijoitusriskien ja mahdollisten haitallisten mainevaikutusten hallinnassa. Siksi Sampo-konsernin yhtiöt ottavat ympäristö-, sosiaali- ja hallintonäkökohdat ("ESG") huomioon arvioidessaan sijoitusten turvallisuutta, laatua, likviditeettiä ja kannattavuutta. Sijoitusmahdollisuuksia tutkitaan huolellisesti ennen sijoitusten tekemistä ja ESG-näkökohtia tarkastellaan yhdessä muiden tekijöiden kanssa, jotka voivat vaikuttaa sijoitusten riski-tuottosuhteeseen. Sampo-konsernin yhtiöt käyttävät omaisuusluokasta riippuen erilaisia ESG-strategioita varmistaakseen ESG-tekijöistä aiheutuvien sijoitusriskien tehokkaan arvioinnin ja hallinnan. Strategioihin kuuluvat esimerkiksi ESG-integraatio, sektoripohjainen seulonta, normipohjainen seulonta ja aktiivinen omistajuus.

Ympäristökysymykset ja ilmastonmuutos ovat tekijöitä, joilla odotetaan olevan keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutus Sampo-konsernin liiketoimintaan. Ilmastonmuutoksesta aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin ja siirtymäriskeihin. Fyysiset riskit voidaan jakaa edelleen pitkän aikavälin säämuutoksiin (krooniset riskit) ja äärimmäisiin sääilmiöihin kuten myrskyt, tulvat, metsäpalot tai kuivuus (akuutit riskit). Siirtymäriskeillä tarkoitetaan riskejä

siirryttäessä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa, esimerkiksi muutokset teknologiassa, lainsäädännössä ja kuluttajien asenteissa. Riskien realisoitumisen suuruus riippuu siitä, miten ilmaston lämpeneminen etenee. Pariisin sopimuksen mukaisessa 1,5 asteen skenaariossa vaikutukset olisivat lievät. Skenaarioissa, joissa lämpötila nousee yli 3 tai 5 astetta, vaikutukset teollisuudelle, infrastruktuurille ja julkiselle terveydenhuollolle olisivat vakavat. Erityisesti maantieteellisesti haavoittuvilla alueilla, kuten matalat rannikkoalueet, meren pinnan nousu voi aiheuttaa ruoan ja veden puutetta ja johtaa näin ollen valtavaan muutto-liikkeeseen ja sairauksien puhkeamiseen.

Ilmastoriskeille alttiita sijoituksia ovat erityisesti sellaiset, joissa tappioita aiheutuu äärimmäisten sääilmiöiden vuoksi ja mahdollisen uudelleenarvostuksen vuoksi, jos liiketoimintamallit hiili-intensiivisillä toimialoilla muuttuvat. Sampo-konsernin yhtiöt analysoivat vuosittain sijoitustensa hiilijalanjälkeä, alttiutta ilmastonmuutoksen kannalta kriittisille toimialoille ja toiminnan yhdenmukaisuutta kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa.

Luonnonkatastrofit ja äärimmäiset sääolosuhteet ovat riskitekijöitä, jotka vaikuttavat vahinkovakuutusyhtiöiden taloudelliseen asemaan ja tulokseen. Äärimmäisten sääolosuhteiden kasvava todennäköisyys on sisällytetty sisäisiin riskimalleihin. Ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä hallitaan tehokkaasti jälleenvakuutusohjelmilla ja hinnantarkistuksilla.

Sampo-konsernin yhtiöt auttavat myös asiakkaitaan hallitsemaan ilmastonmuutoksen riskejä. Äärimmäiset sääolosuhteet voivat esimerkiksi tuhota omaisuutta, aiheuttaa satovahinkoja ja toiminnan keskeytyksiä. Vahinkojen torjunta on olennainen osa vakuutuspalveluita, sillä se auttaa asiakkaita vähentämään taloudellisia riskejä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

Lisätietoja Sampo-konsernin yritys vastuusta on saatavana toukokuussa 2021 julkaistavassa **Yritysvastuuraportissa 2020** www.sampo.com/vuosi2020.

Maineriski

Sidosryhmäsuhteiden hallinta tarkoittaa tyytyväisiä asiakkaita, ammattitaitoista henkilökuntaa, hyvää yhteistyötä viranomaisten kanssa sekä ympäristön

luottamusta ja hyväksyntää. Ne edistävät yrityksen keskeistä menestystekijää, sen mainetta.

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä epäsuotuisa julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan. Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta riskistä tai compliance-riskistä ja sen

Riskien luokittelu Sampo-konsernissa

seurauksena maine heikkenee asiakkaiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Maineriski liittyy kaikkiin toimintoihin, kuten käy ilmi Riskien luokittelu Sampo-konsernissa -kaaviosta. Koska maineriskien syyt ovat moninaiset, niiden ehkäisemiseksi tarvitaan monenlaisia yrityskulttuuriin sisäänrakennettuja keinoja. Nämä ilmenivät siinä, miten Sampo toimii ympäristökysymyksissä sekä sen keskeisten sidosryhmien (asiakkaat, henkilöstö, sijoittajat, muut yhteistyökumppanit, veroviranomaiset ja muut valvovat viranomaiset) kanssa ja kuinka Sampo-konserni on organisoinut hallintorakenteensa.

Liiketoimintaan luontaisesti kuuluvat riskit

Vakuutus- ja sijoitustoiminnassaan Sampo-konserni ottaa tietoisesti tiettyjä riskejä aikaansaadakseen tuottoja. Nämä ansaintariskit valitaan huolellisesti ja niitä hallitaan aktiivisesti. Vakuutusriskit hinnoitellaan niiden luontaisen riskitason mukaisesti ja sijoitusten tuotto-odotuksia verrataan sijoitusten riskeihin. Lisäksi ansaintariskien riskipositioita mukautetaan jatkuvasti ja riskien vaikutusta pääomatarpeeseen arvioidaan säännöllisesti.

Vakuutus- ja sijoitusriskien onnistunut hallinta on Sampo-konsernin yhtiöiden keskeisin tuottojen lähde. Näiden riskien päivittäinen hallinnointi annettujen limiittien ja valtuuksien puitteissa on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla.

Osa riskeistä, kuten vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit, on epäsuoria seurauksia Sammon normaalista liiketoiminnasta, kuten on havainnollistettu kaaviossa Riskien luokittelu Sampo-konsernissa. Nämä riskit ovat yhdensuuntaisia siinä mielessä, että niihin ei lähtökohtaisesti liity tuottopotentiaalia. Riskienhallinnan tavoitteena onkin pienentää näitä riskejä tehokkaasti niiden aktiivisen hallinnan sijaan. Näiden välillisten seuraamusriskien pienentäminen on liiketoiminta-alueiden ja sijoitusyksikön vastuulla, ja niihin liittyvää pääomatarvetta mittaavat riippumattomat riskienhallintatoiminnot. On huomioitava, että riskit luokitellaan toimialoitain eri tavoin ansainta- ja seuraamusriskeihin. Esimerkiksi Sampo-konsernin asiakkaiden vakuutussopimuksiin liittyvät vakuutustapahtumat ovat heille seuraamusriskejä, mutta Sampo-konsernille nämä samat riskit ovat ansaintariskejä.

Eräät riskit, kuten korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit, liittyvät useisiin toimintoihin samanaikaisesti. Näiden riskien hallitsemiseksi tehokkaasti Sampo-konsernin yhtiöillä tulee olla yksityiskohtainen ymmärrys odotetuista kassavirroista ja niiden vaihteluista kaikissa yhtiön toiminnoissa. Lisäksi yhtiöillä on oltava kattava ymmärrys siitä, miten varojen ja velkojen markkinaehtoiset arvot voivat vaihdella koko taseen tasolla eri skenaarioissa. Näitä koko taseen riskejä nimitetään yleisesti ALM-riskeiksi ("Asset Liability Management"). Korko-, valuutta- ja likviditeettiriskien lisäksi inflaatio-

riski ja BKT:n kasvuvauhtiin liittyvät riskit ovat keskeisiä ALM-riskejä Sampo-konsernille. ALM-riskit ovatkin yksi ylimmän johdon painopistealueista, koska ne vaikuttavat riskeihin ja tuottoihin sekä merkittävästi että pitkäaikaisesti.

Yleisesti ottaen keskittymäriskiä syntyy, mikäli yhtiöiden riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen äärimmäisen epäsuotuisa vahinkotapahtuma tai rahoitusmarkkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden.

Keskittymiä voi syntyä yksittäisten liiketoimintojen sisällä – yksittäiseen toimijaan tai toimialaan liittyvät suuret vastuu- tai sijoituspositiot – tai eri liiketoimintojen yhteisvaikutuksena yksittäisen vastapuolen tai toimialan vaikuttaessa laajasti yhtiön kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös epäsuorasti silloin, kun kannattavuus ja vakavaraisuusasema reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä.

Keskeiset riskienhallinnan toimenpiteet

Luodakseen arvoa sidosryhmille pitkällä tähtäimellä Sampo-konsernilla tulee olla käytössään seuraavat pääomat:

- Taloudellista joustavuutta riittävän pääomituksen ja likviditeetin muodossa
- Hyvä teknologinen infrastruktuuri
- Tietopääomaa eli kattava oma vakuutusmatemaattinen tilastoaineisto ja analyttiset työkalut, jotta data saadaan muunnettua informaatioksi
- Inhimillistä pääomaa eli osaavia ja motivoituneita työntekijöitä
- Yhteiskuntasuhdepääomaa hyvinä yhteiskunta- ja asiakassuhteina, jotta eri sidosryhmien muuttuvia tarpeita voitaisiin ymmärtää.

Yhtiötasolla edellä mainittuja pääomia kehitetään jatkuvasti, ja ne ovat käytössä seuraavia riskien hinnoittelun, riskien ottamiseen ja aktiiviseen riskienhallintaan liittyviä ydintehtäviä toimeenpantaessa.

Vakuutusriskien asianmukainen valinta ja hinnoittelu

- Vakuutusriskit valitaan huolellisesti ja hinnoitellaan niiden riskitason mukaisesti.
- Vakuutustuotteita kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvia tarpeita ja mieltymyksiä ennakoiden.

Vakuutusriskiaseman tehokas hallinta

- Hajautusta tavoitellaan aktiivisesti.
- Jälleenvakuutusta käytetään tehokkaasti suurimpien riskipositivien pienentämiseksi.

Sijoitustransaktioiden huolellinen valinta ja toteutus

- Yksittäisten sijoituskohteiden riski-tuottosuhteet ja vastuullisuuskysymykset analysoidaan huolellisesti.
- Transaktiot toteutetaan tehokkaasti.

Seuraamusriskien tehokas pienentäminen

- Vastapuolten luottotappioriskejä hallitaan valitsemalla sopimusvastapuolet huolellisesti, käyttämällä vakuuksia ja varmistamalla riittävä hajautus.
- Ylläpidetään korkealaatuisia ja kustannustehokkaita liiketoimintaprosesseja.
- Jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia kehitetään jatkuvasti toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Sijoitussalkkujen ja taseen tehokas hallinta

- Odotettujen tuottojen ja riskien tasapaino sijoitus-salkuissa ja taseessa optimoidaan huomioiden vakuutusvelkojen ominaisuudet, sisäisesti arvioitu pääoman tarve, viranomaisten vakavaraisuussääntely ja luottoluokittajien vaatimukset.
- Likviditeettiriskejä hallitaan kohdentamalla riittävä osuus sijoituksista likvideihin sijoitusinstrumentteihin. Osuuden suuruus riippuu pääosin vakuutusvelkojen ominaisuuksista.

Konsernitasolla riskienhallinnan pääpaino on konsernitasoisessa pääomituksessa ja likviditeetissä. On myös olennaista tunnistaa mahdolliset riskikeskittymät ja ymmärtää, kuinka yhtiöiden raportoidut voitot kehittyisivät eri skenaarioissa. Nämä keskittymät ja korrelaatiot voivatkin vaikuttaa konsernitason pääomitukseen ja likviditeettipuskureihin ja johdon konsernitasoihin toimenpiteisiin.

Kun yllä mainitut ydintehtävät toteutetaan menestyksellisesti, tuloksen, riskien ja pääomituksen tasapaino voidaan saavuttaa yhtiö- ja konsernitasolla ja samalla luoda arvoa osakkeenomistajille.

If-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Kuten seuraavassa graafissa Bruttomaksutulon erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, If, 31.12.2020 on esitetty, Ifin vakuutusportfolio on liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain hyvin hajautunut. Graafin kuusi vakuutuslajia edustavat IFRS:ssa käytettyä jaottelua.

Sampo-konsernin ja Ifin raporttoimien lukujen välillä on pieniä eroja yhdistelyssä käytettyjen valuuttakurssien takia.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

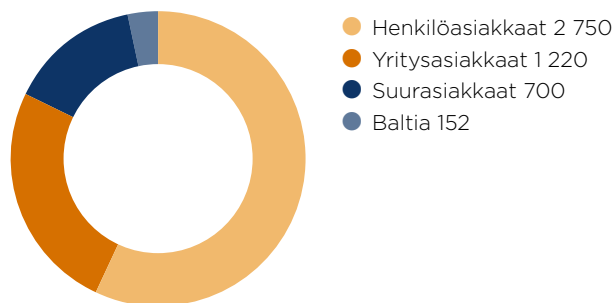
Hyvin hajautetusta vakuutuskannasta huolimatta altistuminen luonnonkatastrofeille, kuten myrskyille ja tulville, voi synnyttää riskikeskittymiä, joista voi seurata

suuruusluokaltaan merkittäviä vahinkoja. Maantieteellisistä alueista tällaisille tapahtumille altteimpia ovat Tanska, Norja ja Ruotsi. Luonnonkatastrofien lisäksi yksittäiset suurvahingot voivat vaikuttaa merkittävästi vakuutustoiminnan tulokseen. Luonnonkatastrofien ja yksittäisten suurten vahinkojen negatiivisia taloudellisia vaikutuksia pienennetään tehokkaasti hyvin hajautetulla vakuutusportfoliolla ja konsernin laajuisella jälleenvakuutusohjelmalla.

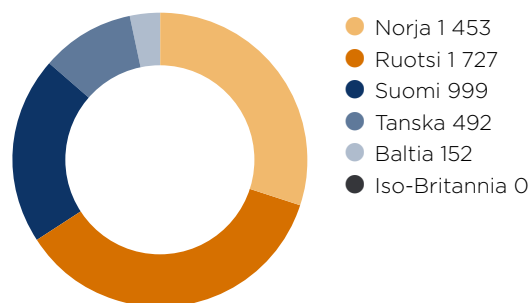
Bruttomaksutulojen erittely

If, 31.12.2020, yhteensä 4 823 milj. euroa

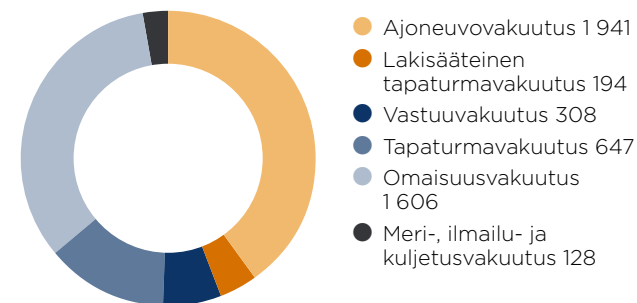
Liiketoiminta-alueittain

Maittain

Vakuutuslajeittain

Seuraavat oikaisut on tehty IFRS:n ja Solvenssi II:n mukaisten vakuutuslajien välillä:

* IFRS:n mukainen vakuutuslaji Ajoneuvovakuutus (1 941) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit moottoriajoneuvon vastuuvakuutus (530) ja muu moottoriajoneuvon vakuutus (1 411).

* IFRS:n mukainen vakuutuslaji Tapaturmavakuutus (647) sisältää Solvenssi II:n mukaiset vakuutuslajit vakuutus ansiotulon menetyksen varalta (328), muu henkivakuutus (48), sairauskuluvakuutus (272) ja matka-apu (0).

Vakuutustoiminnan tuloksen herkkyyttä ja sen vakuutusriskiä on kuvattu taulukossa Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi, If, 31.12.2020 ja 31.12.2019 esittämällä joidenkin keskeisten lukujen muutokset.

Vastuunvalintakomitea antaa mielipiteitä ja toimenpidesuosituksia vakuutusriskeihin liittyvissä asioissa. Komitea myös arvioi ja ehdottaa muutoksia vastuunvalintapolitiikkaan, joka on tärkein vakuutusten myyntiä ohjaava politiikka. Se määrittelee vakuutusten myynnin yleisperiaatteet, rajoitukset ja menettelytavat. If-konserniin kuuluvien yhtiöiden hallitukset hyväksyvät vastuunvalintapolitiikan vähintään kerran vuodessa.

Komitean puheenjohtajan vastuulla on hyväksyä mahdolliset poikkeamiset vastuunvalintapolitiikasta ja muut komitean käsittelemät asiat.

Vastuunvalintapolitiikkaa täydennetään yksityiskohdaisilla ohjeilla, jotka ohjaavat vakuutusten myyntiä eri liiketoiminta-alueilla. Näihin ohjeisiin sisältyvät muun muassa tariffit ja hinnoittelun luokitusmallit, ohjeet vakioehdoista ja sopimusteksteistä sekä vastuunvalintavaltuudet ja -limiitit. Vastuunvalintakomitealle asetettujen ohjeiden mukaisesti komitea vastaa siitä, että määriteltyjä vastuunvalintaperiaatteita noudatetaan.

Vahinkovakuutuksen liiketoiminta-alueiden päivittäiseen työhön kuuluu vakuutusriskien hallinta. Vahinkovakuutuksen kannattavuuteen ja riskeihin ratkaisevasti vaikuttava tekijä on kyky arvioida tulevaisuuden korvaus- ja liikekulut täsmällisesti ja täten hinnoitella vakuutus sopimukset oikein. Hinnoittelu Henkilöasiakkaat-liiketoiminta-alueella sekä Yrityssiakkaat-liiketoiminta-alueen pienempien riskien

osalta perustuu tariffeihin. Sen sijaan Suurasiakkaat-liiketoiminta-alueella ja monimutkaisempien riskien osalta Yrityssiakkaat-liiketoiminta-alueella vakuutusten hinnoittelu on tapauskohtaisempaa ja yksilöllisempää sen sijaan, että se perustuisi tariffeihin. Yleisesti ottaen vakuutusten hinnoittelu perustuu sattuneista vahingoista tehtäviin tilastanalyysiin ja arvioihin vahinkotiheyden ja korvausinflaation tulevasta kehityksestä.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikka määrittelee jälleenvakuutusratkaisujen periaatteet. Jälleenvakuutuksen tarvetta ja optimaalista valintaa arvioidaan tarkastelemalla jälleenvakuutuksen odotettuja kustannuksia suhteessa siitä saatavaan hyötyyn sekä jälleenvakuutuksen vaikutuksia tulostuloihin sekä pääomavaatimuksiin. Arvioinnissa käytetään pääosin Ifin sisäistä mallia, jolla mallinnetaan vahinkotiheydet, suurvahingot ja luonnonkatastrofit.

Ifillä on ollut vuodesta 2003 lähtien käytössä koko konsernin laajuinen jälleenvakuutusohjelma. Vuonna 2020 omapidätystasot olivat 100 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 9,5 miljoonan euron) ja 250 miljoonan Ruotsin kruunun (noin 23,8 miljoonan euron) välillä yksittäistä riskiä kohden sekä 250 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 23,8 miljoonaa euroa) yksittäistä vahinkotapahtumaa kohden.

Vakuutustuloksen herkkyyksianalyysi

If, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Tunnusluku	Nykyinen		Muutos		Vaikutus tulokseen ennen veroja, milj. e
	taso (2020)	nykyisessä tasossa	2020	2019	
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	76,0 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 27	+/- 26	
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	85,8 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 12	+/- 12	
Yhdistetty kulusuhde, suurasiaakkaat	109,0 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5	+/- 4	
Yhdistetty kulusuhde, Baltia	86,6 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 1	+/- 1	
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	4 484	+/- 1 prosenttia	+/- 45	+/- 44	
Nettokorvauskulut (milj. e)	2 975	+/- 1 prosenttia	+/- 30	+/- 30	
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	234	+/- 10 prosenttia	+/- 2	+/- 20	

Vastuuelkariski sekä sen hallinta ja valvonta

Ifin vastuuelkariskin merkittävimmät aiheuttajat ovat epävarmuudet tulevaisuuden korvausinflaatiossa, muutokset diskonttokoroissa tai eläkeiän nosto, jotka kasvattavat sekä jatkuvien että kertamaksuisten eläkekorvausten määrää.

Vastuuelvan laskentaa koskevista ohjeista päättää Ifin hallitukset. Ifin pääaktuaarin vastuulla on kehittää ja toimeenpanna ohjeita vastuuelvan määrittämiseksi sekä arvioida kokonaisvastuuelvan riittävyttä. Ifin tasolla pääaktuaari laatii neljännesvuosittain raportin vastuuelvan riittävydestä.

Aktuaarikomitea on toimielin, joka valmistelee ja antaa neuvoja Ifin pääaktuaarille. Komitean tehtävänä on varmistaa vastuuelkariskin kokonaisvaltainen tarkastelu sekä keskustella ja antaa suosituksia vastuuelkaa koskeviin politiikkoihin ja ohjeistuksiin.

Aktuaarit seuraavat jatkuvasti vastuuelvan tasoa varmistakseen, että se on vahvistettujen ohjeiden mukainen. Aktuaarit kehittävät lisäksi menetelmiä ja järjestelmiä, jotka tukevat tätä prosessia.

Taulukossa Vastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain, If, 31.12.2020 Ifin vastuuelka duraatioineen esitetään vakuutuslajeittain sekä merkittävien maantieteellisten

alueitten mukaan. Suomen ja Ruotsin osuus vastuuelasta on suurempi kuin niiden osuus bruttovakuutusmaksutulosta, mikä johtuu pääasiassa siitä, että Ruotsissa ja Suomessa ajoneuvovakuutuksen duraatio on pitkä ja Suomessa on pitkä duraatio myös lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa. Pitkä duraatio johtuu näiden vakuutuslajien eläkevarauksista, jotka kasvattavat vastuuelvan määrää. Vastuuelvan duraatio ja siten sen herkkyys korkotason muutoksille vaihtelee vakuutuslajeittain. Vuonna 2020 koko vakuutuskannan painotettu keskimääräinen duraatio oli 6,5 vuotta.

Vastuuelka vakuutuslajeittain ja maittain

If, 31.12.2020

	Ruotsi		Norja		Suomi		Tanska		Baltia		Yhteensä	
	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio	Milj. e	Duraatio
Ajoneuvovakuutus	1 950	7,1	476	1,5	1 043	13,7	151	1,6	115	4,5	3 735	7,9
Lakisääteinen tapaturmavakuutus	0	0,0	158	2,8	1 174	12,6	271	9,7	0	0,0	1 602	11,1
Vastuuvakuutus	285	3,5	112	1,1	109	4,0	77	3,2	27	2,5	610	3,1
Tapaturmavakuutus	412	5,9	384	4,1	182	5,8	106	1,7	7	0,5	1 092	4,8
Omaisuuksivakuutus	494	1,0	499	1,2	243	1,1	136	0,7	42	0,7	1 413	1,0
Meri-, ilmailu- ja kuljetusvakuutus	34	1,3	32	0,7	9	1,1	20	0,9	2	0,8	97	1,0
Yhteensä	3 175	5,6	1 662	2,1	2 758	11,2	761	4,0	193	3,2	8 549	6,5

Korvausvastuu on herkkä erityisesti inflaation ja diskonttokoron sekä jossain määrin myös elinajanodotteen muutoksille. Ifin vastuuvelan herkkyyks inflaation nousulle, elinajanodotteen pitenemiselle sekä diskonttokoron laskulle esitetään taulukossa Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2020.

Ifin vastuuvelkaa analysoidaan lisäksi vahinkovuosi-tasolla. Tämän analyysin tulokset sekä ennen että jälkeen jälleenvakuutuksen esitetään korvauskulujen kehitystä kuvaavissa taulukoissa. Nämä esitetään **tilinpäätöksen liitetiedossa 26**.

Vastuuvelan laskennassa otetaan huomioon odotettu inflaatiokehitys. Se on erityisen merkittävä tekijä vakuu-tuslajeissa, joissa vahingon lopullisen korvausmenon selviäminen kestää kauan, kuten ajoneuvovakuutuksessa ja lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa. Odotettu inflaatio perustuu ulkoisiin arvioihin inflaatiokehityk-sestä yhdistettynä Ifin omilla arvioilla eri korvauslajien kustannuksista. Tällaisia ulkoisia arvioita ovat mm. kuluttajahintaindeksi ja palkkaindeksi. Esimerkiksi ajoneuvovakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuu-tuksen lainsäädäntö eroaa huomattavasti maittain. Osa vastuuvelasta sisältää eläkemuotoista korvausvastuuta, joka on herkkä kuolevuusoletusten ja diskonttokoron muutoksille. Ajoneuvovakuutuksen ja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen osuus vastuuvelasta oli 62 prosenttia.

Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet

If, 31.12.2020

Vastuuvelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Maa	Vaikutus Milj. e 2020
Nimellismääräinen vastuuvelka	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	Ruotsi	139,8
			Tanska	18,7
			Norja	36,9
			Suomi	38,8
Eläkemuotoinen korvausvastuu	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	Ruotsi	24,3
			Tanska	1,8
			Suomi	81,0
Diskontattu vastuuvelka (eläkevaraukset ja osa suomalaisesta IBNR:stä)	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	Ruotsi	68,4
			Tanska	18,1
			Suomi	312,6

Eläkeikä ja elinajanodote ovat kaksi tekijää, jotka vaikuttavat eläkkeiden korvausvastuun määrään ja eläkkeiden keston. Esimerkiksi poliittisiin päätöksiin perustuva vanhuuseläkeiän nosto kasvattaa eläkkeiden kokonais-vastuuta, koska vanhuuseläkeiässä eläketaso laskee tai eläke päättyy. Elinajanodotteen kasvaessa eläkkeen kesto pitenee ja eläkkeen nykyarvo kasvaa. Eläkkeiden korvausvastuun nykyarvoon vaikuttavat myös muutokset diskonttokoroissa, joita käytetään nimelliskassavirtojen diskonttaamiseen. Ifissä eläkekorvausvastuuta on eniten Suomen ja Ruotsin liiketoiminnoissa, ja kyseiset eläke-korvausvastuut ovat erittäin herkkiä diskonttokorkojen muutoksille.

Vakuutusmatemaattiset arviot pohjautuvat tilinpäätös-päivänä käytössä oleviin tietoihin vakuutuskannan koosta ja aiemmista vahingoista. Seurattavia tekijöitä ovat muun muassa vahinkokehityksen trendit, maksamattomien korvausten määrä, lakimuutokset, oikeuskäytännöt ja yleinen talouskehitys. Vahinkovakuutuksen ja henki-vakuutuksen vastuuvelan laskennassa käytetään vakiintu-neita vakuutusmatemaattisia ja tilastollisia menetelmiä.

Markkinariskit

Sijoitussalkusta, joka oli 11 251 miljoonaa euroa (11 109), suurin osa on korkosijoituksia ja listattuja osakesijoituk-

sia. Iso osa korkosijoituksista kohdentui rahoitussektorille. Kiinteistöjen, pääomarahastosijoitusten ja muiden vaihtoehtoisten sijoitusten osuus oli vähäinen.

Sijoitusallokaatio, If, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -taulukossa esitetään sijoitussalkun jakauma omaisuuslajeittain sekä korkosijoitusten keskimääräiset maturiteetit vuosien 2020 ja 2019 lopussa.

Sijoitusallokaatio

If, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Omaisuuslaji	31.12.2020			31.12.2019		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	9 933	88 %	2,7	9 808	88 %	2,8
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	516	5 %	0,0	454	4 %	0,1
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	1 016	9 %	5,1	662	6 %	3,8
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	8 401	75 %	2,6	8 692	78 %	2,8
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>2 514</i>	<i>22 %</i>	<i>2,1</i>	<i>2 616</i>	<i>24 %</i>	<i>2,5</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>3 431</i>	<i>30 %</i>	<i>2,7</i>	<i>3 582</i>	<i>32 %</i>	<i>2,8</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>1 465</i>	<i>13 %</i>	<i>2,9</i>	<i>1 587</i>	<i>14 %</i>	<i>3,4</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>452</i>	<i>4 %</i>	<i>3,1</i>	<i>467</i>	<i>4 %</i>	<i>3,2</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>541</i>	<i>5 %</i>	<i>2,7</i>	<i>440</i>	<i>4 %</i>	<i>2,2</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>-</i>
Listatut osakkeet yhteensä	1 301	12 %	-	1 281	12 %	-
Suomi	0	0 %	-	0	0 %	-
Pohjoismaat	888	8 %	-	865	8 %	-
Muut maat	413	4 %	-	417	4 %	-
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	18	0 %	-	21	0 %	-
Kiinteistöt	3	0 %	-	3	0 %	-
Pääomarahastosijoitukset	6	0 %	-	9	0 %	-
Biometriset	0	0 %	-	0	0 %	-
Hyödykkeet	0	0 %	-	0	0 %	-
Muut vaihtoehtoiset	8	0 %	-	9	0 %	-
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	-1	0 %	-	0	0 %	-
Omaisuuslajit yhteensä	11 251	100 %	-	11 109	100 %	-
Valuuttapositio, brutto	81	-	-	113	-	-

Ifin sijoitusten hallintastrategia on konservatiivinen. Osakkeiden osuus on pieni ja korkosijoitusten duraatio lyhyt.

Sijoituskomitea seuraa ja valvoo aktiivisesti sekä sijoitusten kehitystä että markkinariskejä kuukausittain, ja niistä raportoidaan Ifin riski- ja vakavaraisuuskomitealle ("ORSA-komitealle") neljännesvuosittain. Lisäksi limiittejä (allokaatiolimiitit, liikkeeseenlaskija- ja vastapuolilimiitit,

korkojen ja luottoriskimarginaalien herkkyyshetit) seurataan säännöllisesti samoin kuin viranomaisten asettamia vakavaraisuusvaatimuksia.

Korko- ja osakesijoitusten markkinariskit

Spread- ja osakeriski

Spread- ja osakeriski ovat peräisin vain taseen saamisista. Sijoitukset korko- ja osakeinstrumentteihin on esitetty

toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain seuraavassa taulukossa, jossa esitetään myös johdannaisvastapuoliin liittyvät riskipositiot. Luottotappioriskejä käsitellään tarkemmin kappaleessa **Vastapuoliriskit**. Johdannaisten käsittelyyn liittyvien eroavaisuuksien vuoksi tämän taulukon luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia muiden Sampo-konsernin tilinpäätöksen taulukoiden kanssa.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

If, 31.12.2020

Milj. e	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vastapuoli- riski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2019
Perusteollisuus	0	0	0	114	20	0	11	145	41	0	0	186	8
Pääomahyödykkeet	0	0	64	45	19	0	109	237	470	0	0	707	20
Kulutustavarat	0	1	108	314	24	0	102	549	289	0	0	838	71
Energia	0	0	0	0	9	1	101	111	2	0	0	113	-58
Rahoitus	39	839	1 008	818	141	0	102	2 947	0	0	1	2 948	-47
Valtiot	337	0	0	0	0	0	0	337	0	0	0	337	328
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0	27	0	0	0	0	0	27	0	0	0	27	-9
Terveystoiminta	7	0	11	26	3	0	36	83	31	0	0	114	-48
Vakuutus	0	0	41	81	26	0	120	268	0	0	0	268	76
Media	0	0	0	0	0	0	22	22	0	0	0	22	7
Pakkaus	0	0	0	0	0	0	14	14	0	0	0	14	-1
Julkinen sektori, muut	523	89	0	0	0	0	0	612	0	0	0	612	33
Kiinteistöala	0	15	94	382	50	0	456	997	0	3	0	1 001	36
Palvelut	0	0	0	43	94	0	36	173	0	0	0	173	27
Teknologia ja elektroniikka	0	0	19	15	10	0	54	98	0	0	0	98	-49
Telekommunikaatio	0	0	22	146	48	0	4	220	55	0	0	275	14
Liikenne	0	26	23	30	0	0	154	233	1	0	0	233	-115
Yhdyskuntapalvelut	0	0	53	129	74	0	21	277	0	0	0	277	-45
Muut	0	11	0	0	0	0	28	39	0	9	0	49	-14
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	2 514	0	0	0	0	0	0	2 514	0	0	0	2 514	-102
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	0	0	413	5	0	418	-6
Vastapuoliyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	3 420	1 008	1 443	2 142	518	1	1 372	9 905	1 301	18	1	11 225	126
Muutos tilanteesta 31.12.2019	310	-259	-146	284	27	1	-106	111	20	-3	-3	126	0

Luvut sisältävät vakuutustoiminnan pankkitilisalvoja.

Suurin osa korkosijoituksista on tehty investment grade -sijoituksiin, ja tällä hetkellä pohjoismaisten kiinteistö- vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen merkitys on keskeinen, samoin kuin rahoitussektorin liikkeeseen- laskijana. Rahamarkkinasijoitukset, käteinen ja valtioiden investment grade -joukkovelkakirjalainat muodostavat likviditeettibufferin.

Suurin osa osakesijoituksista on yksitellen valittuja suoria sijoituksia pohjoismaisille markkinoille. Kun sijoitetaan muihin kuin pohjoismaisiin osakkeisiin, rahastoihin tai muihin sijoitusinstrumentteihin, käytetään pääosin ulko-

puolisten managereiden hallinnoimia sijoitusvälineitä. Osakepositioissa tapahtuneet muutokset voidaan nähdä Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, If, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -graafissa.

Taseen markkinariskit

Tasehallinnan riskit

ALM-riski huomioidaan riskinottohalukkuuden kautta, ja sen hallinta ja hallinnointi perustuvat Ifin Sijoitus- politiikkoihin. Yleisesti ottaen, jotta ALM-riskit pidetään yleisen riskinottohalukkuuden rajoissa, vakuutusvelkojen

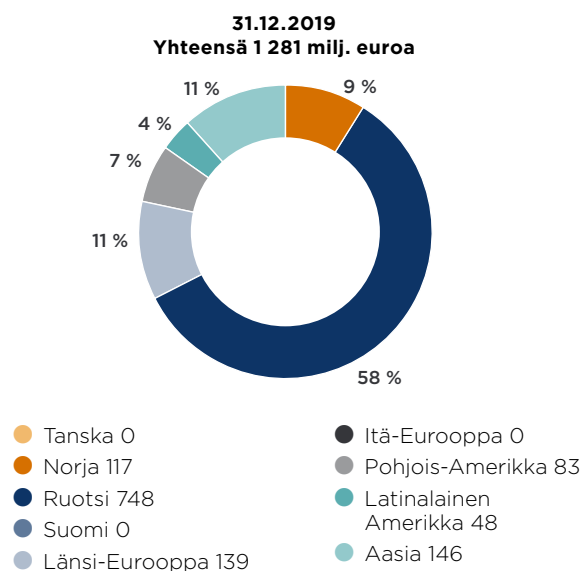
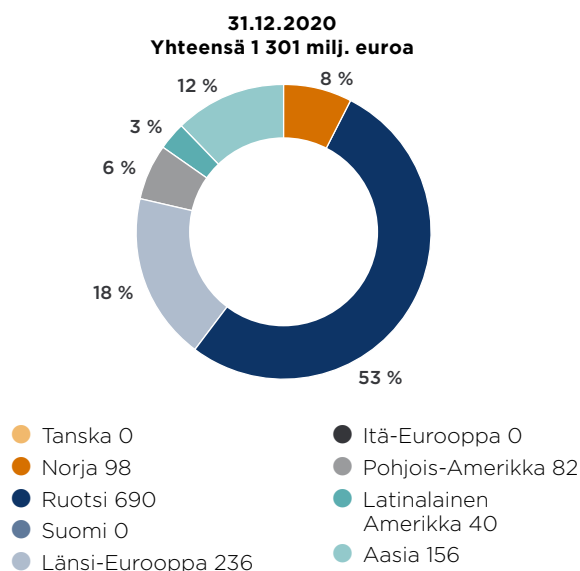
kassavirrat yhteensovitetään sijoittamalla korkoinstru- mentteihin, jotka ovat samassa valuutassa kuin vastaavat velat. Valuuttajohdannaisia voidaan käyttää ALM-riskin hallintaan.

Korkoriski

Yleisesti ottaen korkojen aleneminen tai pysyminen alhaisella tasolla vaikuttaa negatiivisesti Ifin, koska velkojen duraatio on Ifissä pitempi kuin varojen duraatio. If on vuosien kuluessa vähitellen alentanut yhdistetyn kulusuhteen tasoa vastatoimenpiteenä aleneviin korkoihin. Korkoherkkyys ilmaistuna korkosijoitusten keskimääräisenä duraationa oli 1,4 vuotta. Vastaava vakuutusvelkojen duraatio oli 6,5 vuotta. Korkoriskiä hallitaan asettamalla sensitiviteettilimittejä niille instrumenteille, jotka ovat herkkiä korkomuutoksille.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

If

Kirjanpidossa suurin osa vastuuvelasta on kirjattu nimellisarvoon. Eläkemuotoinen korvausvastuu diskontataan kuitenkin viranomaissäännösten mukaisilla koroilla. Näin ollen kirjanpidon näkökulmasta If on pääosin altistunut inflaation ja viranomaissäännösten mukaisten diskonttokorkojen muutoksille. Taloudelli- sesta näkökulmasta, jonka mukaan vakuutusvelkojen kassavirrat diskontataan vallitsevilla markkinakoroilla, If on altistunut sekä inflaation että nimelliskorkojen muutoksille. Lisätietoja löytyy **Vastuuvelkaan liittyvien riskien herkkyydet, If, 31.12.2020** -taulukossa kappa- leessa **Vakuutustoiminnan riskit**.

Valuuttariski

If myöntää vakuutuksia pääosin skandinaavisissa valuutoissa ja euroissa. Valuuttariskiä pienennetään merkittävästi yhteensovittamalla valuutoittain vastuuvelat vastaavien sijoitusten valuuttojen kanssa tai käyttämällä valuuttajohdannaisia. Vakuutus-toiminnan valuutta-altistuma suojataan säännöllisesti perusvaluutaa vastaan. Sijoitusten valuutta-altistumaa

seurataan viikoittain, ja se suojataan, kun altistuma on noussut tietylle tasolle. Taso on määritetty perustuen kustannustehokkuuteen ja suojastransaktion minimi-kokoon. Valuuttariskin aktiivista hallintaa voidaan tehdä asetettujen limiittien rajoissa. Transaktioriskipositiot Ruotsin kruunua vastaan on esitetty Transaktioriski-positio, If, 31.12.2020 -taulukossa. Taulukossa on esitetty avoimet nettotransaktioriskipositiot valuutoittain sekä

niiden arvon muutos olettaen perusvaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskin lisäksi If altistuu translaatoriskille, joka konsernin tasolla aiheutuu ulkomaan toiminnoista, jotka ovat muussa valuutassa kuin Ruotsin kruunussa.

Transaktioriskipositio

If, 31.12.2020

Kotivaluutta, milj. SEK	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vakuutustoiminta	-3 500	-140	0	-4	-18	-1 942	-5	-851	-22	-6 483
Sijoitukset	2 103	320	0	2	0	2 018	0	305	1	4 747
Johdannaiset	1 385	-200	17	0	18	-67	4	548	7	1 712
Transaktioriskipositio, netto	-13	-21	17	-3	0	9	-1	2	-14	-24
Herkkyys: SEK -10 %	-1	-2	2	0	0	1	0	0	-1	-2

Ifin transaktioriskipositio Ruotsin kruunuissa kuvaa yhtiön sellaisten tytäryhtiöiden/sivuliikkeiden positioita, joiden kotivaluutta on muu kuin Ruotsin kruunu.

Likviditeettiriski

Ifissä likviditeettiriski on rajallinen, koska vakuutusmaksut kerätään etukäteen ja suurten korvausmaksujen ajankohdat tiedetään yleensä jo kauan ennen niiden maksupäivää. Likviditeettiriskejä hallitaan maksuliikennetoiminnoissa, jotka vastaavat likviditeettisuunnittelusta. Likviditeettiriskiä vähennetään sijoittamalla likvideihin instrumentteihin. Rahoitusvarojen likviditeettiä analysoidaan ja siitä raportoidaan ORSA-komitealle.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit esitetään Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, If, 31.12.2020 -taulukossa. Ifissä korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 2,7 vuotta. Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen samoin kuin vastuuvelkojen odotetuista saatavista ja maksettavista kassavirroista aiheutuva lisärahoitustarve.

Ifillä on suhteellisen vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja siten jälleenrahoitusriski on pieni.

Vastapuoliriskit

Ifin kolme pääasiallista vastapuoliriskin lähdettä ovat jälleenvakuutus, johdannaiset ja muut saamiset.

Vastapuoliriski, joka syntyy saamisista vakuutusasiakkailta ja muista liiketoimista aiheutuneista saamisista, on yleisesti ottaen hyvin vähäinen, koska vakuutuksen maksamatta jättäminen johtaa yleensä vakuutusturvan päättymiseen.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

If, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	12 900	1 742	11 158	1 733	2 062	1 848	2 022	1 306	885	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	1 189	1	1 188	-366	-3	-100	0	0	0	0
joista koronvaihtosopimuksia	44	0	44	-44	0	0	0	0	0	0
Vuokravastuut	154	0	154	-25	-22	-17	-16	-16	-69	0
Vastuuvelka	8 549	8 549	0	-3 225	-1 014	-559	-387	-306	-1 741	-1 629

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritelty sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenvakuutuksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Jälleenvakuutuksen vastapuoliriski

If käyttää jälleenvakuutusta säännöllisesti hyödyn-
tääkseen omaa pääomapohjaansa tehokkaasti,
pienentääkseen pääomakustannuksia, rajoittaakseen
suuria vakuutusliiketoiminnan tuloksen vaihteluita
ja hyötyäkseen jälleenvakuuttajien osaamispohjasta.
Jälleenvakuutuskomitea on yhteistyöfoorumi, joka arvioi
ja antaa yleisiä suosituksia jälleenvakuutukseen liittyvissä
kysymyksissä. Komitea arvioi ja tekee ehdotuksia jälleen-
vakuutuspolitiikkaan ja sisäiseen jälleenvakuutuspoli-
tiikkaan tehtävistä muutoksista. Komitean puheenjohtaja

päättää raportoinnin sisällöstä. Jälleenvakuutusriskejä
(arvioituja ja toteutuneita) ja poikkeamia jälleenvakuutuk-
sen luottoriskipolitiikasta raportoidaan vähintään kolme
kertaa vuodessa, ja tarvittaessa useammin.

Erittely jälleenvakuutussaamisista ja jälleenvakuuttajien
korvausvastuun osuudesta Ifissä 31.12.2020 on esitetty
luottoluokittain taulukossa Jälleenvakuutussaamiset,
If, 31.12.2020 ja 31.12.2019. Taulukossa ei ole mukana 155
miljoonan euron (136) jälleenvakuutussaamisia, jotka
liittyvät lähinnä captive-jälleenvakuutukseen ja lakisää-
teisiin pooleihin.

jälleenvakuutuskomiteassa, myös jälleenvakuutuksen
luottoriskikomiteassa puheenjohtaja päättää raportoinnin
sisällöstä. Jälleenvakuutusriskejä (arvioituja ja toteutu-
neita) ja poikkeamia jälleenvakuutuksen luottoriskipoli-
tiikasta raportoidaan vähintään kolme kertaa vuodessa, ja
tarvittaessa useammin.

Useimmilla jälleenvakuuttajilla luottoluokitus on välillä
AA+ ja A-. Kymmenen suurinta yksittäistä jälleenvakuutus-
saamista olivat yhteensä 171 miljoonaa euroa, mikä vastaa
54 prosenttia kaikista jälleenvakuutussaamisista mukaan
lukien captive-jälleenvakuutukset ja lakisääteiset poolit.

Menevän jälleenvakuutuksen vakuutusmaksut olivat 58,3
miljoonaa euroa.

Jälleenvakuutussaamiset

If, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Luokitus	31.12.2020		31.12.2019	
	Yhteensä, milj. e	%	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %	0	0 %
AA+ - A-	159	100 %	94	99 %
BBB+ - BBB-	0	0 %	1	1 %
BB+ - C	0	0 %	0	0 %
D	0	0 %	0	0 %
Luokittelematon	0	0 %	0	0 %
Yhteensä	159	100 %	95	100 %

Koska yllä esitettyjä saamisia ei ole yleensä katettu
vakuuksin, koko saamisten määrä on altistunut
vastapuoliriskille.

Ifin jälleenvakuutuspolitiikassa asetetaan vaatimukset
jälleenvakuuttajien luottokelpoisuusluokitusten mini-
mitasolle ja tasot vastuun enimmäismäärälle yksittäistä

jälleenvakuuttajaa kohden. Ifin oma luottoriskianalyysi
on myös keskeisessä roolissa vastapuolien valinnassa.

Ifin jälleenvakuutuksen luottoriskikomitea arvioi ja
antaa päätössuosituksia koskien jälleenvakuutuksista
aiheutuvia luottoriskejä ja riskipositioita ja mahdollisia
poikkeamia jälleenvakuutuspolitiikasta. Kuten

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Ifissä johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä syntyy
markkinariskien hallinnan seurauksena. Pitkäaikaisten
korkojohdannaisten merkitys on ollut vähäinen ja
vastapuoliriskiä aiheutuu pääasiassa lyhytaikaisista
valuuttajohdannaisista. Kahden osapuolen välillä
tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuva
vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella
valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien
välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjeste-
lyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit
Support Annex -vakuussopimuksilla. If määrittää koron-
vaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta,
mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä,
mutta altistaa Ifin keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle
systeemiriskille.

Topdanmark-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Vahinkovakuutustoiminnan riskit

Topdanmarkin vakuutusportfolio on hajautettu liiketoiminta-alueittain ja vakuutuslajeittain, mikä ilmenee seuraavasta graafista Bruttomaksutulojen erittely liiketoiminta-alueittain, maittain ja vakuutuslajeittain, Topdanmark vahinkovakuutus, 2020.

Vakuutusmaksu- ja katastrofiriski sekä niiden hallinta ja valvonta

Pääasiallinen tulokseen vaikuttava vakuutusriski ovat katastrofeiksi luokitellut tapahtumat. Topdanmark Forsikringin erittäin kattavan jälleenvakuutusohjelman johdosta yhtiön vakuutusriskit ovat alhaiset. Jälleenvakuutusohjelman suurin omapidätystaso on yksittäistä myrsky tapahtumaa kohden oleva 100 miljoonaa Tanskan kruunua, sekä siihen liittyvä uudelleen voimaan saattaminen jokaista myrsky tapahtumaa kohden. Yksittäisen tulipalovahinkotapahtuman omapidätystaso on 25 miljoonaa Tanskan kruunua. Työntekijän tapaturmavakuutuksessa riskit katetaan jälleenvakuutuksella yhteen miljardiin

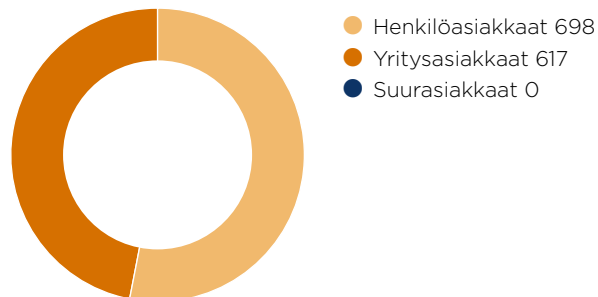
Tanskan kruunuun asti ja yhtiön omapidätystaso on 50 miljoonaa Tanskan kruunua.

Terroritekojen aiheuttamat vahingot on tietyin rajoituksin katettu jälleenvakuutuksilla. Ydinvoiman, biologisten, kemikaalisten ja radiologisten ("NBCR") terroritekojen aiheuttamat vahingot ovat 1.7.2019 alkaen julkisen organisaation vastuulla. Tämä perustuu uuteen NBCR-terrorismiterminä koskevaan lakiin. Uuden järjestelmän mukaan valtio kattaa ensin NBCR-hyökkäyksestä aiheutuvat kulut, mutta kulut katetaan jälleenvakuutuksenottajilta.

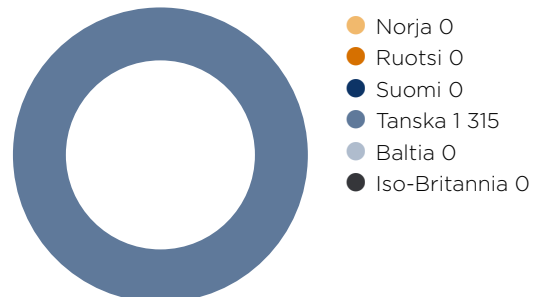
Bruttomaksutulojen erittely

Topdanmark vahinkovakuutus, 2020, yhteensä 1 315 milj. euroa

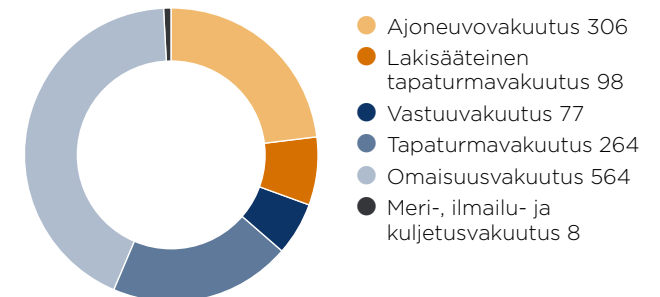
Liiketoiminta-alueittain

Maittain

Vakuutuslajeittain

Vakuutusmaksuriskejä vähennetään liiketoimintojen eri tasoilla seuraavasti:

- Datan kerääminen riskeistä ja vahinkotapahtumista
- Kerätyn ja käsitellyn datan käyttö kannattavuusraportoinnissa, riskianalyysissä sekä sisäisessä mallissa
- Realisoituneiden riskien jatkuva seuranta sekä neljännesvuosittaiset ennusteet riskien kehityksestä
- Hinnoittelu työkalulla, joka sisältää tilastollisen mallin ja asiakasluokituksen
- Jälleenvakuutusturva, joka vähentää erityisesti katastrofitapahtumiin liittyvää riskiä
- Jatkuva riskitilanteen ja jälleenvakuutuksen kattavuuden seuranta riskikomiteassa.

Ylläpitääkseen tuote- ja asiakaskohtaista kannattavuutta, Topdanmark seuraa muutoksia asiakasportfoliossaan. Vastuuvelka lasketaan uudelleen kuukausittain ja kannattavuusraportit päivitetään samassa yhteydessä. Tämän raportoinnin pohjalta arvioidaan korvaustrendejä huolellisesti ja tarvittaessa tarkistetaan hinnoittelua.

Yksityisasiakassegmentin asiakkaat riskiluokitetaan ja asiakkaat jaetaan odotetun kannattavuuden mukaisiin ryhmiin. Asiakasluokittelulla on kaksi tarkoitusta. Ensiksi, se auttaa yksittäisen asiakkaan vakuutusturvan hinnan ja riskin välisen tasapainon ylläpitämisessä. Toiseksi, se edesauttaa sitä, että yksittäisten asiakkaiden välillä hinnoittelu on reilua. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaat maksavat riskiinsä nähden oikean tasoista vakuutusmaksua ja estää tilanne, jossa liikaa maksavat subventoivat liian vähän maksavia.

Keskeisten pk-yritysten, joilla on yksilöllisesti hinnoitellut vakuutus sopimukset, toteutunutta kannattavuutta seurataan asiakasarviointijärjestelmillä. Tämä mahdollistaa täsmällisten tietojen saannin asiakastasolla muun muassa tuotoista, korvauskuluista ja yhdistetystä kulusuhteesta.

Edellä kuvattujen analyysien lisäksi Topdanmark kehittää jatkuvasti vakuutusten hoitojärjestelmiään saadakseen

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Tunnusluku	Nykyinen taso (2020)	Muutos nykyisessä tasossa	Vaikutus tulokseen verojen jälkeen, milj. e	
			2020	2019
Yhdistetty kulusuhde, henkilöasiakkaat	89,8 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 5,4	+/- 5,4
Yhdistetty kulusuhde, yritysasiakkaat	82,7 %	+/- 1 prosenttiyksikköä	+/- 4,8	+/- 4,6
Nettovakuutusmaksutuotot (milj. e)	1 227	+/- 1 prosenttia	+/- 9,5	+/- 9,2
Nettokorvauskulut (milj. e)	846	+/- 1 prosenttia	+/- 6,6	+/- 6,0
Annetun jälleenvakuutuksen maksutulo (milj. e)	79	+/- 10 prosenttia	+/- 6,2	+/- 6,3

Vastuuvelkariski sekä sen hallinta ja valvonta

Vakuutuslajit on jaettu lyhythäntäisiin ja pitkähäntäisiin lajeihin sen perusteella, miten kauan vahinkoilmoituksesta kestää vahingon lopulliseen korvaamiseen. Tärkeimpiä lyhythäntäisiä vakuutuslajeja Topdanmarkissa ovat erityyppiset kiinteistö- ja irtaimistovakuutukset sekä muu moottoriajoneuvon vakuutus. Lyhythäntäisten vakuutuslajien korvaukset maksetaan pääosin ensimmäi-

entistä yksityiskohtaisempaa tietoa. Tämä puolestaan mahdollistaa yhtiölle korvaustrendeissä tapahtuvien muutosten aiemman havaitsemisen sekä tietojen yhdistelemisen erityyppisistä vahingoista.

Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot on esitetty taulukossa Vahinkovakuutuksen riskiskenaariot, Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019.

sen vuoden kuluessa. Pitkähäntäiset vakuutuslajit liittyvät henkilö- ja vastuuvahinkoihin ja tällaisia vakuutuksia ovat muun muassa työntekijän tapaturmavakuutus, muu tapaturmavakuutus, moottoriajoneuvon vastuuvakuutus ja yritysasiakkaiden vastuuvakuutus. Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vahinkovakuutuksen korvausvastuun rakenne

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Korvausvastuun rakenne	2020		2019	
	%	Duraatio	%	Duraatio
Lyhythäntäiset lajit	13,4	1,0	12,2	1,0
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, eläkevastuu	26,1	10,5	26,7	10,5
Työntekijöiden tapaturmavakuutus, muu kuin eläkevastuu	21,0	1,7	21,8	1,7
Muu tapaturmavakuutus	29,1	9,6	28,8	9,8
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus, henkilövahingot	6,2	2,2	6,9	2,3
Yritysasiakkaiden vastuuvakuutus	4,2	1,9	3,5	1,8

Pitkähäntäisten vakuutuslajien riskiprofiileja on yleensä vaikeampi arvioida kuin lyhythäntäisten vakuutuslajien. Pitkähäntäisten vakuutuslajien korvaukset on maksettu loppuun usein vasta 3–5 vuoden kuluttua vahinkoilmoituksesta ja harvinaisissa tapauksissa vasta 10–15 vuoden kuluttua.

Topdanmark laskee vastuuvélkariskin osittaisella sisäisellä mallillaan. Työntekijän tapaturmavakuutuksen vastuuvélkariski on selvästi suurin, minkä jälkeen tulevat muut pitkähäntäiset korvausvastuut.

Pitkän korvausajan kuluessa korvausten taso voi muuttua merkittävästi lainsäädännön, oikeuskäytäntöjen ja korvauskäytänteiden muuttuessa. Korvauskäytännöt voivat muuttua myös, jos Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävä elin muuttaa käytäntöjä sen suhteen, mitä ja kuinka paljon vakavissa henkilövahingoissa korvataan tai paljonko

vakavissa henkilövahingoissa korvataan ansiotulojen menetyksistä. Tanskan lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa sovelletuilla käytänteillä on myös jonkin verran vaikutusta muun tapaturmavakuutuksen ja muiden henkilövahinkojen korvaustasoihin, joita noudatetaan moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen ja yritysasiakkaiden vastuuvakuutuksen osalta. Korkeimman oikeuden päätökset saattavat myös vaikuttaa aiempien vahinkovuosien vastuuvélkaan erityisesti työntekijän tapaturmavakuutuksen osalta.

Vastuuvélkariski on lähinnä luontaista epävarmuutta, joka liittyy laskentaan ja korvausinflaatioon. Vastuuvélkariski toteutuu, jos korvausten vuotuinen kasvu ylittää yleisen hintojen kasvun tai jos oikeudellinen käytäntö tai lainsäädäntö muuttuu. Varausten riittävyttä testataan keskeisten vakuutuslajien osalta laskemalla vastuuvélka vaihtoehtoisia malleja käyttäen ja vertaamalla velan tasoa ulkoisista lähteistä saataviin tilastotietoihin,

ensisijaisesti Tanskan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen korvauskäytännöistä päättävältä elimeltä ja Tanskan liikenneviranomaiselta saataviin tilastotietoihin.

Aktuaarit käyvät jatkuvaa vuoropuhelua korvaustointojen kanssa lainsäädännön, oikeuskäytäntöjen tai korvauskäytänteiden muutoksista sekä näiden muutosten vaikutuksesta yksittäisten varausten laskemisessa käytettyihin periaatteisiin.

Henkivakuutusliiketoiminnan riskit

Vakuutusmaksujen tuotekohtainen jakauma kahden edellisen tilikauden aikana on esitetty taulukossa

Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet, Topdanmark henkivakuutus, 31.12.2020 ja 31.12.2019.

Bruttovakuutusmaksutulojen lähteet

Topdanmark henkivakuutus, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e	2020	2019
Laskuperustekorolliset vakuutukset	53,6	62,4
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	365,8	340,2
Ryhmähenkivakuutus	35,9	36,0
Jatkuvamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	455,3	438,6
Laskuperustekorolliset vakuutukset	13,2	46,1
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	1 004,6	1 002,8
Kertamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksutulo	1 017,8	1 048,9
Bruttovakuutusmaksutulo	1 473,1	1 487,5

Myynnin painopiste on sijoitussidonnaisissa tuotteissa ja saadut vakuutusmaksut ovat pääosin sijoitussidonnaisista sopimuksista. Jatkuvamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksujen osuus kasvaa tasaisesti, kun taas kertamaksuisten vakuutusten vakuutusmaksut vaihtelevat enemmän vuosittain.

Merkittävä osuus henkivakuutustoimintaan liittyvistä riskeistä muodostuu laskuperustekorollisista vakuutuksista ja niihin liittyvien vastuiden riittävydestä. Koska

valtaosa uusista sopimuksista on sijoitussidonnaisia, liiketoiminnan riskit eivät kasva yhtä paljon kuin vakuutusmaksujen määrä ja vastuuvélka kokonaisuutena.

Ryhmähenkivakuutus on kollektiivinen henkivakuutus ilman säästökomponenttia eli riskivakuutus, jossa vakuutussumma maksetaan edunsaajille vain, jos vakuutettu kuolee vakuutuskauden aikana. Vakuutusturva on sekä tapaturmaisen että sairausperäisen kuoleman varalta.

Topdanmark Livsforsikringin keskeisimmät riskit voidaan tiivistää seuraavasti:

- Tappiota vaimentavien puskureiden (bonusvastuut) vähäisyys yhdistettynä matalien korkojen ympäristöön
- Työkyvyttömyysriski
- Pitkäikäisyysriski
- Pandemiariski

Etenkin pitkään jatkunut matala korkotaso ja erityisesti negatiiviset korot yhdessä elinajanodotteen pitenemisen kanssa ovat merkittävä riskikenaario henkivakuutusyhtiöille, joilla on laskuperustekorollisia sopimuksia. Tällöin riskin kantamiseen korko- ja riskiryhmittäin käytettävien kollektiivisen ja yksilöllisen bonusvastuun määrä pienenee. Riskitapahtuman toteutuessa tulosvaikutus riippuu bonusvastuiden määrästä eli vakuutusvelkojen sisältämien tappioita vaimentavien puskureiden suuruudesta. Puskureiden ollessa tappioita suuremmat tappiot katetaan bonusvastuilla. Niiden riskiryhmien osalta, joissa bonusvastuut on täysin käytetty, tappio katetaan omalla pääomalla.

Henkivakuutusriskien hallinta

Tappioita vaimentavat puskurit ovat oleellinen osa laskuperustekorollista liiketoimintamallia, koska ne tasoittavat tuottoja yli ajan ja korvauskuluja. Tämän johdosta Topdanmark Livsforsikring seuraa aktiivisesti vakavaraisuusasemaa, muutoksia yksittäisissä riskeissä ja tappioita vaimentavien puskureiden kehitystä. Tappioita vaimentavilla puskureilla voidaan tasoittaa yli ajan yksittäisten korkoryhmien sisällä niiden markkina- ja vakuutusriskejä.

Vakavaraisuuspääomavaatimus ("SCR") lasketaan neljännesvuosittain. Tarvittaessa, esimerkiksi markkinoiden kehityksestä johtuen, laskentatiheyttä ja skenaarioiden määrää lisätään ja niiden sisältöä muokataan.

Vastuuvelan määrää laskettaessa huomioidaan tuote-kohtainen vahinkokehitys. Tämän lisäksi tuotekohtaista kannattavuutta seurataan myös sekä asiakas- että vakuutuskantatasolla. Näiden analyysien pohjalta pyritään tunnistamaan hintojen muutostarpeita.

Tappioita vaimentavien puskureiden merkitys matalan korkotason ympäristössä

Tanskalaisessa henkivakuutustoiminnassa vastuuvelaan sisältyy vakuutuksenottajille kuuluvia tappioita vaimentavia puskureita (yksilöllinen ja kollektiivinen bonusvastuu), joiden avulla voidaan kattaa asiakkaille sijoitustoiminnasta ja vakuutusturvasta aiheutuvia tappioita.

Alhainen korkotaso merkitsee sitä, että laskuperustekorollisten vakuutus sopimusten mukaisten taattujen etujen markkina-arvo on korkea, jolloin yksilöllisen bonusvastuun määrä on pieni. Mitä pienempi yksilöllinen bonusvastuu on, sitä suurempi on riski siitä, että tappioita katetaan kokonaan tai osittain omalla pääomalla. Jos korot ovat korkealla, edellä mainittu turvaavuus paranee ja näin ollen mahdollisesti syntyviä tappioita voitaisiin kattaa suuremmassa määrin bonusvastuulla.

Kollektiivinen bonusvastuu vähenee useimmiten silloin, kun realisoitunut sijoitustuotto on alhaisempi kuin se korko, jolla yhtiö vuoden alussa on päättänyt hyvittää sopimuksia.

Oman pääoman turvaamisen näkökulmasta on pyrittävä vähentämään markkinariskiä matalan korkotason ympäristössä.

Kaikki vakuutus sopimukset on jaettu erillisiin korkoryhmiin niiden laskuperustekoron perusteella. Kunkin korkoryhmän riskikapasiteetin, josta sen bonusvastuut muodostavat oleellisen tekijän, tulee olla linjassa kyseisen korkoryhmän sijoituspolitiikan kanssa, jotta luvattu takuutuotto voidaan sopimusten elinkaaren aikana saavuttaa. Korkoryhmän markkinariskiä mukautetaan jatkuvasti riskikapasiteetin mukaisesti ja korkotason muutoksia seurataan, jotta riskin vähentämistoimet saadaan tarvittaessa toteutetuksi.

Työkyvyttömyys

Työkyvyttömyysriski muodostuu työkyvyttömyys-tapausten ennakoitua korkeammasta määrästä tai siitä, että töihin palataan vahinkotapahtuman jälkeen odotettua harvemmin tai myöhemmin. Tappiot saattavat johtua myös vakuutusta myönnettäessä tehdystä riittämättömästä terveys selvityksestä.

Kasvanut korvausmeno, joka johtuu työkyvyttömyysriskin pysyvästä muutoksesta, katetaan osittain kontribuutioryhmän yksilöllisestä ja kollektiivisesta bonusvastuusta. Loppuosa vaikuttaa kyseisen tilikauden tulokseen ja siten omaan pääomaan.

Pitkäikäisyys

Pitkäikäisyysriski muodostuu siitä, että eläkevakuutus sopimuksissa vakuutetut elävät odotettua pitempään, jolloin eliniästä riippuvien vakuutus sopimusten vastuiden määrä kasvaa.

Osa näistä vastuiden kasvusta voidaan kattaa kontribuutioryhmän yksilöllisistä ja kollektiivisista bonusvastuista. Loppuosa vaikuttaa kyseisen tilikauden tulokseen ja siten omaan pääomaan.

Pandemia

Pandemian aiheuttamat tavanomaisesta poikkeavat kulut, jotka kohdistuvat yhtiön henkivakuutusliiketoiminnassa vakuutettuihin ikäryhmiin, rahoitetaan omalla pääomalla.

Topdanmark Livsforsikringissä riskejä hallinnoidaan seuraavilla toimenpiteillä ja menetelmillä:

- Kaikki laskuperustekorolliset sopimukset jaetaan korkotakuun mukaan korkoryhmiin ja näiden ryhmien sijoituspolitiikat on suunniteltu niin, että vakuutuksille pystytään maksamaan luvatut tuotot.
- Markkinariskiä voidaan muokata vapaasti ottaen kuitenkin huomioon yksittäisen korkoryhmän riskikapasiteetti.
- Sijoitustuottojen ja riskiliikkeen tuloksen vaihtelut pyritään tasoittamaan korkoryhmäkohtaisilla bonusvastuilla.
- Jälleenvakuuttaminen.
- Kuoleman- ja työkyvyttömyysturvan hinnoitteluperusteita tarkistetaan jatkuvasti suhteessa markkinatilanteeseen ja havaittuun vahinkohistoriaan.
- Uusien sopimusten vakuutusehtoja muutetaan tarpeen mukaan.
- Liiketoimintaprosessien hionta sen varmistamiseksi, että tuotteita myydään oikealla hinta-riski-suhteella.
- Vakuutussopimusten ehtojen muuttaminen siten, että vastaavien vahinkotapahtumien riskit pienenisivät tulevaisuudessa.

Henkivakuutuksen riskiskenaariot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Riskienpientämistekniikoiden tehokkuuden arvioinnissa Topdanmarkin riskikomitea seuraa jatkuvasti

esimerkiksi yhtiön riskiprofilia ja jälleenvakuutuksen kattavuutta sekä ennusteita. Mikäli ennusteet eivät toteudu, riskienpientämistekniikoita saatetaan joutua korjaamaan.

Henkivakuutustoiminnan riskiskenaariot

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e verojen jälkeen	2020	2019
Työkyvyttömyysintensiteetti - 35 % kasvu*	-1,6	-1,0
Kuolevuusintensiteetti - 20 % lasku	-3,0	-3,4

* 35 % kasvu ensimmäisenä vuonna, jonka jälkeen 25 % kasvu samanaikaisen 20 % uudelleenaktivoinnin laskun kanssa.

Markkinariskit

Yleisesti ottaen pitkän aikavälin arvonmuodostuksen on perustuttava pääasiassa vakuutusriskien ottoon. Täydentääkseen vakuutustoiminnastaan syntyvää voittoa Topdanmark on valmis ottamaan tietyn määrän markkinariskiä, etenkin kun sen likviditeettiasema on vahva ja vakuutustoiminnan tuotot ovat korkeat ja vakaat. Parantaakseen keskimääräistä sijoitustuottoaan Topdanmark on korkosijoitusten lisäksi sijoittanut muun muassa osakkeisiin, kiinteistöihin ja arvopaperistettuihin velkainstrumentteihin ("CLO:t", collateralized loan obligation).

Markkinariskit rajoitetaan tasolle, jolla yhtiö tekee suurella todennäköisyydellä voitollisen tuloksen myös erittäin epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa. Suuret riskikeskittymät tai erittäin korreloivat riskit katetaan, jotta vältettäisiin tarpeettomat tappiot ja markkinariskit. Sijoitussalkkua on hallinnoitava siten, että otetut markkinariskit eivät vaaranna normaalia liiketoimintaa tai suunniteltujen toimien toteuttamista edes epäsuotuisissa markkinaolosuhteissa.

Edellä mainittujen yleisten tavoitteiden saavuttamiseksi sijoituspolitiikassa asetetaan yhtiön tavoitteet, strategiat, organisaatio ja sijoituksia koskevat raportointikäytännöt. Sijoitusstrategia määritetään tarkemmin markkinariskilimiiteille ja tietyn tyyppisille positioille sekä alasalkuille asetetuilla vaatimuksilla. Hallitus päättää sijoitusstrategian, joka tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Asianmukaisia riskien pienentämistekniikoita käytetään osana sijoitustoimintaa.

Sijoituksia valittaessa lähtökohtana on se, että sijoitusten ominaisuudet ja niiden kassavirtojen ajoitus vastaavat vakuutusvelkojen ominaisuuksia ja kassavirtoja. Sijoituspolitiikan tarkoitus on myös varmistaa, että yhtiön organisaatio, järjestelmät ja prosessit pystyvät tehokkaasti tunnistamaan, mittaamaan, valvomaan, hallitsemaan ja raportoimaan niitä sijoitusriskejä, joille yhtiö on altistunut.

Samalla politiikka asettaa periaatteet Topdanmark Livsforsikringin asiakasvarojen sijoittamiselle, asiakkaille hyvitetäville bonuksille ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen sijoittamiselle. Tavoitteena on varmistaa, että asiakkaille voidaan tarjota houkuttelevia säästämistuotteita, joilla on kilpailukykyinen tuotto suhteessa niihin sijoitusriskeihin, joita asiakkaat ovat valmiita ottamaan.

Sijoituspolitiikkojen lisäksi yhtiöllä on pääomitus-suunnitelma sekä sen varasuunnitelma, jos varoissa tai veloissa tapahtuu äkillisiä muutoksia.

Kun markkinariskejä mitataan ja hallitaan, kaikki riskit otetaan huomioon riippumatta siitä, johtuvatko ne aktiivisesta sijoitusvarojen hoidosta tai markkinariskinä pidettävistä eläkevastuista.

Sijoitusallokaatiot: Topdanmark pois lukien sijoitussidonnaiset varat

Kuten aiemmin on kuvattu, henkivakuutuksessa eri korkoryhmillä on omat sijoitusstrategiansa ja tappiota vaimentavat puskurit, minkä takia on olennaista arvioida kyseisten varojen allokoitua ja tuottoa suhteessa niitä vastaaviin korkoryhmiin. Yhtiölle jää kuitenkin hieman markkinariskiä ja näin ollen taulukossa Sijoitusallokaatiot ilman sijoitussidonnaisia varoja, Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019 esitetään vahinko- ja henkivakuutuksen sijoitusallokaatiot ilman sijoitussidonnaisten vastuiden katteena olevia varoja.

Sijoitusallokaatiot ilman sijoitussidonnaisia varoja

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Omaisuuslaji	Topdanmark vahinkovakuutus				Topdanmark henkivakuutus			
	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2020		31.12.2019	
	Markkina- arvo, milj. e	Osuus	Markkina- arvo, milj. e	Osuus	Markkina- arvo, milj. e	Osuus	Markkina- arvo, milj. e	Osuus
Korkosijoitukset yhteensä	2 076	90 %	2 089	90 %	4 196	78 %	4 103	77 %
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	192	8 %	127	5 %	444	8 %	241	5 %
Valtioiden jvk-lainat ja kiinteistövakuudelliset jvk-lainat	1 743	76 %	1 812	78 %	3 348	62 %	3 456	65 %
Muut joukkovelkakirjalainat	6	0 %	6	0 %	153	3 %	141	3 %
Indeksisidonnaiset joukkovelkakirjalainat	72	3 %	72	3 %	168	3 %	170	3 %
CLO:t	63	3 %	72	3 %	83	2 %	95	2 %
Listatut osakkeet yhteensä	120	5 %	124	5 %	325	6 %	360	7 %
Tanska	29	1 %	38	2 %	77	1 %	73	1 %
Pohjoismaat	2	0 %	2	0 %	4	0 %	8	0 %
Muut maat	90	4 %	84	4 %	244	5 %	279	5 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	101	4 %	107	5 %	869	16 %	869	16 %
Kiinteistöt	50	2 %	57	2 %	479	9 %	520	10 %
Listamattomat osakkeet ja hedge-rahastot	52	2 %	50	2 %	390	7 %	349	7 %
Omaisuuslajit yhteensä	2 297	100 %	2 321	100 %	5 390	100 %	5 332	100 %

Tanskan ulkopuolisissa osakesijoituksissa ja muissa joukkovelkakirjalainasijoituksissa on huomioitu johdannaisten vaikutus. Listaamattomat osakkeet ja hedge-rahastot sisältävät myös pääomarahastosijoitukset ja suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Osakesalkut ovat hyvin hajautettuja eikä yksittäisiin nimiin ole merkittäviä keskittymiä, kun osakkuusyhtiöt on jätetty huomioimatta.

Sijoitusomaisuus koostuu pääosin valtion obligaatioista ja tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Näiden sijoitusten korkoherkkyys on pääosin samansuuruinen kuin vahinkovakuutusvelkojen korkoherkkyys. Täten valtion obligatioiden ja kiinteistö- vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen tuottoa on

arvioitava suhteessa vahinkovakuutusvelan tuottovaateeseen ja arvonmuutokseen.

Luottoriskillisten joukkovelkakirjalainojen osuus on pieni osa hyvin hajautettua salkkua, ja se sisältää pääosin eurooppalaisten liikkeeseenlaskijoiden velkainstrumentteja.

Indeksiin sidottujen joukkovelkakirjalainojen salkku koostuu pääosin tanskalaisista kiinteistövakuudellisista

joukkovelkakirjalainoista, joiden korkotuotto ja pääoma on sidottu indeksiin.

CLO-luokka (collateralized loan obligation) sisältää ensisijaisesti sijoituksia näiden arvopaperistettujen instrumenttien suuririskisimpiin etuoikeusluokkiin. Näiden arvopaperistettujen erien kohde-etuutena ovat pääosin vakuudelliset lainat ja loppuosa koostuu ensisijaisesti investment grade -sijoituksista. Kiinteistöportfolio koostuu pääasiassa yhtiön omassa käytössä olevista kiinteistöistä.

*Taseen markkinariski***Korkoriski**

Korkoriski lasketaan niille saamisille, veloille ja johdannaisille, joiden kirjanpitoarvoihin korkotaso vaikuttaa. Topdanmarkissa korkoherkkiä vakuutusvelkoja ovat vahinkovakuutuksen vakuutusvelat ja henkivakuutuksen taatut korkoetuudet.

Korkokäyrän muutokset vaikuttavat sijoitusten ja johdannaisten markkina-arvoihin, mikä näkyy realisoitumattomina voittoina tai tappioina.

Arvioidessaan vakuutusvelkojensa arvoa ja herkkyyttä Topdanmark käyttää Solvenssi II -diskonttokorkokäyrää, joka perustuu volatiliteettikorjattuun markkinakorkokäyrään. Tanskan kruunu -määräisen korkokäyrän volatiliteettikorjauskomponentti perustuu tanskalaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen ja eurooppalaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen luottoriskimarginaaleihin. Volatiliteettikorjauskomponentti oli 22 korkopistettä vuoden 2020 lopussa ja 19 korkopistettä vuoden 2019 lopussa.

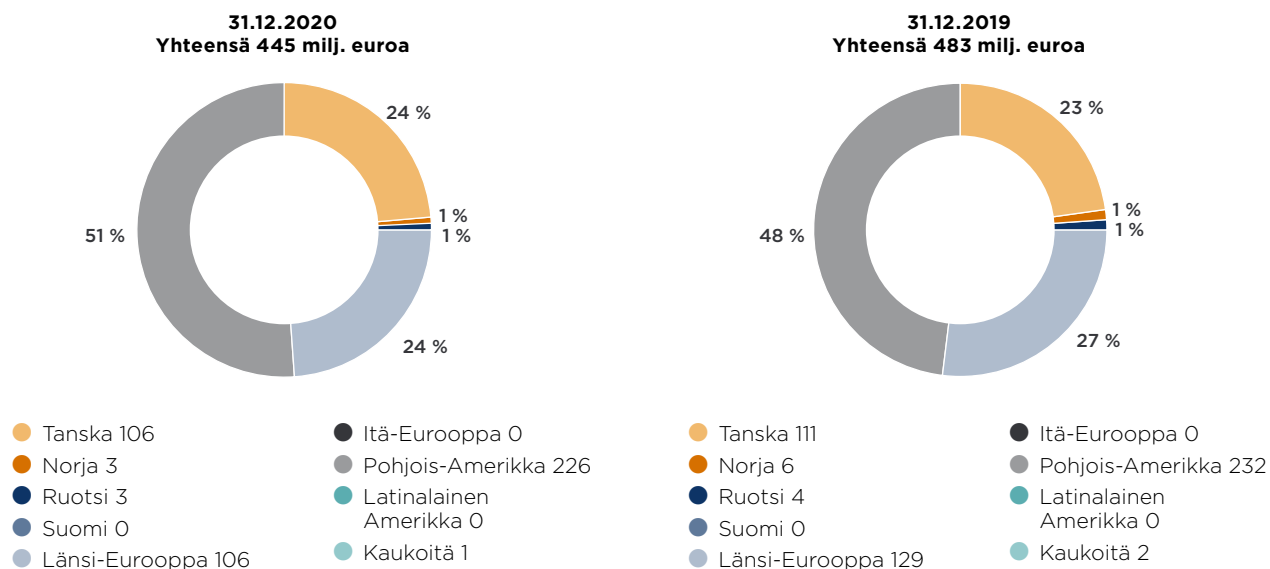
Yleisesti ottaen korkoriskiä rajoitetaan ja hallitaan sijoittamalla korollisiin omaisuuseriin niin, että taseen nettomääräinen korkoriskialtistuma saadaan alennettua halutulle tasolle. Näin ollen tanskalaisilla kiinteistövakuudellisilla ja Tanskan valtion joukkovelkakirjalainoilla on keskeinen asema sijoitussalkuissa. Lisäksi taseen korkoherkkyyttä pienennettäessä on suojaustarkoituksessa käytetty koronvaihtosopimuksia.

Osakeriski

Tanskalaisten osakkeiden osalta osakesalkku on koottu OMXCCAP-indeksiin perustuen. Muut osakesijoitukset ovat ulkomaisessa osakesalkussa, jossa sijoitukset perustuvat MSCI World DC -indeksiin alkuperäisissä valuutoissaan. Näin ollen Topdanmarkin osakesalkku on kokonaisuudessaan hyvin hajautettu. Topdanmarkin listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma on esitetty seuraavassa graafissa.

Kiinteistöriski

Kaikki kiinteistöt sijaitsevat Tanskassa, ja olennainen osa niistä on Kööpenhaminan ja Århusin alueilla. Kiinteistöportfolio on henkivakuutustoiminnan vastuiden katteena, ja se on jakaantunut toimisto- ja asuinrakennuksiin. Suurin osa Topdanmarkin omia varoja kattavista kiinteistösijoituksista koostuu Topdanmarkin toimitiloista. Kiinteistöt arvostetaan Tanskan valvontaviranomaisen säännösten mukaan eli markkina-arvoon vuokrataso ja vuokrasopimusehdot huomioiden.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma
 Topdanmark

Luvut eivät sisällä Topdanmark Livsforsikringin sijoitussidonnaisia vakuutuksia kattavia osakkeita.

Spread-riski

Suurin osa Topdanmarkin korkosijoituksista koostuu AAA-luokitelluista tanskalaisista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista ja velkakirjoista, joiden liikkeeseenlaskijana tai takaajana ovat Euroopan parhaiten luottoluokitellut maat. Riskin katsotaan olevan hyvin vähäinen, koska liikkeeseenlaskijoiden luottokelpoisuus on hyvä ja sijoitusten luottoriskimarginaalit ovat linjassa Topdanmarkin tavoittelemien riski-tuottotasojen kanssa. Salkku on hyvin hajautettu sekä maantieteellisesti että liikkeeseenlaskijatyypeittäin. Näin ollen keskittymäriskille altistuminen on vähäistä.

Sijoituspolitiikka edellyttää, että salkku on hyvin hajautettu liikkeeseenlaskijoiden määrän osalta ja että salkku ei sisällä liian suurien yksittäisten liikkeeseenlaskijan keskittymiä. Spread-riski aiheutuu pääosin kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Koska niiden osuus salkussa on korkea, ne ovat myös merkittävin markkinariskin komponentti SCR:llä mitattuna.

Korkosijoitukset luottoluokittain

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Luottoluokitus, %	2020	2019
>A+	80,9	82,2
A+, A, A-	3,6	6,7
BBB+, BBB, BBB-	0,2	0,3
<BBB-	10,6	9,0
Rahamarkkinasijoitukset	4,7	1,8

Spread-riskin vakavaraisuuspääomavaatimus ("SCR") oli 2 169,4 miljoonaa Tanskan kruunua (euroina 291,6 miljoonaa) 31.12.2020.

Keskittymäriski

Topdanmarkin korkosijoitukset luottoluokittain esitetään taulukossa Korkosijoitukset luottoluokittain, Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019.

Topdanmarkilla ei ole merkittäviä sijoituskeskittymiä, lukuun ottamatta AAA-luokiteltujen tanskalaisten liikkeeseenlaskijoiden kiinteistövakuudellisia joukko-velkakirjalainoja.

Kuten aiemmin on kuvattu, näiden sijoitusten korkoherkkyys vastaa pääosin vakuutusvelkojen korkoherkkyyttä.

Valuuttakurssiriski

Käytännössä ainoa valuuttariskin lähde on sijoitusomaisuus, koska vakuutusvelat ovat Tanskan kruunuissa.

Valuuttariskiä vähennetään johdannaisilla, ja valuutta-kohtaiset nettomääräiset riskipositiot ovat vähäisiä euroa lukuun ottamatta.

Valuuttariskiä arvioidaan SCR-perusteisesti. Se on laskettu useimmille valuutoille olettamalla 25 prosentin muutos valuuttakurssissa. Poikkeuksena on riskipositioltaan merkittävin valuutta euro, jonka muutoksena käytetään 0,39 prosenttia, koska Tanskan kruunu on sidottu euroon.

Inflaatoriski

Inflaatio-odotus sisältyy implisiittisesti malleihin, joita Topdanmark käyttää vakuutusvelkojen arvon laskennassa. Inflaation sisällyttämistä koskevat yleiset periaatteet eroavat toisistaan työntekijän tapaturmavakuutuksessa ja sairaus- ja tapaturmavakuutuksessa. Ensin mainitussa varaukset lasketaan palkkojen odotetun tulevan indeksoinnin perusteella ja jälkimmäisessä odotetun nettohintaindeksin kehityksen perusteella.

Odotettavissa oleva korkeampi inflaatiovauhti sisällytetään yleisesti vakuutusvelkoihin viiveellä, kun taas tulokseen vaikuttaa vakuutusmaksujen korkeampi indeksointi tulevaisuudessa. Työntekijän tapaturmavakuutuksen sekä sairaus- ja tapaturmavakuutuksen inflaatoriskin vähentämiseksi Topdanmark käyttää indeksisidonnaisia joukkovelkakirjalainoja ja johdannaissuojatessaan merkittävän osan kyseessä olevien vakuutuslajien inflaatioherkistä kassavirroista.

Markkinariskiherkkyydet

Viereisessä taulukossa on yhteenvedo merkittävimpien markkinariskien herkkyyksistä. Taulukosta nähdään, että korkojen yhden prosenttiyksikön tasomuutoksen nettovaikutus olisi pienempi kuin 10 prosentin lasku osakkeiden tai kiinteistöjen hinnoissa.

Likviditeettiriski

Topdanmark-konsernilla on vahva likviditeettiasema. Ensinnäkin, asiakkaiden maksuihin liittyvä likviditeettiriski on hyvin vähäinen, koska vakuutusmaksut maksetaan vakuutuskauden alussa. Toiseksi, harjoitetun vakuutustoiminnan osista syntyvä kokonaisuus on luonteeltaan sellainen, että likviditeettikriisin toteutuminen on hyvin epätodennäköistä. Vakuutusvastuut ovat luonteeltaan vakaita, ja sijoitussalkuissa rahamarkkinasijoituksia täydentää suuri määrä likvidejä listattuja Tanskan valtion ja kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjoja.

Tanskassa on ollut tilanteita, joissa pitkäaikaiset korot ovat muuttuneet äkillisesti ja huomattavasti, ja näistä tilanteista saatu kokemus vahvistaa, että markkinahäiriöt eivät vaikuta merkittävästi edellä mainittujen sijoitus-tyyppien likviditeettiin.

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun kassavirtojen erääntymisrakenne on esitetty viereisessä taulukossa.

Markkinariskiherkkyydet

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e verojen jälkeen	Riskiskenaario	2020	2019
Efektiivinen korko	1 prosenttiyksikön kasvu	0,1	-1,3
<i>Korolliset varat</i>		-72,0	-69,7
<i>Vakuutusvelat</i>		72,1	68,3
Indeksisidonnaiset joukkovelkakirjat	5 % arvonalentuminen	-2,8	-2,9
Osakkeet	10 % arvonalentuminen	-12,0	-11,5
CLOt < AA	10 % arvonalentuminen	-7,2	-7,8
Kiinteistöt	10 % arvonalentuminen	-19,4	-19,2
Valuutta	Vuosittainen tappio enintään 2,5 %:n todennäköisyydellä	-0,1	-0,7

Vakuutusvelkojen ja joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat

Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e	Kirjanpitoarvo	Kassavirtavuodet					
		1	2-6	7-16	17-26	27-36	>36
Korvausvastuiden vastuuvulka							
2019	1 749	-509	-711	-373	-142	-62	-1
2020	1 796	-548	-703	-357	-135	-49	-11
Henkivakuutuksen takuutuottoihin ja voitonjakoon osallisten vastuuvulka							
2019	3 161	-277	-1 011	-1 296	-540	-159	-41
2020	3 115	-271	-940	-1 230	-515	-153	-41
Joukkovelkakirjalainaportfolio sisältäen korkojohdannaiset							
2019	5 543	1 755	2 720	1 816	598	0	0
2020	5 329	2 183	2 278	1 583	661	0	0

Henkivakuutuksen sijoitussidonnainen vastuuvulka on katettu vastuuvulkaa vastaavilla sijoituksilla, joten kyseisiä eriä ei esitetä taulukossa.

Joukkovelkakirjalainasalkun odotetut kassavirrat on laskettu perustuen optiokorjattuun duraatioon, jota käytetään joukkovelkakirjalainasalkun duraation laskemisessa. Optiokorjaus liittyy pääasiallisesti tanskalaisiin kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin ja kuvastaa odotettua duraatiota ottaen huomioon lainanottajan laina-aikaa lyhentävän option lunastaa laina takaisin kiinnitysluottolaitoksen kautta minä ajanhetkenä tahansa.

Edellä mainittujen syiden takia Topdanmark-konsernin likviditeettiriski liittyy ensisijaisesti emoyhtiö Topdanmark A/S:ään. Topdanmark A/S rahoittaa toimintansa ja osinko-ohjelmansa tytäryhtiöistään saamallaan osingoilla. Muut rahoitustarpeet katetaan lyhytaikaisilla rahamarkkinainstrumenteilla, joiden maturiteetti on tyyppillisesti enintään yksi kuukausi.

Vastapuoliriskit

Topdanmark altistuu vastapuoliriskille sekä vakuutus- että sijoitustoiminnassaan. Korko- ja osakesijoituksiin liittyvä luottotappioriski katetaan vakavaraisuusvaatimuksen laskennassa spread-riski ja osakeriski-moduuleissa, joten niitä ei käsitellä tässä yhteydessä.

Vastapuoliriskin pääasialliset lähteet ovat yksittäisiin pankkeihin tehdyt talletukset, pankkien kanssa tehdyt johdannaissopimukset ja saamiset jälleenvakuutusyhtiöiltä lisättynä tulevilla potentiaalisilla saamisilla. Nämä potentiaaliset saamiset arvioidaan perustuen katastrofiskenaarioon, jossa tapahtuman todennäköisyys on kerran 200 vuodessa. Topdanmarkin vastapuoliriski lasketaan käyttäen SCR:n standardikaavaa.

Jälleenvakuutus

Vakuutustoiminnassa jälleenvakuutusyhtiöiden maksukyky on keskeisin vastapuoliriskitekijä. Topdanmark minimoi tämän riskin ostamalla jälleenvakuutusturvan ensisijaisesti jälleenvakuutusyhtiöiltä, joilla on vähintään luottoluokitus A-, ja hajauttamalla jälleenvakuutusturvaa useiden jälleenvakuuttajien kesken.

Jälleenvakuutusvastapuolten osalta hallitus hyväksyy ohjeet siitä, kuinka suuri osa jälleenvakuutustarpeesta voidaan allokoida kullekin jälleenvakuuttajalle. Tämä osuus määräytyy jälleenvakuuttajan luokituksen sekä Topdanmarkin jälleenvakuuttajasta tekemän oman arvion perusteella. Suurimmat riskikeskittymät saattavat toteutua vakavan katastrofitapahtuman seurauksena. Katastrofin syitä voivat olla muun muassa myrskyt ja kaatosateet.

Sijoitukset

Topdanmarkille voi aiheutua tappioita, mikäli sen vastapuolet eivät kykene suoriutumaan joukkovelkakirja-, laina- tai rahoitus- ja johdannaissopimuksia koskevista velvoitteistaan. Topdanmarkin korkosijoitukset koostuvat pääosin tanskalaisten liikkeeseenlaskijoiden kiinteistö- vakuudellisista joukkovelkakirjalainoista. Topdanmark pyrkii aina hajauttamaan sijoituksensa hyvin, ei pelkästään koskien yksittäisiä velallisia vaan myös maantieteellisesti, pienentääkseen yksittäisiin velallisiin kohdistuvia riskejä.

Rahoitus- ja johdannaissopimusten vastapuoliriskejä rajoitetaan valitsemalla vastapuolet huolella. Vakuus vaaditaan, kun rahoitussopimusten arvo ylittää ennalta määrätyt rajat. Rajojen suuruus riippuu vastapuolen luottoluokituksesta ja sopimuksen ehdoista.

Hastings-konserni

Vakuutustoiminnan riskit

Advantage on Hastingsin Gibraltarilla sijaitseva vahinkovakuutusyhtiö, joka tarjoaa moottoriajoneuvo- ja kotivakuutuksia Ison-Britannian markkinoilla.

Solvenssi II -vakuutuslajit ovat:

- Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus
- Muu moottoriajoneuvon vakuutus
- Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus

Hinnoitteluriski

Advantagen määrittämän riskinottohalukkuuden mukaan hinnoittelulla tulee saavuttaa vahinkosuhde, joka on vahinkosuhdetavoitteelle asetettujen rajojen sisällä. COVID-19-pandemiasta johtuvaan markkinatilanteeseen vastatakseen johto päätti muuttaa strategisia segmentti-kohtaisia hintoja. Hintoja muutettiin, jotta Advantage pysyisi kilpailukykyisenä ja pystyisi tarjoamaan kohdistettuja etuja vakuutuksenottajille. Hinnanmuu-

Vastuovelka vakuutuslajeittain

Hastings, 31.12.2020

	Milj. e	Duraatio
Moottoriajoneuvon vastuuvakuutus	1 685	3,4
Muu moottoriajoneuvon vakuutus	562	0,2
Palo- ja muu omaisuusvahinkovakuutus	16	1,0
Yhteensä	2 263	2,6

toksia tarkasteltiin ja korjattiin säännöllisesti, jotta hinnoittelussa säilyisi ketteryys ja inflaatoriski otettaisiin asianmukaisesti huomioon. Markkinoiden odotetaan pysyvän volatiileina COVID-19-pandemian aiheuttamista vaikutuksista johtuen.

Viikoittaisen seurannan pohjalta hyväksytään muutokset hinnoittelusuunnitelmaan ja käydään läpi asiakastuotot. Rating-analyysikomitea (Rating Analysis Committee, ”RAC”) hyväksyy segmentti- ja vakuutuslajikohtaiset hinnanmuutokset. Päämääränä on taata, että vakuutusliiketoiminta on voitollinen.

Tarkastuksia suoritetaan säännöllisin väliajoin, jotta voidaan varmistua siitä, että vakuutus- ja hinnoittelu-ohjeita sovelletaan oikein. Advantage ylläpitää kontrollilokia ulkoisen palvelutuottajan virheiden identifiointia, raportointia ja niihin reagoitua varten.

Vastuovelkariski

Advantage ei ota merkittävää vastuovelkariskiä ja pitää sisäistä riskimarginaalia 75 prosentin luottamustavallilla verrattuna sisäiseen parhaaseen estimaattiin. Vastuuvelan laskenta perustuu asiantuntija-arvioihin. Pääaktuaari laskee parhaan estimaatin ja vanhempi aktuaari varmentaa käytetyn datan sekä parhaan estimaatin laskennassa käytettyjen tekniikoiden ja oletusten soveltuvuuden. Riippumaton kolmas osapuoli laskee vielä lisäksi oman parhaan estimaattinsa. Advantagella on useita kuukausittaisia, kvartaalittaisia ja puolivuositteisiä kontrolleja, jotka takaavat vastuuvelan riittävyyden.

Tilivuoden viimeisen kuuden viikon bruttomaksutulot olivat 103 miljoonaa euroa.

Vastuuelkaan liittyvien riskien herkkyydet

Hastings, 31.12.2020

Vastuuvelan erä	Riskitekijä	Riskiparametrin muutos	Vaikutus Milj. e 2020
Nimellismääräinen vastuuvelka	Inflaatio kasvaa	Yhden prosenttiyksikön kasvu	22,7
Toistuvaismaksut (Periodic Payment Orders)	Kuolevuus laskee	Odotettu elinikä kasvaa yhdellä vuodella	0,1
Diskontattu vastuuvelka	Diskonttokorko laskee	Yhden prosenttiyksikön lasku	1,8

Advantage piti yllä kurinalaisen lähestymisen hinnoittelun huolimatta markkinakilpailusta, joka yltyi vuoden toisella puolikkaalla. Uuden liiketoiminnan volyymit kasvoivat hyvin ajoitettujen hintaleikkausten johdosta, jotka tehtiin alentuneen vahinkotiheyden seurauksena. Kurinalaisesti mutta ketterästi toteutetut muutokset vakuuttamisessa ja hinnoittelussa johtivat yli kahteensataan harkittuun hinnanmuutokseen jättäen jäljen vuoteen 2020. Johto keskittyi merkittävässä määrin vakuutuksien

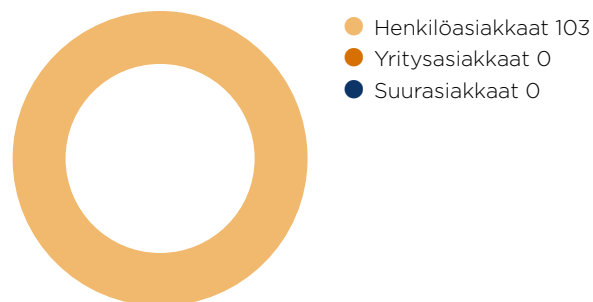
uudelleen hinnoittelun tarkasteluun eliminoidakseen tuplahinnoitteluriskiä ja varmistaen näin kaikkien Hastingsin asiakkaiden reilun kohtelun.

Globaali pandemia vaikutti väistämättömästi vuoden 2020 riskiprofiiliin. Odotettua alhaisempi vahinkotiheys johti korkeampiin tuottoihin ja korkeampaan omaan pääomaan vakavaraisuuspääomavaatimukseen ("SCR") nähden.

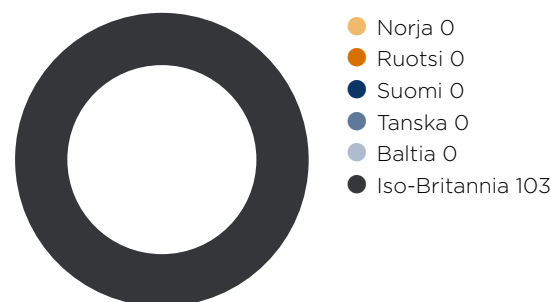
Bruttomaksutulojen erittely

Hastings, 31.12.2020, yhteensä 103 milj. euroa

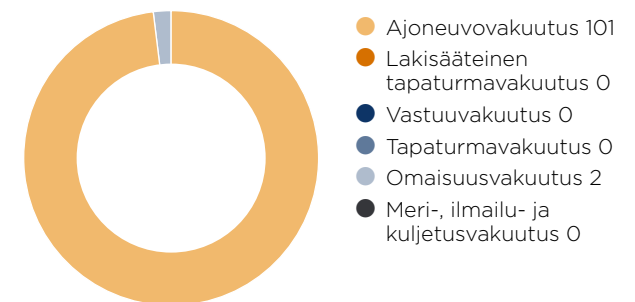
Liiketoiminta-alueittain

Maittain

Vakuutuslajeittain

Markkinariskit

Pandemian vaikutus sijoitustoiminnan tulokseen Q1 ja Q2 2020 oli vähäinen johtuen sijoitusportfolion alhaisesta riskistä. Sijoitustoiminnan tuloksen odotetaan olevan lähellä ennakoitua vuonna 2021.

Hastingsin sijoitusportfoliolle on asetettu tuottotavoite hallituksen määrittelemän konservatiivisen riskinotto-halukkuuden rajoissa. Johdon pyrkimyksenä on toimia harkiten riskinottohalukkuuden asettamisissa rajoissa.

Velkainstrumenteista koostuva pääasiallinen sijoitusportfolio ja sitä tukeva hajautettu kollektiivisten sijoitusten portfolio ovat Advantagen omistuksessa. Advantagen hallitus työskentelee salkunhoitajien ja sijoituskonsulttien kanssa maksimoidakseen tuotot ja minimoidakseen riskit sekä turvataksaan pääoman. Portfolion rakenteelle, sijoitusluokille ja yksittäisille limiiteille asetetut kriteerit ovat yhdenmukaisia alhaisen riskinottohalukkuuden kanssa. Sijoituksille asetettujen kriteerien toteutumista valvotaan vuosineljänneksittäin niin sisäisesti kuin käyttäen ulkoisia konsultteja. Valvonnan tulokset raportoidaan sijoituskomitealle ja riski- ja compliance-komitealle vuosineljänneksittäin.

Käteiset varat pidetään pankkitileillä tai lyhyissä rahamarkkinasijoituksissa. Nämä ovat duraatioiltaan yleensä alle 60 päivää, ja ne eivät ole täten niin herkkiä korkotasojen muutoksille kuin omaisuuserät, joilla on pitempi duraatio.

Sijoitusallokaatio

Hastings, 31.12.2020

Omaisuuslaji	Markkina-arvo, milj. e	Osuus	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	949	97 %	4,1
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	198	20 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	2	0 %	0,1
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	749	77 %	5,1
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>19</i>	<i>2 %</i>	<i>0,7</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>716</i>	<i>73 %</i>	<i>5,5</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja lainat</i>	<i>14</i>	<i>1 %</i>	<i>4,5</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0,0</i>
<i>Heikkomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0,0</i>
<i>Suojaukset - Koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>0,0</i>
Listatut osakkeet yhteensä	0	0 %	0,0
Iso-Britannia	0	0 %	0,0
Muut maat	0	0 %	0,0
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	27	3 %	0,0
Kiinteistöt	0	0 %	0,0
Pääomarahastosijoitukset	0	0 %	0,0
Biometriset	0	0 %	0,0
Hyödykkeet	0	0 %	0,0
Muut vaihtoehtoiset	27	3 %	0,0
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	0 %	0,0
Omaisuuslajit yhteensä	976	100 %	0,0
Valuuttapositio, brutto	0	-	0,1

Advantagella ei ollut suoria sijoituksia johdannaisiin tilikauden aikana. Advantagella on kuitenkin omistuksia sellaisissa rahastoissa, joissa käytetään johdannaisia niin suojaus- kuin tuottotarkoituksessa.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Hastings, 31.12.2020

Milj. e	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vastapuoli- riski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2019
Perusteollisuus	0	0	15	3	0	0	0	18	0	0	0	18	5
Pääomahyödykkeet	0	0	12	7	0	0	0	19	0	0	0	19	12
Kulutustavarat	1	0	69	35	0	0	0	105	0	0	0	105	12
Energia	0	8	14	0	0	0	0	22	0	0	0	22	10
Rahoitus	0	97	167	26	0	0	0	291	0	0	0	291	37
Valtiot	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	-54
Valtioiden takaamat jvk-lainat	49	14	0	0	0	0	0	63	0	0	0	63	37
Terveystenhoito	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuutus	10	14	11	15	0	0	0	49	0	0	0	49	0
Media	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pakkaus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Julkinen sektori, muut	40	0	10	0	0	0	0	50	0	0	0	50	38
Kiinteistöala	0	0	13	8	0	0	0	21	0	0	0	21	4
Palvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teknologia ja elektroniikka	0	0	7	9	0	0	0	16	0	0	0	16	10
Telekommunikaatio	0	0	0	7	0	0	0	7	0	0	0	7	-10
Liikenne	0	0	0	9	1	0	0	11	0	0	0	11	-7
Yhdyskuntapalvelut	0	0	46	34	0	0	0	80	0	0	0	80	26
Muut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arvopaperistetut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	19	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	19	0
Sijoitusrahastot	152	0	1	4	11	0	8	177	0	27	0	204	31
Vastapuoliyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	271	135	365	158	13	0	8	949	0	27	0	976	150
Muutos tilanteesta 31.12.2019	93	-41	89	3	4	0	3	150	0	-1	0	150	150

Valuuttariski on Hastingsissä merkityksetön.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Hastings, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo ilman sopimuksellista eräpäivää	Kirjanpitoarvo sopimukseen perustuva eräpäivä	2021	2022	Kassavirrat			
						2023	2024	2025-2034	2035-
Rahoitusvarat	976	251	725	132	236	159	102	96	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	299	0	299	-8	-8	-8	-8	-282	0
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokravastuut	12	0	12	-4	-2	-2	-2	-2	0
Vastuuvelka	740	740	0	0	0	0	0	0	0

Vastapuoliriskit

Vastapuoliriski kuvaa sitä riskiä, että vastapuoli ei pysty maksamaan velvoitteitaan kokonaisuudessaan eräpäivään mennessä. Hastingsillä on vastapuoliriskiä johtuen jälleenvakuutusvaamaisista, rahoitusvaroista ja käteisistä varoista.

Jälleenvakuutusvastapuoliriski

Jälleenvakuutus on yksi avaintekijä riskejä pienennettävässä. Advantagen jälleenvakuutusohjelma sisältää Excess of Loss- ja Quota Share -suojan. Vuonna 2020 Advantagen ajoneuvovakuutusten omapidätystaso oli nettona yksi miljoonaa Englannin punttaa per vahinko ja kotivakuutusten omapidätystaso oli 2,5 miljoonaa Englannin punttaa per vahinkotapahtuma.

Advantage on asettanut minimivaatimukset jälleenvakuuttajien luottokelpoisuudelle ja keskittymäriskille pienentääkseen jälleenvakuutukseen liittyvää luontaista vastapuoli- ja luottoriskiä.

Riskejä pienentääkseen, silloin kun se on mahdollista, AICL pyrkii:

- Ottamaan jälleenvakuutuksen emoyhtiöiltä pienempien paikallisten sivuliikkeiden sijaan;
- Käyttämään vakuuksia tai erityisehdoilla rajaamaan vastuita ja/tai käyttämällä emoyhtiön takauksia alentaakseen vastapuoliriskiä;
- Varmistamaan erityiset irtisanomisehdot sen varalle, että jälleenvakuuttajan luottoluokitus alenee tai Advantagen jälleenvakuuttaneen ryhmän rakennetta järjestellään uudelleen.

Jälleenvakuutusvaamaiset

Hastings, 31.12.2020

Luokitus	Yhteensä, milj. e	%
AAA	0	0 %
AA	1 156	79 %
A	307	21 %
BBB	0	0 %
Alle BBB	0	0 %
Luokittelematon	0	0 %
Yhteensä	1 464	100 %

*Mandatum Life -konserni***Vakuutustoiminnan riskit**

Vastuuvelan muutos esitetään vuodelta 2020 taulukossa Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta, Mandatum Life, 31.12.2020

Vastuuvelan muutoksen analyysi ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Mandatum Life, 31.12.2020

Milj. e	Velka 2019	Maksut	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Takuutuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	Velka 2020	Osuus %
Sijoitussidonnainen pl. Baltia	7 952	940	-695	-78	0	0	481	8 600	70 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	1 511	54	-22	-15	0	0	47	1 576	13 %
Henkivakuutus	2 277	92	-171	-19	0	0	106	2 285	19 %
Kapitalisaatiosopimukset	3 164	711	-481	-33	0	0	158	3 518	29 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 000	84	-21	-11	0	0	170	1 221	10 %
Laskuperustekorollinen ja muut pl. Baltia	3 913	97	-402	-32	101	3	-171	3 510	29 %
Eriytetty ryhmäeläkekanta	964	3	-54	-1	21	3	-61	875	7 %
Laskuperustekorko 3,5 %	623	3	-54	-1	21	3	-30	565	5 %
Korkotäydennys (3,5 % -> 0,50 %)	263	0	0	0	0	0	-31	232	2 %
Tulevien lisäetujen vastuu	78	0	0	0	0	0	0	78	1 %
Ryhmäeläkevakuutus	1 732	22	-185	-5	51	0	-90	1 525	12 %
Laskuperustekorko 3,5 %	1 424	-2	-154	-2	47	0	-81	1 233	10 %
Laskuperustekorko 2,5 %, 1,5 % tai 0,0 %	308	23	-31	-3	4	0	-10	292	2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	684	6	-132	-4	24	0	31	609	5 %
Laskuperustekorko 4,5 %	495	3	-71	-3	20	0	-14	430	4 %
Laskuperustekorko 3,5 %	122	2	-33	-1	4	0	22	116	1 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	67	1	-29	0	1	0	23	63	1 %
Yksilöllinen henkivakuutus	142	31	-21	-10	5	0	-14	133	1 %
Laskuperustekorko 4,5 %	48	4	-12	-1	2	0	7	48	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	73	9	-6	-3	2	0	-8	66	1 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	22	18	-3	-6	0	0	-12	19	0 %
Kapitalisaatiosopimukset	25	0	0	0	0	0	1	26	0 %
Laskuperustekorko 3,5 %	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Laskuperustekorko 2,5 % tai 0,0 %	25	0	0	0	0	0	1	26	0 %
Tulevien lisäetujen vastuu	0	0	0	0	0	0	0	0	0 %
Korkotäydennys	230	0	0	0	0	0	-12	218	2 %
Kuolevuustäydennys	86	0	0	0	0	0	-8	78	1 %
Tuleva jälleenvakuutus	3	0	-1	0	0	0	-1	2	0 %
Muu velka	47	36	-10	-13	0	0	-17	43	0 %
Mandatum Life pl. Baltia	11 865	1 037	-1 097	-110	101	3	310	12 109	99 %
Baltia	178	22	-23	-4	0	0	4	177	1 %
Sijoitussidonnainen	166	20	-21	-4	0	0	4	165	1 %
Muut	13	2	-2	-1	0	0	-1	12	0 %
Mandatum Life -konserni yhteensä	12 043	1 059	-1 120	-114	102	3	313	12 286	100 %

Biometriset riskit

Mandatum Lifen pääasialliset biometriset riskit ovat pitkäikäisyys, kuolevuus ja työkyvyttömyys. Yleisesti ottaen sopimusten pitkä duraatio ja se, että Mandatum Lifen oikeus muuttaa vakuutus sopimusten ehtoja ja vakuutusmaksuja on rajoitettu, kasvattaa biometrisiä riskejä. Mikäli vakuutusmaksut osoittautuvat riittämättömiksi, eikä niitä ole mahdollista korottaa, vastuuvulkaa täydennetään odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla kasvun määrällä.

Pitkäikäisyysriski on Mandatum Lifen biometrisistä riskeistä merkittävin. Myös korkotaso vaikuttaa merkittävästi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimukseen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että mitä alempi käytettävä diskonttokorko on, sitä korkeampi pitkäikäisyysriskin vakavaraisuusvaatimus on. Laskuperustekorollinen ryhmäeläkekanta muodostaa suurimman osan pitkäikäisyysriskistä. Laskuperustekorolliset ryhmäeläkkeet ovat olleet uusilta jäseniltä pääosin suljettuja useiden vuosien

ajan ja tämän vuoksi jäsenten keski-ikä on suhteellisen korkea, lähes 70 vuotta. Sijoitussidonnaisten ryhmäeläkkeiden ja yksilöllisten eläkevakuutusten kannassa pitkäikäisyysriski ei ole niin merkittävä, sillä vakuutukset ovat pääsääntöisesti määräaikaista ja niihin liittyvät henkivakuutukset pienentävät pitkäikäisyysriskiä.

Pitkäikäisyysriskin vuotuista riskiliikkeen tulosta ja kuolleisuustrendiä analysoidaan säännöllisesti. Eriytetyn ryhmäeläkekannan vastuuvulan laskennassa käytettyä elinajan odotetta tarkistettiin vuonna 2014 ja muun ryhmäeläkekannan osalta vuosina 2002 ja 2007. Yhteensä muutokset kasvattivat vuoden 2020 vastuuvulkaa 78 miljoonalla eurolla (86) sisältäen eriytetyn ryhmäeläkekannan 65 miljoonan euron kuolevuustäydennyksen. Näiden muutosten jälkeen kumulatiivinen pitkäikäisyysriskin tulos on ollut ylijäämäinen. Vuoden 2020 pitkäikäisyyden riskiliike oli ryhmäeläkkeissä 11,6 miljoonaa euroa (8,9) voitollinen, kun huomioidaan täydennysvastuiden 7,8 miljoonan euron purku.

Henkivakuutuksen kuolevuusliikkeen tulos on voitollinen. Merkittävimpana kuolevuusliikkeen heikkenemiseen vaikuttavana riskinä nähdään mahdollinen pandemia. Vuoden 2020 aikana COVID-19 ei kuitenkaan vaikuttanut merkittävästi kuolevuusliikkeen tulokseen. Tämä johtuu siitä, että COVID-19:lla on huomattava vaikutus vanhojen ihmisten kuolleisuuteen ja yleensä henkilöt, joilla on henkivakuutus, ovat nuorempia.

Muiden biometristen riskien osalta riskiliike on ollut kokonaisuutena voitollista, vaikka eri riskien välillä on voimakasta vaihtelua. Työkyvyttömyys- ja sairauskuluvakuutuksissa riskiä pienentää pitkällä aikavälillä se, että yhtiöllä on oikeus korottaa vakuutusmaksuja olemassa olevien sopimusten osalta, mikäli vakuutuskorvauksissa tapahtuu epäsuotuisaa kehitystä.

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet, Mandatum Life, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -taulukossa esitetään Mandatum Lifen riskiliikkeen tulos. Toteutuneen

Jälleenvakuutuksen jälkeiset korvaussuhteet

Mandatum Life, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e	2020			2019		
	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde	Riskitulo	Korvausmenot	Korvaussuhde
Henkivakuutus	49,5	24,8	50 %	49,4	23,7	48 %
Kuolevuus	30,5	14,9	49 %	30,4	12,1	40 %
Sairastavuus ja työkyvyttömyys	19,0	9,9	52 %	19,0	11,6	61 %
Eläkevakuutus	87,8	74,7	85 %	87,7	78,9	90 %
Yksilöllinen eläke	14,4	13,7	95 %	13,1	13,8	106 %
Ryhmäeläke	73,4	61,0	83 %	74,6	65,0	87 %
Kuolevuus (pitkäikäisyys)	71,5	59,9	84 %	72,3	63,5	88 %
Työkyvyttömyys	1,9	1,1	59 %	2,3	1,5	67 %
Yhteensä	137,2	99,5	73 %	137,1	102,5	75 %

korvausmenon suhde laskuperusteiden mukaiseen korvausmenoon oli 73 prosenttia vuonna 2020 (75). Taulukosta voi myös arvioida riskiliikkeen herkkyyttä. Esimerkiksi henkivakuutuksen osalta kuolevuuden kaksinkertaistuminen nostaisi maksetut korvaukset 15 miljoonasta eurosta 30 miljoonaan euroon.

Mandatum Lifen vakuutuskanta on suhteellisen hyvin hajautunut, eikä se sisällä merkittäviä riskikeskittymiä. Yhtiön ottamalla katastrofijälleenvakuutuksella pienennetään mahdollisten riskikeskittymien merkitystä entisestään.

Yleisesti henkivakuutuksien biometrisiä riskejä rajoitetaan huolellisella vastuunvalinnalla, riskejä ja kustannuksia vastaavalla hinnoittelulla, myönnettävien turvien suuruuden rajoituksilla sekä jälleenvakuutuksella. Mandatum Lifen vastuunvalintapolitiikassa on määritetty periaatteet riskin valinnalle ja limiitit vakuutettaville summille ja jälleenvakuutuspolitiikka ohjaa jälleenvakuutuksen käyttöä. Hallitus hyväksyy vastuunvalintapolitiikan, jälleenvakuutuspolitiikan, vakuutussopimusten hinnoittelun ja vastuuvelan laskennan keskeisimmät periaatteet.

Vakuutusriskien komitea on vastuussa vastuunvalintapolitiikan ylläpitämisestä sekä vastuunvalintaprosessin ja korvausprosessin toimivuuden valvonnasta. Komitea myös raportoi vastuunvalintapolitiikkaan liittyvistä poikkeamista riskienhallintakomitealle. Vakuutusriskien komitean puheenjohtajana toimii yhtiön aktuaarijohtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että vakuutusten hinnoittelussa ja vastuuvelan laskennassa käytettävät periaatteet ovat riittävät ja yhteensopivat vakuutus- ja korvaustenhallintaprosessin kanssa.

Jälleenvakuutuksella rajoitetaan yksittäisiä kuolevuus- ja pysyvän työkyvyttömyyden riskejä. Hallitus hyväksyy vuosittain jälleenvakuutuspolitiikan ja päättää suurimmista omalla vastuulla pidettävistä korvausmääristä. Mandatum Lifessa tämä määrä on korkeintaan 1,5 miljoonaa euroa vakuutettua kohden.

Riskiliikkeen tulosta seurataan tiiviisti ja arvioidaan vuosittain perusteellisesti. Yhtiö mittaa riskinvalinnan tehokkuutta ja hinnoittelun riittävyyttä keräämällä tietoa toteutuneesta korvausmenosta kultakin tuote- ja riskialueelta. Toteutunutta korvausmenoa verrataan vakuutusmaksuja asettaessa oletettuihin ennusteisiin kunkin eri riskiturvan osalta.

Vastuuelkaa analysoidaan ja mahdollisia täydennystarpeita arvioidaan säännöllisesti. Vastuuelkaan liittyvät oletukset tarkistetaan vuosittain. Vastuiden riittävyyttä testataan neljännesvuosittain. Näihin vastuuelan riittävyydesteihin ja riskiliikkeen analyyseihin perustuen asetetaan hinnat uusille vakuutussopimuksille sekä päivitetään vastuunvalintapolitiikka ja vastuuelan laskennassa käytettävät oletukset.

Vakuutuksenottajien käyttäytymiseen liittyvät riskit ja kustannusriski

ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on vähemmän merkittävä, koska Mandatum Lifessa noin 90 prosenttia laskuperustekorollisesta vastuuelasta muodostuu eläkevakuutuksista, joissa takaisinosto on mahdollinen ainoastaan poikkeustapauksissa. ALM-riskin kannalta takaisinostoriski on näin ollen olennainen vain yksilöllisissä henkivakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa, joiden vastuuelan yhteismäärä on kuitenkin alle 5 prosenttia (noin 160 miljoonaa euroa) laskuperustekorollisesta vastuuelasta. Vastuuelan täydennyksiä ei myöskään makseta takaisinoston yhteydessä, mikä osaltaan pienentää laskuperustekorolliseen kantaan liittyvää takaisinostoriskiä. Vähäisen takaisinostoriskin vuoksi Mandatum Lifen vastuuelkojen tulevat kassavirrat ovat melko hyvin ennustettavissa.

Kustannusriskiä lisää se, että vakuutusten ehtoja ja vakuutusmaksuja ei useimmiten voi muuttaa merkittävästi vakuutuksen elinkaaren aikana. Rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta kustannusriskiin, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonnaisten sopimusten säästöjen määrään. Keskeisenä haasteena on vakuutusten hoitamiseen liittyvien prosessien kustannusten ja moninaiseen IT-arkkitehtuuriin liittyvien kustannusten pitäminen tehokkaalla ja kilpailukykyisellä tasolla.

Markkinariskit

Tässä kappaleessa kuvataan Mandatum Lifen markkinariskiä koskien laskuperustekorollista liiketoimintaa eli sitä osaa liiketoiminnasta, jonka osalta Mandatum Life kantaa sijoitusriskin. Kuten mainittiin aiemmin, rahoitusmarkkinoiden kehityksellä on myös vaikutusta sijoitussidonnaiseen liiketoimintaan, koska yhtiön palkkiotuotot on yleensä kytketty sijoitussidonnaisten sopimusten säästöjen määrään. Tämä huomioidaan kuitenkin osana kustannusriskiä.

Mandatum Lifessa markkinariskin hallinta perustuu vastuuelvoja, odotettuja kassavirtoja, korkotasoa sekä

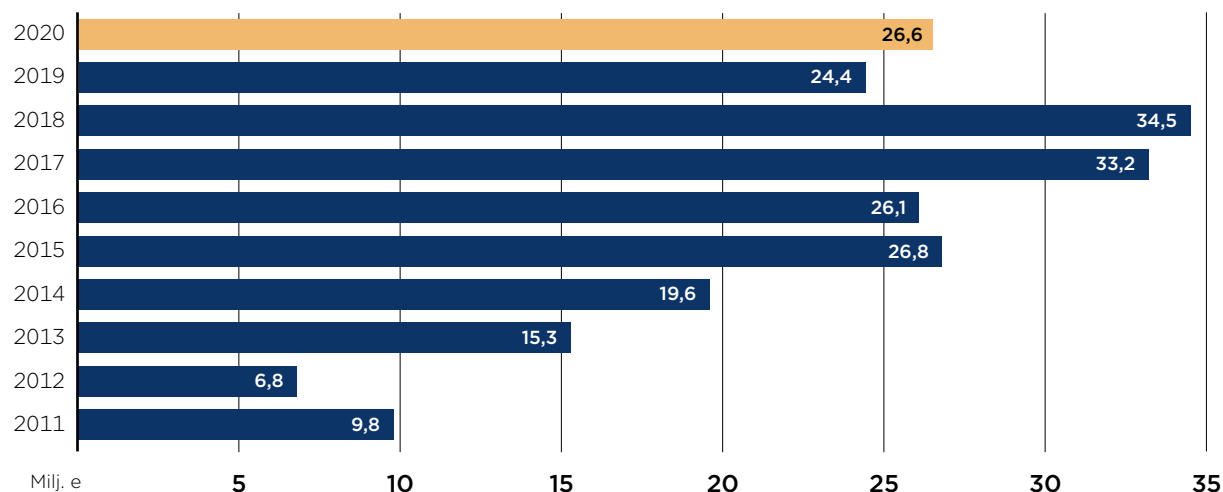
tarkasteluhetken vakavaraisuusasemaa koskevaan analyysiin eli aktiiviseen tasehallintaan. Kaikkia laskuperustekorollisia vastuuelvoja koskeva yhteinen tekijä on takuutuotto ja lisäedut. Mandatum Lifen vastuuelvojen kassavirrat ovat melko hyvin ennustettavissa, koska suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia takaisnostot ja lisäsijoitukset eivät ole mahdollisia.

Mandatum Lifessa markkinariskit aiheutuvat pääosin osakesijoituksista ja korkosijoitusten korkoriskistä sekä laskuperustekorollisista vastuuelvoista. Henkivakuutus-toiminnassa merkittävin korkoriski aiheutuu siitä, että korkosijoitusten tuotto pitkällä aikavälillä ei ole vähintään yhtä suuri kuin vastuuelvan laskuperustekorokko. Tämän riskin todennäköisyys kasvaa, kun markkinakorot laskevat ja pysyvät alhaisella tasolla. Taseen vastuuelvan ja korkosijoitusten välistä duraatioeroa tarkastellaan ja hallitaan jatkuvasti. Sisäiseen riskinkantokykyymalliin perustuvia kontrollirajoja käytetään riittävän pääoman varmistamiseksi ja hallinnoimiseksi erilaisissa markkinatilanteissa.

Mandatum Life on varautunut alhaisiin korkoihin velkojen osalta muun muassa pienentämällä laskuperustekorollista minimimäärää uusissa vakuutuksissa ja täydentämällä vastuuelkaa korkotäydennyksillä. Lisäksi olemassa olevia sopimuksia on muutettu jälleensijoitusriskin paremman hallinnan mahdollistamiseksi.

Kustannusliikkeen tulos

Mandatum Life -ryhmä, 2011–2020

Pääosa sijoitussalkuista koostuu korkosijoituksista ja listatuista osakesijoituksista, mutta vaihtoehtoisten sijoitusten – kiinteistö-, pääoma-, biometriset ja muut vaihtoehtoiset sijoitukset – rooli on myös merkittävä, ollen 12,4 prosenttia sijoituksista.

Sijoitusten allokaatiot ja korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti vuoden 2020 ja 2019 lopussa esitetään Sijoitusallokaatio, Mandatum Life, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -taulukossa.

Sijoitusallokaatio

Mandatum Life, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Omaisuuslaji	31.12.2020			31.12.2019		
	Markkina-arvo, milj. e	Osuus	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta	Markkina-arvo, milj. e	Osuus	Keskimääräinen maturiteetti, vuotta
Korkosijoitukset yhteensä	3 509	63 %	3,1	3 669	65 %	2,9
Rahamarkkinasijoitukset ja kassavarat	512	9 %	0,0	819	14 %	0,0
Valtioiden joukkovelkakirjalainat	0	0 %	0,0	2	0 %	2,7
Muut joukkovelkakirjalainat, rahastot ja lainat	2 997	54 %	3,6	2 848	50 %	3,8
<i>Katetut jvk-lainat</i>	<i>12</i>	<i>0 %</i>	<i>4,0</i>	<i>14</i>	<i>0 %</i>	<i>4,7</i>
<i>Investment grade -jvk-lainat ja -lainat</i>	<i>1 300</i>	<i>23 %</i>	<i>3,6</i>	<i>1 257</i>	<i>22 %</i>	<i>3,5</i>
<i>High-yield -jvk-lainat ja -lainat</i>	<i>1 311</i>	<i>24 %</i>	<i>3,2</i>	<i>1 170</i>	<i>21 %</i>	<i>3,7</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 2</i>	<i>145</i>	<i>3 %</i>	<i>3,9</i>	<i>135</i>	<i>2 %</i>	<i>4,7</i>
<i>Heikomman etuoikeuden lainat / Tier 1</i>	<i>229</i>	<i>4 %</i>	<i>5,3</i>	<i>272</i>	<i>5 %</i>	<i>5,1</i>
<i>Suojaavat koronvaihtosopimukset</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>-</i>	<i>0</i>	<i>0 %</i>	<i>-</i>
Listatut osakkeet yhteensä	1 335	24 %	-	1 308	23 %	-
Suomi	517	9 %	-	387	7 %	-
Pohjoismaat	0	0 %	-	1	0 %	-
Muut maat	818	15 %	-	921	16 %	-
Vaihtoehtoiset sijoitukset yhteensä	689	12 %	-	700	12 %	-
Kiinteistöt	188	3 %	-	191	3 %	-
Pääomarahastot*	250	5 %	-	247	4 %	-
Biometriset	0	0 %	-	0	0 %	-
Hyödykkeet	0	0 %	-	0	0 %	-
Muut vaihtoehtoiset	250	5 %	-	261	5 %	-
Kaupankäyntitarkoituksessa tehdyt johdannaiset	0	0 %	-	3	0 %	-
Omaisuuslajit yhteensä	5 533	100 %	-	5 680	100 %	-
Valuuttapositio, brutto	125	-	-	225	-	-

* Pääomarahastot sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin yhtiöihin.

Korko- ja osakesijoitusten markkinariskit

Korko- ja osakepositiot ja johdannaistransaktioihin liittyvät vastapuoliriskipositiot esitetään taulukossa Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain

ja luottoluokittain, Mandatum Life, 31.12.2020.

Vastapuoliriskejä on kuvattu tarkemmin kappaleessa **Vastapuoliriskit**. Johdannaisten käsittelyyn liittyvien eroavaisuuksien vuoksi tämän taulukon luvut eivät ole

kaikilta osin vertailukelpoisia muiden tilinpäätöksen taulukoiden kanssa.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Mandatum Life, 31.12.2020

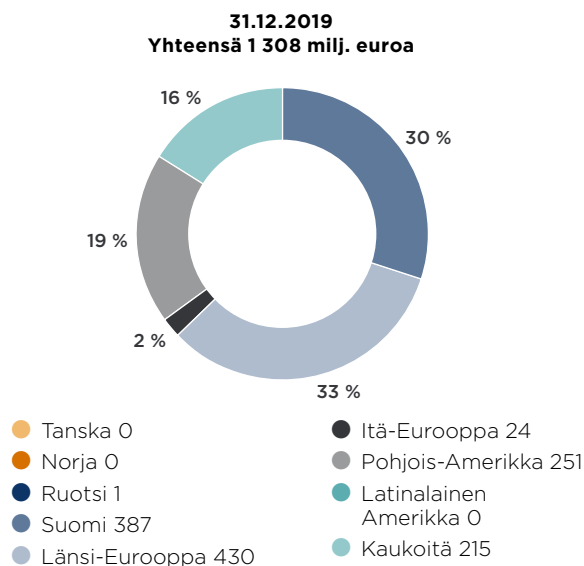
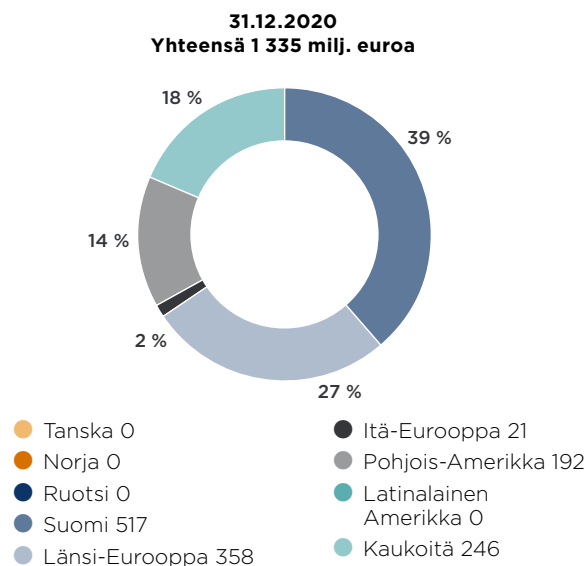
Milj. e	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokitte- lematon	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta- puoliriski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2019
Perusteollisuus	0	0	0	15	71	0	19	105	105	0	0	210	40
Pääomahyödykkeet	0	0	7	2	37	0	53	99	123	0	0	222	-25
Kulutustavarat	0	3	37	101	106	0	22	270	183	0	0	453	81
Energia	0	0	0	0	0	0	53	53	0	6	0	59	4
Rahoitus	0	208	581	526	111	0	31	1 458	26	8	1	1 493	-371
Valtiot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Valtioiden takaamat jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terveystenhoito	0	0	7	25	105	0	24	161	118	0	0	279	18
Vakuutus	0	0	16	34	0	0	17	67	12	1	0	80	-16
Media	0	0	0	0	4	0	0	4	10	0	0	15	0
Pakkaus	0	0	0	0	8	0	23	31	12	0	0	43	-1
Julkinen sektori, muut	0	0	24	0	0	0	0	24	0	0	0	24	-3
Kiinteistöala	0	0	4	130	5	0	140	279	0	177	0	456	45
Palvelut	0	0	0	55	187	0	78	320	93	0	0	414	62
Teknologia ja elektroniikka	1	0	6	19	35	0	24	85	163	0	0	248	-20
Telekommunikaatio	0	0	8	47	72	0	0	127	12	0	0	139	0
Liikenne	0	0	0	23	0	0	6	29	17	0	0	47	5
Yhdyskuntapalvelut	0	1	0	64	110	0	0	175	17	0	0	192	42
Muut	0	0	0	0	22	0	2	24	0	20	0	44	1
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	12	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	12	-2
Sijoitusrahastot	0	0	0	0	0	0	186	186	444	477	0	1 107	-6
Vastapuoliyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-6
Yhteensä	13	213	690	1 041	874	0	679	3 509	1 335	689	1	5 534	-153
Muutos tilanteesta 31.12.2019	-2	-350	-256	274	132	0	41	-160	27	-11	-10	-153	

Investment grade -luokituksen ulkopuolella olevien korkosijoitusten merkitys Mandatum Lifen salkussa on huomattava. Osa pohjoismaisten pankkien liikkeeseen laskemista rahamarkkina-arvopapereista ja pohjoismaisissa pankeissa olevista käteissijoituksista muodostaa likviditeettibufferin korkosijoitusten sisällä. Tällä hetkellä näiden sijoitusten kokonaismäärä on suurempi kuin mitä tarvitaan likviditeettitarkoituksiin.

Pohjoismainen osakesalkku sisältää lähes ainoastaan suoria sijoituksia suomalaisiin osakkeisiin, ja niiden osuus osakesalkusta on noin kolmannes. Kaksi kolmasosaa osakesijoituksista on allokoitu globaalisti, ja ne koostuvat sekä rahastosijoituksista että suorista sijoituksista. Mandatum Lifen listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma on esitetty seuraavassa graafissa.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

Mandatum Life

Vaihtoehtoiset sijoitukset

Mandatum Lifessa vaihtoehtoisten sijoitusten merkitys on ollut vuosien kuluessa merkittävä. Tämänhetkinen allokaatio-osuus on noin 12 prosenttia.

Pääomarahasto- ja vaihtoehtoisten sijoitusten määrä säilyi samalla tasolla kuin vuonna 2019. Kiinteistösijoitusportfoliota hallinnoi Sampo-konsernin oma kiinteistösijoitusyksikkö. Kiinteistösijoitusportfolio sisältää sekä suorat kiinteistösijoitukset että epäsuorat sijoitukset kiinteistösijoitusrahastoihin samoin kuin kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin. Kiinteistösijoitusportfoliossa on ollut melko vähän vaihtuvuutta.

Taseen markkinariskit

Mandatum Lifen hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan, joka kattaa sekä eriytetyn omaisuuden että yhtiön muun omaisuuden, joissa on sijoitusriskiä. Tässä politiikassa määritetään sijoitustoiminnan periaatteet ja limiitit, jotka perustuvat vastuuvélkojen ominaisuuksiin, riskinotto-kykyyn sekä osakkeenomistajien tuottotavoitteisiin.

Eriytetylle omaisuudelle tehdyssä sijoituspolitiikassa määritellään kyseisen portfolion riskinkantokyky ja siihen liittyvät seurantarajat. Eriytetyn ryhmäläkevakuutuskannan tulevien lisäetujen vastuu kantaa ensimmäisenä mahdolliset sijoitustoiminnan tappiot ja siten myös riskinkantokyky perustuu tulevien lisäetujen vastuun määrään. Eri seurantarajat perustuvat määritelyihin omaisuuden stressitesteihin.

Muuta sijoitusomaisuutta koskevassa sijoituspolitiikassa määritetään koko yhtiön riskinkantokyky, seurantarajat hyväksyttävälle riskien enimmäismäärälle ja tätä vastaavat riskienhallintakeinot. Seurantarajat on asetettu Solvenssi II -säännösten mukaisen vakavaraisuusvaatimuksen päälle ja niiden tasot perustuvat ennalta määriteltyihin markkinastressitesteihin. Yllä mainittujen seurantarajojen alittuessa tasehallintakomitea informoi asiasta hallitusta ja hallitus tekee pääomitukseseen ja taseen markkinariskeihin liittyvät päätökset.

Mandatum Lifen laskuperustekorollisen vastuuvelan kassavirrat ovat suhteellisen hyvin ennakoitavissa, koska sopimusten takaisinostot ja ylimääräiset lisäsijoitukset ovat rajoitettuja suurimmassa osassa yhtiön laskuperustekorollisia vakuutuksia. Lisäksi yhtiön korvausmenoihin ei sisälly merkittävää inflaatoriskiä.

Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa hyväksyttävällä riskitasolla riittävä tuotto, jotta laskuperustekorko, kohtuusperiaatetulkinnan mukaiset

asiakashyvitykset sekä omistajien tuottovaatimus voidaan kattaa. Pitkällä aikavälillä merkittävin riski on se, ettei korkosijoituksilla saavuteta käytettävää diskonttokorkoa vastaavaa vähimmäistuottoa.

Sijoitus- ja pääomituspäätösten lisäksi Mandatum Life on tehnyt toimenpiteitä vastuuvelkojen osalta hallitukseen taseen korkoriskiä. Yhtiö on alentanut uusien sopimusten laskuperustekorkoa, täydentänyt vastuuvelkaa korkotäydennyksillä sekä muokannut olemassa olevien sopimusten ehtoja ja hallinnointiprosesseja tavalla, jotka mahdollistavat korkoriskin tehokkaamman hallinnan.

Korkoriski

Mandatum Lifen taloudellinen asema heikkenee korkojen laskiessa tai pysytellessä alhaisella tasolla, koska yhtiön velkojen duraatiot ovat varojen duraatioita pidempiä. Kasvava osa Mandatum Lifen liiketoiminnasta eli sijoitussidonnainen sekä henki- ja sairausvakuutusliiketoiminta ei ole korkoherkkä, mikä pienentää korkoriskin vaikutusta yhtiön toimintaedellytyksille.

Korkosijoitusten keskimääräinen duraatio oli 2,8 vuotta. Vastaava vastuuvelkojen duraatio oli noin 11 vuotta. Korkoriskiä hallitaan taseen tasolla muuttamalla varojen duraatiota ja käyttämällä korkojohdannaisia.

Valuuttariski

Valuuttariski voidaan jakaa transaktioriskiksi ja translaatio-riskiksi. Mandatum Life on alttiina transaktioriskille, jolla tarkoitetaan valuuttariskiä, joka syntyy sopimus pohjaisista ulkomaanvaluutan määräisistä kassavirroista.

Mandatum Lifessa transaktioriskiä syntyy lähinnä sijoituksista muihin valuuttoihin kuin euroon, koska yhtiön vastuuvelka on euromääräistä. Avoimia valuuttapositioita hallinnoidaan sallittujen limiittien puitteissa.

Mandatum Lifen transaktioriskipositiot euroa vastaan on esitetty Transaktioriskipositio, Mandatum Life, 31.12.2020 -taulukossa. Taulukossa on esitetty avoimet transaktioriskipositiot valuutoittain sekä niiden arvonmuutos olettaen kotivaluutan 10 prosentin yleinen heikentyminen.

Transaktioriskipositio

Mandatum Life, 31.12.2020

Kotivaluutta, milj. e	EUR	USD	JPY	GBP	SEK	NOK	CHF	DKK	Muut	Yhteensä, netto
Vastuuvetka	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1
Sijoitukset	0	580	2	98	63	41	55	18	225	1 082
Johdannaiset	0	-588	-4	-96	-57	-40	-52	-20	-118	-975
Transaktioriskipositio, netto	0	-8	-2	2	4	1	3	-2	107	106
Herkkyyks: EUR -10 %	0	-1	0	0	0	0	0	0	11	11

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä on suhteellisen vähän merkitystä Mandatum Lifelle, sillä useimmissa liiketoiminnoissa velat ovat verrattain vakaita ja ennustettavia ja riittävä osa sijoitusvaroista on käteistä tai lyhytaikaisia rahamarkkinainstrumentteja.

Henkivakuutusyhtiöissä yleisesti suuri muutos takaisnostojen määrässä voisi vaikuttaa likviditeettiasemaan.

Mandatum Lifessa kuitenkin vain suhteellisen pieni määrä vakuutus sopimuksista voidaan takaisinostaa ennen aikaisesta ja sen vuoksi korvauskuluista aiheutuvat lyhyen aikavälin kassavirrat on mahdollista ennustaa hyvin tarkasti.

Vastuuvelan sekä rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteetit on esitetty Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan, Mandatum Life, 31.12.2020 -taulukossa.

Korkosijoitusten keskimääräinen maturiteetti oli 3,1 vuotta Mandatum Lifessa. Taulukossa esitetään rahoitustarve, joka aiheutuu rahoitusvarojen ja -velkojen sekä vastuuvelan odotetuista kassavirroista.

Mandatum Lifella on melko vähäinen määrä rahoitusvelkoja ja näin ollen jälleenuhoitusriski on suhteellisen pieni.

Kassavirrat sopimukseen perustuvan maturiteetin mukaan

Mandatum Life, 31.12.2020

Milj. e	Kirjanpitoarvo yhteensä	Kirjanpitoarvo, ei sopimukseen perustuvaa eräpäivää	Kirjanpitoarvo, sopimukseen perustuva eräpäivä	Kassavirrat						
				2021	2022	2023	2024	2025	2026-2035	2036-
Rahoitusvarat	5 562	2 710	2 852	242	268	444	823	628	633	10
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitusvelat	416	0	416	-12	-9	-9	-259	-4	-46	-169
joista koronvaihtosopimuksia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokravastuut	24	0	24	-2	-2	-2	-2	-2	-16	0
Vastuuvelka	2 992	0	2 992	-253	-257	-261	-240	-225	-1 447	-954

Taulukossa rahoitusvarat ja -velat on jaettu sopimuksiin, joiden maturiteetti on sopimuksessa määritetty, sekä muihin sopimuksiin. Muiden sopimusten kassavirtaprofiilin esittämisen sijasta niille esitetään ainoastaan kirjanpitoarvo. Lisäksi taulukossa on esitetty vastuuvelan odotetut kassavirrat jälleenuhoituksen jälkeen. Erien luonteesta johtuen, näihin lukuihin liittyy epävarmuutta.

Vastapuoliriskit

Mandatum Lifessa kolme merkittävintä vastapuoliriskin lähde ovat johdannaiset, jälleenvakuutus ja muut saamiset. Vastapuoliriski, joka syntyy jälleenvakuutus-saamisista, saamisista vakuutusasiakkailta ja muista saamisista, on kuitenkin hyvin vähäinen.

Johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski

Mandatum Lifessa johdannaisvastapuolten luottotappio-riskiä syntyy markkinariskien hallinnan seurauksena. Mandatum Life käyttää korkojohdannaisia sekä valuutta-termiinejä ja -optioita markkinariskien hallinnassa.

Kahden osapuolen välillä tapahtuvasta johdannaiskaupankäynnistä aiheutuvaa vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä käyttämällä erilaisia vakuusjärjestelyitä, kuten ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -vakuussopimuksilla. Mandatum Life on määrittänyt koronvaihtosopimuksia keskusvastapuoliyhteisöjen kautta, mikä vähentää kahden osapuolen välistä vastapuoliriskiä, mutta altistaa keskusvastapuoliyhteisöihin liittyvälle systeemiriskille.

Riskitarkastelua Sampo-konsernissa ja Sampo Oyj:ssä

Sampo-konserni on alttiina ennen kaikkea Pohjoismaiden kansantalouksien yleiselle kehitykselle. Pohjoismaiden kansantaloudet ovat kuitenkin tyypillisesti tietyssä ajankohtana jonkin verran eri vaiheissa erilaisten taloudellisten rakenteiden ja erillisten valuuttojen vuoksi. Koska Pohjoismaat ovat myös maantieteellisesti laaja alue, tuo pohjoismaisuus vakuutusliiketoimintaan pikeminkin hajautushyötyä kuin toiminnan keskittyneisyyttä. Näin ollen Pohjoismaat ovat luontaisesti hyvä perusta hajautetulle liiketoiminnalle. Vuoden 2020 lopulla maantieteellinen hajautus laajeni Isooon-Britanniaan Sammon hankittua 70 prosentin enemmistöosuuden Hastingistä.

Ylläpitääkseen ja edistääkseen liiketoimintojen hajautusta, Sampo-konserni ennaltaehkäisee mahdollisuuksien mukaan keskittymiä eriyttämällä liiketoimintakokonaisuuksille omat painopistealueet. Tämän seurauksena erillisillä yhtiöillä on hyvin vähän päällekkäisyyksiä niiden vakuutus- ja sijoitustoiminnoissa. Huolimatta strategisista päätöksistä, joilla yhtiöiden toiminta-alueiden painopisteitä on eriytetty, vakuutus- ja sijoitustoiminnoista saattaa syntyä keskittymiä. Vastuuvetoja ja sijoituksia tarkastellaankin konsernitasolla, jotta

mahdolliset yksittäisen yhtiön tai riskifaktorin tasolla esiintyvät keskittymät havaittaisiin.

Nykyisen liiketoimintamallin, jossa kaikilla yhtiöillä on omat prosessit ja sopimukset vastapuoltensa kanssa, arvioidaan estävän vastapuoliriskin ja operatiivisen riskin kertymistä. Näin ollen näitä riskejä hallitaan pääsääntöisesti yhtiötasolla.

Konsernin sisäisiä vastuita on vähän ja emoyhtiö toimii konsernin ainoana sisäisenä likviditeetin lähteenä ja pääasiallisena pääoman lähteenä. Tämä estää tehokkaasti tartuntariskiä ja siten mahdolliset yhden yhtiön ongelmat eivät suoraan vaikuta toisiin ryhmän yhtiöihin.

Vakuutus- ja markkinariskikeskittymät ja niiden hallinta kuvataan seuraavissa kappaleissa samoin kuin emoyhtiön rooli konsernitasoisten riskien hallinnassa ja likviditeetin lähteenä.

Vakuutusriskit Sampo-konsernissa

Tytäryhtiöissä harjoitettavasta vakuutustoiminnasta voidaan todeta, että If, Mandatum Life ja Topdanmark toimivat Pohjoismaissa, mutta pääosin eri maantieteellisillä alueilla ja vakuutuslajeissa ja näin ollen niiden vakuutusriskit ovat luonteeltaan erilaisia. Joitain yhteisiä

riskitekijöitä on kuitenkin, kuten elinajanodote Suomessa. Myös Tanskassa Ifillä ja Topdanmarkilla on joitain päällekkäisyyksiä. Liiketoiminnan sujuessa normaalisti liiketoiminnasta ei kuitenkaan synny merkittäviä vakuutusriskikeskittymiä. Hastings toimii ainoastaan Isossa-Britanniassa, joten sen vakuutusriskit ovat maantieteellisesti erillisiä Pohjoismaista. Näin ollen liiketoiminta-alueet synnyttävät pikemmin hajautushyötyjä kuin riskikeskittymiä.

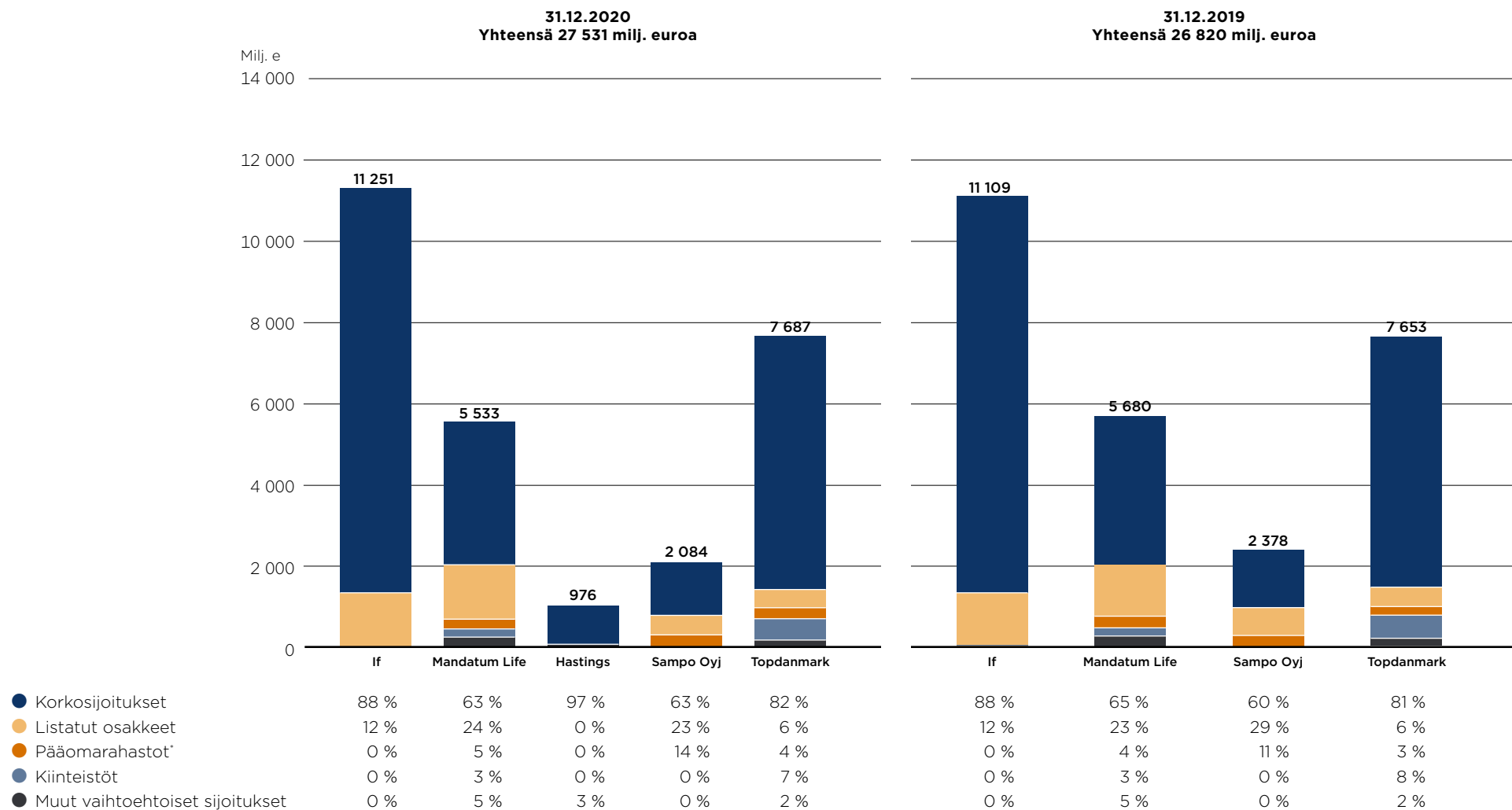
Markkinariskit Sampo-konsernin tasolla

Vakuutusvelat ja yhtiökohtaiset riskinottohalukkuudet ovat sijoitustoiminnan lähtökohtana kaikissa tytäryhtiöissä. Mandatum Lifen, Ifin, Hastingsin ja Topdanmarkin vakuutusvelat ja riskinottohalukkuus ovat erilaiset ja tämän seurauksena sijoitussalkkujen rakenteet ja riskit sekä tase eroavat neljässä yhtiössä toisistaan vastaavasti. Tässä kappaleessa esitetyt taulukot ja graafit eivät sisällä Sampo-konsernin sijoituksia tytäryhtiöiden eikä osakkuusyhtiöiden osakkeisiin (esim. Nordeaan).

Sampo-konsernin sijoitusten kokonaismäärä 31.12.2020 oli 27 531 miljoonaa euroa (26 820), kuten on esitetty seuraavassa graafissa. Mandatum Lifen ja Topdanmarkin sijoitusomaisuus ei sisällä sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevaa varallisuutta.

Sijoitusten kehitys

If, Mandatum Life, Hastings, Sampo Oyj ja Topdanmark

Sampo Oyj:n luvut eivät pidä sisällään vakuutusliiketoiminnan tytäryhtiöiden liikkeeseen laskemia velkainstrumentteja.

*Pääomarahastot sisältävät myös suorat sijoitukset listaamattomiin osakkeisiin.

Sijoitustoiminta ja markkinariskin otto on järjestetty siten, että täysin omistettujen tytäryhtiöiden sijoitusriskit eivät merkittävässä määrin kohdennu samoihin yksittäisiin yhtiöihin lukuun ottamatta pohjoismaisia pankkeja, joihin yhtiöt ovat sijoittaneet ylimääräiset varansa rahamarkkinasijoituksina ja käteisenä. Sijoitusten hajautuksen näkökulmasta Topdanmarkin vaikutus on positiivinen, koska tanskalaisilla sijoituksilla on merkittävä paino sen sijoitussalkuissa ja etenkin tanskalaisten kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen merkitys on keskeinen. Sampo-konsernin muiden vakuutusyhtiöiden sijoitussalkuissa tanskalaisten sijoitusten merkitys on vähäinen. Myös Hastingsillä on

ollut hajautuksen näkökulmasta positiivinen vaikutus, vaikka sijoitusportfolio on muita Sampo-konsernin vakuutusyhtiöiden sijoitusportfolioita pienempi. Hastingsin sijoituksista merkittävä osa on Englannin punnan määräisiä ja kohdistuvat Isooon-Britanniaan, missä muilla konsernin tytäryhtiöillä ei ole merkittäviä positioita. Lisäksi Hastingsin sijoitusportfolio koostuu lähes pelkästään investment grade -luottoluokituksen saaneista korkosijoituksista.

Sampo-konsernin markkinariskiherkkyydet esitetään seuraavassa taulukossa.

Markkinariskiherkkyydet

Sampo-konserni, 31.12.2020

Milj. e	Skenaario	If	Topdanmark	Hastings	Mandatum Life	Sampo Oyj	Sampo-konserni
Osakkeet	-10 %	-130	-15	-1	-134	-48	-327
	10 %	130	15	1	134	48	327
Korot	-100 bps	151	1	3	105	32	393
	+100 bps	-144	-4	-7	-88	-31	-361
Muut	-10 %	-2	-36	0	-69	-31	-138
	10 %	2	36	0	69	31	138
Kotivaluutta	-5 %	-1	1	0	6	10	-
	5 %	1	-1	0	-6	-10	-

Topdanmarkin korkoriskin skenaarioluvuissa esitetään vastuuvelan ja sijoitusten netto. Sampo-konsernin luvut eivät täsmää yhtiöiden lukujen summaan konsernin sisäisistä eliminoinneista ja Topdanmarkin vastuuvelan vaikutuksen puuttumisesta johtuen.

Tämän taulukon luvut poikkeavat hieman Markkinariskiherkkyydet, Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -taulukon luvuista erilaisista laskentamenetelmistä johtuen.

Seuraavissa kappaleissa esitetään ensin riskikeskittymät homogeenisiin riskiryhmiin jaettuna ja yksittäisten nimien osalta ja sen jälkeen riskejä kuvataan lyhyesti kokotaseen näkökulmasta.

Sijoitukset toimialasektoreittain, maantieteellisten alueiden mukaan ja omaisuuslajeittain

Korko- ja osakesijoitusten osalta rahoitussektorin yhtiöillä ja kiinteistövakuudellisilla joukkovelkakirjalainoilla on merkittävä osuus konsernin kokonaisportfolioista, kun taas julkisen sektorin sijoitusten osuus on melko rajallinen. Suurimmassa osassa näistä sijoituksista liikkeeseenlaskijana on pohjoismainen yhtiö tai yhteisö, vaikkakin Hastings on tuonut jonkin verran hajautusta tältä kannalta. Suurin osa yrityspuolen liikkeeseenlaskijoista, vaikkakin ne sijaitsevat Pohjoismaissa, toimii kansainvälisillä markkinoilla ja näin ollen niiden tuloksenteekokyky ei ole kovin riippuvainen pohjoismaisista markkinoista. Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain on esitetty seuraavassa taulukossa.

Positiot toimialasektoreittain, omaisuuslajeittain ja luottoluokittain

Sampo-konserni, 31.12.2020

Milj. e	AAA	AA+ - AA-	A+ - A-	BBB+ - BBB-	BB+ - C	D	Luokittelen- maton	Korko- sijoitukset yhteensä	Listatut osakkeet	Muut	Vasta- puoliriski	Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2019
Perusteollisuus	0	0	15	132	91	0	66	303	160	0	0	463	51
Pääomahyödykkeet	0	0	84	55	55	0	162	356	592	0	0	948	8
Kulutustavarat	1	4	214	450	131	0	123	923	472	0	0	1 395	163
Energia	0	8	14	0	9	1	154	186	2	6	0	193	-44
Rahoitus	40	1 469	2 598	1 370	335	0	134	5 945	392	8	3	6 348	-552
Valtiot	337	2	0	0	0	0	0	339	0	0	0	339	274
Valtioiden takaamat jvk-lainat	49	41	0	0	0	0	0	90	0	0	0	90	28
Terveystenhoito	7	0	18	50	108	0	60	244	149	0	0	393	-30
Vakuutus	10	14	67	130	26	0	137	384	12	4	0	400	45
Media	0	0	0	0	4	0	22	27	10	0	0	37	7
Pakkaus	0	0	0	0	8	0	37	45	12	0	0	58	-2
Julkinen sektori, muut	563	89	34	0	0	0	0	686	0	0	0	686	67
Kiinteistöala	0	15	110	520	55	0	596	1 297	0	183	0	1 480	84
Palvelut	0	0	0	98	281	0	114	493	192	0	0	685	-89
Teknologia ja elektroniikka	1	0	32	43	45	0	79	199	163	0	0	362	-59
Telekommunikaatio	0	0	31	200	120	0	4	355	66	0	0	421	4
Liikenne	0	26	23	62	1	0	161	273	18	0	0	291	-117
Yhdyskuntapalvelut	0	1	99	227	183	0	21	532	17	0	0	549	23
Muut	0	11	0	0	22	0	30	63	0	29	0	93	-12
Arvopaperistettut jvk-lainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vakuudelliset jvk-lainat	2 545	0	0	0	0	0	0	2 545	0	0	0	2 545	-104
Sijoitusrahastot	152	0	1	4	11	0	194	363	857	797	0	2 017	58
Vastapuolilyhteisö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9	-7
Yhteensä, pois lukien Topdanmark	3 704	1 680	3 340	3 341	1 487	1	2 095	15 649	3 115	1 027	12	19 803	-206
Muutos tilanteesta 31.12.2019	401	-1 030	-67	469	246	1	-72	-50	-166	23	-13	-206	

Topdanmark												Yhteensä	Muutos tilanteesta 31.12.2019
Konserni ilman henkivakuutusta	1 609	0	59	0	0	0	217	1 884	120	101	192	2 297	-23
Henkivakuutus	3 165	0	134	10	9	0	433	3 752	325	869	444	5 390	58
Topdanmark yhteensä	4 773	0	193	10	9	0	650	5 636	445	970	636	7 687	34
Muutos tilanteesta 31.12.2019	-118	0	-189	-1	0	0	119	-189	-38	-8	268	34	

Kuten Korkosijoitukset rahoitussektorille, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020 -taulukosta voidaan nähdä, suurin osa rahoitussektorin ja kiinteistö-vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen sijoituksista on tehty pohjoismaisiin sijoituskohteisiin siitä huolimatta, että Hastings on tuonut jonkin verran hajautusta sijoituksiin tästä näkökulmasta.

Korkosijoitukset rahoitussektorille

Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020

Milj. e	Katetut jvk-lainat	Käteinen ja rahamarkkina-sijoitukset	Pitkäaikaiset senior-lainat	Pitkäaikaiset heikomman etuoikeuden lainat	Yhteensä	%
Ruotsi	1 462	17	618	155	2 252	25,8 %
Suomi	99	1 279	411	198	1 986	22,8 %
Norja	647		459	285	1 391	16,0 %
Tanska	291		251	255	797	9,1 %
Ranska		559	189	7	755	8,7 %
Yhdysvallat		1	269	5	275	3,2 %
Iso-Britannia	2	62	167	28	259	3,0 %
Alankomaat			185	41	227	2,6 %
Kanada	34		172		206	2,4 %
Irlanti		101	28		129	1,5 %
Islanti			56	41	97	1,1 %
Saksa			50	15	66	0,8 %
Sveitsi			53		53	0,6 %
Australia	9		35		45	0,5 %
Uusi-Seelanti			40		40	0,5 %
Espanja			36		36	0,4 %
Gibraltar		23			23	0,3 %
Viro		5	12		17	0,2 %
Bermuda			7	10	17	0,2 %
Itävalta			12		12	0,1 %
Luxemburg		11			11	0,1 %
Belgia			10		10	0,1 %
Guernsey			8		8	0,1 %
Italia			3		3	0,0 %
Caymansaaret			2		2	0,0 %
Jersey		0			0	0,0 %
Yhteensä	2 545	2 060	3 072	1 040	8 717	100,0 %

Korkosijoitukset julkiselle sektorille sisältävät valtionlainoja, valtioiden takaamia joukkovelkakirjalainoja sekä muita sijoituksia julkiselle sektorille, mikä voidaan nähdä taulukosta Korkosijoitukset julkiselle sektorille, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020. Julkisen sektorin osuus on ollut kohtalaisen pieni Sampo-konsernin sijoitussalkuissa ja sijoitukset ovat olleet lähinnä Pohjoismaihin. Julkisen sektorin sijoituksilla ei ole keskeistä merkitystä Topdanmarkin sijoitussalkuissa, sillä ne koostuvat pääasiassa AAA-luottoluokituksen omaavista kiinteistövakuudellisista joukkovelkakirjalainoista.

Korkosijoitukset julkiselle sektorille

Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020

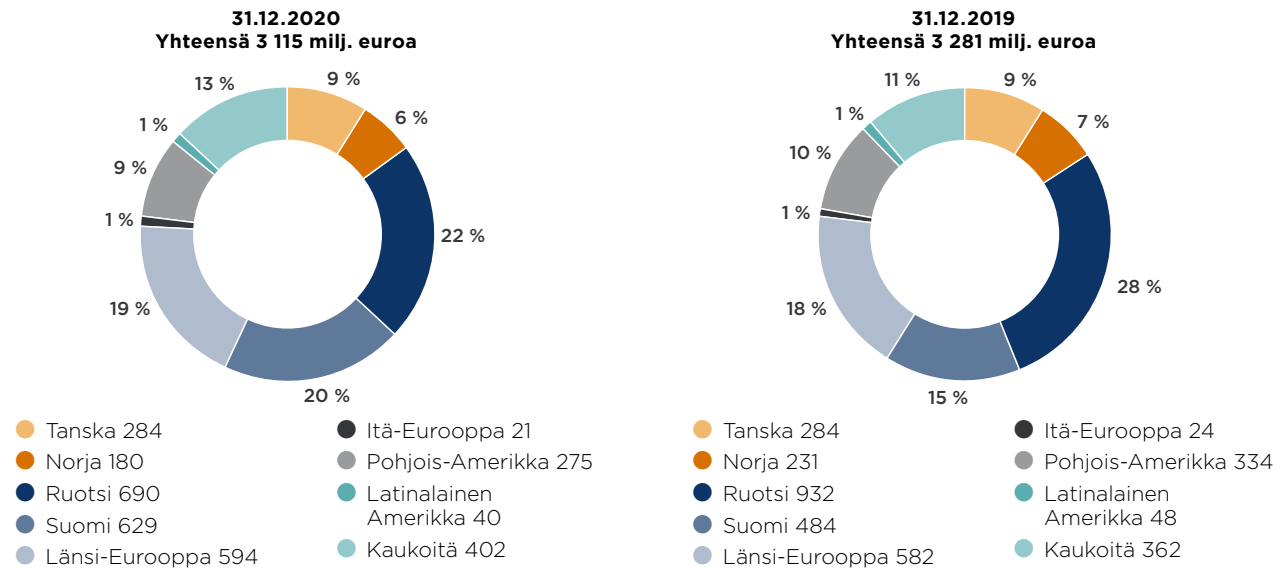
Milj. e	Valtiot	Valtioiden takaamat	Julkinen sektori, muut	Yhteensä
Ruotsi	317		297	614
Norja			315	315
Suomi	20	27	24	71
Saksa		49	1	50
Ylikansalliset instituutiot			40	40
Ranska		14		14
Iso-Britannia	2		10	11
Yhteensä	339	90	686	1 115

Sampo-konsernin listatut osakesijoitukset pois lukien Topdanmark olivat vuoden 2020 lopussa 3 115 miljoonaa euroa (3 281). Vuoden 2020 lopussa Ifin listattujen osakkeiden arvo oli 1 301 miljoonaa euroa (1 281). Osakkeiden osuus oli 12 prosenttia Ifin sijoitusomaisuudesta. Mandatum Lifessa listattujen osakkeiden arvo oli 1 335 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa (1 308) ja listattujen osakkeiden osuus sijoitusomaisuudesta oli 24 prosenttia. Topdanmarkissa listatut osakesijoitukset olivat vuoden 2020 lopussa 445 miljoonaa euroa (483). Topdanmark-konsernissa listattujen osakesijoitusten osuus sijoituksista on korkeampi henkiyhtiössä. Vuoden 2020 lopussa Hastingsillä ei ollut listattuja osakesijoituksia.

Maantieteellisesti Sampo-konsernin sijoitukset ovat painottuneet pohjoismaisiin yrityksiin. Pohjoismaisten yritysten osakkeiden osuus oli 57 prosenttia kaikista osakkeista. Tämä on linjassa konsernin sijoitusstrategian kanssa, jonka mukaan sijoituksissa keskitytään pohjoismaisiin yhtiöihin. Nämä pohjoismaiset yhtiöt kilpailevat kuitenkin pääosin globaaleilla markkinoilla, vain harvat niistä ovat toiminnaltaan puhtaasti kotimaisia yhtiöitä. Näin ollen lopullinen riski ei ole merkittävästi riippuvainen Pohjoismaiden talouksista. Sampo-konsernin listattujen osakesijoitusten jakauma esitetään Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -graafissa.

Listattujen osakesijoitusten maantieteellinen jakauma

Sampo-konserni pois lukien Topdanmark

Suurimmat sijoitukset yksittäisiin nimiin

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020 -taulukossa kuvataan suurimmat keskittymät yksittäisiin liikkeeseenlaskijoihin ja vasta-

puoliin konsernitasolla. Topdanmarkin sijoitussalkuissa suurimmat yksittäiseen liikkeeseenlaskijaan kohdistuvat sijoitukset ovat AAA-luottoluokituksen omaavia tanskalaisia kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja.

Suurimmat keskittymät liikkeeseenlaskijoittain ja omaisuuslajeittain

Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020

Liikkeeseenlaskija, milj. e	Yhteensä	% sijoitus- omaisuudesta	Kassavarat ja lyhytaikaiset korko- sijoitukset	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset, yhteensä	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Valtioiden takaamat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Katetut jvk-lainat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Senior- jvk-lainat	Pitkä- aikaiset korko- sijoitukset: Tier 1 ja Tier 2	Osake- sijoitukset	Vakuudella kattamaton osuus johdan- naisista
Nordea Bank	1 263	6 %	480	784	0	436	205	143	0	0
Danske Bank	756	4 %	456	300	0	164	83	52	0	1
BNP Paribas	630	3 %	559	70	0	0	67	3	0	0
Ruotsi	579	3 %	0	579	0	0	579	0	0	0
Skandinaviska Enskilda Banken	516	3 %	309	206	0	183	7	16	0	1
DnB	468	2 %	0	468	0	214	177	77	0	0
Swedbank	399	2 %	0	399	0	282	97	20	0	0
Svenska Handelsbanken	323	2 %	0	322	0	245	27	51	0	0
Norja	315	2 %	0	315	0	0	315	0	0	0
Saxo Bank	302	2 %	0	18	0	0	0	18	284	0
10 suurinta keskittymää yhteensä	5 552	28 %	1 805	3 461	0	1 524	1 558	379	284	2
Muut	14 251	72 %								
Sijoitusomaisuus yhteensä	19 803	100 %								

Suurimmat high yield- ja luottoluokittelemattomat korkosijoitukset eritellään Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020 -taulukossa. Lisäksi suurimmat suorat sijoitukset listattuihin osakkeisiin eritellään Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta, Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020 -taulukossa.

Saamiset muista kuin investment grade -luokituksen saaneista korkosijoituksista ovat merkittävät, koska suhteellisen pienellä osalla pohjoismaisista yhtiöistä on luottoluokitus ja monilla luottoluokitelluilla yhtiöillä on high yield luottoluokitus.

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta ja suoraa listattua osakesijoitusta

Sampo-konserni pois lukien Topdanmark, 31.12.2020

Kymmenen suurinta suoraa high yield- sekä luottoluokittelematonta korkosijoitusta	Luokitus	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista korkosijoituksista
High Street Shopping	NR	144	1,0 %
TDC	B	99	0,7 %
Evergood 4 ApS	B+	83	0,6 %
Sponda	NR	79	0,5 %
Trevian Finland Properties I	NR	77	0,5 %
Saab	NR	59	0,4 %
Ellevio Holding	NR	58	0,4 %
Pohjolan Voima	NR	54	0,4 %
Teollisuuden Voima	BB	51	0,3 %
Grönlandet Södra	NR	50	0,3 %
10 suurinta keskittymää yhteensä		754	5,0 %
Muut suorat korkosijoitukset		14 233	95,0 %
Suorat korkosijoitukset yhteensä		14 987	100,0 %

Kymmenen suurinta suoraa listattua osakesijoitusta	Yhteensä, milj. e	% kaikista suorista osakesijoituksista
Saxo Bank *	284	12,5 %
Volvo	170	7,5 %
Nobia	119	5,3 %
Enento Group	98	4,3 %
ABB	91	4,0 %
Husqvarna	84	3,7 %
Norwegian Finans Holding	83	3,7 %
Vaisala	59	2,6 %
Telia Company	55	2,4 %
Veidekke	53	2,4 %
10 suurinta keskittymää yhteensä	1 097	48,5 %
Muut suorat osakesijoitukset	1 166	51,5 %
Suorat osakesijoitukset yhteensä	2 263	100,0 %

* Vaikka Saxo Bank ei ole listattu yhtiö, se on merkittävä sijoitus Sampo Oyj:n sijoitussalkussa ja siksi mukana tässä taulukossa.

Keskittymät koko taseen tasolla

Yleisesti ottaen Sampo-konserni on rakenteellisesti riippuvainen pohjoismaisten talouksien suoriutumisesta, kuten jo aiemmin kuvattiin. Sampo-konserni on myös taloudellisesti alttiina yleisen korkotason laskulle. Mitä alemmat korot ja mitä tasaisempi korkokäyrä on, sitä haasteellisempi ympäristö on nykyisille liiketoimintamalleille etenkin, kun Ifissä ja Mandatum Lifessa vakuutusvelkojen duraatio on pitempi kuin korkosijoitusten duraatio. Topdanmarkissa ja Hastingsissä taseen korkoriskiä suojataan aktiivisesti ja siten Topdanmark tai Hastings eivät olennaisesti lisää korkoriskiä konsernin tasolla.

Sampo-konsernille olisi merkittävästi hyötyä, jos korot nousisivat, koska vakuutusvelkojen taloudellinen arvo pienenisi enemmän kuin niitä suojaavien sijoitusten arvo. Samaan aikaan Nordean nettokorkotuotot todennäköisesti kasvaisivat myös.

Sampo Oyj:n rooli

Sampo Oyj tekee pitkäaikaisia sijoituksia pohjoismaisiin finanssialan yrityksiin ja on konsernissa likviditeetin lähde. Tämän vuoksi rahoitusrakenteen kestävyys ja kyky hankkia rahoitusta tarvittaessa ovat jatkuvasti arvioinnin kohteena.

Vuoden 2020 lopussa Sammolla oli 9 106 miljoonan edestä strategisia sijoituksia ja ne oli pääosin rahoitettu omalla pääomalla, 7 472 miljoonaa euroa, ja senior-ehtoisella velalla, jota oli yhteensä 2 448 miljoonaa euroa.

Senior-lainojen keskimääräinen jäljellä oleva maturiteetti oli 5,2 vuotta ja siitä 1 100 miljoonan euron osuus oli maturiteettiltaan yli 5 vuotta. Senior-ehtoisella velalla rahoitetaan myös muita sijoitusomaisuuseriä. Näiden huonomman etuoikeuden velkainstrumenttien ja muiden korkosijoitusten, yhteisummaltaan 360 miljoonaa euroa,

keskimääräinen maturiteetti oli 0,8 vuotta. Strategisten sijoitusten ja muiden sijoituserien rahoitus on vahvasti järjestetty.

Kyky hankkia rahoitusta riippuu velkaantuneisuudesta ja likviditeettipuskurista, jotka voidaan päätellä Tase-rakenne, Sampo Oyj, 31.12.2020 ja 31.12.2019 -taulukosta.

Taserakenne

Sampo Oyj, 31.12.2020 ja 31.12.2019

Milj. e	31.12.2020	31.12.2019*
Vastaavaa yhteensä	11 515	11 625
Käteiset varat	1 170	1 320
Sijoitukset	824	1 022
Sijoituskiinteistöt	2	2
Korkosijoitukset	36	46
Osakkeet ja osuudet	786	973
Huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	324	359
Osuudet saman konsernin yrityksissä	9 106	8 841
Sijoitukset tytäryrityksissä	4 712	3 401
Sijoitukset osakkuusyrityksissä	4 394	5 440
Muut varat	91	84

Milj. e	31.12.2020	31.12.2019*
Vastattavaa yhteensä	11 515	11 625
Liikkeeseen lasketut yritystodistukset	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 448	3 414
Private placement -lainat	72	98
Joukkovelkakirjalainat	2 376	3 316
Pääomalainat	1 486	494
Oma pääoma	7 472	7 596
Sidottu oma pääoma	98	98
Voitonjakokelpoiset varat	7 374	7 497
Muut velat	109	121

* Hastings ei ole mukana vuoden 2019 luvuissa.

Sampo Oyj:n velkaantuneisuus oli maltillinen esimerkiksi seuraavilla mittareilla arvioituna:

- Velkaantuneisuus mitattuna korollisten velkojen osuudella kaikista vastattavaa-puolen eristä oli 34 prosenttia (34).
- Sammon 2 405 (2 183) miljoonan euron nettovelka on maltillinen suhteutettaessa sitä omistusosuuksien arvoon ja sijoitusomaisuuteen.

Sammon likvidit varat olivat 1 170 (1 320) miljoonaa euroa. Likviditeettiin vaikuttaa pääasiassa saadut ja maksetut osingot sekä muutokset liikkeeseenlasketuissa velkainstrumenteissa ja tehdyissä sijoituksissa. Sampo maksaa osinkonsa toisella kvartaalilla, jolloin likviditeetti laskee huomattavasti. Huomattava osuus ryhmän yhtiöiden liikkeelle laskemista huonomman etuoikeuden velkainstrumenteista (324) sekä osa muista sijoituksista (824) voidaan myydä, mikäli tarvitaan likviditeettiä. Lyhyen aikavälin likviditeettiä voidaan pitää riittävänä.

Sammon rahoitusasema on hyvä, minkä ansiosta yhtiö kykenee uudelleen rahoittamaan nykyiset velkansa ja laskemaan liikkeelle uutta velkaa. Tämä yhdessä yhtiön

myytävissä olevien omaisuuserien kanssa tarkoittaa, että Sampo kykenee luomaan likviditeettiä.

Nykyisellään Sampo-konsernilla on pääomapuskuria suhteessa vakavaraisuuspääomavaatimukseen. Taulukossa Taserakenne, Sampo Oyj, 31.12.2020 ja 31.12.2019 esitetyt huonomman etuoikeuden kaikki saamiset ovat Ifin, Mandatum Lifen, Nordean ja Topdanmarkin liikkeeseen laskemia. Nordeaa lukuun ottamatta ne eliminoidaan konsernin omista varoista. Mikäli kyseiset saamiset myytäisiin, emoyhtiön likviditeetin kasvun ohella konsernin oma varallisuus ja vakavaraisuussuhde nousisivat.

Sampo Oyj:lla on mahdollisuus tasapainottaa riskejä konsernin sisällä. Hallinnoidessaan rahoitus- ja pääomarakennettaan sekä likviditeettiään Sampo Oyj ottaa huomioon liiketoiminta-alueiden eurosta poikkeavat perusvaluutat (Ruotsin kruunu, Tanskan kruunu ja Englannin punta) ja sen, että kaikki sen liiketoiminta-alueet ovat alttiina matalan korkoympäristön riskeille. Nämä riskit saattavat vaikuttaa Sammon tekemiin päätöksiin sen omien velkainstrumenttien liikkeeseen laskun yhteydessä ja likviditeettiportfoliota hoidettaessa.

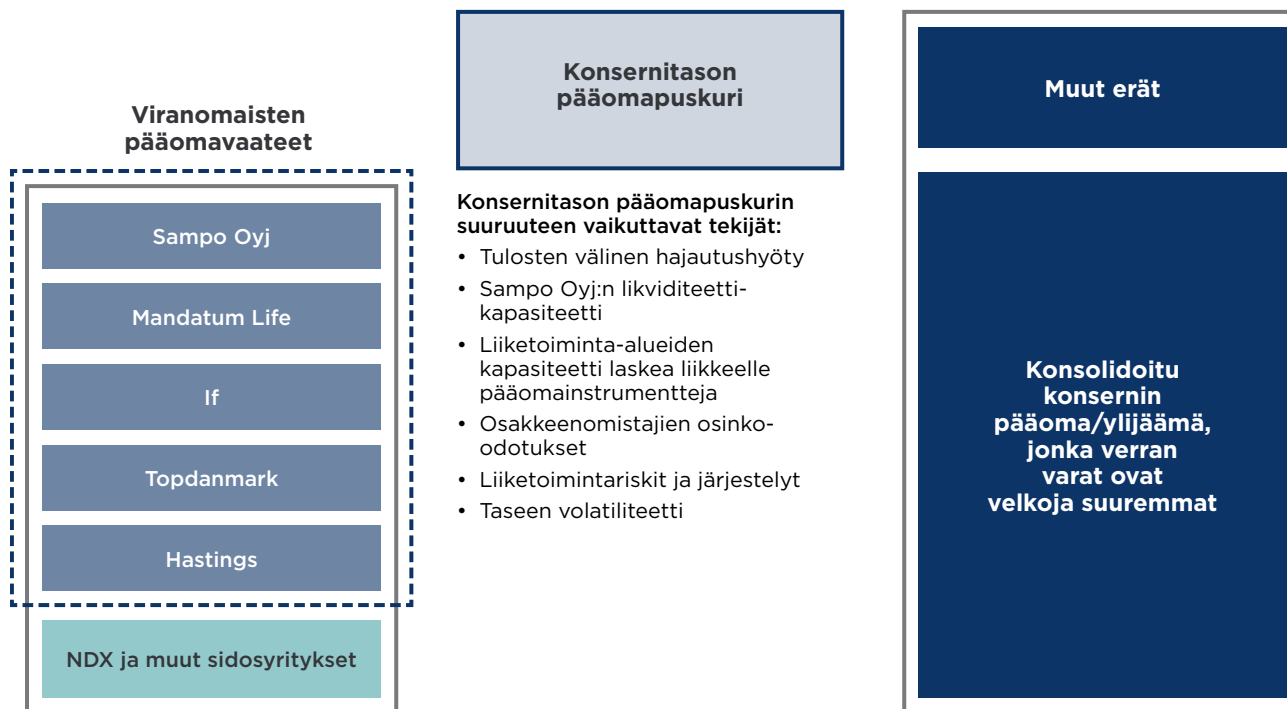
Sampo-konsernin pääomitus

Pääomitus konsernitasolla

Alakonsernitasoinen tasapaino tulosten, riskien ja pääoman välillä on keskeinen lähtökohta Sampo-konsernissa. Lisäksi pääomitusta hallinnoidaan konsernitason pääomapuskurilla. Tytäryhtiöiden pääomavaatimuksissa tapahtuvat muutokset sekä Nordean markkina-arvo vaikuttavat Sampo-konsernin pääomituksen tasoon, ja sijoitukset konserniyhtiöiden liikkeeseen laskemiin huonomman etuoikeuden lainoihin, jotka eliminoidaan pääomista, alentavat konsernin vakavaraisuutta.

Sampo-konsernin tasolla on kuitenkin useampia pääomitukseen vaikuttavia tekijöitä kuin alakonserneissa. Kyseisiä tekijöitä on havainnollistettu kaaviossa Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet.

Sampo-konsernin pääomittamisen puitteet

Konsernin pääomavaatimus on pääasiassa riippuvainen liiketoiminta-alueiden pääomavaatimuksista. Nordea-omistuksesta tuleva markkinariski on merkittävä osa Sampo Oyj:n pääomavaadetta, mutta muilta osin emoyhtiön kontribuutio konsernin pääomatarpeeseen

on useimmiten vähäinen, sillä Sammolla ei ole omaa liiketoimintaa lukuun ottamatta pääomarakenteen ja likviditeetin hallintaa. Sijoitukset pohjoismaisiin rahoitussektorin yhtiöihin kasvattavat lisäksi Sampo Oyj:n vakavaraisuusvaatimusta.

Riskien välistä hajautushyötyä on kahdella tasolla, sekä yhtiöiden sisällä, että niiden välillä. Näistä ensimmäinen sisältyy yhtiöiden vakavaraisuuspääomavaatimukseen ("SCR").

Käsitteellisesti konsernin oma varallisuus on yhtä kuin varojen ja velkojen markkina-arvojen välinen erotus lisättynä huonomman etuoikeuden veloilla. Kyseinen erotus on kertynyt konsernin olemassaolon aikana, ja se sisältää seuraavat pääkomponentit:

- Kertyneet voitot, joita ei ole maksettu osinkoina vuosien aikana
- Varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen oikaisut markkina-arvoiksi
- Liikkeelle laskettu pääoma ja Solvenssi II -ehdot täyttävät huonomman etuoikeuden velkakirjat

Sampo-konsernin pääomavaatimus ja oma varallisuus ovat molemmat alttiita translaatoriskille. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin pääoma sekä pääoman tarve muunnetaan niiden raportointivaluutoista euroiksi. Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin raportointivaluuttojen heiketessä euroon nähden konsernin todellisen euromääräisen pääoman määrä supistuu ja Ifin, Topdanmarkin ja Hastingsin euromääräiset pääomavaatimukset ovat myös alhaisemmat. Translaatoriskiä seurataan sisäisesti ja sen vaikutusta konsernin vakavaraisuuteen toiminnan jatkuvuuden näkökulmasta analysoidaan säännöllisesti.

Translaatoriskille ei kuitenkaan aseteta sisäisesti pääomatarvetta, sillä se realisoituu ainoastaan, jos jokin alakonserni divestoidaan.

Konsernitason pääomapuskuri on yhtä kuin erotus konsernin oman varallisuuden määrän ja konsernin pääomavaatimuksen välillä. Alakonsernitasoisten tekijöiden – odotettujen voittojen ja niiden volatiliteetin,

liiketoiminnan kasvumahdollisuuksien sekä kyvyn laskea liikkeelle Solvenssi II:n mukaisia päämainstrumentteja – lisäksi on konsernitasolla vaikuttavia seikkoja, jotka ovat olennaisia arvioitaessa pääomapuskurin suuruutta konsernitasolla. Olennaisimmat pääomapuskurin suuruuteen vaikuttavat konsernitason tekijät ovat alakonsernien raportoitujen voittojen korrelaatio, taseen volatiliteetti, joka johtuu osakesalkkujen ja vastuuvelan

markkina-arvojen heilahtelusta, emoyhtiön kapasiteetti luoda likviditeettiä, liiketoimintariskien ja järjestelyiden todennäköisyydet sekä osakkeenomistajien osinko-odotukset.

SAMPO OYJ:N TILINPÄÄTÖS

186

Sampo Oyj:n
tuloslaskelma

187

Sampo Oyj:n
tase

188

Sampo Oyj:n
rahavirtalaskelma

Sampo Oyj:n tilinpäätös

Tuloslaskelma

Milj. e	Liite	2020	2019
Liiketoiminnan muut tuotot	1	17	16
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-13	-13
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-2	-2
Muut henkilösivukulut		-2	0
Liiketoiminnan muut kulut	2	-18	-57
Liikevoitto		-19	-56
Rahoitustuotot ja -kulut	4		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		655	936
Tuotot muista osuuksista		6	602
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		12	12
Muilta		7	17
Muut tuotot ja kulut sijoituksista		116	11
Muut korkotuotot		15	27
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-108	-79
Valuuttatulos		13	22
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		697	1 491
Konserniavustus		3	-
Tilikauden verot		0	-1
Tilikauden voitto		700	1 490

Sampo Oyj:n tase

Milj. e	Liite	2020	2019
VASTAAVAA			
Aineettomat hyödykkeet		1	2
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat		1	1
Muut aineelliset hyödykkeet		2	2
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		4 712	3 401
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5	242	269
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		4 394	5 440
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä		82	90
Muut osakkeet ja osuudet	6	786	973
Muut saamiset	7	86	46
Lyhytaikaiset saamiset			
Muut saamiset	8	35	45
Siirtosaamiset	9	54	35
Rahat ja pankkisaamiset		1 120	1 320
VASTAAVAA YHTEENSÄ		11 515	11 625

Milj. e	Liite	2020	2019
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	10		
Osakepääoma		98	98
Käyvän arvon rahasto		124	114
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto		1 527	1 527
Muut rahastot		273	273
Edellisten tilikausien voitto		4 751	4 095
Tilikauden voitto		700	1 490
		7 472	7 596
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Joukkovelkakirjalainat		2 448	3 414
Pääomalainat		1 486	494
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	14	17	15
Muut velat	12	44	34
Siirtovelat	13	48	73
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		11 515	11 625

Sampo Oyj:n rahavirtalaskelma

Milj. e	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen veroja	687	1 491
Oikaisut:		
Sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	12	-1
Muut oikaisut	-9	-559
Oikaisut yhteensä	3	-559
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Sijoitukset *)	170	55
Muut varat	-2	49
Yhteensä	168	104
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Rahoitusvelat	-34	1
Muut velat	22	-21
Maksetut korot	-82	4
Maksetut tuloverot	0	-1
Yhteensä	-94	-17
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	764	1 018

Milj. e	2020	2019
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytär- ja osakkuusyhtiöosakkeisiin	-123	594
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Maksetut osingot	-833	-1 588
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, liikkeeseen laskut	1 191	496
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, lyhennykset	-1 199	-647
Rahoitukseen käytetty nettorahavarat	-841	-1 739
Rahavirrat yhteensä	-200	-127
Rahavarat tilikauden alussa	1 320	1 447
Rahavarat tilikauden lopussa	1 120	1 320
Rahavarojen nettomuutos	-200	-127

*) Sijoitukset sisältävät sekä sijoituskiinteistöt että rahoitusvarat.

Lisätietoa rahavirtalaskelmaan:

Milj. e	2020	2019
Saadut korot	36	65
Maksetut korot	-80	-74
Saadut osingot	660	1 538

SAMPO OYJ:N TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista190

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1–4

1 Liiketoiminnan muut tuotot	190
2 Liiketoiminnan muut kulut	190
3 Tilintarkastajan palkkiot	190
4 Rahoitustuotot ja -kulut	190

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5–9

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä	191
6 Muut osakkeet ja osuudet	191
7 Sijoitusten muut saamiset	191
8 Muut saamiset	191
9 Siirtosaamiset	191

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10–13

10 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma	192
11 Osakepääoma	193
12 Muut velat	193
13 Siirtovelat	193

Tuloveroja koskeva liitetieto 14

14 Laskennalliset verosaamiset ja -velat	193
--	-----

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 15–16

15 Eläkevastuut	194
16 Vuokravastuut	194

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 17–19

17 Henkilöstön lukumäärä	194
18 Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot	194
19 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen sekä hallituksen jäseniin liittyvät eläkekulut	195

Osakeomistuksia koskeva liitetieto 20

20 Osakeomistukset 31.12.2020	195
-------------------------------------	-----

Sampo Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista

Sampo Oyj:n tilinpäätös liitetietoineen on laadittu suomalaisen kirjanpitolain ja -asetuksen mukaisesti. Sampo Oyj:n erillistilinpäätöksen laatimisperiaatteet eivät kuitenkaan olennaisesti poikkea konsernin IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatimisperiaatteista. Rahoitusvälineet on arvostettu markkinoilta saatuaan käypään arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 1–4

1 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. e	2020	2019
Sijoitusomaisuuden hoitopalkkiot	17	16
Muut tuotot	0	0
Yhteensä	17	16

2 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. e	2020	2019
Vuokratkulut	-1	-1
IT kulut	-2	-2
Ulkopuoliset palvelut	-8	-4
Muut henkilöstökulut	-1	-1
Lisäosingon tappio	-	-44
Muut kulut	-6	-5
Yhteensä	-18	-57

Erä Muut kulut sisältää mm. hallintokuluja.

3 Tilintarkastajan palkkiot

Milj. e	2020	2019
Tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	-0,3	-0,3
Verokonsultointi	0,0	0,0
Muut palkkiot	-0,2	-0,1
Yhteensä	-0,5	-0,4

4 Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. e	2020	2019
Saadut osingot	660	1 538
Korkotuotot	34	53
Korkokulut	-84	-79
Myyntivoitot	157	2
Valuuttatulos	13	22
Muut	-65	11
Yhteensä	715	1 547

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 5–9

5 Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Milj. e	2020	2019
Hankintameno tilikauden alussa	269	261
Lisäykset	0	8
Vähennykset	-27	0
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	242	269

Saamiset ovat tytäryhtiöiden liikkeeseenlaskemia pääomalainoja. Lisätietoja konsernin liitetiedossa nro 28 Rahoitusvelat.

6 Muut osakkeet ja osuudet

Milj. e	2020			2019		
	Käypä arvo	Arvonmuutokset Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut	Käypä arvo	Arvonmuutokset Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	786	-15	-9	973	0	-131

7 Sijoitusten muut saamiset

Milj. e	2020			2019		
	Käypä arvo	Arvonmuutokset Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut	Käypä arvo	Arvonmuutokset Tulokseen kirjatut	Käyvän arvon rahastoon kirjatut
Joukkovelkakirjalainat	36	0	10	46	-	-16
Markkinaraha	50	0	0	-	-	-
Yhteensä	86	0	10	46	0	-16

8 Muut saamiset

Milj. e	2020	2019
Kauppahintasaamiset	1	1
Johdannaiset	0	1
Muut	34	43
Yhteensä	35	45

9 Siirtosaamiset

Milj. e	2020	2019
Siirtyvät korot	11	13
Johdannaiset	27	20
Muut	16	3
Yhteensä	54	35

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 10–13

10 Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

Milj. e	Sidottu pääoma			Vapaa pääoma		Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	98	-3	1 527	273	5 996	7 890
Osingonjako					-1 902	-1 902
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
- omaan pääomaan kirjattu määrä		118				118
- tuloslaskelmaan siirretty määrä		0				0
Tilikauden voitto					1 490	1 490
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	98	114	1 527	273	5 584	7 596

Milj. e	Sidottu pääoma			Vapaa pääoma		Yhteensä
	Osakepääoma	Käyvän arvon rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	98	114	1 527	273	5 584	7 596
Osingonjako					-833	-833
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
- omaan pääomaan kirjattu määrä		-1				-1
- tuloslaskelmaan siirretty määrä		11				11
Tilikauden voitto					700	700
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	98	124	1 527	273	5 451	7 472

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Milj. e	2020	2019
Emoyhtiö		
Tilikauden voitto	700	1 490
Kertyneet voittovarot	4 751	4 095
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 527	1 527
Muut rahastot	273	273
Yhteensä	7 250	7 384

11 Osakepääoma

Tiedot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitteessä 33 Oma pääoma.

12 Muut velat

Milj. e	2020	2019
Johdannaiset	2	4
Johdannaisten vakuudet	29	20
Muut	13	10
Yhteensä	44	34

13 Siirtovelat

Milj. e	2020	2019
Siirtyvät korot	35	31
Johdannaiset	2	29
Muut	11	13
Yhteensä	48	73

Tuloveroja koskeva liitetieto 14

14 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Milj. e	2020	2019
Laskennalliset verosaamiset		
Tappiot	14	14
Laskennalliset verovelat		
Käyvän arvon rahasto	-31	-28
Yhteensä netto	-17	-15

Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 15–16

15 Eläkevastuut

Sampo Oyj:n henkilöstön perus- ja lisäeläketurva on hoidettu vakuutuksilla eläkevakuutusyhtiöissä Suomessa ja Ruotsissa.

16 Vuokravastuut

Milj. e	2020	2019
Yhden vuoden kuluessa	1	1
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	3	4
Yhteensä	4	5

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot 17–19

17 Henkilöstön lukumäärä

	2020 Tilikautena keskimäärin	2019 Tilikautena keskimäärin
Kokoaikainen henkilöstö	67	63
Osa-aikainen henkilöstö	0	1
Määräaikainen henkilöstö	0	1
Yhteensä	67	65

18 Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot

Tuhatta euroa	2020	2019
Konsernijohtaja Torbjörn Magnusson	1 314	3 891
Hallituksen jäsenet		
Björn Wahlroos	180	175
Fiona Clutterbuck	99	96
Christian Clausen	93	96
Georg Ehrnrooth	99	-
Jannica Fagerholm	145	140
Johanna Lamminen	99	96
Veli-Matti Mattila	-	90
Risto Murto	93	90
Antti Mäkinen	93	90

Edellä mainitun lisäksi yhtiö on vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen tekemän päätöksen mukaisesti maksanut yht. 6 626,27 euroa yhtiön osakkeiden ostoon liittyviä veroja ja verokompensatioita (1 436,29 euroa puheenjohtajan, 1 156,68 euroa varapuheenjohtajan ja 4 033,30 euroa muiden suomalaisten hallituksen jäsenten osalta).

19 Toimitusjohtajaan, tämän sijaiseen sekä hallituksen jäseniin liittyvät eläkekulut

Tuhatta euroa	Lisäeläketurva	Lakisääteinen eläke	Yhteensä
Tilikauden aikana aiheutuneet eläkekulut			
Konsernijohtaja ¹⁾	530	191	721
Entiset hallituksen puheenjohtajat			
Kalevi Keinänen ²⁾	18	-	18
Entiset konsernijohtajat			
Harri Hollmen ²⁾	44	-	44
	592	191	783

¹⁾ Konsernijohtaja on oikeutettu maksuperusteiseen lisäeläkkeeseen nykyisen eläkesopimuksen mukaisesti. Eläkekulu pitää sisällään myös siihen liittyvät verot ja lakisääteiset maksut.

²⁾ Ryhmäeläkevakuutus, jossa eläkeikä on 60 vuotta ja eläke-etuus 66 prosenttia TyEL:in mukaisesta palkasta. Vuoden 2020 maksu perustuu TyEL indeksitarkistukseen.

Osakeomistuksia koskeva liitetieto 20

20 Osakeomistukset 31.12.2020

Yhtiön nimi	Omistussuus-%	Osakkeiden kirjanpitoarvo milj. e
Saman konsernin yritykset		
Vahinkovakuutustoiminta		
If Skadeförsäkring Holding AB, Tukholma Ruotsi	100,00	1 886
Vahinko- ja henkivakuutustoiminta		
Topdanmark A/S, Kööpenhamina Tanska	46,66	1 031
Vahinkovakuutustoiminta		
Hastings Group (Consolidated) Ltd, Lontoo Yhdistynyt kuningaskunta	70,00	1 311
Henkivakuutustoiminta		
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö, Helsinki Suomi	100,00	484
Muu toiminta		
Sampo Capital Oy, Helsinki Suomi	100,00	1

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2021

Sampo Oyj Hallitus

Christian Clausen

Fiona Clutterbuck

Georg Ehrnrooth

Jannica Fagerholm

Johanna Lamminen

Risto Murto

Antti Mäkinen

Björn Wahlroos

Hallituksen puheenjohtaja

Torbjörn Magnusson

Konsernijohtaja

Tilintarkastuskertomus

Sampo Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sampo Oyj:n (y-tunnus 0142213-3) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrittäjistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrittäjille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 36 ja emoyhtiön liitetiedossa 3.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnollemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Vakuutusvelkojen arvostus**

Viittaamme Yhteenvetoon merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, Johdon harkintaa edellyttäviin laatimisperiaatteisiin ja arvioihin liittyviin keskeisiin epävarmuustekijöihin ja liitetietoihin 26 ja 27.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 vakuutusvelkojen määrä oli 36 241 miljoonaa euroa (31.12.2019: 32 409 miljoonaa euroa), joka kattaa 82 % konsernin veloista ja on siten konsernin suurin yksittäinen velkaerä. Vakuutusvelvat koostuvat henki- ja vahinkovakuutustoiminnan vakuutusvelloista.

Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelvat perustuvat arvioon tulevista korvausmaksuista. Arvio perustuu oletuksiin, joihin sisältyy epävarmuutta. Oletusten muutoksilla voi olla olennaisia vaikutuksia velkojen arvostukseen. Keskeisiin oletuksiin sisältyvät käytetty korkokanta ja vakuutettujen elinajan odote.

Vahinkovakuutustoiminnan vakuutusvelkojen korvausvastuun arviointi sisältää merkittäviä oletuksia eri tekijöistä. Keskeisimmät oletukset liittyvät inflaation ja elinajan odotteen kehitykseen. Korvausvastuu perustuu parhaaseen arvioon kaikista jo tapahtuneista vahingoista suoritettavista korvauksista ja niiden käsittelykuluista mukaan lukien sekä raportoidut että raportoimattomat vahingot.

Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa

Tilintarkastustoimenpiteinä arvioimme esimerkiksi konsernin vakuutusvelkojen laskentaprosessin hallintoa sekä testasimme vakuutusvelkojen laskennan täydellisyyteen, arvostamiseen ja hallinnointiin liittyvien avainkontrollien tehokkuutta.

Arvioimme käytettyjen laskentamenetelmien ja oletusten asianmukaisuutta sekä laskimme itsenäisesti uudelleen vakuutusvelkoja tietyiltä osin.

Käytimme sisäisiä aktuaarejamme arvioimaan käytettyjen oletusten asianmukaisuutta.

Arvioimme vakuutusvelkoihin liittyvien liitetietojen riittävyyden.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Rahoitusvarojen arvostus**

Viittaamme Yhteenvetoon merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, Johdon harkintaa edellyttäviin laatimisperiaatteisiin ja arvioihin liittyviin keskeisiin epävarmuustekijöihin ja liitetietoihin 9 ja 14-20.

Konsernin sijoitukset 39 257 miljoonaa euroa (2019: 36 418 miljoonaa euroa), lukuun ottamatta sijoituksia osakkuusyhtiöissä muodostavat 69 % konsernin kokonaisvaroista. Arvostus käypään arvoon voi olla subjektiivista erityisesti sellaisissa sijoituksissa, joissa käypä arvo perustuu arvostusmalliin. Pääomarahastojen, listaamattomien velkakirjojen sekä listaamattomien osakkeiden arvostaminen käypään arvoon edellyttää useiden hinnoittelutekijöihin liittyvien oletusten asettamista. Erilaisten arvostusmenetelmien ja oletusten käyttö voi johtaa erilaisiin arvioihin käyvästä arvosta. Erityisiä tilintarkastuksen painopistealueita ovat olleet IFRS:n mukaisten tasojen 2 ja 3 arvostus, joissa arvostustekniikat sisältävät sellaisia tekijöitä, jotka eivät ole suoraan todennettavissa. Sijoituksista tason 2 varoja on yhteensä 7 342 miljoonaa euroa ja tason 3 varoja 4 113 miljoonaa euroa (viittaamme liitetietoon 17).

Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisyyden riski.

Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa

Rahoitusvarojen arvostukseen liittyvän olennaisen riskin huomioimiseksi osana tilintarkastustoimenpiteitä testasimme käyvän arvon määrittämiseen liittyviä kontroleja sellaisten rahoitusvarojen osalta, joiden arvostus sisältää tekijöitä, jotka eivät ole suoraan todennettavissa.

Suoritimme lisätoimenpiteitä ja käytimme apuna asiantuntijoitamme arvioidessamme sellaisten rahoitusvarojen arvostusta, jotka sisältävät suuremman riskin tai arvionvaraisuutta.

Pääomarahastojen osalta arvioimme ja testasimme sijoitusten käyvän arvon määrittämiseen liittyvät konsernin suorittamat toimenpiteet. Toimenpiteet sisältävät rahaston nettoarvon arvioinnin perustuen rahaston sijoitusten käypään arvoon, riippumattomien tahojen tekemiin arvostuksiin sekä käytettävissä olevaan taloudelliseen taustatietoon.

Arvioimme rahoitusvaroihin liittyvien liitetietojen riittävyyden.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa****Osakkuusyhtiö Nordea**

Viittaamme Tilinpäätöksen keskeisiin laatomisperiaatteisiin ja liitetietoon 13.

Nordean osakkeiden arvo konsernin taseessa on 4 822 miljoonaa euroa (31.12.2019: 6 712 miljoonaa euroa). Omistus Nordea Bank Abp:sta kattaa 9 % konsernin kokonaisvaroista.

Nordea Bank Abp on konsernin osakkuusyhtiö, joka yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistus Nordea Bank Abp:ssa on tilinpäätöshetkellä 15,87 % (19,87 %).

Nordean osakkeiden kirjanpitoarvo ylitti konsernin omistuksen markkina-arvon raportointipäivänä, minkä johdosta arvonalentumistesti on laadittu 31.12.2020 tilanteesta. Arvonalentumistestin perusteella kirjattiin 899 miljoonan euron arvonalennus.

Osana tilintarkastustoimenpiteitä testasimme sellaisten kontrollien toimivuutta ja tehokkuutta, jotka varmistavat, että konsernin osuus Nordeasta on kirjattu asianmukaisesti perustuen Nordean julkaisemaan taloudelliseen tietoon.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät muun muassa arvonmäärityksen asiantuntijan hyödyntämisen arvonalentumistestin arvioiden läpikäynnissä, sekä yhtiön analyysin läpikäynnin, jonka perusteella on todettu, että konsernilla on edelleen Nordea Bank Abp:ssä IAS 28 -standardin mukainen huomattava vaikutusvalta.

Arvioimme osakkuusyhtiösijoituksiin liittyvien liitetietojen riittävyyden.

Hastings Group Holdings Plc (Hastings) liiketoiminnan hankinta

Viittaamme Tilinpäätöksen keskeisiin laatomisperiaatteisiin sekä liitetietoon
Hankitut liiketoiminnot.

Konserni hankki tilikauden aikana Hastings-liiketoiminnan. Hankinta-ajankohdaksi määritettiin 16.11.2020. Vastike 1 299 miljoonaa euroa maksettiin käteisellä.

Hankitut yksilöitävissä olevat varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Johdon arviot kohdistuvat erityisesti hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittämiseen erikseen tunnistettavissa oleville aineettomille omaisuuserille kuten asiakassopimuksille, teknologialle ja tavaramerkeille.

Merkittävä yrityshankinta on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka hankintaan liittyvien arvostusprosessien ja -menetelmien sekä johdon tekemien arvioiden johdosta.

Osana tilintarkastusta arvioimme arvonmääritysasiantuntijoidemme avustuksella yhtiön arvostusprosesseja ja -menetelmiä, joilla yhtiö yksilöi hankitut varat ja velat sekä määrittää näiden käyvät arvot.

Arvioimme liiketoiminnan hankintaan liittyvien liitetietojen riittävyyden.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan

jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi

kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päättämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 10.4.2002 alkaen yhtäjaksoisesti 19 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen viitattuine selvityksineen ja Selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, Toimielinten palkitsemisraportin sekä Konsernijohtajan katsauksen, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme muut mainitut selvitykset ja raportit käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tarkastusvaliokunnan toimeksiannon perusteella annettavat lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 2.3.2021

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Kristina Sandin
KHT

2020

SAMPO GROUP

Sampo Oyj, Fabianinkatu 27, 00100 Helsinki
Puhelin: 010 516 0100 | Y-tunnus: 0142213-3
www.sampo.com

 @Sampo_plc @sampo_oyj sampo-plc